¶ Tabule capitulorum in libros ſe-
quentes.

¶ Capitula libri primi.

¶ De imitatione xp̄i ⁊ de cōtemptu omnium vanitatum mundi. Capi.i.
De humili ſentire ſuiipſius. Capi.ij.
De doctrina veritatis. Capitulū.iij.
De prudentia in agendis. Capi.iiij.
De lectione ſcōꝝ ſcripturaꝝ. Ca.v.
De inordinatis affectionibus. ca.vi.
De vana ſpe ⁊ elatione fugienda. Capitulum ſeptimum.
De cauēda nimia familiaritate. c.viij
De obedientia ⁊ ſubiectione. Ca.ix.
De cauenda ſuperfluitate verborum. Capitulum decimum.
De pace acquirenda ⁊ zelo proficiendi. Capitulum.xi.
De vtilitate aduerſitatis. Capi.xij.
De tentationibus reſiſtendis. ca.xiij.
De temerario iudicio vitando. c.xiiij
De operibus ex charitate factis. c.xv
De ſufferentia defectuum aliorum. Capitulum. xvi.
De monaſtica vita. Capitulū.xvij.
De exēplis ſcōꝝ patrum. Cap.xviij.
De exercitijs boni religioſi. Ca.xix.
De amore ſolitudinis ⁊ ſilentij. c.xx.
De conpunctione cordis. Capi.xxi.
De conſideratione humane miſerie. Capitulum. xxij.
De meditatione mortis. Capi.xxiij.
De iudicio ⁊ penis peccatoꝝ. c.xxiiij
De feruenti emendatione totius vite noſtre. Capitulum.xxv.

¶ Capitula libri ſecundi.

¶ De interna cōuerſatione. Cap.i.
De humili ſubmiſſione ſub prelati regimine. Capitulum ſecundum.
De bono pacifico ho[illegible]. Capitulū.iij.
De pura mente ⁊ ſimplici intentione Capitulum. Quartum:
De propria conſideratione. Capi.v.
De leticia bone conſcientie. Capi.vi.
De amore ieſu ſuper omnia. Ca.vij.
De familiari amicitia ieſu. Ca.viij.
De carentia omnis ſolatij. Capi.ix.
De gratitudine pro gratia dei. Ca.x.
De paucitate amatorum crucis ieſu. Capitulum. xi.
De regia via ſancte crucis. Capi.xij.

¶ Capitula libri tertij.

¶ De interna xp̄i locutione ad animam fidelem. Capitulum primum.
Quod veritas intus loquitur ſine ſtrepitu verborum. Capitulum.ij.
Quod verba dei cum humilitate ſunt audienda: ⁊ ꝙ multi ea non ponderant. Capitulum.iij.
Oratio ad implorandum deuotionis gratiam. Capitulum.iiij.
Quod in veritate ⁊ humilitate coram deo conuerſandum eſt. Capitulū.v.
De mirabili effectu diuini amoris. Capitulum. vi.
De ꝓbatione veri amatoris. Ca.vij.
De occultanda gratia ſub humilitatis cuſtodia. Capitulum.viij.
De vili eſtimatione ſui ipſius in oculis dei. Capitulū.ix.
Quod omnia ad deum ſicut ad finem vltimū ſunt referenda. Capitulū.x.
Quod ſpreto mundo dulce eſt ſeruire deo. Capitulum.xi.
Quod deſideria cordis examinanda ſunt ⁊ moderanda. Capi.xij.
De īformatiōe patiētie ⁊ luctamine aduerſus cōcupiſcentias. Capi.xiij.

De obedientia humilis ſubditi ad exemplū ihū xpī. Capi.xiiij.
De occultis dei iudicijs cōſiderādis ne extollamur in bonis. Capi.xv.
Qualiter ſtandum ſit ac dicendum in omni re cōſiderabili. Capi.xvj.
Oratio pro beneplacito dei perficiendo. Capi.xvij.
Quod verum ſolatium in ſolo deo eſt querendum. Capi.xviij.
Quod omnis ſollicitudo in deo ponenda eſt. Capi.xix.
Quod temporales miſerie xpī exemplo equanimiter ſunt ferēde. Ca.xx.
De tolerantia iniuriarum ꝛ quis verus patiens probetur. Capi.xxj.
De confeſſione proprie infirmitatis ꝛ huius vite miſerijs. Capi.xxij.
Quod in deo ſuper omnia bona ꝛ dona requieſcendum eſt. Capi.xxiij.
De recordatione beneficiorum dei multiplicium. Capi.xxiiij.
De quattuor magnā importantibus pacem. Ca.xxv.
Orō ꝯ cogitatōes malas. Ca.xxvj.
Oratio pro illuminatione mentis deuotiſſima. Capi.xxvij.
De euitatione curioſe inquiſitionis ſuper alterius vita. Ca.xxviij.
In quibus firma pax cordis ꝛ verus profectus conſiſtit. Ca.xxix.
De eminentia libere mentis ꝛ ꝙ ſupplex orō magis meret̄ ꝙ̄ lectio c.xxx.
Quod priuatus amor a ſummo bono maxime retardat. Capi.xxxj.
Oratio pro purgatione cordis ꝛ celeſti ſapientia. Capi.xxxij.
Cōtra linguas obtrectatoꝝ. ca.xxxiij.
Qualiter iſtante tribulatiōe deus inuocādus ē ꝛ bn̄dicēdus. Ca.xxxiiij.
De diuino petendo auxilio ꝛ confidētia recuperāde gratie. Capi.xxxv.
De neglectu oīs creature ut creator poſſit inueniri. ca.xxxvj.
De abnegatione ſui ꝛ abdicatiōe omnis cupiditatis. capi.xxxvij.
De inſtabilitate cordis ꝛ de intentione finali ad deū habēda. ca.xxxviij.
Quod amanti ſapit deus ſuper omnia ꝛ in omnibus. capi.xxxix.
Quod non eſt ſecuritas a tentatione in hac vita. capi.xl.
Contra vana hoīuz iudicia. capi.xlj.
De pura ꝛ integra reſignatiōe ſui ad obtinendā cordis libertatē. capi.xlij.
De bono regimine in externis ꝛ recurſu ad deum in pͥculis. capi.xliij.
Quod homo non ſit importunus in negocijs. capi.xliiij.
Quod homo nihil boni ex ſe habet ꝛ de nullo gloriari poteſt. capi.xlv.
De contemptu omnis tēporalis honoris. capi.xlvj.
Quod pax non eſt ponenda in hominibus. capi.xlvij.
Contra vanam ꝛ ſecularem ſcientiam. capi.xlviij.
De non attrahendo ſibi res exteriores. capi.xlix.
Quod omnibus non eſt credendum ꝛ de facili lapſu verborum. capi.l.
De confidentia in deo habenda qn̄ inſurgunt verborum iacula. capi.li.
Quod omnia grauia pro eterna vita ſunt toleranda. Ca.lij.
De die eternitatis ꝛ huius vite anguſtijs. capi.liij.
De deſiderio eterne vite ꝛ quāta ſint

certātibus bona promiſſa. capi.liiij.
Qualiter homo deſolatus debeat in manus dei ſe offerre. capi.lv.
Quot humilibus inſiſtendū eſt opibus cū deficitur a ſummis. capi.lvj.
Quot hō nō reputet ſe ꝯſolatiōe dignū ſꝫ magis v̄beribus reū. ca.lvij.
De gratia que non miſcetur terrena ſapientibus capi lviij.
De diuerſis motibus nature ꝛ gratie capi. lix.
De corruptiōe nature ꝛ efficacia gratie diuine. capi.lx.
Quot noſipſos abnegare ꝛ xp̄m imitari debemus ꝑ crucem. capi.lxj.
Quot homo non ſit nimis deiectus qn̄ i aliquos labit̄ d̄fectus. capi.lxij.
De altioribus rebus ꝛ occultis iudicijs dei non ſcrutandis. ca.lxiij.
Quot omnis ſpes ꝛ fiducia in ſolo deo eſt figenda. capi.lxiiij.

Capitula libri quarti.

Cum quanta reuerentia xp̄s ſit ſuſcipiendus. capi.i.
Quot magna bonitas ꝛ charitas dei i ſacramēto exhibet̄ homini. capi.ij.
Quot vtile ſit ſepe cōicare. capi.iij.
Quot multa bona preſtantur deuote communicantibus. capitu.iiij.
De dignitate ſacramenti ꝛ ſtatu ſacerdotali. capitulum.v.
Interrogatio de exercitio ante communionem capitulum.vi.
De diſcuſſione proprie conſcientie ꝛ emendationis propoſito. capitu.vij.
De oblatione xp̄i in cruce ꝛ propria reſignatione capitulū.viij.
Quot nos ꝛ omnia noſtra deo debemus offerre ꝛ pro oībus orare. ca.ix.
Quot ſacra cōmunio de facili non eſt relinquenda. capitulum.x.
Quot corpus chriſti ꝛ ſacra ſcriptura maxime ſint aīe fideli neceſſaria.c.xi.
Quot magna diligentia ſe debeat cōicaturus xp̄o preparare. capitulū.xij.
Quot toto corde anima deuota xp̄i vnionē in ſacr̄m affectare dꝫ.cap.xiij.
De quorundā deuotoꝝ ardenti deſiderio ad corpus xp̄i.capitulum.xiiij.
Quot gratia deuotionis humilitate ꝛ ſuiipſius abnegatiōe acquiritur.c.xv.
Quot neceſſitates noſtras xp̄o aperire ꝛ eius gratiam poſtulare debemus. Capitulum.xvi.
De ardenti amore ꝛ vehementi affectu ſuſcipiendi xp̄m.capitulum.xvij.
Quot homo non ſit curioſus ſcrutator ſacramenti: ſed humilis imitator chriſti: ſubdendo ſenſum ſuum ſacre fidei. capitulum.xviij.

Laus deo.

¶ Incipit liber primus Joannis
Gerſon cancellarij pariſienſis. De
imitatione Chriſti ⁊ de cōtēptu oīuꝫ
vanitatum mundi. ¶ Capitulū. j.

QUi ſeqtur
me non am
bulat in tenebris: ſed
habebit lumen vite di
cit dn̄s. Hec ſunt verba Chriſti qui
bus ammonemur quatenus vitā eiuſ
⁊ mores imitemur: ſi velimus vera
citer illuminari: ⁊ ab oī cecitate cordis
liberari. Sūmuꝫ igitur ſtudiū nr̄ꝫ ſit
ī vita ieſu xp̄i meditari. Doctrīa xp̄i
oēs doctrīas ſanctoꝝ precellit: ⁊ qui
ſpiritū haberet abſcōditū ibi mānaꝫ
inueniret. Sꝫ ꝯtingit ꝙ multi ex fre
quenti auditu euāgelij paruū deſide
riuꝫ ſentiunt: qꝛ ſpiritū xp̄i nō habēt
Qui autē vult plene ⁊ ſapide xp̄i ver
ba intelligere: oꝫ vt totā vitā ſuaꝫ illi
ſtudeat ꝯformare. Quid prodeſt ti
bi alta de trinitate diſputare: ſi care
aſ humilitate vnde diſpliceaſ trinita
ti? Vere alta verba nō faciunt ſanctū
⁊ iuſtū: ſꝫ v̄tuoſa vita efficit deo cha
rū. Opto magis ſentire ꝯpūctōnē ꝙ̄
ſcire eius diffinitōnē. Si ſcires totā
bibliā exterius ⁊ oīuꝫ philoſophorū
dicta: quid totū ꝓdeſſet ſine charita
te dei ⁊ gratia. Vanitas vanitatuꝫ ⁊
oīa vanitas: p̄ter amare deū ⁊ illi ſo
li ſeruire. Iſta ſumma ē ſapīa ꝑ ꝯtem
ptum mūdi tēdere ad celeſtia regna.
Vanitas igitur ē diuitias ꝑituras q̄
rere: ⁊ ī illis ſperare. Vanitaſ quoqꝫ
ē honores ambire ⁊ ī altuꝫ ſe extolle
re. Vanitas ē carnis deſideria ſequī
⁊ illud deſiderare: vnde poſtmoduꝫ
grauiter oꝫ puniri. Vanitas ē longā
vitā optare: ⁊ de bona vita paꝝ cura
re. Vanitas ē preſentē vitā ſolū attē
dere: ⁊ que futura ſunt nō preuidere
Vanitas ē diligere qd̄ cū oī celerita
te tranſit: ⁊ illuc nō feſtinare vbi ſem
piternū gaudiū manet. Memēto illi
us frequenter prouerbij: qꝛ nō ſatiat
oculus viſu: nec auris ipleť auditu.
Stude ğ cor tuuꝫ ab amore viſibiliū
abſtrahere: ⁊ ad iuiſibilia te transfer
re. ¶ Nā ſequētes ſuā ſenſualitateꝫ
maculāt ꝯſciaꝫ: ⁊ ꝑdunt dei gratiaꝫ.

¶ De hūili ſentire ſuiipius. Ca. ij.

OMnis hō nālr ſcire ꝯſide
rat: ſꝫ ſcīa ſine timore dei qd ī
portat? Melior ē ꝓfecto humilis ru
ſticus qui deo ſeruit: ꝙ̄ ſuꝑbuſ philo
ſophus qui ſe neglecto curſuꝫ celi cō
ſiderat. Qui bene ſeipſuꝫ cognoſcit:
ſibi ipſi vileſcit: nec laudibus delecta
tur humanis. Si ſcirē oīa que in mū
do ſūt ⁊ nō eſſeꝫ ī charitate: quid me
iuuaret corā deo qui me iudicaturus
ē ex facto. Quieſce a nimio ſciēdi de
ſiderio: qꝛ magna ibi īuenit diſtractō
⁊ deceptio. Sciētes libēter volūt vi
deri ⁊ ſapiētes diſci. Multa ğ ſunt q̄
ſcire paꝝ vel nihil aīe ꝓſunt. Et val
de inſipiēs ē qui alijs intēdit: ꝙ̄ his
que ſaluti ſue deſeruiūt. Multa ver
ba nō ſatiant aīam: ſꝫ bona vita refri
gerat mēteꝫ: ⁊ pura ꝯſcīa magnā pre
ſtat ad deuꝫ cōfidentiā. Quāto plus
⁊ melius ſciſ: tāto grauius inde iudi
caberis niſi ſanctius vixeris. Noli ğ
extolli de vlla arte vel ſcientia: ſꝫ poti

us time de data tibi noticia. Si tibi
videt̃ φ multa ſcis ⁊ ſatis bñ itelligis
ſcito tñ qꝛ ſunt multo plura q̃ neſcis.
Noli altũ ſapere: ſꝫ ignorantiã tuam
magis fatere. Quid vis te alicui pre-
ferre: cũ plures doctiores te inueniã
tur: ⁊ magis in lege periti. Si vis vti
liter aliqd ſcire ⁊ diſcere: ama neſciri
⁊ pro nihilo reputari. Hec ẽ altiſſima
⁊ vtiliſſima lectio: ſui ipſius vera co-
gnitio ⁊ deſpectio. De ſeipſo nihil te-
nere: ⁊ de alijs ſemꝑ bene ⁊ alte ſen-
tire magna ſapiẽtia ẽ ⁊ perfectio. Si
videris aliquẽ aperte peccare vel ali-
qua grauia perpetrare: non debes te
tamẽ meliorẽ eſtimare: qꝛ neſcis φ
diu poſſis i bono ſtare. Oẽs fragiles
ſumus: ſꝫ tu neminẽ fragiliorẽ teipſo
tenebis.

¶ De doctrina veritatis. ¶ Capitulũ tertiũ.

Felix quẽ veritas ꝑ ſe docet: non
per figuras ⁊ voces tranſeuntes: ſꝫ ſi
cuti ſe hꝫ. Noſtra opinio ⁊ noſter ſen
ſus ſepe nos fallit: ⁊ modicum videt.
Quid ꝓdeſt magna cauillatio de oc
cultis ⁊ obſcuris rebus: de qbus nec
arguemur i iudicio qꝛ ignorauimus?
Grãdis inſipientia φ neglectis vtili
bus ⁊ neceſſarijs: vltro intendimus
curioſis ⁊ dãnoſis. Oculos habẽtes
nõ videmus: Et quid cure nobis de
generibus ⁊ ſpeciebus? Cui eternũ
verbũ loquit̃: a multis opinionibus
expedit̃: ex vno verbo oĩa ⁊ vnum lo
quunt̃ oĩa: ⁊ hoc ẽ principiũ quod ⁊
loquit̃ nobis. Nemo ſine illo intelli-
git: aut recte iudicat. Cui omĩa vnũ
ſunt ⁊ oĩa ad vnũ trahit: ⁊ oĩa in vno
videt põt ſtabilis corde eſſe ⁊ in deo
pacificus permanere. O veritas de
us fac me vnũ tecũ in charitate per-
petua. Tedet me ſepe multa legere ⁊
audire. In te ẽ totũ quod volo ⁊ deſi-
dero. Taceãt oẽs doctores ſileãt vni-
uerſe creature in cõſpectu tuo tu mi-
hi loquere ſolus. Quãto aliquis ma
gis vnitus ſibi ⁊ interius ſimplifica
tus fuerit: tãto plura ⁊ altiora ſine la-
bore inteligit qꝛ deſuꝑ lumen intelli-
gentie accipit. Purus ſimplex ⁊ ſtabi
lis ſpiritus in multis operibus non
diſſipat̃: qꝛ oĩa ad dei honorẽ operat̃
⁊ in ſe ocioſus ab oĩ ꝓpria exquiſitiõ
ne eſſe nititur. Quis te magis impe
dit ⁊ moleſtat φ tua imortificata affe
ctõ cordis? Bonus ⁊ deuotus homo
opera ſua prius itus diſponit: que fo
ris agere dꝫ. Nec illa trahunt euꝫ ad
deſideria vitioſe inclinationis: ſꝫ ipſe
inflectit ea ad arbitrium recte rõnis.
Quis hꝫ fortius certamẽ φ qui nitit̃
vincere ſeipſuꝫ? Et hoc deberet eẽ ne
gotiũ noſtꝝ vincere: vꝫ ſeipſuꝫ ⁊ quo
tidie ſeipſo fortiorẽ fieri: atqꝫ in me-
lius aliquid proficere. Oĩs ꝑfectio in
hac vita quandã imꝑfectionẽ ſibi hꝫ
annexã: ⁊ oĩs ſpeculatio noſtra qua
dã caligine nõ caret. Humilis tui co
gnitio certior via eſt ad deũ φ ꝓfun
de ſcientie inquiſitio. Non ẽ culpan-
da ſcientia aut qlibꝫ ſimplex rei no
ticia. q̃ bona eſt i ſe ꝯſiderata ⁊ a deo
ordinata: ſꝫ ꝑferenda ẽ ſemꝑ bona cõ
ſcia ⁊ v̄tuoſa vita. Qꝛ vo plures ma-
gis ſtudẽt ſcire φ bñ viuer: iõ ſepe er
rant: ⁊ pene nullũ vel modicũ fructũ
ferunt. O ſi tantã adhiberẽt diligẽtiã
ad extirpãda vitia ⁊ v̄tutes inſerẽdas

ſecuii ad mouendas queſtiones: non fierēt tanta mala ꝛ ſcādala in populo nec tanta diſſolutio in cenobijs. ¶Certe adueniēte die iudicij nō queretur a nobis quid legimus: ſꝫ quid fecimus nec ꝙ bene diximus: ſꝫ ꝙ religioſe viximus. Dic mihi vbi ſunt mō oēs illi dn̄i ꝛ magiſtri: quos bene nouiſti: dū adhuc viuerent ꝛ in ſtudijs florerent. Jā eoꝝ p̄bēdas alij poſſidēt: ꝛ neſcio vtrū de eis recogitāt. Jn vita ſua aliquid videbant̄: ꝛ mō de illis tacet̄. O ꝙ cito tranſit gloria mundi. Utinā vita eoꝝ ſcientie ipſoꝝ cōcordaſſet: tunc bene ſtuduiſſent ꝛ legiſſent. Quā multi pereunt ꝑ vanā ſciētiā in hoc ſeculo: qui paruꝫ curant de dei ſeruitio: ꝛ q2 magis eligunt magni eſſe ꝙ humiles: ideo euaneſcunt in cogitationibus ſuis. Uere magnus ē qui magnā hꝫ charitatē. Uere magnus ē qui in ſe paruus ē: ꝛ ꝓ nihilo oē culmen honoris ducit. Uere prudēs ē qui oīa terrena arbitrat̄ vt ſtercora: vt xp̄m lucrifaciat: ꝛ vere bene doctus ē: qui dei voluntatē facit: ꝛ ſuam volūtatē relinquit.

¶De prudentia in agendis. ¶Capi.iiij.

NOn ē credendū oī verbo nec inſtinctui: ſꝫ caute ꝛ lōganimiter res ē ſm̄ deū ponderāda. Proh dolor ſepe maluꝫ facilius ꝙ bonum de alio credit̄ ꝛ dicit̄ ita infirmi ſumus. Sꝫ pfecti viri nō facile credūt oī enarrāti: q2 ſciunt infirmitatē humanā ad maluꝫ ꝓcliuā ꝛ in verbis ſatis labidere. Magna ſapiā ē nō eſſe precipiteꝫ in agēdis nec ptinacit̄ i ꝓprijs ſenſibus ſtare. Ad hāc et ptinet: non quibuſlibet hoīūꝫ verbis credere: nec audita vel credita mox ad alioꝝ aures effundere. Cū ſapiēte ꝛ cōſcientioſo viro cōſilium habe: ꝛ quere potius a meliore inſtrui: ꝙ tuas adinuētiōes ſequi. Bona vita facit hominē ſapiēteꝫ ſm̄ deū: ꝛ exptū in multis. Quāto quis i ſe humilior fuerit ꝛ deo ſubiectior: tāto in oibus erit ſapientior ꝛ pacatior.

¶De lectione ſanctaruꝫ ſcripturaꝝ. ¶Capitulū.v.

VEritas ē i ſcripturis ſanctis qrenda: nō eloquētia. Ois ſcriptura ſacrā eo ſpiritu dꝫ legi quo facta ē. Querere potius debemus vtilitateꝫ i ſcripturis ꝙ ſubtilitatē ſermonis. Jta libēter deuotos ꝛ ſimplices libros legere debemus: ſicut altos ꝛ ꝓfundos. Nō te offendat auctoritas ſcribentis: vtꝝ pue vl' magne lrature fuerit: ſꝫ amor pure vitatis te trahat ad legēdū. Nō queras quis hoc dixerit: ſꝫ qd dicat̄ attēde. Hoies trāſeūt ſꝫ vitas dn̄i manet in eternū. Sine ꝑſonaꝝ acceptiōe varijs modis loquitur nobis deus. Curioſitas nr̄a ſepe nos īpedit in lectiōe ſcripturarū: cū volumus intelligere ꝛ diſcutere: vbi ſimpliciter eſſet tranſeunduꝫ. Si vis profectum haurire: lege humiliter ſimpliciter ꝛ fideliter: nec vnꝙ velis habere nomen ſcientie. Jnterroga libenter ꝛ audi tacens verba ſanctoꝝ: nec diſpliceāt tibi parabole ſenioꝝ ſine cauſa n. non proferuntur.

¶De inordinatis affectionibus.

¶Capitulum ſextum.

QUandocūq; homo aliquid inordinate appetit: ſtatim

in ſe inquietus ſit. Superbus ⁊ auarus nunq̄ quieſcunt. Pauper ⁊ humilis ſpiritu i multitudine pacis cōuerſantur. Homo qui necdū pfecte i ſe mortuus ē: cito tētat̄ ⁊ vincitur in paruis ⁊ vilibus rebus. Infirmus ſpiritu ⁊ quodāmodo adhuc carnalis ⁊ ad ſenſibilia inclinatus difficulter ſe poteſt a terrenis deſiderijs ex toto abſtrahere. Et ideo ſepe hʒ triſtitiaʒ cū ſe ſubtrahit: leuiter etiā indignatur ſi quis ei reſiſtit. Si autē ꝓſecutus fuerit quod cōcupiſcit: ſtatiʒ ex reatu cōſcientie grauat̄: qꝛ ſecutuſ eſt paſſionē ſuā q̄ nihil iuuat ad pacē quaʒ queſiuit. Reſiſtēdo igitur paſſionibus inuenit̄ vera pax cordis: nō aūt ſeruiēdo eis. Nō eſt ḡ pax in corde hoīs carnalis: nō in hoīe exterioribus dedito: ſed in feruido ſpirituali.

¶ De vana ſpe ⁊ electione fugienda. ¶ Capitulū. vij.

Vanus ē qui ſpem ſuā ponit in hoībus aut in creaturis. Non te pudeat alijs ſuire amore ieſu xp̄i ⁊ pauperē in hoc ſeculo videri. Nō ſtes ſuper teipſuʒ: ſʒ in deo ſpem tuā cōſtitue. Fac qd̄ in te ē: ⁊ deus aderit bone voluntati tue. Nō cōfidas in tua ſcientia: vel cuiuſq̄ aſtutia viuētis ſʒ magis in dei gratia: qui adiuuat humiles: ⁊ de ſe preſumētes humiliat: Ne glorieris in diuitijs ſi adſunt: nec in amicis qꝛ potētes ſunt: ſed in deo qui oīa preſtat: ⁊ ſeipſuʒ ſup oīa dare deſiderat. Nō te extollas de magnitudine vel pulchritudine corpis: que modica infirmitate corrumpit̄ ⁊ defedatur. Non placeas tibiipſi de habilitate aut ingenio tuo: ne diſpliceas deo: cuius totū ē qcqd boni naturalit̄ hūeris. Non te reputes alijs meliorē ne forte coraʒ deo deterior hēaris: qui ſcit quid ē in hoīe. Nō ſuperbias de operibus bonis: qꝛ aliter ſūt iudicia dei q̄ hoīum: cui ſepe diſplicet qd̄ hoībus placet. Si aliquid boni habueris: crede de alijs meliora: vt humilitatē cōſerues. Nō nocet ſi omnibus te ſupponas: nocet autē plurimū ſi vel vni te preponas. Iugis pax cuʒ humili: in corde autē ſuperbi zelus ⁊ indignatio frequēs.

¶ De cauenda nimia familiaritate. ¶ Capitulū octauū.

Non omni homini reuelles cor tuuʒ: ſʒ cuʒ ſapiēte ⁊ timēte deuʒ age cauſaʒ tuā. Cū iuuenibus ⁊ extraneis rarus eſto: Cū diuitibus noli blādiri: ⁊ corā magnatis non libent̄ appareas. Cum humilibus ⁊ ſimplicibus: cū deuotis ⁊ morigeratis ſociare: ⁊ que edificationis ſūt pertracta. Nō ſis familiaris alicui mulieri: ſed in cōi oēs bonas mulieres deo cōmēda. Soli deo ⁊ āgelis eius opta familiaris eſſe: ⁊ hoīum noticiaʒ deuita. Charitas habēda ē ad oēs: ſʒ familiaritas nō expedit. Quandoqʒ accidit ut perſona ignota ex bona fama luceſcat: cuius tñ pñtia oculos intuētium obfuſcat. Putamus aliqñ alijs placere ex cōiunctione noſtra: ⁊ incipimus magis diſplicere ex moꝝ improbitate i nobis cōſiderata.

¶ De obedientia ⁊ ſubiectiōe. ¶ Ca. ix.

Valde magnū eſt in obedientia ſtare: ſub prelato viuere: ⁊

ſui iuris nō eē. Multo tutius ē ſtare in ſubiectiōe: ꝙ in prelatura. Multi ſunt ſub obediētia magis ex neceſſitate ꝙ ex charitate: ⁊ illi penā habent ⁊ leniter murmurāt nec libertatē mētis acquirēt: niſi ex toto corde ꝓpter deuȝ ſe ſubijciant. Curre hic vel ibi: nō inuenies quietē niſi in humili ſubiectione ſub prelati regimine. Ymaginatio locoꝝ ⁊ mutatio multos fefellit. Veruȝ eſt ꝙ vnuſquiſqȝ libenter agit ꝓ ſenſu ſuo: ⁊ inclinatur ad eos magis qui ſecū ſentiūt. Sȝ ſi deus eſt inter nos: neceſſe ē vt relinquamus ēt qn̄qȝ noſtrū ſentire propter bonū pacis. Quis ē ita ſapiens qui oīa plene ſcire poteſt? Ergo noli nimis i ſenſu tuo cōfidere: ſȝ velis ēt libenter alioꝝ ſenſuȝ audire. Si bonū ē tuuȝ ſentire: ⁊ hoc ipſū propter deū dimittis ⁊ aliuȝ ſequeris magis ex inde ꝓficies Audiui eniȝ ſepe: ſecurius eſſe audire ⁊ accipere ꝯſilium ꝙ dare. Poteſt enim contingere vt bonuȝ ſit vniuſcuiuſqȝ ſentire: ſȝ nolle alijs acquieſcere cum id ratio aut cauſa poſtulat ſignū eſt ſuperbie ⁊ pertinacie.

¶ De cauenda ſuperfluitate verborum. ¶ Capitulum decimū.

Caueas tumultuȝ hoīuȝ quantuȝ potes. multū eniȝ impedit tractatus ſecularium geſtoꝝ etiā ſi ſimplici intentione proferant. Cito eniȝ inquinamur vanitate ⁊ captiuamur. Vellē me pluries tacuiſſe ⁊ inter homines non fuiſſe. Sȝ quare tā libenter loquimur ⁊ inuicē fabulamur: cū tū raro ſine leſione conſcientie ad ſilentiū redimus? ideo taȝ libenter loquimur qꝛ per mutuas locutiones ab inuicē ꝯſolari querimus: ⁊ cor diuerſis cogitationibus fatigatū optamus releuare Et multum libenter de his que multū diligimus vel cupimus: uł que nobis ꝯtraria ſentimus: libet loqui ⁊ cogitare. Sȝ ꝓh dolor ſepe inaniter ⁊ fruſtra. Naȝ hec exterior ꝯſolatio interioris ⁊ diuine ꝯſolationis nō modicū detrimētuȝ eſt. Jō vigilāduȝ eſt ⁊ oranduȝ: ne tempus ocioſe trāſeat. Si loqui lȝ ⁊ expedit que edificabilia ſunt loquere. Malus vſus ⁊ negligentia ꝓfectus noſtri multuȝ facit ad incuſtodiā oris noſtri. Juuat tū non paruȝ ad profectū ſpiritualeȝ deuota ſpūaliū reꝝ collatio maxime vbi pares aīo ⁊ ſpū i deo ſibi ſocianť.

¶ De pace acquirenda ⁊ zelo proficiendi. ¶ Capitulum vndecimuȝ.

Multaȝ poſſemus paceȝ habere: ſi non vellemus nos cum alioꝝ dictis ⁊ factis que ad noſtram curaȝ non ſpectant occupare. Quomodo poteſt ille diu in pace manere qui alienis curis ſe intermiſcet: qui occaſiones forinſecus querit: qui paruȝ vel raro ſe itrinſecus colligit. Beati ſimplices: quoniaȝ multā paceȝ habebunt. Quare quidaȝ ſanctoruȝ taȝ perfecti ⁊ ꝯtemplatiui fuerūt. Quia omnino ſeipſos mortificare ab omnibus terrenis deſiderijs ſtuduerūt: ⁊ ideo totis medullis cordis deo inherere atqȝ libere ſibi vacare potuerunt. Nos quidem nimium occupamur proprijs paſſionibus: ⁊ de trāſitorijs nimis ſollicitamur. Raro etiaȝ vnum vitiuȝ perfecte vincimus: ⁊ ad

quotidianuʒ ꝓfectuʒ non accēdimur ideo frigidi ⁊ tepidi remanemus. Si eſſemus nobiſipſis perfecte mortui: ⁊ interius minime implicati: tūc poſſemus etiaʒ diuina ſapere ⁊ de celeſti cōtemplatione aliquid experiri. Totuʒ ⁊ maximū impedimentū ē: q꞉ nō ſumus a paſſionibus ⁊ ꝯcupiſcentijs liberi: nec perfectā ſanctoꝝ viā conamur ingredi. Quādo ēt modicuʒ aduerſitatis occurrit: nimis cito deijcimur ⁊ ad humanas ꝯſolationes conuertimur. Si niteremur ſicut viri fortes ſtare in prelio. ꝓfecto auxiliū dn̄i videremus ſuꝑ nos de celo. Ipſe .n. certātes ⁊ de gratia ſua ſperantes paratus ē adiuuare: qui nobis certandi occaſiones ꝓcurat: vt vincamus. Si tantū in iſtis exterioribus obſeruantijs profectuʒ religionis ponimus cito finē habebit deuotio noſtra. Sʒ ad radiceʒ ſecurim ponamus: vt purgati a paſſionibus pacificā mentē poſſideamus. Si omni anno vnū vitiū extirparemus: cito viri perfecti efficeremur.. Sed mō econtrario ſepe ſentimus vt meliores ⁊ puriores in initio ꝯuerſionis nos fuiſſe inueniamus: ꝙ̄ poſt multos annos profeſſionis Feruor ⁊ profectus noſter quotidie deberet creſcere: ſʒ nūc pro magno videt̄ ſi quis primi feruoris partē poſſet retinere. Si modicā violentiaʒ faceremuſ in principio tūc poſtea cūcta poſſemus facere cum leuitate ⁊ gaudio. Graue ē aſſueta dimittere: ſʒ grauiuſ eſt ꝯ̄ propriā voluntatē ire. Sʒ ſi non vincis parua ⁊ leuia: qn̄ ſuperabiſ difficiliora? Reſiſte in principio inclinatōni tue ⁊ malā deſiſte ꝯſuetudinē ne forte paulatim ad maiorē te ducat difficultateʒ. O ſi aduerteres quantā tibi pacem ⁊ alijs leticiaʒ faceres teipſuʒ bene habendo: puto ꝙ ſollicitior eſſes ad ſpirituale profectū.

De vtilitate aduerſitatis. Capi. xij.

Bonū eſt nobis ꝙ aliqn̄ hēmus aliquas grauitates ⁊ ꝯtrarietates: q꞉ ſepe hoīem ad cor reuocāt quatenus ſe in exilio eſſe cognoſcat: nec ſpē ſuaʒ in aliqua re mūdi ponat. Bonuʒ eſt ꝙ patiamur quādoqʒ cōtradictores ⁊ ꝙ male ⁊ imꝑfecte de nobis ſentiatur etiaʒ ſi bene agimus ⁊ intendimus. Iſta ſepe iuuāt ad humilitateʒ: ⁊ a vana glīa nos defendūt̄. Tūc .n. melius interiorē teſteʒ deuʒ querimus qn̄ foris vilipēdimur ab hoībus ⁊ non bene nobis creditur. Ideo deberet ſe homo in deo totaliter firmare: vt nō eſſet ei neceſſe multas ꝯſolationes querere. Quādo hō̄ bone voluntatis tribulat̄ vel tentat̄ aut malis cogitationibus affligitur: tunc deū ſibi magis neceſſariū itelligit ſine quo nihil boni ſe poſſe deprehendit. Tūc etiā triſtat̄ . gemit ⁊ orat pro miſerijs quas patitur. Tunc tedet cū diutius viuere: mortē optat inuenire vt poſſit diſſolui ⁊ cuʒ xp̄o eſſe. Tunc ēt bene aduertit perfectā ſecuritatē ⁊ plenaʒ paceʒ in mundo non poſſe conſtare.

De tentationibus reſiſtendis. Capitulum. xiij.

Quādiu in mūdo viuimus ſine tribulatione ⁊ tentatione eſſe nō poſſumus. Unde in Iob ſcriptuʒ ē. Tētatio eſt vita hominis ſuper terram.

Ideo vnuſquiſq; ſollicitus eſſe debe-
ret circa tētationes ſuas ⁊ vigilare in
orationibus ne diabolus locū inueni
ret decipiēdi: q̄ nunq̄ dormitat: ſ; cir
cuit querens quē deuoret. Nemo ta;
pfectus ē ⁊ ſanctus q̄ nō hēat aliquā
do tentatiōes: ⁊ plene eis carere non
poſſumus. Sunt tn̄ tentationes hoī
ſepe valde vtiles: l; moleſte ſint ⁊ gra
ues: q: in illis hō humiliat̄ purgat̄ ⁊
eruditur. Omnes ſancti per multas
tribulationes ⁊ tētationes trāſierunt
⁊ profecerunt. Et qui bene tentatio-
nes ſuſtinere nequiuerūt: reprobi fa-
cti ſunt ⁊ defecerunt. Nō eſt aliquis
ordo ta; ſanctus nec locus tā ſecretuſ
vbi nō ſint tentationes vel aduerſita
tes. Nō eſt homo ſecurus a tentatio-
nibus totaliter q̄ diu vixerit: q: in no
bis eſt vnde tētamur ex quo in concu
piſcentia nati ſumus. Vna tentatiōe
ſeu tribulatione recedente alia ſuper
uenit ⁊ ſemper aliquid ad patiēdum
habebimus. Na; bonū felicitatis no
ſtre perdidimus. Multi querūt ten-
tationes fugere: ⁊ grauius incidūt in
eas. Per ſolā fuga; nō poſſumus vin
cere: ſ; per patientia; ⁊ vera; humili-
tate; oībus hoſtibus efficimur fortio
res. Qui tantūmodo exterius decli-
nat nec radicē euellit parū pficiet: im
mo citius ad eu; tentationes redient
⁊ peius ſentient. Paulatim ⁊ per pa-
tientia; cū longanimitate deo iuuan-
te melius ſuperabis: q̄ cu; duritia et
importunitate propria. Sepius acci-
pe conſiliu; in tentatione: ⁊ cū tenta
to noli duriter agere: ſ; conſolationē
ingere: ſicut tibi optares fieri. Initiū
oīu; malarū tentationū inconſtantia
animi ⁊ parua ad deū cōfidentia: q:
ſicut nauis ſine gubernaculo hincin-
de a fluctibus impellit̄: ita hō remiſ-
ſus ⁊ ſuu; ppoſitu; deſerens varie tē
tatur. Ignis pbat ferru; : ⁊ tentatio
hoīem iuſtū. Neſcimuſ ſepe quid poſ
ſumus: ſ; tentatio aperit quid ſumus
Vigilandū eſt tn̄ p̄cipue circa initiū
tentationis: q: tūc facilius hoſtis vin
citur: ſi oſtiu; mentis nullatenus in-
trare ſinitur: ſed extra limen ſtati; vt
pulſauerit illi obuiatur. Vnde quidā
dixit. Principijſ obſta: ſero medicina
paratur. Cum mala per longas con-
ualuere moras. Nam primo occurit
menti ſimplex cogitatio: deinde for-
tis imaginatō: poſtea delectatō ⁊ mo
tus prauus ⁊ aſſenſio. Sicq; paula-
tim ingreditur hoſtis malignus ex
toto: dum illi non reſiſtitur in princi-
pio. Et quanto diutius quis ad reſi-
ſtendum torpuerit: tanto in ſe quoti-
die debilior fit: ⁊ hoſtis contra eum
potentior. Quidam in principio con
uerſionis ſue grauiores tentationes
patiuntur quidā; aute; in fine: quidā
vero quaſi per tota; vitā ſuā male ha
bent. Nōnulli ſatis leuiter tentantur
ſm̄ diuine ordinationis ſapientia; ⁊
equitate;: qui ſtatu; ⁊ merita hoīum
penſat ⁊ cuncta ad electoꝝ ſuoꝝ ſalu
te; preordinat. Ideo nō debemuſ deſ
perare cu; tentamur: ſ; eo feruentiuſ
deu; exorare: quatenus nos in oī tri-
bulatione dignetur adiuuare: qui vti
q; ſ; dictu; pauli talē faciet cu; tenta
tione pueniu;: vt poſſimus ſuſtinere
Humiliemus ergo animas noſtras

ſub manu dei in oĩ tentatione ⁊ tribulatiõe: q² humiles ſpũ ſaluabit ⁊ exaltabit. Jn tentatiõibus ⁊ tribulationibus probat̃ hõ quantũ profecit ⁊ ibi maius meritũ exiſtit: ⁊ virtus melius pateſcit. Nec magnũ ẽ ſi hõ deuotus ſit ⁊ feruidus cuʒ grauitatẽ nõ ſentit: ſʒ ſi tp̃e aduerſitatis patienter ſe ſuſtinet: ſpes magni ꝓfectus erit. Quidã a magnis tentationibus cuſtodiunt̃ ⁊ ĩ paruis quotidianis ſepe vincunt̃. vt humiliati nũq̃ꝫ de ſeipſis ĩ magnis ꝯfidãt qui ĩ taʒ modicis infirmãtur.

¶ De temerario iudicio vitando. ¶ Capitulum.xiiij.

AD teipſuʒ oculos reflecte: ⁊ aliorũ facta caueas iudicare. Jn iudicãdo alios hõ fruſtra laborat: ſepius errat: ⁊ leuiter peccat. Seipſũ v̾o iudicando ⁊ diſcutiẽdo ſemꝑ fructuoſe laborat. Sicut nobis res cordi ẽ: ſic de ea frequẽter iudicamus. Naʒ verũ iudiciũ propter ꝓ̃uatuʒ amorẽ faciliter ꝑdimus. Si deus ſemꝑ eſſet pura intentio noſtri deſiderij: non tã faciliter turbaremur pro reſiſtẽtia ſenſus noſtri. Sʒ ſepe aliquid ab intra latet. vel ẽt ab extra ꝯcurrit: qđ nos ẽt pariter trahit. Multi occulte ſeipſos q̃runt in rebus quas agũt ⁊ neſciunt. Vident̃ etiaʒ in bona pace ſtare: qñ res pro coꝝ velle fiunt ⁊ ſentire. Si aũt aliter fit q̃ꝫ cupiũt cito mouent̃ ⁊ triſtes fiunt. Propter diuerſitatẽ ſenſuũ ⁊ opinionũ: ſatis frequẽter oriũtur diſſenſiones ĩter amicos ⁊ ciues: inter religioſos ⁊ deuotos. Antiqua ꝯ̃ſuetudo difficulter relinquit̃: ⁊ vltra propriũ videre nemo libenter ducitur. Si rationi tue magis inniteris vel induſtrie q̃ꝫ virtuti ſubiectiue ieſu xp̃i: raro ⁊ tarde eris hõ illuminatus: q² deus vult nos ſibi perfecte ſubijci ⁊ oẽm rationem per inflammatum amorem tranſcendere.

¶ De operibus ex charitate factis ¶ Capitulum.xv.

PRo nulla re mundi ⁊ pro nullius hoĩs dilectione aliqđ maluʒ eſt faciendũ: ſʒ pro vtilitate tantũ indigẽtis opus bonũ aliquãdo intermittendũ ẽ aut etiaʒ pro meliori mutandũ: hoc eniʒ facto: opus bonũ nõ deſtruitur: ſʒ in melius cõmutat̃. Sine charitate opus externũ nihil prodeſt: quicqd autẽ ex charitate agitur quãtumcũqʒ etiaʒ paruũ ſit ⁊ deſpectum totũ efficitur fructuoſuʒ. Magis ſiquidem deus penſat ex quanto quis agit: q̃ꝫ quãtũ quis facit. Multuʒ facit qui multũ diligit. Multũ facit qui reʒ bñ facit. Bene facit q magis cõitati q̃ꝫ ſue volũtati ſeruit. Sepe videtur eẽ charitas: ⁊ ẽ magis carnalitas q² carnalis inclinatio: ꝓpria voluntas: ſpes retributiõis: affectus comoditatis raro abeſſe volũt. Qui veraʒ ⁊ ꝑfectaʒ charitatẽ hʒ: in nulla re ſeipſuʒ querit: ſʒ dei ſolũmodo gloriaʒ in oĩbus fieri deſiderat. Nulli ẽt inuidet: q² nulluʒ priuatuʒ gaudium amat nec in ſeipſo vult gaudere: ſʒ in deo ſuper oĩa bona optat beatificari. Nemini aliquid boni attribuit: ſʒ totaliter ad deũ refert: a quo fontaliter oĩa procedũt: in quo finaliter omnes ſancti fruibiliter quieſcũt. O qui ſcintillaʒ haberet vere charitatis: ꝓfecto

oia terrẽa ſẽtiret plena fore vanitatis

¶ De ſufferentia defectuũ alioꝝ.
¶ Capitulum.xvj.

Que hõ in ſe vel in alijs emendare non valet. dꝫ patienter ſuſtinere donec deus aliter ordinet. Cogita qꝛ forte ſic melius eſt pro tua probatione ꝛ patientia: ſine qua nõ ſunt multuꝫ ponderanda merita noſtra. Debes tñ pro talibus impedimẽtis ſupplicare vt deus tibi dignetur ſubuenire ꝛ poſſis benigne portare. Siquis ſemel aut bis admonitus nõ acquieſcit: noli cuꝫ eo cõtẽdere: ſꝫ totuꝫ deo cõmitte: vt fiat volũtas eius ꝛ honor in oibus ſeruis ſuis: qui ſcit bene mala in bonũ cõuertere. Stude patiens eſſe i tollerãdo alioꝝ defectus ꝛ qualeſcũqꝫ infirmitates qꝛ ꝛ tu multa habes que ab alijs oꝫ tolerari. Si nõ potes te talẽ facere qualẽ vis quomodo poteris aliũ habere ad tuũ beneplacitũ. Libenter habemus alios perfectos ꝛ tñ proprios nõ emẽdamus defectus. Volumus ꝙ alij ſtricte corrigantur ꝛ ipſi corrigi nolumus. Diſplicet larga alioꝝ licentia ꝛ tñ nobis nolumus negari qđ petimus. Alios reſtringi per ſtatuta volumus ꝛ ipſi nullatenus patimur amplius cohiberi. Sic gͦ pꝫ ꝙ raro proximũ ſicut noſipſos penſamus. Si eſſent oẽs pfecti: quid tunc hẽremus ab alijs ꝑ deo pati. Nũc aũt deus ſic ordinauit: vt diſcamus alter alterius onera portare qꝛ nemo ſine defectu: nemo ſine onere: nemo ſibi ſufficiẽs: nemo ſibi ſatis ſapiens: ſed oportet nos inuicẽ portare inuicẽ conſolari pariter adiuuare inſtruere: ꝛ admonere. Quãte aũt virtutis quiſqꝫ fuerit: melius pꝫ occaſione aduerſitatis. Occaſiones nãqꝫ hoiem fragilem non faciunt: ſed qualis ſit oſtendunt.

¶ De monaſtica vita. ¶ Capitulũ.xvij.

Oportet vt diſcas teipſuꝫ i multis frãgere; ſi vis pacẽ ꝛ concordiam cuꝫ alijs tenere. Non ẽ paruũ in monaſterijs vel in congregatione habitare: ꝛ ibi ſine querela cõuerſari: ꝛ vſqꝫ ad mortẽ fidelis perſeuerare. Beatus quidem qui ibi bene vixit: ꝛ feliciter conſumauit. ¶ Si vis debite ſtare ꝛ proficere: teneas te tãꝙ exulẽ ꝛ peregrinũ ſuper terrã. Oꝫ te ſtultum fieri ꝓpter xp̃m: ſi vis religioſaꝫ ducere vitã. Habitus ꝛ tonſura modicũ conferunt: ſꝫ mutatio moꝝ ꝛ integra mortificatio paſſionũ verũ faciunt religioſũ. Qui aliud querit ꝙ pure deum ꝛ anime ſue ſalutẽ non inueniet: niſi tribulationẽ ꝛ dolorẽ. Nõ poteſt etiã diu ſtare pacificus: qui non nititur eſſe minimus: ꝛ omnibus ſubiectus. Ad ſeruiẽdũ veniſti non ad regendũ. Ad patiendũ ꝛ laborandũ ſcias te vocatũ: nõ ad ociãdũ: vel fabulandum. Hic gͦ probantur hoies ſicut aurũ in fornace. Hic nemo poteſt ſtare niſi ex toto corde ſe voluerit propter deum humiliare.

¶ De exemplis ſanctoruꝫ patrum.
¶ Capitulum.xviij.

Intuere ſanctorum patrum viuida exempla: in quibus vera perfectio refulſit ꝛ religio ꝛ videbis ꝙ modicum ſit ꝛ pene nihil quod nos agimus. Heu quid eſt vita noſtra ſi

illis fuerit cōparata? Sancti ⁊ amici xp̄i dn̄o ſeruierūt in fame ⁊ ſiti: in frigore ⁊ nuditate in labore ⁊ fatigatione: in vigilijs ⁊ ieiunijs: in orationibus ⁊ ſanctis meditationibus: in perſecutōnibus ⁊ opprobrijs multis. O q̄ multas ⁊ graues tribulationes paſſi ſunt apoſtoli martyres: cōfeſſores virgines: ⁊ reliqui oēs qui xp̄i veſtigia voluerūt ſequi. Naȝ animas ſuas in hoc mundo oderūt: vt in eternā vitaȝ eas poſſiderent. O q̄ ſtrictā ⁊ abdicataȝ vitaȝ ſancti patres in heremo duxerūt: q̄ longas ⁊ graues tentationes pertulerunt: q̄ frequenter ab inimico vexati ſunt: q̄ crebras ⁊ feruidas orationes deo obtulerunt: q̄ rigidas abſtinētias peregerūt: q̄ magnū celū ad feruorē ad ſp̄ualē ꝑfectū habuerunt: q̄ forte belluȝ aduerſus edomationeȝ vitioꝝ geſſerunt: q̄ purā ⁊ rectaȝ intentioneȝ ad deuȝ tenuerunt Per dieȝ laborabant ⁊ noctibus orationi diuine vacabāt: q̄q̄ laborando ab oratione mentali minime ceſſarēt. Omne tēpus vtiliter expendebāt oīs hora ad vacanduȝ deo breuis videbatur ⁊ pre magna dulcedine ꝯtemplationis etiaȝ obliuioni tradebatur neceſſitas corporalis refectiōis. Omnibus diuitijs: dignitatibus: honoribus amicis ⁊ cognatis renūtiabant nil de mundo habere cupiebant: vix neceſſaria vite ſumebāt: corpori ſeruire etiam in neceſſitate dolebāt. Pauperes igitur erant rebus terrenis: ſȝ diuites valde in gratia ⁊ virtutibus. Foris egebāt ſed intus gratia ⁊ conſolatione diuina reficiebant̄. Mundo erāt alieni: ſed deo proximi ac familiares amici. Sibiipſis videbantur tanq̄ nihili ⁊ huic mundo deſpecti: ſed erant in oculis dei precioſi ⁊ electi. In vera humilitate ſtabant: in ſimplici obedientia viuebant: in charitate ⁊ patientia ambulabant ⁊ ideo quotidie in ſpiritu proficiebant: ⁊ magnaȝ apud deum gratiam obtinebant. Dati ſunt in exempluȝ omnibus religioſis: ⁊ plus prouocare nos debent ad bene proficienduȝ: q̄ tepidorum numerus ad relaxanduȝ. O quantus feruor: oīuȝ religioſoruȝ in principio ſue ſancte inſtitutionis fuit. O quāta deuotio orationis: quanta emulatio virtutis: q̄ magna diſciplina viguit: quanta reuerentia ⁊ obedientia ſub regula magiſtri in oībus effloruit. Teſtant̄ adhuc veſtigia derelicta q̄ vere viri ſancti ⁊ perfecti fuerunt: qui taȝ ſtrenue militantes mundū ſuppeditauerunt. Iaȝ magnus putatur ſi quis tranſgreſſor nō fuerit: ſi quis quod accepit cuȝ patientia tolerare potuerit. Ob temporis ⁊ negligentie ſtatus noſtri, q̄ tam cito declinamus a priſtino feruore: ⁊ iaȝ tedet viuere pre laſſitudine ⁊ tempore. Utinā in te penitus non dormitet profectus virtutuȝ: qui multa ſepius exempla vidiſti deuotorum.

¶ De exercitijs bōi religioſi. C. xix.

Vita boni religioſi oībus virtutibus pollere debet: vt ſit talis interius: qualis videtur hominibus exterius. Et merito multo plus debet eē intus: q̄ quod cernitur foris: quia inſpector noſter eſt deus: quē ſummopere reuereri debemus vbicūq; fue-

rimus ⁊ tanq̄ angeli in ꝯſpectu eius
mundi incedere. Omni die renoua-
re debemus propoſituꝫ noſtrum ⁊ ad
feruoreꝫ nos excitare quaſi hodie pri
mum ad ꝯuerſioneꝫ veniſſemus atqꝫ
dicere. Adiuua me dñe deus meus in
bono propoſito ⁊ ſancto ſeruitio tuo:
⁊ da mihi nunc hodie perfecte incipe
re: qꝛ nihil eſt qḋ hactenus feci. Secū
duꝫ propoſituꝫ noſtruꝫ curſus profe-
ctus nr̄i ⁊ multa diligētia opus eſt be
ne proficere volenti: qꝛ ſi fortiter pro-
ponens ſepe deficit: quid ille qui raro
aut minus fixe aliquid proponit? Va
rijs tn̄ modis ꝯtingit deſertio propo-
ſiti noſtri: ⁊ leuis omiſſio exercitiorum
vix ſine aliquo diſpendio tranſit. Iu-
ſtoruꝫ propoſituꝫ in gratia dei potius
q̄ in propria ſapientia pendet: in quo
⁊ ſemꝑ ꝯfidunt quicqd aripiunt. Nā
homo proponit: ſꝫ deus diſponit: nec
eſt i homine via eius. Si pietatis cau
ſa aut fraterne vtilitatis ꝓpoſito quā
doqꝫ ꝯſuctū omittitur exertitiuꝫ: faci
le poſtea poterit recuperari. Si auteꝫ
tedio animi aut negligentia faciliter
relinquitur: ſatis culpabile ē ⁊ nociuū
ſentietur. Conemur quantuꝫ poſſu-
mus: adhuc leuiter deficiemus i mul
tis. Semper tn̄ aliquid certi proponē
dum eſt ⁊ illa precipue que amplius
nos impediunt. Exteriora noſtra ⁊
teriora pariter nobis ſcrutanda ſunt
⁊ ordinanda: quia vtraqꝫ expediunt
ad profectum. Si non continue te va
les colligere: ſaltem interduꝫ: ⁊ ad mi
nus ſemel in die mane vꝫ aut veſpere
Mane propone: veſpere diſcute mo
res tuos qualis hodie fuiſti in verbo
opere ⁊ cogitatione: qꝛ in his ſepius
forſitan deuꝫ offendiſti ⁊ proximuꝫ.
Accinge te ſicut vir cōtra diabolicas
nequitias: frena gulaꝫ ⁊ omnē carnis
inclinationē facilius frenabis. Nūq̄
ſis ex toto ocioſus: ſed aut legens aut
ſcribens aut orans aut meditans aut
aliquid vtilitatis pro communi labo-
rās. Corꝑalia exercitia diſcrete ſunt
agenda: nec omnibus equaliter aſſu-
menda. Que cōmunia non ſunt: non
ſunt foris oſtendenda: nam in ſecre-
to tutius exercentur priuata. Cauen
dum tamen ne piger ſis ad cōmunia
⁊ ad ſingularia promptior: ſed exple-
ctis integre ⁊ fideliter debitis ⁊ iniū-
ctis: ſi iam vltra vacat: redde te tibi
pro vt deuotio tua deſiderat. Non
poſſunt omnes habere vnum exerci-
tium: ſed aliud iſti: aliud illi magis
deſeruit. Etiam pro temporum con-
gruentia diuerſa placent exercitia qꝛ
alia in feſtis: alia in feriatis magis ſa-
piunt diebus. Alijs indigemus tem-
pore tentationis ⁊ alijs tempore pa-
cis ⁊ quietis. Alia cum triſtamur li-
bet cogitare: ⁊ aliam cum leti in domi
no fuerimus. Circa principalia fe-
ſta renouanda ſunt bona exercitia ⁊
ſanctorum ſuffragia feruentius im-
ploranda. De feſto in feſtum propo-
nere debemus quaſi tunc de hoc ſecu
lo migraturi ſimus ⁊ ad eternū feſtuꝫ
peruenturi. Ideoqꝫ ſollicite nos pre
parare debemus in deuotis tempori
bus ⁊ deuotius conuerſari: atqꝫ oēm
obſeruantiam ſtrictius cuſtodire tan
q̄ in breui premium laboris noſtri a
deo percepturi. Et ſi dilatum fuerit

credamus nos minus bñ preparatoſ atq; indignos tāte adhuc glorie: que reuelabitur in nobis tp̄e prefinito: ⁊ ſtudeamus nos melius ad exitū preparare. Beatus ſeruus ait euangeliſta lucas quē cū venerit dñs inuenerit vigilantem. Amen dico vobis ſuper omnia bona ſua conſtituet eum.

De amore ſolitudinis ⁊ ſilentij. Capitulum vigeſimum.

Quere aptū tēpus vacādi tibi. ⁊ de beneficijs dei frequenter cogita. Relinque curioſa. Tales perlege māas que ꝯpunctionē magis preſtant ꝙ occupationē. Si te ſubtraxeris a ſuperfluis locutōibus ⁊ ocioſis circuitionibus: nec nō a nouitatibus ⁊ rumoribus audiendis: inuenies tēpus ſufficiens ⁊ aptū pro bonis meditationibuſ inſiſtēdis. Maximi ſanctoꝝ humana ꝯſortia vbi poterāt vitabant: ⁊ deo in ſecreto viuere eligebant. Dixit quidā. Quotiens inter hoīes fui minor hō redij. Hoc quippe ſepius experimur: qñ diu ꝯfabulamur. Facilius ē oīno tacere: ꝙ verbo non excedere. Facilius ē domi latere. ꝙ foris ſe poſſe ſufficiēter cuſtodire. Qui igitur intendit ad interiora ⁊ ſpiritualia ꝑuenire: oꝫ eum cū ieſu a turba d̄clinare. Nemo ſecure appareт niſi qui libenter latet. Nemo ſecure preeſt: niſi q̄ libenter ſubeſt. Nemo ſecure p̄cipit: niſi qui libenter obedire didicit. Nemo ſecur̄ gaudet niſi qui bone conſcie teſtimoniū hꝫ. Nemo ſecure loquitur: niſi qui libenter tacet. Semper tñ ſanctoꝝ ſecuritas plena timoris dei extitit. Nec eo minus ſolliciti ⁊ humileſ in ſe fuerūt. q̄ magnis v̄tutibus ⁊ gratia emicuerunt. Prauoꝝ aūt ſecuritas ex ſuperbia ⁊ preſumptione oritur: ⁊ ī fine in deceptionē ſui vertitur. Nunꝙ promittas tibi ſecuritatē in hac vita: ꝙuis bonus videaris cenobita aut deuotus hēmita. Sepe meliores in eſtimatione hoīū grauius periclitati ſūt propter ſuā nimiā ꝯfidentiā. Vñ multis vtilius eſt vt nō penitus temptationibus carreāt: ſꝫ ſepius impugnētur: ne nimiū ſecuri ſint: ne forte in ſuperbiā eleuētur: ne etiā ad exteriores ꝯſolationes licentius declinent. O qui nunꝙ tranſitoriā leticiā quereret qui nunꝙ cū mundo ſe occuparet: ꝙ bonā conſcientiā ſeruaret. O qui oēꝫ vanā ſollicitudinē amputaret ⁊ dūtaxat ſalutaria ac diuina cogitaret ⁊ totā ſpē ſuā in deo ꝯſtitueret: ꝙ magnā pacē ⁊ quietē poſſideret. Nemo dignus ē ⁊ celeſti ꝯſolatione: niſi diligēter ſe exercuerit in ſancta ꝯpūctiōe. Si vis corde tenus ꝯpūgi. intra cubile tuū ⁊ exclude tumultus mūdi ſicut ſcriptū ē. In cubilibus veſtriſ cōpungimi. In cella iuenieſ q̄ de foris ſepius amittes. Cella ꝯtinuata dulceſcit: ⁊ male cuſtodita tediū generat Si in p̄ncipio ꝯuerſionis tue bñ eā incolueris: ⁊ cuſtodieris: erit tibi poſtea dilecta amica ⁊ gratiſſimū ſolatium. In ſilentio ⁊ quiete ꝓficit aīa deuota ⁊ diſcit abſcōdita ſcripturarum ibi inuenit fluenta lachrymarū: quibus ſingulis noctibus ſe lauet ⁊ mundet vt conditori ſuo tanto familiario fiat: quāto longius ab omni ſeculari

tumultu degit. Qui ergo ſe abſtrahit a notis ⁊ amicis: appropinquabit illi deus cū angelis ſanctis: Melius ē latere ⁊ ſui curā agere: quā ſe neglecto ſigna facere. Laudabile ē homini religioſo raro foras ire fugere videri: nolle etiā homines videre. Quid vis videre: qđ non licet habere? Trāſit mundus ⁊ cōcupiſcētia eius. Trahunt deſideria ſenſualitatiſ ad ſpaciandū: ſ; cū hora tranſierit: quid niſi grauitatē cōſcientie: ⁊ cordis diſperſionē importas? Letus exitus triſtē ſepe reditū parit: ⁊ leta vigilia ſerotina triſte mane facit. Sic oē carnale gaudiū blande intrat: ſ; in fine mordet ⁊ perimit. Quid potes alibi videre quod hic nō vides? Ecce celum ⁊ terrā ⁊ oīa elementa: nā ex iſtis oīa ſunt facta. Quid potes alicubi videre: quod diu poteſt ſub ſole pmanere? Credis te forſitā ſatiari: ſ; nō poteris ptingere. Si cuncta videres preſētia: quid eſſent niſi viſio vana? Leua oculos tuos ad deū in excelſis: ⁊ ora pro peccatis tuis ⁊ negligentijs. Dimitte vana vanis: tu autē intende illis que tibi precepit deus. Claude ſuper te oſtiū tuū ⁊ voca ad te ieſū dilectū tuū. Mane cū eo in cella q2 non inuenies alibi tantā pacē. Si nō exiſſes nec quicq̄ de rumoribus audiſſes: melius in bona pace pmanſiſſes ex quo noua delectat aliquādo audire: o; te ex inde turbationē cordis tollerare.

¶ De cōpūctione cordis. ¶ Capitulū .xxi.

Si vis aliquid proficere conſerua te in timore dei: ⁊ nolli eſſe nimis liber: ſ; ſub diſciplina coibe oēs ſenſus tuos: nec inepte te tradas leticie. Da te ad cordis cōpunctionē: ⁊ inuenies deuotionē. Conpunctio multa bona aperit: que diſſolutio cito pdere cōſueuit. Mirū ē q̄ homo poſſit vnq̄ perfecte letari in hac vita: q ſuum exiliū ⁊ tā multa pericula aīe ſue conſiderat ⁊ pēſat. Propter leuitatē cordis ⁊ negligētiā defectuū noſtrorum nō ſentimus aīe noſtre dolores ſ; ſepe vane ridemus quādo merito flere deberemus. Nō ē vera libertas nec bona leticia niſi i timore dī cū bona cōſcientia. Felix qui abijcere poteſt oē impedimentū diſtractionis: ⁊ ad vnionē ſe redigere ſancte cōpūctionis. Felix qui a ſe abdicat quicquid cōſcientiā ſuā maculare poteſt vel grauare. Certa viriliter cōſuetudo cōſuetudine vincit. Si tu ſcis homines dimittere ipſi te dimittēt tua facta facere. Non attrahas tibi res alioꝝ: nec te implices cauſis maioꝝ. Habe ſemp oculū ſuper te primū: ⁊ admoneas teipſū ſpecialiť p̄ oībus tibi dilectis. Si nō habes fauorē hominū noli ex hoc triſtari: ſ; hec ſit tibi graue: q2 nō habes te ſatis bene ⁊ circunſpecte ſicut deceret dei ſeruū ⁊ deuotū religioſū cōuerſari. Vtilius ē ſepe ⁊ ſecurius: q̄ homo nō habeat multas cōſolatiōes i hac vita ſ; carnē pcipue tū q̄ diuinas nō habemus: aut rarius ſētimus: nos i culpa ſumus: q2 cōpūctionē cordis nō qrimus: nec vanas ⁊ externas oīno abiicimus. Cognoſce te idignū diuina cōſolatōe ſ; magis dignū multa tri-

bulatione. Vñ hō ꝑfecte ē cōpunctuſ
tunc grauis ⁊ amarus eſt ei totus
mūdus. Bonus hō ſufficiētē inuenit
materiā dolēdi ⁊ flendi. Siue.n. ſe cō
ſiderat ſiue de ꝓximo pēſat: ſcit q2 ne
mo ſine tribulatiōe hic viuit. Et quā
to ſtrictius ſe ſe cōſiderat: tāto ampli
us dolet. Materie iuſti doloris ⁊ in
terne cōpūctiōis ſunt peccata ⁊ vitia
noſtra: quibus ita inuoluti iacemus:
vt raro celeſtia cōtēplari valeamus.
Si frequētius de morte tua: ꝙ de lō
gitudine vite tue cogitares: nō dubiū
quin feruētius te emēdares. Si ēt fu
turas iferni ſiue purgatorij penaſ cor
dialiter ꝑpēderes: credo ꝙ libēter la
borē ⁊ dolorē ſuſtineres ⁊ nihil rigo
ris formidares. Sz q2 ad cor iſta nō
trāſeūt: ⁊ blādimēta adhuc amamus
iō frigidi ⁊ valde pigri remanemus.
ſepe ē inopia ſpūs. vñ tā leuit̃ cōque
rit̃ miſerū corpus. Ora igit̃ humilit̃
ad dñz: vt det tibi cōpunctōis ſpiritū
⁊ dic cū ꝓpheta. Ciba me dñe pane
lachrymaꝝ ⁊ potū da mihi in lachry
mis in mēſura. ¶ De cōſideratio
ne humane miſerie. ¶ Capi. xxij.

Miſeres vbicūq; fueris ⁊ quo
cūq; te v̄teris: niſi ad deū te
cōuertas qd turbaris q2 nō ſuccedit
tibi ſicut vis ⁊ deſideras? Quis ē qui
hz oīa ꝓm ſuā volūtatē? Nec ego nec
tu: nec aliqſ hoīuz ſup terrā. Nemo ē
in mundo ſine aliq̃ tribulatōe vel an
guſtia: ꝙuis rex ſit vł papa. Quis eſt
qui melius hz? vtiq; q ꝓ deo aliquid
pati valet. Dicunt multi ībecilles ⁊ i
firmi. Ecce ꝙ bonaz vitā ille hō hz:
ꝙ diues: ꝙ potenſ ꝙ excelſus ꝙ ma
gnus ꝙ pulcher. Sz attende ad cele
ſtia bona ⁊ videbis ꝙ omnia iſta tpalia
nulla ſūt: ſz valde icerta ⁊ magis gra
uātia: q2 nūꝙ ſine ſollicitudie ⁊ timo
re poſſident̃. Nō ē hoīs felicitas hr̃e
tpalia ad abūdātiā ſz ſufficit ei medio
critas. Vere miſeria ē viuere ſup ter
rā. Quāto hō voluerit eſſe ſpūalior:
tāto preſens vita fit ei amarior: q2 ſen
tit melius ⁊ videt clarius humāe cor
ruptiōis defectus. Nā comedere: bi
bere: vigilare: dormire: quieſcer̃: labo
rare: ⁊ ceteris neceſſitatibus nature
ſubiacere. vere magna miſeria ē ⁊ af
flictio hoī deuoto qui libent̃ eſſz abſo
lutus ⁊ liber̃ ab oī peccato. Valde.n.
grauat̃ iterior hō neceſſitatibus cor
poralibus i hoc mundo. Vñ ꝓpheta
deuote rogat ꝙtenus liber ab iſtis eē
valeat dicēs. De neceſſitatibus meis
erue me dñe. Sz ve nō cognoſcētibuſ
ſuā miſeriā: ⁊ āpliuſ ve illis q diligūt
hāc miſeriā ⁊ corruptibilē vitā. Nā i
tm̄ qdā hāc amplectūt̃: lz ēt vix neceſ
ſaria laborādo aut meditādo hēant:
vt ſi hic poſſēt ſp viuē de regno dei ni
hil curarēt. O iſani ⁊ ifideleſ corde: q
tā ꝓfūde i terrē iacēt: vt nil niſi carna
lia ſapiāt: ſz miſeri adhuc i fine graui
ter ſētiēt ꝙ vile ⁊ nihilū erat qd ama
uerīt. Sci āt dei ⁊ oēs dūoti amici xp̄i
nō attēderīt q̄ carni placuerīt: nec q̄ in
hoc tpe floruerīt ſz tota ſpeſ eoꝝ ⁊ itētō
ad eterna bōa anhelabat ferebat̃ to
tū deſideriū eoꝝ ad māſura ⁊ iuiſibi
lia: ne amore viſibiliuz traherēt ad
infima. Noli frater amittere cōfiden
dētiaz ꝓficiēdi ad ſpūalia adhuc hēs
tempus ⁊ horam. Quare vis procra

ſtinare ꝓpoſituz tuuz? Surge ⁊ in in
ſtanti incipe ⁊ dic. Nūc tpꝰ ē facien-
di: nūc tēpus eſt pugnādi: nūc tēpus
aptuz eſt emēdādi: Quāto male ha
bes ⁊ tribularis tunc tpꝰ eſt prome
rendi. Oz te tranſire per ignē ⁊ aquā
anteq̄ venias in refrigeriuz. Niſi ti-
bi viz feceris: vitiū non ſuperabis: q̄
diu iſtud fragile corpuſ gerimus. ſine
peccato eſſe non poſumus: nec ſine
tedio ⁊ dolore viuere. Libēter habe-
rēmus ab oī miſeria quietez: ſz q2 per
peccatuz ꝑdidimus innocētiaz amiſi
mus etiā verā beatitudinez. Jdeo oz
nos tenere patientiaz ⁊ dei expecta
re miſericordiaz donec trāſeat iniqui
tas hec: ⁊ mortalitas abſorbeat̄ a vi-
ta. O quanta fragilitas humana que
ſemꝑ ꝓna eſt ad vitia. Hodie cōfite-
ris peccata tua: ⁊ cras iterū ꝑpetras
confeſſa. Nunc proponis cauere: ⁊
poſt horaz magis quaſi nihil propo-
ſuiſſes. Merito ergo noſipſos hu-
miliare poſſumuſ nec vnquā aliquid
magni de nobis ſentire: quia taz fra
giles ⁊ inſtabiles ſumus. Cito etiaz
poteſt perdi per negligentiā: qḋ mul
to labore vix tandē acquiſituz eſt per
gratiā quid fiet de nobis adhuc in fi
ne: qui tepeſcimus taz mane? Ve no
bis ſi ſic volumus declinare ad quie-
tem quaſi iam pax ſit ⁊ ſecuritas: cuz
necdū appareat veſtigiuz vere ſancti
tatis in noſtra conuerſatione. Bene
opꝰ eſſet qḋ adhuc iteꝝ inſtituere-
mur: tanq̄ boni nouitij ad mores op
timos ſi forte ſpes eſſz de aliqua futu
ra emēdatiōe ⁊ maiori ſpūali ꝓfectu.

¶ De meditatōe mortis. Ca. xxiij.

Valde cito erit tecū hoc factū
vide aliter quō te hēas. hodie
hō eſt ⁊ cras nō cōparet. Cū aūt ſub
latus fuerit ab oculis: cito etiā tran-
ſit a mēte. O hebetudo ⁊ duritia cor
dis humani q̄ ſoluz pńtia meditat̄: ⁊
futura nō magis preuidet. Sic te in
oī facto ⁊ cogitatu deberes tenere: q̄ſi
ſtatiz eēs moriturus. Si bonā cōſciaz
haberes. non multū mortē timeres.
Melius eſſet peccata cauere. q̄ mor
tez fugere. Si hodie non es paratus
quō cras eris? Cras ē dies incerta: ⁊
qd ſcis ſi craſtinū hēbiſ? Quid ꝓdeſt
diu viuere quādo tā paꝝ emēdamur?
Ab longa vita nō ſemꝑ emēdat: ſz ſe
pe culpā magis auget. Utinaz ꝑ vnā
diē bene eſſemus conuerſati ī hoc mū
do. Multi ānos cōputant cōuerſio-
nis: ſz ſepe paruus ē fructus emēda-
tiōis. Si formidoloſuz ē mori: forſitā
periculoſius eſt diutius viuere. Bea
tus qui horā mortis ſue ſemꝑ an̄ ocu
los hz ⁊ ad moriēnduz ſe quotidie ſe
diſponit. Si vidiſti aliquādo hoīem
mori: cogita q2 ⁊ tu ꝑ eandez viā tran
ſibis. Cuz mane fuerit puta te ad veſ
perū nō peruenturꝝ. Veſpere aūt fa-
cto mane non audeas tibi polliceri.
Sēꝑ ḡ paratus eſto ⁊ taliť viue: vt nū
q̄ te īparatū mors iueniat. Multi ſu
bito ⁊ īprouiſe moriunt̄ nā hora quā
nō putat̄: filius hoīs vēturus ē. Quā
do illa extrema hora venerit: multuz
aliť ſentire īcipies de tota vita tua p̄-
terita: ⁊ valde dolebis q̄ tā negligēs
⁊ remiſſus fuiſti. Quā felix ⁊ prudēs
q talis nūc nitiť eē ī vita q̄lis optat in
ueniri ī morte. Dabit nāq3 magnā cō-

ſidentiaȝ feliciter moriēdi perfectus cōtēptus mūdi feruēs deſiderium in virtutibus ꝓficiēdi: amor diſcipline labor penitētie: ꝓmptitudo obedientie: abnegatio ſui: ⁊ ſupportatio cuiuſlibet aduerſitatis ꝓ amore Chriſti. Multa bona potes operari dum ſanus es: ſȝ infirmatus neſcio qd poteris. Pauci ex infirmitate emēdant̄ ſic ⁊ qui multū peregrinant̄ raro ſanctificant̄. Noli cōfidere ſup amicos ⁊ ꝓximos: nec in futuris ſalutē tuaȝ differas: qꝛ citius obliuiſcentur tui hoīes q̄ eſtimas. Melius ē nunc tēpeſtiue ꝓuidere ⁊ aliqd boni p̄mittere: q̄ ſup alioꝝ auxilio ſpare. Si nō es pro teipſo ſollicitus mō: quis erit pro te ſollicitus in futuro. Nūc tp̄s ē valde precioſuȝ: ſȝ ꝓhdolor q̄ hoc inutilius expendis: in quo promereri vales vnde eternaliter viuas. Veniet quando vnū dieȝ ſeu horam pro emendatiōe deſiderabis ⁊ neſcio an ipetrabis. Eya cariſſime de quanto periculo te poteris liberare: de q̄ magno timore eripere: ſi modo ſemp̄ timoratus fueris ⁊ de morte ſuſpectus. Stude nunc taliter viuere: vt in hora mortis valeas potius gaudere q̄ timere. Diſce nunc mori mundo: ut tūc incipias viuere cuȝ Chriſto. Diſce nunc oīa cōtēnere: ut tunc poſſis libere ad Chriſtuȝ pergere. Caſtiga nūc corpus tuū per penitētiā: ut tūc valeas certā habere cōfidētiaȝ. Ah ſtulte quid cogitas te diu victuꝝ: cū nulluȝ dieȝ habeas ſecuruȝ? Quam multi decepti ſunt: ⁊ inſperate de corpore extracti. Quotiēs audiſti a dicētibus: qꝛ ille gladio cecidit ille ſubmerſus ē: ille ab alto ruens ceruiceȝ fregit: ille manducando obriguit: ille ludēdo finē fecit: alius igne: alius ferro: alius peſte: ⁊ alius latrocinio perijt: ⁊ ſic oīum finis mors ē: ⁊ vita hoīum tanq̄ vmbra ſubito ptranſit. Quis memorabit̄ tui poſt morteȝ: ⁊ quis orabit pro te. Age age nūc chariſſime quicqd agere potes: qꝛ neſcis quādo morieris: neſcis ēt quid tibi poſt mortē ſequet̄. Dū tp̄s habes cōgrega tibi diuitias imortales. Preter ſalutē tuaȝ nihil cogites: ſolū que dei ſunt cures. Fac nūc tibi amicos venerādo dei ſanctos: ⁊ coꝝ actus imitādo: ut cuȝ defeceris in hac vita illi te recipiāt in eterna tabernacula. Serua te tanq̄ peregrinū ⁊ hoſpiteȝ ſup terraȝ: ad quē nihil ſpectat de mūdi negotijs. Serua cor liberū ⁊ ad deū ſurſuȝ erectū: qꝛ nō habes hic manēteȝ ciuitateȝ. Illuc preces ⁊ gemitus quotidiāos cū lachrymis dirige: ut ſpiritus tuus mereatur poſt morteȝ ad dn̄ȝ felicit̄ trāſire. Amē.

¶ De iudicio ⁊ penis petōꝝ. Ca. xxiiij.

IN oībus rebus reſpice finem: ⁊ qualiter ante diſtrictuȝ iudicem ſtabis: cū nihil ē occultū: qui muneribus non placatur: nec excuſatiōes recipit: ſȝ quod iuſtū ē iudicabit. O miſerrime ⁊ inſipiens peccator quid reſpondebis deo: oīa mala tua ſciēti q interdū formidas vultuȝ hoīs irati? Ut quid non preuides tibi in die iudicij: quādo nemo poterit ꝑ alium excuſari vel defendi: ſed vniuſquiſqȝ ſufficiens onus erit ſibi ipſi? Nūc la-

hortus eſt fructuoſus: fletus accep
tabilis gemitus exaudibilis: dolor ſa
tiſſactorius ⁊ purgatiuus. Habet ma
gnū ⁊ ſalubre purgatoriū patiēs hō
qui ſuſcipiens iniurias plus dolet de
alterius malicia: ꝙ de ſua iniuria qui
pro ꝯtrariantibus ſibi libenter orat ⁊
ex corde culpas indulget: qui veniā
ab alijs petere non retardat: qui faci
lius miſeret̃ ꝙ iraſcitur: qui ſibiipſi
violentiā frequēter facit ⁊ carnē ſuā
omnino ſpiritui ſubiugare conatur.
Melius eſt modo purgare peccata
⁊ vitia reſecare: ꝙ in futuro purgan-
da reſeruare. Uere noſipſos decipi-
mus per inordinatū amorē quē ad
carnē hēmus. Quid aliud ille ignis
deuorabit niſi peccata tua? Quanto
amplius tibiipſi nunc parcis ⁊ carnē
ſequeris: tanto durius poſtea lues: ⁊
maiorē mām ꝯburendi reſeruas. In
quibus hō peccauit: in illis grauius
punietur. Ibi accidioſi ardētibus ſti-
mulis purgent̃: ⁊ guloſi ingenti fame
ac ſiti cruciabunt̃. Ibi luxurioſi ⁊ vo-
luptatū amatores ardenti pice ⁊ feti
do ſulphure perfundent̃. Et ſicut fu-
rioſi canes pre dolore inuidioſi vlula
bunt. Nullū vitiū erit quod ſuū pro
priū cruciatū non habebit. Ibi ſuper
bi omni ꝯfuſione replebunt̃: ⁊ auari
miſerrima egeſtate artabuntur. Ibi
erit vna hora grauior in pena: ꝙ hic
centū anni in amariſſima penitentia
Ibi nulla requies eſt ⁊ nulla ꝯſolatio
damnatis. Hic tñ interdū ceſſatur a
laboribus: atq; amicoꝝ fruit̃ ſolatijs
Eſto modo ſollicitus ⁊ dolens ꝓ pec
catis tuis: vt in die iudicij ſis ſecurus
cum beatis. Tunc enī iuſti ſtabunt in
magna conſtantia aduerſus eos qui
ſe anguſtiauerūt: ⁊ depreſſerūt. Tūc
ſtabit ad iudicādū: qui modo ſe ſubij
cit humiliter iudicijs hoīū. Tūc ma
gnā fiduciā habebit paup̱ ⁊ humilis:
⁊ pauebit vndiq; ſuperbus. Tunc vi
debitur ſapiens in hoc mūdo fuiſſe:
qui ꝓ xp̄o didicit ſtultus ⁊ deſpectus
eſſe. Tunc placebit oīs tribulatio pa-
tienter perpeſſa: ⁊ oīs iniqtas oppila
bit os ſuū. Tūc gaudebit oīs deuotuſ
⁊ merebit oīs irreligioſus. Tūc plus
exultabit caro afflicta: ꝙ ſi in delitijs
fuiſſ; ſemp̱ nutrita. Tūc ſplēdebit ha-
bitus vilis ⁊ obtenebreſcet veſtis ſub
tilis: tunc plus laudabit̃ pauperculū
domiciliū: ꝙ deauratū palatiū. Tūc
plus iuuabit ꝯſtans patientia: ꝙ oīs
mūdi potentia. Tūc amplius exalta-
bitur ſimplex obedientia: ꝙ oīs ſecu-
laris aſtutia. Tūc plus letificabit pu-
ra ⁊ bona ꝯſcīa: ꝙ docta philoſophia
Tūc plus ponderabit ꝯtēptus diuiti
aꝝ: ꝙ totus theſaurus terrigenarū.
tunc magis ꝯſolaberis ſuper deuota
oratione: ꝙ ſup̱ delicata comeſtione.
Tūc potius gaudebis de ſeruato ſilē-
tio: ꝙ de longa fabulatiōe. Tūc plus
valebunt ſcā opera: ꝙ multa pulchra
verba. Tūc plus placebit ſtricta vita
⁊ ardua penitētia: ꝙ oīs delectatō ter
rena. Diſce nūc in modico pati vt tūc
a grauioribuſ valeas liberari. Hic pri
mo ꝓba qd poſſiſ pati poſtea. Si nūc
tā paꝝ nō vales ſuſtinere: quō pote-
ris tunc eterna tormēta ſufferre? Si
mō modica paſſio tā īpatientē efficit
quid gehēna tūc faciet? Ecce vere nō

potes duo gaudia habere: delectari hic in mundo: ⁊ poſtea regnare in celo cum xpo. Si vſqz in hodiernuz diẽ ſemp i honoribus ⁊ voluptatibus vixiſſes: qd totũ tibi ꝓfuiſſet: ſi iaz in inſtãti mori ꝯtingeret? Oia ḡ vanitas preter amare deum: ⁊ illi ſoli ſeruire. Qui.n. deuz ex toto corde amat: nec mortẽ nec ſuppliciũ nec iudiciũ nec i fernũ metuit: qꝛ ꝑfectus amor ſecuruz acceſſuz ad deuz facit. Quẽ autez adhuc peccare delectat: non miruz ſi mortẽ ⁊ iudiciũ timeat. Bonũ tñ ẽ: vt ſi needũ amor a malo te reuocat: ſaltẽ timor gehẽnalis coerceat. Qui vero timorẽ dei poſtponit: diu ſtare i bono non valebit: ſz diaboli laqueos citius incurret.

¶ De feruenti emendatione totius vite noſtre. Ca.xxv.

Eſto vigilãs ⁊ diligẽs in dei ſeruitio ⁊ cogita frequenter ad qd veniſti: ⁊ cur ſeculũ reliquiſti. Nonne vt deo viueres: ⁊ ſpiritualis hõ fieres Igit̃ ad ꝑfectũ ferueas: qꝛ mercedez laboꝝ tuoꝝ in breui recipies: nec erit tũc amplius timor aut dolor i finibus tuis. Modicũ nunc laborabis ⁊ magnaz requiez: imo ꝑpetuaz leticiaz inuenies. Si tu ꝑmanſeris fidelis ⁊ feruidus in agẽdo: dñs ꝑculdubio erit fidelis ⁊ locuplex in retribuẽdo. Spez bonã retinere debes ꝙ ad palmã peruenies: ſz ſecuritatẽ capere non oz ne torpeas aut elatus fias. Cũ.n. quidã anxius inter metũ ⁊ ſpẽ frequẽter fluctuaret ⁊ q̃dã vice merore ꝯfectus in eccleſia añ quoddã altare ſe in oratione ꝓſtrauiſſet hec inter ſe reuoluit dicẽs? O ſi ſcirẽ ꝙ adhuc ꝑſeueraturus eſſez ſtatimqz audiuit intus diuinum reſpõſuz. Quid ſi hoc ſcires facere velles? Fac nũc qd̃ tunc facere velles ⁊ bene ſecurus eris. Moxqz ꝯſolatus ⁊ ꝯfortatus diuine ſe ꝯmiſit volũtati: ⁊ ceſſauit anxia fluctuatio: noluitqz curioſe iueſtigare vt ſciret que ſibi eſſent futura: ſz magis ſtuduit inquirere quẽ eſſet volũtas dei bñplacens et perfecta ad oẽ opus bonũ inchoãduz ⁊ ꝑficiendũ. Spera in dño ⁊ fac bonitatez ait propheta: ⁊ inhabita terrã ⁊ paſceris in diuitijs eius. Unũ eſt ꝙ multos a ꝑfectu ⁊ feruẽti emẽdatõne retrahit: horror difficultatis ſeu labor certaminis. Eniuero illi maxime pre alijs in virtutibus ꝓficiũt q eaqz ſibi magis grauia ⁊ ꝯtraria ſunt viribus vincere nitunt̃. Naz ibi hõ plus proficit ⁊ gratiaz meret̃ ampliorẽ vbi magis ſeipſuz vincit ⁊ in ſpiritu mortificat. Sz nõ oẽs habẽt eque multuz ad vincẽdũ ⁊ moriẽduz. Diligẽs tñ emulator valentior erit ad proficiẽduz, ẽt ſi plures habeat paſſiones ꝙ alius bñ morigeratus: minus tñ feruẽs ad virtutes. Duo tñ ſpecialiter ad magnaz emẽdationẽ iuuãt vz ſbtrahere ſe violenter ad qd̃ nã vitioſe inclinat̃: ⁊ feruenter inſtare pro bono quo amplius quis indiget. Illa etiã ſtudeas magis cauere ⁊ vincere q̃ tibi frequentius in alijs diſplicẽt. Ubiqz ꝑfectũ tuũ capias vt ſi bona exẽpla videas vel audias ad imitandũ accendaris. Si quid ãt reprehẽſibile conſideraueris: caue ne idem facias: aut ſi aliqñ feciſti: citius emẽdare te ſtudeas. Sicut oculus tuus alios ꝯſiderat: ſic itez ab alijs no-

taris. Quaꝫ iocundū ⁊ dulce eſt videre feruidos ⁊ deuotos fratres bñ morigeratos ⁊ diſciplinatos: ꝙ̄ triſte eſt ⁊ graue videre inordinate ambulātes qui ea ad que vocati ſunt nō exercent. Quā nociuū eſt negligere vocatiōis ſue propoſitū: ⁊ ad nō commiſſa ſenſuꝫ inclinare. Memor eſto arrepti ꝓpoſiti: ⁊ imaginē tibi propone crucifixi. Bene verecundari potes inſpecta vita ieſu xp̄i: qꝛ necdū magis illi te cōformare ſtuduiſti: lꝫ diu in via dei fuiſti. Religioſus qui ſe intente ⁊ deuote in ſcīſſima vita ⁊ paſſione dñi exercet oīa vtilia ⁊ neceſſaria ſibi: abūdanter ibi inueniet: nec opus eſt vt extra ieſuꝫ aliqd melius querat. O ſi ieſus crucifixus in cor noſtruꝫ veniret ꝙ̄ cito ⁊ ſufficienter docti eſſemus. Religioſus feruidus oīa bene portat ⁊ capit que illi iubētur. Religioſus negligens ⁊ tepidus hꝫ tribulationē ſuper tribulationē ⁊ ex omni parte patitur anguſtiā qꝛ interiori ꝯſolatione caret ⁊ exteriorē querere ꝓhibet̄. Religioſus extra diſciplinā viuens graui ruine patet. Qui laxiora querit ⁊ remiſſiora ſemper in anguſtijs erit quia aut vnū aut reliquū ſibi diſplicebit. Quomodo faciunt tam multi alij religioſi qui ſatis arti ſunt ſub diſciplina clauſtrali? Raro exeunt abſtracte viuunt pauperrime comedūt: groſſe veſtiuntur: multū laborant paruꝫ loquuntur diu vigilant: mature ſurgunt: orationes prolongāt frequēter legunt: ⁊ ſe in omni diſciplina cuſtodiūt. Attende carthuſienſes ciſtercienſes ⁊ diuerſe religionis monachos ac moniales qualiter omni nocte ad pſallendum dño aſſurgūt. Et ideo turpe eſt vt tu deberes in tam ſancto opere pigritare: vbi tanta multitudo religioſorum incipit deo iubilare. O ſi nihil aliud faciendum incumberet: niſi dñm deum noſtruꝫ toto corde ⁊ ore laudare. O ſi nunꝙ̄ indigeres comedere nec bibere nec dormire: ſed ſemper poſſes deum laudare: ⁊ ſolummodo ſpiritualibus ſtudijs vacare: tunc multo felicior eſſes: ꝙ̄ modo cum carni ex qualicunqꝫ neceſſitate ſeruis. Vtinam non eſſent iſte neceſſitates: ſed ſolummodo ſpirituales anime refectiones quas heu ſatis raro deguſtamus. Quando homo ad hoc peruenit ꝙ de nulla creatura conſolationē ſuaꝫ querit: tunc ei deus primo perfecte ſapere incipit: tunc etiaꝫ bene contentus de omni euentu reruꝫ erit: tūc nec pro magno letabitur: nec pro modico contriſtabitur: ſed ponit ſe integre ⁊ fiducialiter in deo: qui eſt ei omnia in omnibus: cui nihil vtiqꝫ perit nec moritur: ſꝫ omnia ei viuunt ⁊ ad nutum ſin incunctantur deſeruiunt. Memento ſemper finis: ⁊ quia perdituꝫ non redit tempus. Sine ſollicitudine ⁊ diligētia nunꝙ̄ acquires virtutes. Si incipis tepeſcere: incipies male habere. Si autē dederis te ad feruorem: inuenies magnam pacē: ⁊ ſenties leuiorem laboreꝫ propter dei gratiam ⁊ virtutis amorem. Homo feruidus ⁊ diligens ad omnia eſt paratus. Maior labor eſt reſiſtere vitijs ⁊ paſſionibus: ꝙ̄ corporalibus inſudare laboribus. Qui paruos

non vitat defectus: paulatim labitur
ad maiores. Gaudebis ſemper veſpe
re: ſi diem expendas fructuoſe. Vigi
lia ſuper teipſuꝫ: excita teipſuꝫ admo
ne teipſuꝫ: ⁊ quicquid de alijs ſit: non
negligas teipſuꝫ. Tantum proficies
quantum tibiipſi vim intuleris.

¶ Explicit liber primus.

¶ Incipit ſecundus de interna con
uerſatiōe. ¶ Capi. j.

REgnuꝫ dei intra vos ē
dicit dn̄s. Cōuerte te
ex toto corde tuo ad
dn̄ꝫ ⁊ relinque hūc mi
ſerū mundū ⁊ inueni-
et aīa tua requiē. Diſce exteriora ꝯtē
nere ⁊ ad interiora te dare: ⁊ videbis
regnū dei i te venire. Eſt.n. regnū dei
pax ⁊ gaudiū in ſpiritu ſancto: qd nō
datur impijs. Veniet ad te xp̄s oſtē
dens tibi ꝯſolatiōē ſuam: ſi dignaꝫ illi
ab intus paraueris manſioneꝫ. Oīs
gloria eius ⁊ decor ab intra ē: ⁊ ibi cō-
placet ſibi. Frequens illi viſitatio cuꝫ
hoīe iterno: dulcis ſermocinatio: gra
ta cōſolatio: multa pax familiaritas
ſtupenda nimis. Eya aīa fidelis pre
para huic ſponſo cor tuū: quatenus
ad te venire ⁊ in te habitare dignetur
Sic.n. dicit. Si quiſ diligit me ſermo
neꝫ meū ſeruabit: ⁊ ad euꝫ veniemus
⁊ manſionē apud euꝫ faciemuſ. Da ḡ
xp̄o locuꝫ: ⁊ ceteris oībus nega itroi
tuꝫ. Cum xp̄m habueris: diues es ⁊
ſufficit tibi. Ipſe erit prouiſor tuus: ⁊
fidelis procurator in omnibus vt nō
ſit opus tibi i hoībus ſperare. Hoīes
n̄. cito mutātur: ⁊ deficiūt velociter:
xp̄s aūt manet in eternuꝫ ⁊ aſtat vſqꝫ
in finē firmiter. Non eſt magna fidu
cia ponenda in homine fragili ⁊ mor
tali: etiam ſi vtilis ſit ⁊ dilectus: neqꝫ
triſtitia multa capiēda ex hoc ſi inter
dum aduerſetur ⁊ contradicat. Qui
hodie tecuꝫ ſunt crās contrariari poſ
ſunt ⁊ econuerſo ſepe ut aura vertun-
tur. Pone totaꝫ fiduciaꝫ tuaꝫ in domi
no ⁊ ſit ipſe timor tuus ⁊ amor tuus.
Ipſe pro te reſpondebit ⁊ faciet bene
ſicut melius fuerit. Non habes hic
manenteꝫ ciuitateꝫ: ⁊ vbicūqꝫ fueris
extraneuſ es ⁊ peregrinus: nec requi
em aliquando habebis: niſi xp̄o inti-
me fueris vnitus. Quid hic circūſpi
cis cum iſte non ſit locus tue requie-
tionis? In celeſtibus debet eſſe habi
tatio tua: ⁊ ſicut in tranſitu cuncta ter
rena ſunt aſpiciēda: tranſeunt omnia
⁊ tu cum eis pariter. Vide vt non in
hereas ne capiaris ⁊ pereas. Apud
altiſſimuꝫ ſit cogitatio tua: ⁊ depreca
tio tua ad xp̄m ſine intermiſſione di
rigatur. Si neſcis alta ſpeculari ⁊ ce-
leſtia requieſce in paſſione xp̄i: ⁊ in
ſacris vulneribus eius libenter habi
ta. Si.n. ad vulnera ⁊ p̄cioſa ſtigma-
ta ieſu deuote ꝯfugis: magnaꝫ in tri-
bulatione confortationeꝫ ſenties nec
multum curabis hominuꝫ deſpectio
nes faciliterqꝫ verba detrahentiū per
feres. Xp̄s fuit etiaꝫ in mundo ab ho
minibus deſpectus: ⁊ in maxima ne-
ceſſitate a notis ⁊ amicis inter oppro
bria derelictus. Xp̄s pati voluit ⁊ de-
ſpici ⁊ tu audes de aliquo conqueri.
Xp̄s habuit aduerſarios ⁊ oblocuto
res: ⁊ tu vis omnes habere amicos
⁊ benefactores? Unde coronabitur

patientia tua: ſi nil aduerſitatiſ occur
rerit? Si nihil ꝯtrariū vis pati: quo
mō eris amicus xp̄i? Suſtine te cū
xp̄o ꝛ pro xp̄o: ſi vis regnare cū xp̄o.
Si ſemel perfecte introiſſes in inte-
riora ieſu ꝛ modicū de ardente eius
amore ſapuiſſes: tunc de proprio co-
modo vel incomodo nihil curares: ſꝫ
magis de opprobrio illato gauderes
q2 amor ieſu facit hoīeꝫ ſeipſuꝫ ꝯtēne
re. Amator ieſu ꝛ verus internus ꝛ li
ber ab affectionibus inordinatis pōt
ſe ad deū libere ꝯuertere ꝛ eleuare ſe
ſupra ſeipſuꝫ i ſpiritu ac fruitiue quie
ſcere. Cui ſapiunt oīa pro ut ſunt nō
vt dicunt̄ aut eſtimant̄: hic vere ſapi-
ens ē ꝛ doctus magis a deo ꝙ̄ ab ho
minibuſ. Qui ab itra ſcit ambulare ꝛ
modicuꝫ res ab extra ponderare: nō
requirit loca: nec tēpora expectat ad
hńda deuota exercitia. Hō internus
cito ſe recolligit q2 nunꝙ̄ ſe totuꝫ ad
exteriora effundit. Non illi obeſt la-
bor exterior aut occupatō ad tempus
neceſſaria: ſꝫ ſicut res eueniūt ſic ſe il
lis accōmodat. Qui intuſ bene diſpo
ſitus eſt ꝛ ordinatus: nō curat mira-
biles ꝛ ꝑuerſos hoīuꝫ geſtus. Tātuꝫ
homo impeditur ꝛ diſtrahitur. quan
tū ſibi res attrahit. Si recte tibi eſſet
ꝛ bene purgatus eſſes: oīa tibi in bo-
nuꝫ cederent ꝛ profectuꝫ. Ideo mul
ta tibi diſplicent: ꝛ ſepe cōturbant: q2
adhuc non es tibiipſi perfecte mor-
tuus nec ſegregatus ab oībus terre-
nis nihil ſic maculat et implicat cor
hoīs: ſicut impurus amor in creatu-
ris. Si renuuis cōſolari exterius: po
teris ſpeculari celeſtia: ꝛ frequenter
interius iubilare.

¶ De humili ſūmiſſiōe ſub p̄lati regimie. Ca. ij.

Non magnipēdas quis ꝓ te vel
cōtra te ſit: ſꝫ hoc age ꝛ cura vt
deus tecuꝫ ſit in oī re quaꝫ facis. Ha
beas cōſciētiaꝫ bonaꝫ: ꝛ deus bene te
defenſabit. Quem .n. adiuuare volue
rit: nullius ꝑuerſitas nocere poterit.
Si tu ſcis tacere ꝛ pati: videbis pro-
culdubio dn̄i auxiliuꝫ. Ipſe nouit tē
pus ꝛ modū liberādi te: ꝛ ideo debes
te illi reſignare. Dei eſt adiuuare ꝛ ab
omni confuſione liberare. Sepe val-
de prodeſt ad maiorē humilitatē con
ſeruandam: ꝙ defectus noſtros alij
ſciūt ꝛ redarguūt. Quādo homo ꝓ
defectibus ſuis ſe humiliat tūc facili-
ter alios placat: ꝛ leuiter ſatiſfacit ſi-
bi iraſcentibus. Humilem deus pro-
tegit ꝛ liberat: humilem diligit ꝛ con
ſolat̄ humili homini ſe inclinat humi
li largitur gratiaꝫ magnā: ꝛ poſt ſuaꝫ
depreſſionem leuat ad gloriam humi
li ſua ſecreta reuelat ꝛ ad ſe dulciter
trahit ꝛ inuitat. Humilis accepta cō-
tumelia: ꝛ ꝯfuſione ſatis bene eſt i pa
ce q2 ſtat in deo ꝛ nō in mūdo. No re
putes te aliquid profeciſſe: niſi omni
bus inferiorem te eſſe ſentias.

¶ De bono pacifico hoīe. Ca. iij.

Pone te primo i pace: ꝛ tūc ali-
os poteris pacificare. Hō pa-
cificus plus prodeſt: ꝙ̄ bene doctus.
Homo paſſionatus etiam bonum in
malum trahit: ꝛ faciliter malum cre-
dit. Bonus pacificus homo omnia
ad bonum cōuertit. Qui bene in pa
ce eſt: de nullo ſuſpicatur: qui autem
male contentus eſt ꝛ commotus: va

rijs ſuſpicionibus agitatur: nec ipſe quieſcit: nec alios quieſcere permittit. Dicit ſepe quod dicere non deberet: ⁊ omittit quod ſepe ſibi magis facere expediret. Conſiderat ꝙ alij facere tenentur: ⁊ negligit quod ipſe facere tenetur. Habe ergo primum celum ſuper temetipſuꝫ: tunc celare poteris etiam iuſte proximuꝫ tuum. Tu benefacta tua ſcis excuſare ⁊ tolerare ⁊ aliorum non vis recipere excuſationes. Juſtius eſſet ut te accuſares: ⁊ fratrem tuum excuſares. Si portari vis porta ⁊ alium. Vide ꝙ longe es adhuc a vera charitate ⁊ humilitate que nulli nouit indignari vel iraſci niſi tantum ſub ipſi. Non eſt magnũ cum bonis ⁊ manſuetis conuerſari. hoc enim omnibus naturaliter placet: ⁊ vnuſquiſqꝫ libenter pacem habet: ⁊ ſecum ſentientes magis diligit Sed cum duris ⁊ peruerſis aut indiſciplinatis aut nobis contrariantibus pacifice poſſe viuere: magna gratia eſt ⁊ laudabile nimis virileqꝫ factum. Sed ſunt qui ſeipſos in pace tenent ⁊ cum alijs etiam pacem habent: Et ſunt qui nec pacem habent: nec alios i pace dimittunt. Alijs ſunt graues: ſed ſibi ſunt ſemper grauiores. Et ſunt qui ſeipſos in pace retinent: ⁊ ad pacem alios reducere ſtudent: ⁊ tamen tota pax noſtra in hac miſera vita potius in humili ſufferẽtia ponenda eſt ꝙ in non ſentiendo contraria. Qui melius ſcit pati: pacem tenebit maiorem. Iſte eſt victor ſui ⁊ dominus mundi: amicus chriſti: ⁊ heres celi.

¶ De pura mente ⁊ ſimplici intentione. ¶ Capitulum quartuꝫ.

Duabus alis homo ſubleuatur a terrenis ſimplicitate ſcilicet ⁊ puritate. Simplicitas debet eſſe in intentione: puritas in affectione. Simplicitas intendit deum: puritas apprehendit ⁊ guſtat. Nulla bona actio te impediet: ſi liber intus ab omni inordinato affectu fueris. Si nihil aliud ꝙ dei beneplacituꝫ ⁊ proximi vtilitatem intendis: ⁊ queris: interna libertate fueris. Si rectum cor tuum eſſet: tunc omnis creatura ſpeculum vite ⁊ liber ſancte doctrine eſſet. Non eſt creatura tam parua ⁊ vilis que bonitatem dei non repreſentet. Si tu eſſes intus bonus ⁊ purus: tunc omnia ſine impedimento videres ⁊ caperes bene. Cor purum penetrat celum ⁊ infirmum. Qualis vnuſquiſqꝫ intus eſt: taliter iudicat exterius. Si eſt gaudium in mundo: hoc vtiqꝫ poſſidet puri cordis homo Et ſi eſt alicubi tribulatio ⁊ anguſtia hoc melius nouit mala conſcientia. Sicut ferrum miſſuꝫ in ignem amittit rubiginem ⁊ totum candens efficitur ſic homo ad deuꝫ ſi integre conuertens a torpore exuitur ⁊ in nouum hominꝫ transmutatur. Quando homo incipit tepeſcere: tunc paruum metuit amorem: ⁊ libenter externam accipit ꝯſolationem. Sed quando perfecte incipit ſe vincere ⁊ viriliter in via dei ambulare: tunc minus ea reputat: que ſibi prius grauia eſſe ſentiebat.

¶ De propria conſideratione.

¶ Capitulum quintum.

NOn poſſumus nobiſipſis nimis credere: quia ſepe nobis gratia deeſt ⁊ ſenſus. Modicum lumen eſt in nobis: ⁊ hoc cito per negligentiam amittimus. Sepe etiam nõ aduertimus ꝙ tam ceci intus ſumus Sepe male agimus ⁊ peius excuſamus: ⁊ paſſione interduꝫ mouemur ⁊ zelum putamus. Parua in alijs reprehendimus: ⁊ noſtra maiora pertranſimus. Satis cito ſentimus ⁊ põderamus quod ab alijs ſuſtinemus: ſed quantum alij a nobis ſuſtinet nõ aduertimus. Qui bene ⁊ recte ſua põderaret. non eſſet quod de alio grauiter iudicaret. Internus homo ſui ipſius curaꝫ omnibus curis anteponit: ⁊ qui ſibiipſi diligenter intẽdit: faciliter de alijs tacet. Nunꝙ eris internus ⁊ deuotus niſi de alienis ſilueris: ⁊ ad teipſum ſpecialiter reſpexeris. Si tibi ⁊ deo totaliter intendis: modicum te mouebit quod foris percipis. Ubi es quando tibiipſi preſens non es: ⁊ quando omnia percurriſti quid te neglecto profeciſti? Si debes habere pacem ⁊ vnioneꝫ veram oportet ꝙ totum adhuc poſtponas ⁊ te ſolum pre oculis habeas. Multuꝫ proinde proficies ſi te feriatum ab omni temporali cura conſerues. Ualde deficies ſi aliquid temporale reputaueris. Nil altum nil magnum nil gratum nil acceptum tibi ſit niſi pure deus aut de deo ſit. Totum vanum eſtima quicquid conſolationis occurrit de aliqua creatura. Amans deũ animam ſub deo deſpicit vniuerſa. Solus deus eternus ⁊ immenſus implens omnia: ſolatium eſt anime ⁊ vera cordis leticia.

¶ De leticia bone conſcientie.

¶ Capitulum ſextum.

GLoria boni hominis teſtimonium bone conſcientie eſt. Habe bonam conſcientiaꝫ: ⁊ ſemper habebis leticiaꝫ. Bona conſcientia valde multa poteſt portare: ⁊ valde leta eſt inter aduerſa. Mala conſcientia ſemper timida eſt ⁊ inquieta. Suauiter requieſces: ſi te cor tuum non reprehenderit. Noli letari niſi cum bene feceris. Mali nunꝙ habent veram leticiam nec internam ſentiunt paceꝫ quia non eſt pax impijs dicit dominus. Et ſi dixerint in pace ſumus nõ venient ſuper nos mala: ⁊ quis nobis nocere audebit? Ne credas eis: quoniam repente exurget ira dei ⁊ in nihilum redigentur actus eorum: et cogitationes eoruꝫ peribunt. Gloriari in tribulatione non eſt graue amãti: ſic enim gloriari eſt in cruce domini gloriari. Breuis gloria que ab hominibus datur ⁊ accipitur. Mundi gloriam ſemper comitatur triſtitia. Bonorum gloria in conſcientijs eorum ⁊ non in ore hominum. Juſtorum leticia de deo ⁊ in deo eſt: ⁊ gaudium eorum de veritate. Qui veram ⁊ eternam gloriam deſiderat temporalem non curat. Et qui temporalem querit gloriam: aut non ex animo contemnit minus amare conuincitur celeſtem. Magnam habet cordis tranquilitatem: qui nec laudes curat

nec vituperia. Facile erit contentus ⁊ pacatus cuius conſciētia mūda eſt. Nō eſt ſanctior ſi lauderis nec vilior ſi vitupereris. Quod es hoc es nec maior dici vales ꝙ deo teſte ſis. Si attendis quid apud te ſis intus nō cu rabiſ quid te loquant̄ homines foris. Homo videt in facie deus aūt in cor de. Homo ꝯſiderat actus: deus pen ſat intentiones. Bene ſemꝑ agere ⁊ modicū de ſe tenere humilis anime iudiciuz eſt. Nolle ꝯſolari ab aliqua creatura: magne puritatis ⁊ interne fiducie iudiciū eſt. Qui nulluz extrin ſecus pro ſe teſtimoniū querit: liquet ꝙ ſe deo totaliter cōmiſit. Nō. n. qui ſeipſum comēdat ille probatus eſt ait beatus paulus: ſed quem deus cōme dat. Ambulare cuz deo intus nec ali qua affectione teneri foris: ſtatus eſt interni hominis.

De amore ieſu ſuper omnia. Capituluz. vij.

Beatus q intelligit quid ſit ama re ieſum: ⁊ cōtemnere ſeipſum propter ieſum. Oz dilectum pro dile cto relinquere: qꝛ ieſus vult ſolus ſu per omnia amari. Dilectio creature fallax ⁊ inſtabilis dilectio ieſu fidelis ⁊ perſeuerabilis. Qui adheret crea ture cadet cuz labili: qui amplectitur ieſum firmabitur in euum. Illum di lige ⁊ amicuz tene tibi: qui omnibus recedentibus te non derelinquet nec patietur in fine perire. Ab hoībus oz te aliquādo ſeparari ſiue velis ſiue no lis. Teneas te apud ieſum viuens ⁊ moriēs ⁊ illius fidelitati te committe qui omnibus deficientibus ſolus po teſt te iuuare. Dilectus tuus talis eſt nature ut alienum non velit admitte re ſz ſolus vult cor tuum habere ⁊ tā ꝙ rex ī proprio throno ſedere. Si ſci res te bñ ab oī creatura euacuare. ie ſus deberet libenter tecum habitare. Pene totū perditū inuenies: quicqd extra ieſuz in oībus poſueris. Nō cō fidas nec innitaris ſuper calamuz vē toſum qꝛ omnis caro fenuz ⁊ omnis gloria eiuſ ut flos feni cadet. Cito de cipieris ſi ad externā hominuz appa rentiaz tantuz aſpexeris. Si enim tu um in alijs queris ſolatiuz ⁊ lucrum ſenties ſepe detrimētum. Si queris in omnibus ieſum inuenies vtiqz ie ſuz. Si autē queris teipſuz: inuenies etiaz teipſuz: ſz ad tuā pernitiez. Plus n. hō nociuior ſibi ſi ieſum nō querit: ꝙ totus mūdus ⁊ oēs ſui aduerſarij.

De familiari amicitia ieſu. c. viij.

Quando ieſus adeſt totū bonū eſt nec quicꝙ difficile videtur. Quando vero ieſus nō adeſt totū du ruz eſt. Quādo ieſus intus nō loqui tur conſolatio vilis eſt. Si autē ieſus vnuz verbū loquitur tantū magna cō ſolatio ſentitur. Nōne maria magda lena ſtatim ſurrexit de loco in quo fle uit quando martha illi dixit. Magi ſter adeſt ⁊ vocat te. Felix hora quā do ieſus vocat de lachrymis ad gau dium ſpiritus: ꝙ aridus ⁊ durus es ſine ieſu: ꝙ inſipiēs ⁊ vanus ſi cupis aliquid extra ieſum. Nonne hoc eſt maius damnuz ꝙ ſi totum perderes mundum. Quid poteſt mundus con ferre ſine ieſu? Eſſe ſine ieſu grauis eſt infernus: ⁊ eſſe cuz ieſu dulcis pa radiſus. Si fuerit tecuz ieſus nullus

poterit nocere inimicus. Qui inue-
nit ieſum inuenit theſaurum bonum
immo bonuʒ ſuper omne bonuʒ. Et
qui perdit ieſuʒ perdit nimis multuʒ
ꝛ plus ꝙ totũ mũduʒ. Pauperrimuſ
eſt qui viuit ſine ieſu. Ditiſſimus qui
bene eſt cuʒ ieſu. Magna ars eſt ſci-
re conuerſari cuʒ ieſu ꝛ ſcire ieſum te
nere magna prudentia. Eſto humi-
lis ꝛ pacificus ꝛ erit tecuʒ ieſus. Sis
deuotus ꝛ quietus ꝛ permanebit te-
cum ieſus. Potes cito fugare ieſuʒ ꝛ
gratiaʒ eius perdere ſi volueris ad ex
teriora declinare. Et ſi illum effuga-
ueris ꝛ perdideris ad queʒ tunc fugi
es? ꝛ quē tunc queres amicum. Sine
amico nō potes diu viuere: ꝛ ſi ieſus
non fuerit tibi pre omnibus amicus
eris nimis triſtis ꝛ deſolatus. Fatue
igitur agis ſi in aliquo altero cōfidis
ꝛ letaris. Eligenduʒ eſt magis totuʒ
mũduʒ habere contrarium: ꝙ ieſum
offenſuʒ. Ex omnibus ꝗ charis ſit ie
ſus dilectus ſpecialis. Diligātur oēs
propter ieſum ieſus auteʒ propter ſe-
ipſum. Solus ieſus xp̄s ſingulariter
eſt amādus: qui ſolus bonus ꝛ fide-
lis inuenitur pre omnibus amicis.
Propter ipſuʒ ꝛ in ipſo taʒ amici quā
inimici tibi ſint chari ꝛ pro omnibus
his exorandus eſt vt omnes ipſuʒ co
gnoſcant ꝛ diligant. Nunꝙ cupias
ſingulariter laudari ꝛ amari: qꝛ hoc
ſolius dei eſt qui ſimilem ſibi non ha-
bet. Nec velis ꝙ aliquis in corde ſuo
tecũ occupetur: neqꝫ tu cum alicuius
occuperis amore ſed ſit ieſus in te ꝛ
in omni bono homine. Eſto purus ꝛ
liber ab intus ſine alicuius creature
implicamento. Oportet eſſe nuduʒ ꝛ
purũ cor ad ieſuʒ gerere ſi vis vacare
ꝛ videre ꝙ ſuauis ē dominus. Et re-
uera ad hoc nō peruenies niſi gratia
eius fueris preuentus ꝛ intractus: ut
omnibus euacuatis ꝛ licentiatis ſo-
lus cum ſolo vniaris. Quando enim
gratia dei venit ad homineʒ: tunc po
tens fit ad omnia: ꝛ quando recedit
tunc pauper ꝛ infirmus erit: ꝛ quaſi
tantuʒ ad flagella relictus. In his nō
debes deijci nec deſperare: ſed ad vo
luntatem dei equanimiter ſtare: ꝛ cũ
cta ſuperuenientia tibi ad laudem ie-
ſu chriſti perpeti: quia poſt hyemem
ſequitur eſtas poſt nocteʒ redit dies
ꝛ poſt tempeſtateʒ ſerenitas magna.

¶ De carentia oīs ſolatij. Capi. ix.

NOn eſt graue humanũ contem
nere ſolatium: cum adeſt diui-
num. Magnum eſt ꝛ valde magnuʒ
tam humano ꝙ diuino poſſe carere
ſolatio: ꝛ pro honore dei libenter exi
lium cordis velle ſuſtinere: ꝛ in nullo
ſeipſum querere nec ad propriuʒ me
ritum reſpicere. Quid magni es ſi hi
laris ſis ꝛ deuotus adueniēte gratia
optabilis cũctis hec hora. Satis ſua
uiter equitat: quem gratia dei portat.
Et quid mirum ſi onus nō ſentit qui
portatur ab omnipotente ꝛ ducitur
a ſummo ductore? Libēter habemuſ
aliqud pro ſolatio ꝛ difficulter homo
exuit̄ a ſeipſo. Vicit ſanctus martyr
Laurentius ſeculum cum ſuo ſacer-
dote quia omne quod in mundo de-
lectabile videbat̄ deſpexit: ꝛ dei ſum-
mi ſacerdotem Sixtum quem maxi
me diligebat pro amore chriſti etiam

a ſe tolli clementer ferebat. Amore
igitur creatoris amorem hominis ſu
perauit ⁊ pro humano ſolatio diuinū
beneplacitum magis elegit. Ita ⁊ tu
aliquez neceſſarium ⁊ dilectum ami
cum pro amore dei diſce relinquere.
Nec grauiter feras cuz ab amico de-
relictus fueris ſciēs quoniaz oportet
nos omnes tādem ab inuicē ſeparari
Multum ⁊ diu oportet hominem in
ſeipſo certare. anteꝗ̄ diſcat ſeipſum
plene ſuperare: ⁊ totum affectuz ſuū
plene in deuz trahere. Quādo homo
ſtat ſuperſeipſo: facile labitur ad con
ſolationes humanas. Sz verus xp̄i
amator ⁊ ſtudioſus ſectator virtutuz
non cadit ſuper illas cōſolatiōes nec
querit tales ſenſibiles dulcedines: ſz
magis forteſ exertitatiōes: ⁊ pro xp̄o
duros ſuſtinere labores. Cum igitur
ſpirtualis conſolatio a deo datur cuz
gratiaruz actione accipe eaz ſz dei mu
nus intellige eſſe non tuuz merituz: ⁊
noli extolli. Noli nimium gaudere
nec inaniter preſumere: ſed eſto ma-
gis humilior ex dono: cautior queqz
⁊ timoratior in cunctis actibus tuis:
quoniā tranſibit hora illa ⁊ ſequetur
tentatio. Cum ablata fuerit conſola-
tio non ſtatim deſperes ſed cuz humi
litate ⁊ patientia expecta celeſtez viſi-
tationez: qꝛ potens eſt deus amplio-
rem tibi redonare gratiam ⁊ conſola
tionem. Iſtud nō eſt nouuz nec alie-
nuz viaz dei expertis qꝛ ī magnis ſan
ctis ⁊ in antiquis prophetis fuit taliſ
ſepe alternationiſ modus. Unde qui
daz preſente iam gratia dicebat. Ego
dixi in abundantia mea non moue-
bor in eternum. Abſente autez gratia
quid in ſe fuerit expertus adiungit di
cens auertiſti faciez tuam a me ⁊ fa-
ctus ſum conturbatus. Inter hec ta-
men nequaꝗ̄ deſperat ſed inſtantiuſ
dn̄m rogat ⁊ dicit: Ad te dn̄e clama-
bo ⁊ ad deū meuz deprecabor. Deni-
qz orationis ſue fructuz reportat ⁊ ſe
exauditum teſtatur dicens. Audiuit
dominus ⁊ miſertus eſt mei dn̄s fa-
ctus eſt adiutor meus. Sed in quo.
Conuertiſti inquit planctum meū in
gaudiuz mihi ⁊ circūdediſti me leti-
cia. Et ſi ſic actum eſt cum magnis
ſanctis non eſt deſperandum nobis
infirmis ⁊ pauperibus ſi interdum
in frigiditate: ⁊ interdum in feruore
ſumus quoniam ſpiritus venit ⁊ re-
cedit: ſm̄ ſue voluntatis beneplaci-
tum. Unde beatus Iob ait. Viſi-
tas eum diluculo ⁊ ſubito probas il-
lum. Super quid igitur ſperare poſ-
ſum aut in quo confidere debeo niſi
in ſola magna miſericordia dei ⁊ in
ſola ſpe gratie celeſtis. Siue eniz ad
ſint homines boni ſiue deuoti fratreſ
⁊ amici fideles ſiue libri ſancti vel tra
ctatus pulchri ſiue dulcis cantus et
hymni omnia hec modicuz iuuant ⁊
modicū ſapiunt quādo deſertus ſuz
a gratia: ⁊ in propria paupertate reli
ctus. Tunc non eſt melius remediuz
ꝗ̄ patiētia ⁊ abnegatio mei in volūta
te dei. Nūꝗ̄ inueni aliquem religio-
ſum qui non habuerit interdum gra-
tie ſubtractionez: aut nō ſenſerit fer-
uoris diminutionē. Nullus ſanctus
fuit vnꝗ̄ tam alte raptus ⁊ illumina-
tus qui prius vel poſtea non fuit ten-

ratus. Non enim dignus eſt alta dei contemplatione: qui pro deo non eſt exercitatus aliqua tribulatione. Solet enim ſequentis conſolationis tentatio precedens eſſe ſignum. Nam tētationibus probatis celeſtis promittitur conſolatio. Qui vicerit inquit dabo ei edere de ligno vite. Datur etiā cōſolatio diuina ut homo fortior ſit ad ſuſtinendū aduerſa. Sequitur etiam tētatione ſe eleuet de bono Non dormit diabolus nec caro adhuc mortua eſt: ideo nō ceſſes preparare te ad certamen qꝛ a dexteris ⁊ a ſiniſtris ſunt hoſtes q nūq̄ quieſcūt

¶ De gratitudine ꝑ grā dei. Ca. x.

Quid queris quietem cum natus ſis ad laborē? Pone te ad patientiam magis q̄ ad conſolationem ⁊ ad crucem portandam magis q̄ ad leticiam. Quis enim ſecularium non libenter conſolationem ⁊ leticiam ſpiritualem acciperet: ſi ſemper obtinere poſſet. Excedunt enim ſpirituales conſolationes omnes mundi delitias ⁊ carnis voluptates Nam omnes delitie mundane. aut turpes ſunt aut vane. Spirituales vero delitie ſole iocūde ⁊ honeſte ex virtutibus progenite ⁊ a deo puris infuſe mētibus. Sed iſtis diuinis conſolationibus nemo ſemper pro ſuo affectu frui valet: qꝛ tempus tentationis nō diu ceſſat. Multū contrariatur ſuperne viſitationi falſa libertas animi ⁊ magna confidētia ſui. Deus bene facit cōſolationis gratiam dando: ſed homo male agit nō totū deo cum gratiarum actione retribuendo. Et ideo non poſſunt in nobis dona gratie fluere: quia ingrati ſumus auctori: nec totum refundimus fontali origini. Semper enim debetur gratia digne gratias referenti auferetur ab elato quod dari ſolet humili. Nolo cōſolationem que mihi aufert cōpunctionē: nec affecto cōtēplationē que ducit in elationem. Non enim omne altum ſanctū: nec omne deſiderium purum. nec omne dulce bonum: nec omne charū gratū deo. Libenter accepto gratiā vnde humilior: ⁊ timoratior inueniar: atq; ad relinquēdū me paratior fiam. Doctus dono gratie ⁊ eruditus ſubtractionis verbere nō ſibi audebit quicq̄ boni attribuere ſed potius ſe pauperē ⁊ mūdū confitebitur. Da deo quicquid dei eſt: ⁊ tibi aſcribe quod tuum eſt. hoc eſt: deo gratias pro gratia tribue tibi autem ſoli. culpā: ⁊ dignam penā pro culpa deberi ſentias. Pone te ſemper ad infimū ⁊ dabitur tibi ſummum nam ſummum non ſtat ſine infimo. Summi ſancti apud deum minimi ſunt apud ſe: ⁊ quanto glorioſiores tanto in ſe humiliores: pleni veritate ⁊ gloria celeſti: non vane glorie cupidi. In deo fundati ⁊ confirmati nullo modo poſſunt eſſe elati: ⁊ qui deo totum aſcribunt quicquid boni acceperunt gloriam ab inuicem nam querunt: ſed gloriā que a ſolo deo eſt volunt ⁊ deum in ſe ⁊ in omnibus ſanctis laudari ſuper omnia cupiūt: ⁊ ſemper in idipſum tendunt. Eſto igitur gratus i minimo ⁊ eris dignus maiora accipere. Sit tibi minimum

etiam pro maximo: ⁊ magis ꝯtempti-
bile ꝓ ſpeciali dono. Si dignitas da-
toris inſpicitur: nullũ datuz paruum
aut munus vile videbit̃. Non. n. par
uuz eſt quod a ſummo deo donat̃: et
ſi penas ⁊ verbera donauerit gratuz
eſſe dz: qꝛ ſemper pro ſalute noſtra fa
cit quicquid nobis aduenire permit-
tit. Qui gratiã dei retinere deſiderat
ſit gratus pro gratia dei data: patiẽs
pro ſublata: oret vt redeat: cautus ſit
⁊ humilis ne amittat.

¶ De paucitate amatoꝝ crucis ieſu. ¶ Ca. xi.

HAbet ieſus nũc multos amato-
res regni ſui celeſtis: ſ; paucos
baiulatores ſue crucis. Hz multos d-
ſideratores cõſolatiõis: ſz paucos tri-
bulatiõis. Plures inuenit ſocios mẽ
ſe: ſz paucos abſtinẽtie. Oẽs volũt cũ
xp̃o gaudere: ſz pauci volũt pro ipſo
aliquid ſuſtinere. Multi ſequunt̃ ie-
ſum vſq; ad fractionẽ panis: ſz pauci
ad bibẽduz calicẽ paſſiõis. Multi mi
racula eius venerant̃: ſed pauci igno
miniã crucis ſequunt̃. Multi ieſum
diligũt: q̃diu aduerſa nõ cõtingunt:
Multi illũ laudãt ⁊ benedicũt: q̃diu
cõſolationes aliquas ab ipſo recipiũt
Si autẽ ſe ieſus abſcõderet ⁊ modicũ
eos relinqueret: aut in querimoniaz:
aut in deiectionẽ nimiã cadunt. Qui
autẽ ieſuz propter ieſum ⁊ nõ propter
ſuã aliquã cõſolationẽ propriam dili-
gũt ipſũ in tribulatione ⁊ in anguſtia
cordis ſicut in ſumma cõſolatione be
nedicũt. Et ſi nũq̃ eis cõſolationem
dare vellet: ipſum tamen ſemper lau
darent ⁊ ſemper gratias agere vellẽt
O quãtũ poteſt amor ieſu purus nul
lo proprio cõmodo vel amore permi-
xtus. Nõne omnes mercenarij ſunt
dicẽdi q ꝯſolatões ſemꝑ querũt. Nõ
ne amatores ſui magis q̃ xp̃i probã-
tur: qui ſua comoda vel lucra ſemper
meditant̃? Ubi inuenietur talis qui
velit deo ſeruire gratis? Raro inue-
nitur tam ſpiritualis aliquis qui om
nibus ſit nudatus. Nam veruz ſpiri-
tu pauperez ab omni creatura nuduz
quis inuenietur? Procul ⁊ de vltimis
finibus precium eius. Si dederit ho
mo omnez ſubſtantiam ſuam: adhuc
nihil eſt ⁊ ſi fecerit penitentiã magnã
adhuc exiguum eſt: ⁊ ſi apprehende-
rit omnez ſcientiam. adhuc longe eſt
⁊ ſi habuerit virtutem magnam ⁊ de-
uotionez nimis ardentez adhuc mul
tum ſibi deeſt: vnum ſcilicet quod ſi-
bi ſumme neceſſariuz eſt. Quid illud
Ut omnibus relictis ſe relinquat ⁊ a
ſe totaliter exeat: nihilq; de priuato
amore retineat. Cum omnia fecerit
que facienda nouerit: nihil ſe feciſſe
ſentiat. Nõ grande ponderet q̃ grã-
dis eſtimari poſſit: ſed in veritate ſer
uum inutilem ſe pronunciet: ſicut ve-
ritas ait. Cum feceritis omnia que
precepta vobis ſunt adhuc dicite qꝛ
ſerui inutiles ſumus. Tũc vero pau
per ⁊ nudus ſpiritu eſſe poterit: ⁊
cum propheta dicere. Quia vnicus
⁊ pauper ſum ego. Nemo iſto ditior
nemo tñ liberior nemo potentior iſto
qui ſcit ſe ⁊ omnia relinquere ⁊ ad iſi
mum ſe ponere.

¶ De regia via ſancte crucis. Ca. xij.

Durus hic multis videtur
ſermo Abnega temetipſuz

tolle cruceꝫ tuam ⁊ ſequere ieſuꝫ. Sꝫ multo durius erit audire illud extremum verbum. Diſcedite a me maledicti in igneꝫ eternuꝫ. Qui.n. modo libenter audiunt ⁊ ſequūtur verbum crucis: tunc nō timebunt ab auditione mala eterne damnationis. Hoc ſignuꝫ crucis erit in celo cuꝫ dn̄s ad iudicandū venerit. Tunc oēs ſerui crucis qui ſe crucifixo ꝯformauerunt in vita ad xp̄m accedent iudiceꝫ cuꝫ magna fiducia. Quid igitur times tollere cruceꝫ per quā itur ad regnuꝫ? In cruce ſalus: in cruce vita: in cruce ꝓtectio ab hoſtibus. in cruce infuſio ſuperne ſuauitatis: in cruce robur mentis: in cruce gaudiuꝫ ſpiritus: in cruce virtus ſumma. in cruce ꝑfectio ſanctitatis. Non ē ſalꝰ aīe nec ſpes eterne vite niſi in cruce. Tolle ḡ cruceꝫ ⁊ ſequere ieſum: ⁊ ibis in vitā eternaꝫ. Preceſſit ille baiulās ſibi crucē ⁊ mortuus ē ꝓ te ī cruce: vt tu ēt portes crucē ⁊ mori affectes ī cruce: qꝛ ſi cōmortuus fueris ēt cū illo pariter viues: ⁊ ſi ſocius fueris pene: ſociꝰ eris ⁊ glorie. Ecce in cruce totū cōſtat ⁊ in moriēdo totū iacet: ⁊ nō ē alia via ad vitaꝫ ⁊ ad verā internā pacē niſi via ſancte crucis ⁊ quotidiane mortificationis. Ambula vbi vis: quere quodcūqꝫ volueris: ⁊ non inuenies altiorem viaꝫ ſupra: nec ſecuriorē viā infra niſi viam ſancte crucis: Diſpone ⁊ ordina oīa ſm̄ tuum velle ⁊ videre: ⁊ non inuenies niſi ſemper aliquid pati deberet aut ſponte aut inuite: ⁊ ita cruceꝫ ſemper inuenies: aut enim in corpore dolorē ſenties: aut ī aīa ſpiritus tribulationeꝫ ſuſtinebis. Interduꝫ a deo relinqueris: interduꝫ a proximo exercitaberis: ⁊ quod amplius ē ſepe tibimetipſi grauis eris: nec tn̄ aliquo remedio vl' ſolatio liberari ſeu alleuiari poteris: ſꝫ donec d̄s voluerit oꝫ qꝫ ſuſtineas. Vult.n. d̄s vt tribulationē ſine ꝯſolatiōe diſcas pati ⁊ vt illi totaliter te ſubijcias ⁊ humilior ex tribulationē fias. Nemo ita cordialiter ſentit paſſionē xp̄i ſicut is cui contigerit gerit ſimilia pati. Crux igitur ſemper parata eſt ⁊ vbiqꝫ te expectat. Nō potes effugere vbicunqꝫ cucurreris: qꝛ vbicūqꝫ veneris teipſuꝫ tecū portas ⁊ ſemꝑ teipſum inuenies. Conuerte te .ſ. conuerte te. ĩ. conuerte te ex̄ ⁊ intra: ⁊ in his oībus inuenies cruceꝫ: ⁊ neceſſe ē te vbicūqꝫ tenere paciētiā ſi internaꝫ vis habere paceꝫ ⁊ ꝑpetuaꝫ promereri coronaꝫ. Si libenter crucē portas portabit te ⁊ deducet te ad deſideratū finē: vbi. ſ. finis patiendi erit q̄uis hic non erit. Si inuite portas: onus tibi facis: ⁊ teipſꝫ magiſ grauas ⁊ tn̄ oꝫ vt ſuſtineas. Si abijcis vnam cruceꝫ: aliam proculdubio inuenies ⁊ forſitan grauiorē. Credis tu euadere quod nullus mortaliū potuit preterire? Quis ſanctoruꝫ in mundo ſine cruce ⁊ tribulatione fuit? Nec enim dominus noſter ieſus xp̄s vna hora ſine dolore paſſionis fuit q̄diu vixit. Oportebat auteꝫ xp̄m pati ⁊ reſurgere a mortuis ⁊ ita intrare in gloriā ſuam. Et quomodo tu aliam viaꝫ queris quam hanc regiam viam que eſt via ſancte crucis? Tota vita xp̄i crux fuit ⁊ martyrium: ⁊ tu tibi queris re-

quiez ⁊ gaudiuz? Erras erras ſi aliud queris ꝙ pati tribulationes: qꝛ tota iſta vita mortalis plena miſerijs ⁊ circuz ſignata crucibus. Et quãto altiuſ quis in ſpiritu ꝓfecerit: tanto grauiores cruces ſepe inueniet: qꝛ exilij ſui pena magis ex amore creſcit. Sed tñ iſte ſic multipliciter afflictus non eſt ſine leuamine ꝯſolationis: qꝛ fructuz magnũ ſibi ſentit accreſcere ex ſufferentia ſue crucis. Nam dũ ſponte illi ſe ſubijcit: oẽ onus tribulationis in fiduciaz diuine cõſolationis conuertitur. Et quãto caro magis per tribulationẽ atteritur: tãto amplius ſpiritus ꝑ internã conſolatiõez roboratur. Et nonnũꝙ intantuz ꝯfortatur ex affectu tribulationis ⁊ aduerſitatis ob amorẽ cõformitatis crucis xp̄i: vt nõ ſine dolore ⁊ tribulationẽ eſſe vellet: quoniaz tãto ſe acceptiorem deo credit quãto plura ⁊ grauiora pro eo perferre poterit. Non eſt illud virtus hominis ſꝫ gratia xp̄i: que tanta poteſt ⁊ agit ĩ carne fragili: vt quod naturaliter ſemper abhorret ⁊ fugit: hoc feruore ſpiritus aggrediatur ⁊ diligat.

Non eſt ẜm hoiẽ crucẽ portare: crucem amare: corpus caſtigare: ⁊ ſeruituti ſubijcere: honores fugere: contumeliã libenter ſuſtinere: ſeipſuz deſpicere ⁊ deſpici optare: aduerſa queqꝫ cuz in dãnis ꝑpeti: ⁊ nihil proſperitatis in hoc mũdo deſiderare. Si ad te ipſuz reſpicis: nihil huiuſmodi ex te poteris: ſꝫ ſi ĩ dño cõfidis: dabitur tibi fortitudo de celo: ⁊ ſubijcietur ditioni tue mũdus ⁊ caro. Sꝫ nec inimicuz diabolũ timebis ſi fueris fide armatus ⁊ ieſu cruce ſignatus. Pone ergo te ſicut fidelis ⁊ bonus ſeruus xp̄i ad portandã viriliter crucẽ dñi tui ꝓ te ex amore crucifixi. Præpara te ad toleranda multa aduerſa ⁊ varia incõmoda in hac miſera vita: qꝛ ſic tecum erit vbicũqꝫ fueris: ⁊ ſi reuera euz inuenies vbicunqꝫ latueris. Oportet ita eſſe: ⁊ nõ eſt remediũ euadendi a tribulatione maloꝝ ⁊ dolore ꝙ vt te patiaris. Calicez dñi affectanter bibe ſi amicus eius eſſe ⁊ partez cuz eo habere deſideras. Conſolationes deo cõmitte faciat ipſe cum talibus ſicut ſibi magiſ placuerit. Tu vero pone te ad ſuſtinenduz tribulationes: ⁊ reputa eas maximas conſolationes: quia non ſunt condigne paſſiones huius temporis ad futuram gloriam: que reuelabitur in nobis promerendã: etiã ſi ſolus omneſ poſſes ſuſtinere. Quãdo ad hoc veneris ꝙ tribulatio tibi dulcis eſt ⁊ ſapit pro xp̄o: tunc bene tecum eſſe eſtima: quia inueniſti paradiſuz in terra: ꝙdiu pati tibi graue eſt ⁊ fugere queris: tam diu male habebis: ⁊ ſequetur te vbiqꝫ fuga tribulationis. Si ponis te ad quod eſſe debes vꝫ ad patienduz ⁊ moriendũ fiet cito melius ⁊ pacem inuenies. Etiaz ⁊ ſi raptus fueris in tertiuz celum cũ paulo non es propterea ſecuratus de nullo contrario ſuſtinendo. Ego inquit ieſus oſtendaz illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Pati ḡ tibi remanet ſi ieſum diligere ⁊ perpetue illi ſeruire placet. Utinam dignus eſſes pro nomine ieſu aliquid pati: ꝙ magna gloria remaneret ti-

bi quanta exultatio omnibus ſanctis
dei: quanta edificatio eſſet proximi.
Nam patientiam oēs recōmendant
ꝙuis pauci tñ pati velint. Merito de
beres libenter modicuꝫ pati per xp̄o
cum multi grauiora patiūtur per mū
do. Scias pro certo quia morientem
te oportet te ducere vitam: ⁊ quanto
plus quiſqꝫ ſibi moritur: tanto deo
magis viuere incipit. Nemo aptus
eſt ad comprehendenduꝫ celeſtia: ni
ſi ſe ſubmiſerit ad portandum pro
chriſto aduerſa. Nihil deo acceptius
nihil tibi ſalubrius in mundo iſto ꝙ̄
libenter pati pro chriſto. Et ſi eligen
dum tibi eſſet magis optare deberes
pro chriſto aduerſa pati ꝙ̄ multis cō
ſolationibus recreari: quia chriſto ſi
milior eſſes: ⁊ omnibus ſanctis eius
magis conformior. Non eniꝫ ſtat me
ritum noſtrum ⁊ profectus ſtatus no
ſtri in multis ſuauitatibus ⁊ conſola
tionibus: ſed potius in magnis gra
uitatibus: ⁊ tribulationibus perferen
dis. Siquidem aliquid melius ⁊ vti
lius ſaluti hominum ꝙ̄ pati fuiſſet:
chriſtus vtiqꝫ verbo ⁊ exemplo oſten
diſſet. Naꝫ ⁊ ſequentes ſe diſcipulos
omneſqꝫ eum ſequi cupientes mani
feſte ad crucem portandam hortatur
⁊ dicit. Si quis vult venire poſt me
abneget ſemetipſuꝫ ⁊ tollat cruceꝫ ſu
am ⁊ ſequatur me. Omnibus ġ perle
ctis ⁊ ſcrutatis ſit iſta finalis conclu
ſio. Quoniaꝫ per multas tribulatio
nes oꝫ nos intrare in regnum dei.

¶ Explicit liber ſecundus.

¶ Incipit tertius de interna xp̄i lo
cutione ad animā fidelē. ¶ Ca. j.

AUdiaꝫ quid loquatur
in me dn̄s deus. Bea
ta aīa que dn̄ꝫ in ſe lo
quētem audit ⁊ de ore
eius verbuꝫ ꝯſolatōis
accipit. Beate aures q̄
venas diuini ſuſurri ſuſcipiunt ⁊ de
mundi huius ſuſurratiōibus nihil ad
uertūt. Beate plane aures que nō vo
cem foris ſonantem: ſed interius au
ſcultant veritateꝫ loquenteꝫ ⁊ docen
teꝫ. Beati oculi qui exterioribus clau
ſi: interioribus autē ſunt intenti. Bea
ti qui interna penetrant: ⁊ ad capien
da arcana celeſtia magis ac magis
per quotidiana exercitia ſe ſtudēt pre
parare. Beati qui deo vaccare geſti
unt ⁊ ab omni impedimento ſeculi ſe
excutiūt. Animaduerte hec o anima
mea ⁊ claude ſenſualitatis tue oſtia
ut poſſis in te audire quid loquatur
dominus deus in te. Hec dicit dile
ctus tuus Salus tua ego ſuꝫ: pax tua
⁊ vita tua. Serua te apud me ⁊ paceꝫ
inuenies. Dimitte omnia tranſitoria
⁊ quere eterna. Quid ſunt omnia
temporalia niſi ſeductoria? Et quid
iuuat omnes creature: ſi fueris a crea
tore deſerta? Omnibus ergo abdica
tis creatori tuo te redde placidam ac
fidelem ut veram valeas apprehen
dere beatitudinem.

¶ Quot veritas intus loquitur ſi
ne ſtrepitu verborum. ¶ Capi. ij.

LOquere dn̄e qꝛ audit ſeruus tu
us. Seruus tuus ego ſuꝫ: da mi
hi intellectū ut ſciā teſtimōia tua. In
clina cor meuꝫ in verba oris tui: fluat
ut ros eloquiū tuuꝫ. Dicebāt oliꝫ filij

iſrael ad moyſem: loquere nobis tu ⁊
audiemus: non loquatur nobis dñs
ne forte moriamur. Nõ ſic dñe nõ ſic
oro ſed magis cum ſamuele propheta
humiliter ac ↄſiderãter obſecro. Lo
quere dñe q2 audit ſeruus tuus: nõ lo
quatur mihi moyſes aut aliquis ex ꝓ
phetis: ſ3 potius tu loquere dñe deus
iſpirator ⁊ illuminator oĩuz propheta
rum: q2 tu ſolus ſine eis potes me per
fecte imbuere: illi aũt ſine te nihil pro
ficient. Poſſunt quidez verba ſonare
ſ3 ſpiritũ nõ ↄferũt. Pulcherrime di
cunt ſ3 te tacente cor nõ accẽdũt. Lit
teras tradũt: ſ3 tu ſenſuz aperis. Mi
ſteria proferũt: ſed tu reſeras intelle
ctuz ſignatorũ. Mandata edicũt ſed
tu iuuas ad perficiendũ. Viaz oſten
dunt: ſ3 tu ↄfortas ad ambulandũ. Il
li foris tantũ agunt: ſ3 tu corda inſtru
is ⁊ illuminas. Illi exterius rigãt: ſ3
tu fecunditatẽ donas. Illi clamãt ver
bis ſed tu auditui intelligẽtiã tribuis.
Nõ ergo loquatur mihi moyſes. ſ3 tu
dñe deus meus eterna veritas: ne for
te moriar ⁊ ſine fructu efficiar Si fue
ro tãtuz foris admonitus ⁊ intus nõ
accenſus: ne ſit mihi ad iudiciuz ver
bũ auditũ ⁊ nõ factuz: cognitum nec
amatuz: creditũ ⁊ non ſeruatuz. Lo
quere igitur dñe q2 audit ſeruus tuus
Verba. n. vite eterne habes. loquere
mihi ad qualemcũq3 aĩe mee ↄſolatõ
nẽ ⁊ ad totius vite mee emẽdatõẽ tibi
aũt ad gloriaz ⁊ perpetuuz honorem.

¶ Quot verba dei cum humilitate
ſunt audienda: ⁊ ꝙ multi ea non pon
derant. ¶ Capitulũ tertiuz.

Audi fili mi verba mea: ṽba ſua
uiſſima omnem philoſophorꝝ ⁊ ſapi
entiũ huius mundi ſcientiaz excedẽ
tia. Verba mea ſpiritus ⁊ vita ſunt:
nec humano ſenſu pẽſanda. Nõ ſunt
ad vanaz complacentiã trahenda: ſ3
in ſilentio audienda ⁊ cũ omni humi
litate atq3 effectu magno ſuſcipienda
⁊ dixi: Btũs eſt quẽ tu erudieris dñe
⁊ de lege tua docueris euz vt mitiges
ei a diebus malis ⁊ non deſoletur in
terra. Ego inquit dñs docui prophe
tas ab initio ⁊ vſq3 nunc nõ ceſſo om
nibus ẽ loqui ſ3 multi ad vocẽ meam
ſurdi ſunt ⁊ duri. Plures mũdũ libẽ
tius audiunt ꝙ deuz: facilius ſequun
tur carnis ſue appetitũ ꝙ dei benepla
citum. Promittit mũdus tpalia ⁊ par
ua: ⁊ ſeruit̃ ei auiditate magna. Ego
ꝓmitto ſumma ⁊ eterna: ⁊ torpeſcũt
mortaliuz corda. Quis tãta cura mi
hi ⁊ oĩbus ſeruit ⁊ obedit ſicut mũdo
⁊ dominis eius ſeruit̃. Erubeſce ſydõ
ait mare. Et ſi cauſam queris audi q̃
re. Pro modica prebẽda lõga via cur
rit̃: ⁊ pro eterna vita vix a multis pes
ſemel a terra leuat̃. Vile preciuz que
ritur pro vno numiſmate iterduz tur
piter litigat̃: ⁊ pro vana re ⁊ parua ꝓ
miſſione die noctuq3 fatigari non ti
metur. Sed prohdolor pro bono in
commutabili: pro premio ineſtima
bili: pro ſummo honore ⁊ gloria in
terminabili vel ad modicum fatigari
pigritatur. Erubeſce ḡ ſerue piger ⁊
queruloſe ꝙ illi paratiores inueniun
tur ad perditionẽ ꝙ tu ad vitã. Gau
dẽt illi amplius ad vanitatẽ ꝙ tu ad
ṽitatẽ. Equidẽ a ſpe ſua nonuꝙ fru
ſtrãtur: ſ3 promiſſio mea neminẽ fal

lit: nec ꝯfidentem mihi dimittit ina-
nem. Quod promiſſi dabo: quod di-
xi implebo: ſi tñ vſqȝ in finē fidelis in
dilectione mea quis ꝑmanſerit. Ego
remunerator ſuȝ oīum bonoꝝ ⁊ for-
tis probator oīum deuotoꝝ. Scribe
verba mea i corde tuo ⁊ pertracta di-
ligenter: erunt .n. in tpe tentationis
valde neceſſaria. Quod nō intelligiſ
cuȝ legis cognoſces i die viſitationis
Dupliciter ſoles electos meos viſita
re tentatione .ſ. ⁊ cōſolatione: ⁊ duas
lectiones eis quotidie lego: vnā incre
pādo eoꝝ vitia: alterā exhortādo ad
virtutū icremēta. Qui hȝ verba mea
⁊ ſpernit ea: hȝ qui iudicet eum in no
uiſſimo die.

¶ Oratio ad iplo-
randū deuotionis gratiaȝ. Ca. iiij.

Domine deus meus oīa bona
mea tu es. Et quis ego ſum vt
audeaȝ ad te loqui. Ego ſuȝ pauper-
rimus ſeruulus tuus ⁊ abiectus ver-
miculus multo pauperior ⁊ ꝯtempti-
bilior q̄ ſcio ⁊ dicere audeo. Memē-
to tñ dñe q2 nihil ſum nihil habeo ni-
hilqȝ valeo. Tu ſolus bonus iuſtus
⁊ ſanctus: tu oīa potes: oīa p̄ſtas: oīa
imples: ſolū peccatorē inanē relinquēs
Reminiſcere miſerationuȝ tuaꝝ dñe
⁊ imple cor meū gratia tua: q nō vis
vacua eē opera tua. Quō poſſum me
tolerare in hac miſera vita: niſi me cō
fortauerit miſericordia ⁊ gratia tua?
Noli auertere faciē tuā a me: noli vi
ſitationē tuā ꝓlongare noli ꝯſolatio-
neȝ tuā abſtrahere: ne fiat aīa mea ſi-
cut terra ſine aqua tibi. Dñe doce me
facere voluntatē tuā: doce me corā te
digne ⁊ humiliter ꝯuerſari: q2 ſapiē-
tia mea tu es: qui in v̄itate me cogno
ſcis: ⁊ cognouiſti anteq̄ fieret mun-
dus: ⁊ anteq̄ natus eſſeȝ in mundo.

¶ Quod i v̄itate ⁊ humilitate corā
deo ꝯuerſandū eſt. ¶ Capitulū. v.

Fili ambula coraȝ me in veritate:
⁊ ſimplicitate cordis tui q̄re me
ſemper. Qui ambulat corā me in ve-
ritate: tutabit̄ ab incurſibus malis ⁊
veritas liberabit eū a ſeductoribus ⁊
a detractionibus iniquoꝝ. Si v̄itas
te liberauit: vere liber eris ⁊ non cu-
rabis de vanis hoīuȝ v̄bis. Dñe veꝝ
eſt ſicut dicis ita queſo mecū fiat. Ve
ritas tua me doceat: ipſa me cuſtodi-
at ⁊ vſqȝ ad ſalutarē fineȝ me ꝑducat
Ipſa me liberet ab oī affectōne mala
⁊ inordinata dilectōe: ⁊ ambulabo te
cū in magna cordis libertate. Ego te
docebo ait v̄itas que recta ſunt ⁊ pla
cita corā me. Cogita peccata tua cuȝ
diſplicentia magna ⁊ merore: ⁊ nun-
q̄ reputes te aliquid eſſe propter ope
ra bona. Reuera peccator es ⁊ mul-
tis paſſionibus obnoxius ⁊ implica-
tus. Ex te ſemper ad nihil tendis ⁊
cito laberis: cito vinceris: cito turba-
ris: cito diſſolueris. Non habebis
quicq̄ vnde poſſis gloriari: ſed mul-
ta vnde te debes vilificare: quia mul-
to infirmior es q̄ vales comprehen-
dere. Nihil ergo magnuȝ tibi videa-
tur ex omnibus que agis: nihil gran
de nihil precioſuȝ ⁊ admirabile nihil
reputatione appareat dignum: nihil
altum: nihil vere laudabile ⁊ deſide-
rabile: niſi quod eternum eſt. Place-
at tibi ſuper omnia eterna veritas di
ſpliceat tibi ſuper omnia vilitaſ maxi

ma tua. Nihil ſic timeas: nihil ſic vituperes ⁊ fugias ſicut vitia ⁊ peccata tua: que magis diſplicere debēt ꝙ quelibet reruꝫ damna. Quidā nō ſincere coraꝫ me ambulāt ſꝫ quadam curioſitate ⁊ arrogātia ducti volunt ſecreta mea ſcire ⁊ alta deiītelligere: ſe ⁊ ſuaꝫ ſalutē negligentes. Hi ſepe in magnas tentatiōes ⁊ peccata propter ſuaꝫ ſuperbiam: ⁊ curioſitatem me eis aduerſante labuntur. Time iudicia dei expaueſce irā oīpotentis: noli aūt diſcutere opera altiſſimi: ſed tuas iniquitates pſcrutare in quātis deliquiſti ⁊ ꝙ multa bona neglexiſti. Quidā ſolū portāt ſuaꝫ deuotionem in libris ⁊ quidā in imaginibus: quidaꝫ autē in ſignis exterioribus ⁊ figuris quidā habēt me in ore: ſꝫ modicū in corde. Sunt alij qui intellectu illuminati ⁊ affectu purgati ad eterna ſemper anhelant: de terrenis grauiter audiunt neceſſitatibus nature dolenter inſeruiunt: ⁊ hi ſentiunt quid veritatis ſpiritus loquit̄ ī eis qui docet eos terrena dſpicere ⁊ amare celeſtia: mūduꝫ negligere ⁊ celū tota die ac nocte deſiderare.

¶ De mirabili affectu diuini amoris. ¶ Capituluꝫ. vi.

BEnedico te pater celeſtis pater dn̄i mei ieſu xp̄i quia mei pauperis dignatuſ es recordari. O pater miſericordiaꝝ ⁊ deus totius conſolationis: gratias ago tibi qui me indignum oī ꝯſolatione qn̄qꝫ tua recreas ꝯſolatione. Benedico te ſemp ⁊ glorifico cuꝫ vnigenito filio tuo ⁊ ſpiritu ſcō paraclito in ſecula ſeculoꝝ. Eya dn̄e deus amator ſanctꝫ meus cuꝫ tu veneris in cor meū exultabunt oīa interiora mea. Tu es gloria mea ⁊ exultatio cordis mei: tu ſpes mea ⁊ refugiū meū in die tribulationis mee. Sꝫ qꝛ adhuc debilis ſum in amore ⁊ iperfectus in virtute ideo neceſſe habeo a te cōfortari ⁊ conſolari: ꝓpterea viſita me ſepius ⁊ inſtruc diſciplinis ſanctis. Libera me a paſſionibus malis: ⁊ ſana cor meū ab oībus affectiōibus inordinatis ⁊ vitijs vt intus ſanatus ⁊ bn̄ purgatus aptus efficiar ad amādum: fortis ad patienduꝫ: ſtabilis ad perſeuerāduꝫ. Magna res eſt amor: magnū oīno bonuꝫ: quod ſolum leue facit omne oneroſuꝫ: ⁊ fert equaliter omne inequale. Nam onus ſine onere portat: ⁊ omne amarum dulce ac ſapiduꝫ efficit. Amor ieſu nobilis ad magna operanda impellit: ⁊ ad deſiderāda ſemp pfectiora excitat. Amor vult eſſe ſurſuꝫ nec vllis īfimis rebus retineri. Amor vult eē liber ab omni mundana affectione alienuſ: ne internus eiuſ impediatur aſpectus: ne per aliquod comodū temporale implicationes ſuſtineat aut per incomodum ſuccumbat. Nihil dulcius eſt amore: nihil fortius: nihil altius: nihil latius nihil iocundius: nihil plenius: nihil melius in celo ⁊ in terra: quia amor a deo natus eſt: nec poteſt niſi in deo ſuper omnia creata requieſcere. Amās volat currit: letatur liber eſt ⁊ non tenetur dat omnia pro oībus: ⁊ hꝫ oīa in oībus: qꝛ in vno ſummo ſuper oīa quieſcit: ex quo omne bonū fluit ⁊ pcedit. Nō reſpicit ad dona: ſed ad donantē ſe ꝯuertit ſup oīa bona. Amor

moduꝫ ſemper neſcit: ſꝫ ſuper omneꝫ moduꝫ ferueſcit. Amor onus nõ ſentit labores non reputat: plus affectat q̃ valet: de impoſſibilitate non cauſatur quia cuncta ſibi poſſe ꝛ licere arbitratur. Valet igit̃ ad oĩa ꝛ multa implet ꝛ effectui mancipat vbi nõ amãs deficit ꝛ iacet. Amor vigilat ꝛ dormiens nõ dormitat. Fatigatus non laſſatur artatus non artat̃: territus nõ ↄturbatur: ſꝫ ſicut viuax flamma ꝛ ardens facula ſurſuꝫ erumpit ſecureqꝫ pertrãſit ſi quis amat: nouit quid hec vox clamet. Magnus clamor in auribus dei eſt. ipſe ardẽs affectus anime que dicit. Deus meus amor meus: tu totus meus ꝛ ego tuus. Dilata me in amore: vt diſcam interiore cordis ore deguſtare: q̃ ſuaue ſit amare ꝛ ĩ amore liq̃fieri ꝛ natare. Tenear amore vadens ſupra me p̃ nimio feruore ꝛ ſtupore: Cantẽ amoris canticuꝫ ſequar te dilectuꝫ meum in altuꝫ: deficiat in laude tua anima mea iubilãs ex amore. Ameꝫ te plus quaꝫ me: nec me niſi propter te ꝛ oẽs in te qui vere amãt te: ſicut iubet lex amoris lucens ex te. Eſt amor velox: ſincerus pius: iocũdus: ꝛ amenus fortis patiẽs: fidelis prudẽs: longanimis: virilis ꝛ ſeipſuꝫ nunq̃ querẽs. Ubi .n. ſeipſuꝫ aliquis querit ibi ab amore cadit. Eſt amor circũſpectus humilis ꝛ rectus nõ mollis nõ leuis nec vanis intendẽs rebus ſobrius caſtus ſtabilis: quietus: ꝛ in cũctis ſenſibus cuſtoditus. Eſt amor ſubiectus ꝛ obediens prelatis: ſibi vilis ꝛ deſpectus deo deuotus ꝛ gratificus confidens ꝛ ſemper ſperans ĩ eo etiam cum ſibi non ſapit deus: quia ſine dolore non viuit̃ in amore. Qui non eſt paratus omnia pati ꝛ ad voluntatem ſtare dilecti: non eſt dignus amator appellari. Oportet amanteꝫ omnia dura ꝛ amara propter dilectũ libenter amplecti: nec ob cõtraria accidentia ab eo deflecti.

¶ De probatione veri amatoris.
¶ Capitulum ſeptimum.

Fili non es adhuc fortis ꝛ prudens amator. Quare domine ꝛ quia propter modicam contrarietatem deficis a ceptis: ꝛ nimis auide cõſolationeꝫ queris. Fortis amator ſtat in tentationibus: nec callidis credit perſuaſionibus inimici. Sicut in proſperis ei placeo: ita nec in aduerſis diſpliceo. Prudẽs amator non tam donum amantis conſiderat q̃ dantis amorem. Affectum potius attendit q̃ cenſum: ꝛ infra dilectuꝫ omnia data ponit. Nobilis amator non quieſcit in dono: ſed in me ſuper omne donum. Non eſt ideo totum perditum: ſi quandoqꝫ minus bene de me vel de ſanctis meis ſentis q̃ velles. Affectus ille bonus dulcis quem interdum percipis. affectus gratie preſentis eſt ꝛ quidam preguſtus patrie celeſtis: ſuper quo non nimium innitendum quia vadit ꝛ venit. Certare autem aduerſus incidentes malos animi motus: ſuggeſtionemqꝫ ſpergere diaboli: inſigne eſt virtutis ꝛ magni meriti. Non ergo te conturbent alienie fantaſie de quacum-

que materia ingeſte. Forte ſerua pro
poſitũ ⁊ intẽtionẽ rectaꝫ ad deũ. Nec
eſt illuſio ꝙ aliqñ i exceſſuꝫ ſubito ra
peris ⁊ ſtatiꝫ ad ĩeptias ſolitas cordis
reuerteris. Jllas.n.inuite magis pa
teris ꝙ̃ agis. ⁊ ꝙ̃ diu diſplicẽt ⁊ remi
teris: meritũ ē ⁊ nõ ꝑditio. Scito ꝙ
antiquus inimicus omnino nitit̃ im
pedire deſideriũ tuuꝫ in bono ⁊ ab oĩ
deuoto exercitio euacuare: a ſanctoꝝ
ſ.cultu. a pia paſſionis mee memoria
a peccatoꝝ vtili recordatiõe: a ꝓprij
cordis cuſtodia. ⁊ a firmo ꝓpoſito ꝓ
ficiẽdi in virtute. Multas malas co
gitatiões ingerit vt tediũ tibi faciat ⁊
horrorẽ: vt ab oratiõe reuocet ⁊ ſacra
lectiõe. Diſplicet ſibi humilis ꝯfeſſio
⁊ ſi poſſet: a cõmuniõe ceſſar̃ faceret.
Nõ credas ei neqꝫ cures illũ: licꝫ ſe
pius tibi deceptiõis tetẽderit laqueos
Sibi iputa cũ mala ingerit ⁊ imunda
dictio illi. Uade imũde ſpiritus: eru
beſce miſer: valde imũdus es tu q ta
lia ĩfers auribus meis. Diſcede a me
ſeductor peſſime: nõ hẽbis in me ꝑtẽ
vllaꝫ: ſꝫ ieſus mecũ erit tanꝙ̃ bellator
fortis: ⁊ tu ſtabis ꝯfuſus. Malo po
tius mori ⁊ omnẽ penã ſubire ꝙ̃ tibi
cõſentire. Tace ⁊ obmuteſce: nõ audi
am te amplius: licꝫ mihi plures moli
ris moleſtias. Dñs illumĩatio mea ⁊
ſalus mea: quẽ timebo? Dñs ꝓtector
vite mee: a quo trepidabo? Si ꝯſiſtãt
aduerſũ me caſtra: nõ timebit cor me
um. Dñs adiutor meus: ⁊ redemptor
meus: Certa tanꝙ̃ miles bonus: ⁊ ſi
ĩterdũ ex fragilitate corruis: reſume
vires fortiores ꝑoribus: cõfidens de
ampliori gratia mea: ⁊ multuꝫ preca-
ue a vana cõplacẽtia ⁊ ſuperbia. Pro
pter hoc multi in erroreꝫ ducunt̃ ⁊ in
cecitatẽ pene incurabilem quandoqꝫ
labuntur. Sit tibi in cautelam ⁊ per
petuam humilitateꝫ ruina hec ſuper
borum: de ſe ſtulte preſumentium.

¶ De occultanda gratia ſub humili
tatis cuſtodia. Capitulꝫ. viij.

Fili vtilius eſt tibi ⁊ ſecurius de
uotionis gratiaꝫ abſcondere nec
in altum te efferre nec multuꝫ inde lo
qui neqꝫ multũ ponderare: ſꝫ magis
temetipſuꝫ deſpicere: ⁊ tanꝙ̃ ĩdigno
datam timere. Non eſt huic affectio
ni tenacius inherendum: que citius
poteſt mutari in cõtrarium. Cogita
in gratia ꝙ̃ miſer ⁊ inops eſſe ſoles ſi
ne grã. Nec eſt in eo tm̃ ſpiritualis vi
te profectus cum conſolatiõis habue
ris gratiam ſed cuꝫ humiliter ⁊ abne
gate patienterqꝫ tuleris eius ſubtra
ctionem ita ꝙ tunc ab orationis ſtu
dio nõ torpeas: nec reliqua opera tua
ex vſu faciẽda omnino dilabi permit
tas: ſed ſicut melius potueris ⁊ intel
lexeris: libenter quod in te eſt facias
nec propter ariditatem ſeu anxietateꝫ
mentis quaꝫ ſentis te totaliter negli
gas. Multi enim ſunt: qui cum non
bene eis ſucceſſerit: ſtatim impatien
tes fiunt aut deſides. Non enim ſem
per eſt in poteſtate hominis via eius:
ſꝫ dei eſt dare ⁊ conſolari quãdo vult
⁊ quantuꝫ vult ⁊ cui vult: ſicut ſibi pla
cuerit: ⁊ non amplius. Quidam inca
uti propter deuotionis gratiam ſeip
ſos deſtruxerunt: quidam plus agere
voluerunt ꝙ̃ potuerunt: non penſan
tes ſue paruitatis mẽſuram: ſed ma-

gis cordis affectū ſequentes q̄ ratio
nis iudiciū. Et q2 maiora preſumpſe-
runt q̄ deo placitū fuit: idcirco grati
am cito perdiderunt. Facti ſunt ino-
pes et viles relicti: qui in celuʒ poſue
runt nidū ſibi: vt humiliati et depau-
perati diſcant non in alis ſuis volare
ſʒ ſub pennis meis ſperare. Qui ad-
huc noui ſunt ꝛ imperiti in via dn̄i ni-
ſi ꝯſilio diſcretoruʒ ſe regant: facilius
decipi poſſunt ꝛ elidi. Q̄ ſi ſuuʒ ſen-
tire magis ſequi q̄ alijs exercitatꝭ cre
dere volunt: erit eis periculoſus exi-
tus: ſi tn̄ retrahi a proprio ꝯceptu nō
valuerint. Raro ſibiipſis ſapientes ab
alijs regi humiliter patiunt̄. Melius
eſt modicuʒ ſapere cum humilitate ꝛ
parua intelligentia: q̄ magni ſcientia
rum theſauri: cum vana complacētia
Melius ē tibi minus habere: q̄ mul
tuʒ vnde poſſes ſuperbire. Non ſatis
diſcrete agit qui ſe totuʒ leticie tradit
obliuiſcens priſtine inopie ſue: ꝛ caſti
timoris dn̄i: qui timet gratiā oblataʒ
amittere. Non ēt ſatis virtuoſe ſapit:
qui tpe aduerſitatis ꝛ cuiuſq̄ grauita
tis nimis deſperare ſe gerit ꝛ minus
fidenter de me q̄ oʒ recogitat ac ſen-
tit. Qui tempore pacis nimis ſecurus
eſſe voluerit: ſepe tempore belli nimis
deiectus ꝛ formidoloſus reperietur.
Si ſcires ſemper humilis ꝛ modicus
in te permanere: necnon ſpiritū tuuʒ
bene moderare ac regere: non incide
res tā cito in periculū ꝛ offenſaʒ. Cō
ſiliuʒ bonū eſt: vt feruoris ſpiritu con
cepto mediteris quid futuꝝ ſit abſce-
dente lumine. Quod dum contigerit
recogita ꝛ denuo lucem poſſe reuerti
quaʒ ad cautelam tibi: mihi autē ad
gloriā: ad tempus ſubtraxi. Vtilior ē
eniʒ ſepe talis probatio q̄ ſi ſemper ꝓ
ſpera pro tua haberes voluntate. Nā
merita non ſunt ex hoc eſtimanda ſi-
quis plures viſiones aut conſolatiō-
nes habeat: vel ſi peritus ſit in ſcriptu
ris aut in altiori ponatur gradu: ſed ſi
vera fuerit voluntate fundatus ꝛ diui
na charitate replenus: ſi dei honorem
pure ꝛ integre ſemper querat: ſi ſeip-
ſum nihil reputet ꝛ in veritate deſpi-
ciat atqʒ ab alijs etiaʒ deſpici ꝛ humi
liari magis gaudeat q̄ honorari.

¶ De vili eſtimatione ſuiipſius in oculis dei. ¶ Capitulum nonum.

Loquor ad dn̄m meum cum ſim
puluis ꝛ cinis. Si me amplius
reputauero: ecce tu ſtas contra me: ꝛ
dicunt teſtimonium verum iniquita-
tes mee: nec poſſuʒ contradicere. Si
autē me vilificauero ꝛ ad nihilum re
degero ꝛ ab oī ꝓpria reputatione de-
fecero atqʒ ſicut ſum puluerizauero:
erit mihi ꝓpitia gr̄a tua: ꝛ vicina cor
di meo lux tua ꝛ oīs eſtimatio quan-
tulacūqʒ minima in valle nihileitatis
mee. ſubmerget̄ ꝛ peribit ī eternū. Ibi
oſtēdes me mihi qd ſuʒ quid fui: ꝛ de
quo veni: quia nihil: ꝛ neſciui. Si mi
hiipſi relinquor: ecce nihil ꝛ tota infir
mitas. Si autem ſubito me reſpexe-
ris: ſtatim fortis efficior ꝛ nouo reple
or gaudio. Et mirum valde q̄ ſic re-
pente ſubleuor: ꝛ tam benigne a te cō
plector qui proprio pondere ſemper
ad ima feror. Facit hoc amor tuus
gratis preueniens me et in tam mul
tis ſubueniens neceſſitatibus: a gra

uibus quoqꝫ cuſtodiens me periculis ꝛ ab innumeris vt vere dicā eripiēs malis. Me ſiquidē male amādo me perdidi ꝛ te ſolū querendo ꝛ pure amando me ꝛ te pariter inueni: atqꝫ ex amore profundius ad nihiluꝫ me redegi. Quia tu o dulciſſime facis mecuꝫ ſupra meritū omne: ꝛ ſupra id quod audeo ſperare vel rogare. Benedictus ſis deus meus qꝛ lꝫ ego omnibus bonis ſim indignus: tua tñ nobilitas ꝛ infinita bonitas nūq̄ ceſſat bñfacere etiaꝫ ingratis ꝛ longe a te auerſis. Cōuerte nos ad te: vt ſimus grati humiles ꝛ deuoti: quia ſalus noſtra tu es: virtus ꝛ fortitudo noſtra.

¶ Quot oīa ad deuꝫ ſicut ad fineꝫ vltimum ſunt referēda.

¶ Capitulum decimum.

Fili ego debeo eſſe finis tuus ſupremus ꝛ vltimatus ſi vere deſideras eſſe beatus. Ex hac intentione purificabitur affectus tuus ſepius ad ſeipſum ꝛ ad creaturas male incuruatus. Naꝫ ſi teipſuꝫ i aliquo queris. ſtatiꝫ in te deficis ꝛ areſcis. Omnia ḡ ad me principaliter referas: qꝛ ego ſum qui oīa dedi. Sic ſingula cōſidera: ſicut ex ſūmo bono manātia: ꝛ iō ad me tāq̄ ad ſuaꝫ origineꝫ cuncta ſunt reducenda. Ex me puſillus ꝛ magnus pauper ꝛ diues tāq̄ ex fonte viuo aquaꝫ hauriunt viuā: ꝛ qui mihi ſponte ꝛ libere deſeruiunt gratiaꝫ pro gratia accipient. Qui autē extra me voluerit gloriari vel in aliquo priuato bono delectari: nō ſtabilier in vero gaudio neqꝫ in corde ſuo dilatabitur: ſed multipliciter impedictur ꝛ anguſtiabitur. Nihil ergo tibi de bono aſcribere debes nec alicui homini virtutē attribuas: ſꝫ totū da dō: ſine quo nihil hꝫ homo. Ego totuꝫ dedi ego totū rehabere volo: ꝛ cuꝫ magna diſtrictione gratiaꝝ actiones requiro. Hec eſt veritas quā fugat̄ glorie vanitas. Et ſi intrauerit celeſtis gratia: ꝛ vera charitas: nō erit aliqua inuidia: nec contractio cordis. neqꝫ ꝑuatus amor occupabit Vincit .n. omnia diuina charitas: ꝛ dilatat oēs anime vires. Si recte ſapis: in me ſolo gaudebis. in me ſolo ſperabis: qꝛ nemo bonus niſi ſolus deus: qui eſt ſuper omnia laudandus ꝛ in omnibus benedicendus.

¶ Quot ſpreto mundo dulce eſt ſeruire deo. ¶ Capitulum .xi.

Nunc iterum loquor dñe ꝛ non ſilebo: dicaꝫ in auribus dei mei: dñi mei ꝛ regis mei qui eſt in excelſo. O q̄ magna multitudo dulcedinis tue dñe quā abſcondiſti timētibus te. Sꝫ quid es amantibus: quid toto corde tibi ſeruiētibus? Vere ineffabilis dulcedo ꝯtemplationis tue: quā largiris amantibus te. In hoc maxime oſtendiſti dulcedineꝫ charitatis tue: qꝛ cum non eſſem: feciſti me: ꝛ cuꝫ errareꝫ longe a te: reduxiſti me: vt ſeruirem tibi: ꝛ precipiſti vt diligam te. O fons amoris perpetui quid dicam de te quomodo potero tui obliuiſci: qui mei dignatus es recordari? Etiā poſt q̄ contabui ꝛ perij: feciſti vltra oēm ſpem miſericordiam cum ſeruo tuo ꝛ vltra omne meritum gratiam: ꝛ amicitiaꝫ exhibuiſti. Quid retribuaꝫ tibi pro gratia iſta? Non .n. omnibus da

tum eſt vt omnibus abdicatis ſeculo
renuntient monaſticaꝫ vitaꝫ aſſumāt
Nūquid magnū eſt vt tibi ſeruiā cui
omnia creatura ſeruire tenetur? Nō
magnū mihi videri dꝫ ſeruire tibi: ſꝫ
potius hoc mihi magnū ⁊ admiran-
dum apparet: ꝙ tam pauperē ⁊ indi
gnuꝫ dignaris in ſeruū recipere: ⁊ di
lectis ſeruis tuis adunare. Ecce oīa
tua ſunt que habeo ⁊ vnde tibi ſeruio
Verūtn̄ viceuerſa tu magis mihi ſer
uis ꝙ̄ ego tibi. Ecce celuꝫ ⁊ terra que
in miniſterio hoīs creaſti preſto ſunt
⁊ faciunt quotidie quecūqꝫ mādaſti.
Et hoc paꝝ eſt: quin etiaꝫ angelos in
miniſterio hoīs creaſti et ordinaſti.
Tranſcēdit aūt hec oīa qꝛ tuipſe ſer-
uire homini dignatus es ⁊ teipſuꝫ ei
datuꝝ permiſiſti. Quid dabo tibi ꝓ
oībus iſtis milibus bonis? Utinam
poſſeꝫ tibi ſeruire cunctiſ diebus vite
mee: vtinā vel vno die dignū ſeruiti-
uꝫ exhibere ſufficereꝫ. Uere tu es di-
gnus omni ſeruitio: omni honore ⁊
laude eterna. Uere dominus meus
es ⁊ ego pauper ſeruus tuus: qui to-
tiſ viribuſ teneor tibi ſeruire nec vnꝙ̄
in laudibus tuis debeo faſtidire. Sic
volo ſic deſidero ⁊ quicqd mihi deeſt
tu digneris ſupplere. Magnus ho-
ror: magna gloria tibi ſeruire: ⁊ oīa ꝓ
pter te contemnere. Habebunt enim
gratiam magnam qui ſponte ſe ſub-
iecerunt tue ſanctiſſime ſeruituti. In
uenient ſuauiſſimam ſancti ſpiritus
conſolationeꝫ: conſequenter magnaꝫ
cordis libertateꝫ: qui artaꝫ pro nomi-
ne tuo ingrediuntur viaꝫ ⁊ oēm mun
danaꝫ neglexerint curam. O grata et
iocunda dei ſeruitus qua homo vera
citer efficitur liber ⁊ ſanctus. O ſacer
ſtatus religioſi famulatus qui homi-
nem angelis reddit equalem deo pla
cabilem demonibus terribileꝫ ⁊ cun-
ctis fidelibus commendabilem. O
amplectendum ⁊ ſemper optandum
ſeruitium quo ſummum promeretur
bonum ⁊ gaudium acquiritur ſine fi-
ne manſurum.

¶ Quot deſideria cordis examinā da ſunt ⁊ moderanda. Capitulū. xij.

Fili oportet te adhuc multa ad-
diſcere que necduꝫ bene didici-
ſti. Que ſunt hec domine? Ut deſide
rium tuum ponas totaliter ſm̄ bene-
placituꝫ meuꝫ: ⁊ tuiipſius amator nō
ſis: ſed mee voluntatis cupidus ama
tor ⁊ emulator. Deſideria te ſepe ac-
cendunt: ⁊ vehementer impellunt:
ſed conſidera an propter honoreꝫ me
um an propter tuum commoduꝫ ma
gis mouearis. Si ego ſum in cauſa:
bene contentus eris quomodocum-
qꝫ ordinauero. Si autem de proprio
queſitu aliquid latet ecce hoc ē quod
te impedit ⁊ grauat. Caue ergo ne ni
mium innitaris ſuper deſiderio pre
concepto me non conſulto ne forte
poſtea peniteat: ⁊ diſpliceat quod pri
mo placuit ⁊ quaſi pro meliore ꝫlaſti
Non. n. oīs affectio que videtur bona
ſtatiꝫ ē ſequenda: ſed nec oīs cōtraria
affectio ad primum fugienda. Expe
dit interdum refrenatione vti etiam
in bonis ſtudijs ⁊ deſiderijs: ne per
importunitatem mentis diſtractionē
incurras: ne alijs per indiſciplina-
tioneꝫ ſcandalum generes: vel etiam

per reſiſtentiam alioꝝ ſubito turbe-
ris ⁊ coronas. Interdū vero oꝫ vio-
lentia vti ⁊ viriliter appetitui ſenſiti-
uo cōtraire: nec aduertere qd velit ca
ro: ⁊ quid nō velit: ſꝫ hoc magis ſata
gere vt ſubiecta ſit etiā nolens ſpiritu
⁊ tam diu caſtigari oꝫ ⁊ cogi ſeruituti
ſubeſſe donec parata ſit ad oīa paucis
q; cōtentari diſcat: ⁊ ſimplicibus de-
lectari: nec cōtra aliquod inconueni-
ens murmurare. ¶ De iformatiōe
patientie ⁊ luctamine aduerſus con-
cupiſcentias. ¶ Capitulum .xiij.

D Omine dn̄e deus vt audio pa
cientia eſt mihi valde neceſſa-
ria: multa eniꝫ i hac vita accidūt con-
traria. Nam qualitercūq; ordinaue-
ro de pace mea nō poteſt eſſe ſine bel
lo ⁊ dolore vita mea. Ita eſt fili. Nō
aūt volo te talē querere pacē que ten-
tatiōibus careat: aut ɔ̄ria nō ſentiat.
ſꝫ tunc etiaꝫ eſtimare te pacem inue-
niſſe: cuꝫ fueris varijs tribulatiōibus
exercitatus ⁊ in multis contrarietati-
bus ꝓbatus. Si dixeris te nō multa
poſſe pati: quomō tūc ſuſtinebis ignē
purgatorij. De duobus malis ſemper
minus maluꝫ eſt eligēduꝫ. Vt ģ eter-
na futura ſupplicia poſſis euader̄ ma
la preſentia ſtudeas pro deo equami-
niter tolerare. An putas ꝙ homines
ſeculi huius nihil aut paruꝫ patiātur?
Nec hoc īuenies etiā ſi dlicatiſſimos
queſieris. Sꝫ hn̄t inquis multas dele
ctatiōes ⁊ ꝓprias ſequūtur voluntatē
ideoq; parū ponderant ſuas tribula-
tiōes. Eſto ꝙ ita ſit vt hēant quicqd
voluerint ſed q̄ꝫ diu putas durabit?
Ecce quēadmoduꝫ fumus deficient
abundantes in ſeculo ⁊ nulla erit re-
cordatio ꝓ̄teritoꝝ gaudioꝝ. Sꝫ cum
adhuc viuunt nō ſine amaritudine ⁊
tedio ac timore in eis quieſcunt. Ex
eadem naq; re vnde dlectationē con
cipiunt ſibi inde doloris penā frequē
ter recipiūt. Iuſte illis fit: q2 inordia
te delectatiōes querūt ⁊ ſequūtur: nō
ſine amaritudine ⁊ cōfuſione eas ex-
pleant. O q̄ꝫ breues: q̄ꝫ falſe: q̄ꝫ inor-
dinate ⁊ turpes omnes ſunt. Verūta
men pre ebrietate ⁊ cecitate nō intelli
gunt: ſꝫ velut muta animalia propter
modicuꝫ corruptibilis vite delectamē
tum morteꝫ aīe incurrūt. Tu ergo fili
poſt ɔcupiſcētias tuas nō eas ⁊ a vo-
lūtate tua auertere. Delectare in dn̄o
⁊ dabit tibi petitiōes cordis tui. Et n
ſi veraciter vis delectari ⁊ abundāti-
us a me cōſolari ecce in contēptu om-
nium mondanoꝝ ⁊ in abſciſione oī
um īfirmarꝫ delectationū erit bene-
dictio tua ⁊ copioſa reddetur tibi ɔſo
latio. Et qn̄ plus te ab omni creatura
rū ſolatio ſubtraxeris tanto i me ſua-
uiores ⁊ potentiores ɔſolationes in-
uenies. Sꝫ primo non ſine quadā tri
ſticia ⁊ labore certaminis ad has per
tinges. Obſiſtet inolita ɔſuetudo ſed
meliori cōſuetudine deuincetur. Re-
murmurabit caro ſꝫ feruore ſpiritus
refrenabitur. Inſtigabit te ⁊ exacer-
babit ſerpens antiquus: ſed oratione
fugabitur īſuper ⁊ labore vtili aditus
ei magnus obſtruetur.

¶ De obedientia humilis ſubditi
ad exemplum ieſu chriſti.
¶ Capitulum .xiiij.

F Ili qui ſe ſubtrahere nitit̄ ab obe

dientia ipſe ſe ſubtrahit a gratia. Et qui querit hẽre priuata: amittit cõmunia. Qui non libenter ⁊ ſponte ſua ſuperiori ſe ſubdit: ſignũ eſt quod caro ſua necdũ perfecte ſibi obedit ſꝫ ſepe recalcitrat ⁊ murmurat. Diſce ergo celeriter ſuperiori tuo te ſubmittere ſi carnẽ ꝓpriam optas ſubiugare. Citius nã qꝫ exterius vincit̃ inimicus ſi interior homo nõ fuerit deuaſtatus. Non eſt moleſtior ⁊ peior anime hoſtis q̃ tu ipſe tibi non bene concordans ſpiritu Oꝫ eniꝫ verum te aſſumere tui ipſius contẽptũ ſi vis preualere aduerſus carneꝫ: ⁊ ſanguinẽ: q2 adhuc nimis inordinate te diligis: ideo plene te reſignare alioꝝ voluntati trepidas. Sed qd magnuꝫ tu qui puluis es: ⁊ nihil ſi ꝓpter deuꝫ te ſubdis homini: qñ ego oĩpotens ⁊ altiſſimus qui cuncta creaui ex nihilo me homini ꝓpter te ſubieci humiliter. Factus ſuꝫ omniuꝫ humillimus ⁊ infimus vt tuam ſuperbiam mea humilitate vinceres. Diſce obtẽperare puluis: diſce te humiliare terra ⁊ limus ⁊ ſub omniũ pedibus incuruare: diſce volũtates tuas frangere ⁊ ad omniuꝫ ſubiectionẽ te dare. Exardeſce contra te: nec patiaris tumoreꝫ in te viuere ſꝫ ita ſubiectuꝫ ⁊ paruulũ te exhibe vt omnes ſuper te ambulare poſſint ⁊ ſicut lutuꝫ platearũ cõculcare Quid habes homo inanis cõqueri? Quid ſordide peccator potes ꝯtradicere exprobantibus tibi qui totiens deum offendiſti: ⁊ totiens infernũ meruiſti? Sꝫ pepercit tibi oculus meus q2 precioſa fuit anima tua in cõſpectu meo: vt cognoſceres dilectionẽ meaꝫ ⁊ gratus ſemper beneficijs meis exiſteres: ⁊ ad verã ſubiectionẽ ⁊ humilitatem te iugiter dares: patienterq3 ꝓprium contemptum ferres.

¶ De occultis dei iudicijs ꝯſiderãdis ne extollamur i bonis. ¶ Ca. xv.

Intonas ſup me iudicia tua dñe: ⁊ timore ac tremore cunctis omnia oſſa mea: ⁊ expaueſcit aĩa mea valde. Sto attonitus ⁊ conſidero q2 celi nõ ſunt mundi in cõſpectu tuo. Si in angelis reperiſti puritateꝫ nec tamen pepercisti: quid fiet de me? Ceciderũt ſtelle de celo: ⁊ ego puluis quid p̃ſumo? Quoꝝ opera videbãtur laudabilia ceciderũt ad infima: ⁊ qui comedebant paneꝫ angeloruꝫ: vidi ſiliquis delectari porcoruꝫ. Nulla eſt ergo ſanctitas: ſi manũ tuaꝫ dñe retrahas. Nulla ſapiẽtia prodeſt ſi gubernare deſiſtas Nulla iuuat fortitudo: ſi ꝯſeruare deſinas. Nulla ſecura caſtitas: ſi eaꝫ nõ protegas. Nulla propria prodeſt cuſtodia: ſi nõ adſit tua ſacra vigilantia Naꝫ relicti mergimur ⁊ perimus viſitati vero viuimus ⁊ erigimur. Inſtabiles quippe ſumus: ſed per te confirmamur tepeſcimus: ſꝫ a te accendimur O q̃ humiliter ⁊ abiecte mihi de me ipſo ſentiẽduꝫ eſt: q̃ nihil pendendũ ſi quid boni videor habere. O q̃ profunde me ſubmittere debeo ſub abyſſalibus iudicijs tuis dñe vbi nihil aliud me eſſe inuenio q̃ nihil ⁊ nihil. O pondus immenſuꝫ: o pelagus intranſnatabile vbi nihil de me reperio q̃ in toto nihil. Ubi ẽ ergo latebra glie vbi ꝯfidẽtia de gloria concepta. Abſorta oĩs gloria vana in profunditate iudicioꝝ

tuorum ſuper me. Quid eſt omnis caro in cõſpectu tuo? Nunquid gloriabitur lutũ cõtra formantẽ ſe? Quõ poteſt erigi vaniloquio: cuius cor in veritate ſubiectũ eſt deo? Non eum totus mundus erigeret quẽ ſibi ſubiecit veritas nec omniũ laudantiũ ore mouebit̃: qui totã ſpẽ ſuã i deo firmauit. Nã ⁊ ipſi qui loquuntur ecce oẽs nihil ⁊ deficient cũ ſonitu verborũ. Veritas autẽ dñi manet i eternũ.

¶ Qualiter ſtandũ ſit ac dicẽdũ in omni re deſiderabili. ¶ Capi. xvi.

Fili ſic dicas in omni re. Dñe ſi tibi placitũ fuerit fiat hoc ita. Domine ſi ſit honor tuus fiat in nomine tuo hoc. Dñe ſi mihi videris expedire ⁊ vtile eſſe probaueris: tunc da mihi hoc vti ad honorẽ tuũ: ſed ſi mihi nociuũ fore cognoueris nec aĩe mee ſaluti prodeſſe aufer a me tale deſideriũ. Non.n. omne deſideriũ a ſpiritu ſancto ẽ etiã ſi homini videat̃ rectũ aut bonum. Difficile eſt pro vero iudicare an ſpiritus bonus aut alienus te impellat ad deſiderandũ hoc vel illud an ẽt ex propria mouearis ſpiritu Multi in fine ſunt decepti qui primo bono ſpiritu videbant̃ inducti. Igit̃ ſemper cũ timore dei ⁊ cordis humilitate deſiderandũ eſt ⁊ petẽdũ quicquid deſiderabile menti occurrit maximeq; cũ propria reſignatione mihi totũ cõmittẽdũ ẽ atq; dicendũ. Dñe tu ſcis qualiter melius eſt fac hoc vel illud ſicut volueris. Da qđ vis ⁊ quãtum vis ⁊ quãdo vis. Fac mecũ ſicut ſcis ⁊ ſicut tibi magis placuerit ⁊ maior honor tuus fuerit. Pone me vbi vis ⁊ libere age mecum in oĩbus. In manu tua ego ſum gyra ⁊ reuerſa me ꝑ circuitũ. En ego ſeruus tuus paratuſ ad omnia quoniam non deſidero mihi viuere ſ; tibi vtinã digne ⁊ ꝑfecte.

¶ Oratio pro beneplacito dei perficiendo. ¶ Capitulum. xvij.

Concede mihi benigniſſime ieſu gratiã tuã vt mecũ ſit ⁊ mecũ laboret mec ñq; vſq; in finẽ perſeueret. Da mihi ſemp deſiderare ⁊ velle quod tibi magis acceptũ ⁊ carius placet. Tua volũtas mea ſit ⁊ mea voluntas tuam ſequatur ſemp ⁊ optime ei cõcordet. Sit mihi vnũ velle ⁊ nolle tecũ nec aliud poſſe velle aut nolle niſi quod vis ⁊ nolis. Da mihi omnibus mori que i mũdo ſunt ⁊ propter te amare contẽni ⁊ neſciri in hoc ſeculo. Da mihi ſuper omnia deſiderata in te quieſcere ⁊ cor meũ in te pacificare. Tu vera pax cordis: tu ſola requies extra te omnia ſunt dura ⁊ inquieta. In hac pace ĩidipſum hoc eſt in te vno ſummo ⁊ eterno bono dormiã ⁊ requieſcam. Amen.

¶ Quot verum ſolatiũ in ſolo deo eſt querẽdũ. ¶ Capitulum. xviij.

Quicqđ deſiderare vl' cogitare poſſũ ad ſolatiũ meũ nõ hic expecto ſ; i poſterũ: q2 ſi oĩa ſolatia mũdi ſolus hẽrẽ ⁊ oĩbus delitijs frui poſſem certũ eſt q2 diu durare nõ poſſent Vñ nõ poteris aĩa mea plene ꝯſolari nec ꝑfecte recreari niſi i deo cõſolatore pauperũ ⁊ ſuſceptore humilium. Expecta mõicũ aĩa mea expecta diuinũ ꝓmiſſũ ⁊ hẽbis abũdãtiã oĩũ bonorũ in celo. Si nimis iordinate iſta

appetis preſentia perdes eterna ⁊ ce-
leſtia. Sint tẽporalia i vſu eterna i deſi-
derio. Nõ potes aliquo bono tẽpora-
li ſatiari q2 ad hec fruendo nõ es crea
ta. Etiã ſi oia bona creata hẽres non
poſſes eẽ felix ⁊ beata ſ; i deo q cũcta
creauit tua btitudo tua ⁊ felicitas con
ſiſtit nõ qualis videt᷑ ⁊ laudatur a ſtul
tis mũdi amatoribus ſ; qualẽ expe-
ctãt boni xp̃i fideles ⁊ p̃guſtãt iterdũ
ſpũales ac mũdi corde quoꝝ cõuer-
ſatio eſt in celis. Vanũ ẽ ⁊ breue om-
ne humanũ ſolatiũ. Beatũ ⁊ verum
ſolatiũ qd̃ intus a veritate pcipitur.
Deuotus homo vbiq; ſecũ fert cõſo
latorẽ ſuũ ieſũ ⁊ dicit ad eũ. Adeſto
mihi dñe ieſu in omni loco ⁊ tempore.
Hec mihi ſit cõſolatio libẽter velle ca-
rere omni humano ſolatio. Et ſi tua
defuerit cõſolatio ſit mihi tua volun-
tas ⁊ iuſta pbatio pro ſummo ſolatio
Non enim in perpetuum iraſceris
neq; in eternum cõminaberis.

¶ Quod omnis ſollicitudo in deo
ponenda eſt. ¶ Capitulum. xix.

Fili ſine me tecũ agere quod volo
ego ſcio quid expediat tibi. Tu
cogitas vt homo i multis ſentis ſicut
tibi humanus ſuadet affectus. Dñe
verũ eſt quod dicis. Maior eſt ſolici
tudo tua p me q̃ omnis cura q̃ ego
poſſũ gerere pro me. Nimis eniz ca
ſualiter ſtat qui nõ piicit omnẽ ſollici
tudinẽ ſuam in te. Dñe dũmodo vo-
lũtas mea recta ⁊ firma ad te pmane
at fac de me quicquid tibi placuerit.
Nõ. n. põt eſſe niſi bonũ quicquid de
me feceris. Si me vis eſſe in tenebris
ſis bñdictus ⁊ ſi me vis eſſe in luce ſis
iterum benedictus. Si me dignaris
cõſolari ſis benedictus ⁊ ſi me vis tri
bulari eque ſis ſemp benedictus. Fili
ſic oꝫ te ſtare ſi mecũ deſideras mecũ
ambulare. Ita pmptus ẽbes ẽe ad pa
tiendũ ſicut ad gaudendũ. Ita libent᷑
debes eſſe inops ⁊ paup ſicut plenus
⁊ diues. Dñe libẽter patiar p te quic
qd volueris venire ſuper me. Indif-
ferẽter volo de manu tua bonũ ⁊ ma-
lũ dulce ⁊ amarũ letũ triſte ſuſcipere
⁊ pro oibus mihi cõtingentibus grãs
agere. Cuſtodi me ab omni peccato
⁊ nõ timebo mortẽ nec infernum dũ-
modo in eternũ me nõ proiicias nec
deleas me de libro vite nõ mihi noce-
bit qcqd venerit tribulatiõis ſup me.

¶ Quod temporales miſerie chriſti
exemplo equanimit᷑ ſunt ferẽde.
¶ Capitulum. xx.

Fili ego deſcendi de celo pro tua
ſalute ſuſcepi tuas miſerias nõ
neceſſitate ſ; caritate trahente vt pati
entiam diſceres ⁊ tẽporales miſerias
nõ idignãt᷑ ferres. Nã ab hora ortus
mei vſq; ad exitum in cruce nõ defuit
mihi tolerantia doloris defectus reꝝ
temporalium magnum habui multas
querimonias de me frequenter audi
ui confuſiones ⁊ opprobria benigne
ſuſtinui pro beneficiis ingratitudinẽ
recepi pro miraculis blaſphemias, p
doctrina reprehenſiones. Domine
quia fuiſti paciens in vita tua in hoc
maxime iplendo pceptũ patris tui di
gnũ eſt vt ego miſellus pcõr b; volũ
tatẽ tuã patiẽter me ſuſtineã ⁊ donec
ipe volueris onus corruptibilis vite
pro ſalute mea portẽ. Nã ⁊ ſi oneroſa

ſentitur preſens vita facta eſt tñ iaȝ ꝑ
gratiaȝ tuā valde meritoria atq; exē-
plo tuo ⁊ ſanctoꝝ tuoꝝ veſtigijs infir
mis tolerabilior ⁊ clarior ſed ⁊ multo
magis ꝯſolatoria: q̄ꝫ olim in lege vete
ri fuerat cū porta celi clauſa ꝑſiſteret
⁊ obſcurior ēēt via videbat̄ qñ taȝ pau
ci regnū celoꝝ querere curabāt ſȝ nec
q̄ȝ qui tūc iuſti erāt ⁊ ſaluādi ante paſ
ſionē tuā ⁊ ſacre mortis debituȝ cele-
ſte regnū poterāt introire. O quātas
tibi gratias teneor referre qꝫ rectaȝ ⁊
bonā viā dignatus es mihi ⁊ cunctis
fidelibus ad eternū regnū tuū oſten-
dere. Nā vita tua via nr̄a ⁊ ꝑ ſanctaȝ
patientiā ambulamus ad te q̄ es coro
na noſtra. Niſi tu nos preceſſiſſes ⁊
docuiſſes quis ſeq curaret. Heu quā-
ti longe retroq; manerēt niſi tua pre-
clara exēpla inſpicerent. Ecce adhuc
tepeſcimus auditis tot ſignis tuis et
doctrinis quid fieret ſi tantū lumē ad
ſequendum te non haberemus?

¶ De tolerantia iniuriaꝝ ⁊ quis ve
rus patiens probetur. ¶ Capi. xxi.

Quid eſt qd̄ loqueris fili. Ceſſa
ꝯqueri. Cōſidera meā ⁊ alioꝝ
ſanctoꝝ paſſionem. Nondū vſq; ad
ſanguinē reſtitiſti. Paꝝ eſt qd̄ tu pate
ris in cōparatione eoꝝ qui taȝ multa
paſſi ſunt taȝ fortiter tentati taȝ graui
ter tribulati taȝ multipliciter ꝓbati et
exercitati. Oꝫ te igitur alioꝝ grauiora
ad mentē reducere vt leuiuſ feras tua
minima. Et ſi tibi minima non viden
tur vide ne ⁊ hoc tua faciat impatien-
tia. Siue tñ parua ſiue magna ſint ſtu
de cuncta patiēter ferre. Quanto me
lius te ad patiendū diſponis tanto ſa
pientius agis: ⁊ ampliuſ promereris
⁊ feres leuius aīo ⁊ vſu ad hoc nō ſe-
gniter paratis. Nec dicaȝ non valeo
hoc ab hoīe tali pati nec huiuſcemo-
di mihi patienda ſunt graue. n. intulit
dānū ⁊ improperat mihi que nūq̄ꝫ co
gitauerā ſȝ ab alio libenter patiar ⁊ ſi
cut patienda videro. Inſipiens eſt ta
lis cogitatio que virtutē patientie nō
ꝯſiderat nec a quo coronanda erit: ſȝ
magis perſonas ⁊ offenſas ſibi illataſ
perpēdit. Non eſt verus patiens qui
nō vult pati niſi quantū ſibi viſuȝ fue-
rit ⁊ a quo ſibi placuerit. Verus autē
patiens nō attēdit a quo hoīe vtrum
a prelato ſuo an ab aliquo equali aut
inferiori vtrum a bono ⁊ ſancto viro
vel a peruerſo ⁊ indigno exerceat̄ ſed
indifferenter ab oī creatura quātum
cūq; ⁊ quotienſcūq; ei aliquid aduer
ſi acciderit totū hoc gratāter d̄ manu
dei accipit ⁊ ingēs lucꝝ reputat q2 ni-
hil apud deū quātumlibet paruū pro
deo tñ paſſuȝ poterit ſine merito tran
ſire. Eſto igit̄ expeditus ad pugnā ſi
vis hr̄e victoriā. Sine certamine non
poteris venire ad patiētie coronā. Si
pati nō vis recuſas coronari: ſi aūt co
ronari deſideras certa viriliter ſuſti-
ne patienter. Sine labore nō tēditur
ad requiē nec ſine pugna peruenit̄ ad
victoriā. Fac mihi dn̄e poſſibile per
gratiaȝ qd̄ mihi impoſſibile videt̄ per
naturā. Tu ſcis qꝫ modicū poſſuȝ pa
ti ⁊ qꝫ cito deijcior leui exurgente ad-
uerſitate. Efficiat̄ mihi quelibȝ exer-
citatō tribulationis ꝓ noīe tuo amabi
lis ⁊ optabilis nam pati ⁊ vexari pro
te valde ſalubre eſt anime mee.

¶ De confeſſione proprie infirmitatis et huius vite miſerijs. Ca. xxij.

Confiteor aduerſuz me iuſtitiā meā cōfitebor tibi dñe īfirmitatē meā. Sepe parua res eſt que me deijcit et cōtriſtat. Propono me fortiter acturū ſz cū modica tentatio venerit magna mihi fit anguſtia. Ualde vilis qñqz res ē vnde grauis tentatio puenit et duz puto me aliquātulū tutuz cū nō ſentio īuenio me nōnunq̄ȝ pene deuictū ex leui flatu. Uide ergo dñe humilitatē meā et fragilitatē tibi vndiqz notaz. Miſerere mei et eripe me de luto vt nō infigar nō pmaneaz deuictus vſqzquaqz. Hoc ē quod me frequēter reuerberat et corā te cōfundit q̄ taz labilis ſuz et īfirmus ad reſiſtēduz paſſiōibus. Et ſi nō omnis ad cōſenſionez trahit tñ mihi ēt moleſta et grauis ē eorȝ īſectatio et tedet valde ſic quotidie viuere tñ lite. ¶ Ex hic nota fit mihi īfirmitas mea qr multo facilius irruūt abhomināde ſemper fātaſie q̄ diſcedūt. Utinaz fortiſſime deus iſrael celator aīarū fideliū reſpicias ſui tui laborē et dolorē aſſiſtaſqz illi ī oībus ad quecūqz perrexerit. Robora me celeſti fortitudine neqz vetus hō miſera caro ſpiritui necdū plene ſubiecta valeat dominari aduerſus quā certare oportebit q̄diu ſpiratur in hac vita miſerrima. Heu qlis ē hec vita vbi nō deſūt tribulationes et miſerie. vbi plena laqīs et hoſtibus ſūt oīa Naz vna tribulatiōe ſeu tētatione recedēte alia accedit ſz adhuc priori durāte cōflictu alij plures puenūt et inſperate Et quō poteſt amari vita habēs tātas amaritudines et tot ſubiecta calamitatibus miſerijs? Quo modo ēt dr vita tot generās mortes et peſtes: et tamē amatur et delectari in ea a multis querit̄? Reprehendit̄ frequēter mūdus q̄ fallax ſit et vanus: nec tñ facile relinquit̄ cū cōcupiſcētie carnis dñant̄. Sz alia trahūt ad amādū: alia ad cōtēnēdū. Trahūt ad amorem mūdi deſideriū carnis deſideriū oculoȝ: et ſupbia vite: ſz pene ac miſerie ſequētes ea odiū mūdi pariunt et tediuz. Sz vincit phdolor delectatio praua mentē mūdo deditā: et eſſe ſub ſenſibus delitias reputat: qr dei ſuauitatē et internā virtutis amenitatē nec vidit nec guſtauit. Qui aūt mundū pfecte cōtēnunt et deo viuere ſub ſcā diſciplina ſtudēt: iſti diuinā dulcedinez veris abrenunciatoribus promiſſam non ignorant: et q̄ grauiter mundus errat et varie fallitur vident.

¶ Quod in deo ſuper oīa bona et dona requieſcendum eſt. ¶ Ca. xxiij.

Super oīa et in oībus requieſce aīa mea, ī dño ſemp qr ipe ē ſanctoȝ eterna requies. Da mihi dulciſſime et amātiſſime ieſu in te ſup oēm creaturā requieſcere ſuper oēz ſalutē et pulchritudinē: ſup oēz gloriā et honorē ſuper oēz potentiā et dignitatē ſuper oēz ſcientiā et ſubtilitatē: ſup oēs diuitias et artes: ſup oēm leticiā et exultationē ſup oēz famā et laudē: ſuper oēm ſuauitatē et cōſolationē: ſuper oēz ſpē et promiſſionē ſuper omne meritū et deſideriū: ſuper omnia dona et munera que potes dare et infundere: ſuper omne gaudiū: et iubilationez quā

poteſt mens capere ⁊ ſentire. Deniq;
ſuper omẽs angelos ⁊ archãgelos: ⁊
ſup oẽ exercitũ celi ſup oĩa viſibilia ⁊
inuiſibilia: ⁊ ſup oẽ qđ tu đs meus nõ
es: q2 tu đs meus ſup oĩa optimus es
tu ſolus altiſſimus tu ſolus potẽtiſſi-
mus. tu ſolus ſufficiẽtiſſimus ⁊ pleniſ
ſimus. tu ſolus ſuauiſſimus ⁊ ſolatõſiſ
ſimus. tu ſolus pulcherrimus ⁊ amã
tiſſimus tu ſolus nobiliſſimus ⁊ glorio
ſiſſimus ſuper omnia: in quo cuncta
bona ſimul pfecte ſunt fuerũt ⁊ erũt.
atq; ideo minus eſt ⁊ inſufficiẽs qc-
quid preter teipſuz mihi donas: vt de
teipſo reuelas: vel pmittis te nõ viſo
nec plene adepto. Qñ quidez nõ põt
cor meuz veraciter requieſcere nec to
taliter cõtentari niſi in te requieſcat:
⁊ oĩa dona omnẽq; creaturã trãſcen
dat. O mi dilectiſſime ſpõſe ieſu xp̃e
amator puriſſime dominator vniuer
ſe creature quis mihi det penas vere
libertatis ad volãduz ⁊ pauſandũ in
te? O qñ ad plenum dabitur vacare
mihi ⁊ videre ꝙ ſuauis es dñe deus
meus. Qñ ad plenũ recolligaz me in
te: vt pre amore tuo nõ ſentiã me: ſed
te ſolum ſuper omnez ſenſuz ⁊ modũ
in modo nõ oĩbus noto? Nunc autẽ
frequẽter gemo ⁊ ĩfelicitatez meã cuz
dolore porto: q2 multa mala ĩ hac val
le miſeriarũ occurrũt que me ſepius
cõturbãt cõtriſtant ⁊ obnubilãt: ſepi
us ĩpediũt ⁊ diſtrahunt alliciũt ⁊ im
plicat ne liberuz habeam acceſſuz ad
te iocundis fruar amplexibus preſto
ſemper beatis ſpiritibus. Moueat te
ſuſpiriuz meuz: ⁊ deſolatio multiplex
in terra O ieſu ſplẽdor eterne glorie
ſolamen pegrinantis anime: apud te
eſt os meuz ſine voce: ⁊ ſilentiũ meuz
loquitur tibi. Vſq; quo tardat venirẽ
dñs meus. Veniat ad me paupculũ
ſuũ ⁊ letũ faciat. Mittat manuz ſuã
⁊ me miſeruz eripiat de omni angu-
ſtia. Veni veni q2 ſine te nulla erit q
eta dies aut hora: q2 tu leticia mea:
⁊ ſine te vacua ẽ menſa mea. Miſer
ſum ⁊ quodammodo incarceratus ⁊
cõpedibus grauatus donec luce pre-
ſentie tue me reficias ac libertati do-
nes: vultũq; amicabilẽ demonſtres.
Querãt alij pro te aliud quodcũq; li
buerit: ⁊ mihi aliud interim nil placet
nec placebit niſi tu deus meus: ſpes
mea: ſalus eterna. Non reticebo nec
đprecari ceſſabo donec gratia tua re-
uertatᷣ: mihiq; tu intus loquaris. Ec
ce adſum. Ecce ego ad te q2 inocaſti
me: lachrime tue ⁊ đſiderium aĩe tue
humiliatio tua ⁊ cõtritio cordis incli
nauerũt me ⁊ adduxerũt ad te. Et di
xi dñe inocaui te ⁊ đſideraui frui te.
patus oĩa reſpuere ppter te. Tu eniz
prior excitaſti me vt quererẽ te. Sis
ergo bñdictus dñe: q feciſti hãc boni
tatẽ cũ ſuo tuo ſm multitudinẽ miſi-
cordie tue. Quid hƺ vltra dicere dñe
ſuus tuus corã te niſi vt humiliter ſe
valde añ te memor ſemp proprie iniq
tatis ⁊ vilitatis? Nõ. n. eſt ſimilis tui
ĩ cũctis mirabilibus celi ⁊ terre. Sũt
opera tua bona valde dñe: iudicia ve
ra ⁊ prouidentia tua regunt vniuer-
ſa. Laus ergo tibi ⁊ gloria o patris ſa
pientia te laudet ⁊ benedicat os meũ
aĩa mea ⁊ cuncta creata ſimul.

¶ De recordatione beneficiorũ dei

A multiplicium. ¶ Capi. xxiiij.

Aperi dñe cor meũ in lege tua: ⁊ in preceptis tuis doce me ambulare. Da mihi intelligere voluntatẽ tuã: ⁊ cuȝ magna reuerentia ac diligenti cõſideratione beneficia tua tã ĩ generali ꝙ̃ in ſpeciali memorari: vt digne tibi ex hinc valeã gratias referre. Verũ ſcio ⁊ cõfiteor nec pro minimo pũcto me poſſe debitas gratiarũ laudes perſoluere. Minor ego ſuȝ omnibus bonis mihi preſtitis: ⁊ cum tuã nobilitatẽ attẽdo: deficit pre magnitudine illius ſpiritus meus. Oĩa que in aĩa habemus ⁊ in corpore ⁊ quecũqȝ exterius vel interius naturaliter vel ſupernaturaliter poſſidemus: tua ſunt beneficia: et te beneficiũ piũ ac bonũ cõmẽdãt: a quo bona cuncta accepimus. Et ſi alius plura: alius pauciora accepit: oĩa tamẽ tua ſunt: ⁊ ſine te nec minimuȝ haberi poteſt. Ille qui maiora accepit non poteſt merito ſuo gloriari nec ſuper alios extolli nec minori ĩſultare: qꝛ ille maior ⁊ melior q ſibi minus aſcribit ⁊ ĩ regratiãdo humilior ẽ atqȝ deuotior. Et qui oĩbus viliorẽ ſe exiſtimat ⁊ indigniorẽ ſe iudicat: aptior ẽ ad percipiẽdũ maiora. Qui autẽ pauciora accepit contriſtari nõ dȝ: nec indignãter ferre neqȝ ditiori inuidere: ſȝ te potius attẽdere: ⁊ tuã bonitatẽ maxime laudare: ꝙ̃ tam affluenter tã gratis tã libenter ſine ꝑſonarũ acceptione tua munera largiris. Oĩa ex te ⁊ ideo ĩ oĩbus es laudãdus. Tu ſcis quid vnicuiqȝ donari expediat: ⁊ cur iſte minus ⁊ ille amplius habeat: nõ noſtruȝ ſed tuuȝ eſt hoc diſcernere: apud quẽ ſinguloꝝ diffinita ſunt merita. Unde dñe deus ꝓ magno etiã reputo beneficio nõ multa habere: vnde exterius ⁊ ſm homines laus ⁊ gloria appareat: ita vt qs cõſiderata paupertate ⁊ vilitate ꝑſone ſue nõ modo grauitatẽ aut triſtitiam vel deiectionẽ inde cõcipiat: ſȝ potius cõſolationẽ ⁊ hilaritatẽ magnã: qꝛ tu deus pauperes ⁊ humiles: atqȝ huic mundo deſpectos tibi elegiſti in familiares ⁊ domeſticos. Teſtes ſũt ipſi apoſtoli quos principes ſup oẽm terrã conſtituiſti: fuerunt tamen ſine querela conuerſati in mundo: taȝ humiles ⁊ ſimplices ſine omni malicia et dolo: vt ẽt pati cõtumelias gauderent pro noĩe tuo et que mundus abhorret ipſi amplecterent affectu magno. Nihil ergo amatorẽ tuum et cognitorẽ beneficioꝝ tuoꝝ ita letificare dȝ ſicut volũtas tua ĩ eo et beneplacituȝ eterne diſpoſitiõis tue: de qua tm̃ ɔtẽtari dȝ et cõſolari: vt ita libẽter velit eẽ minimus: ſicut aliquis optaret eẽ maximus: et ita pacificus et cõtentus ĩ nouiſſimo ſicut in loco primo: atqȝ ita libẽter deſpicabilis et abiectus nullius quoqȝ nominis et fame: ſicut ceteris honorabilior et maior in mundo. Nã volũtas tua et amor honoris tui oĩa excedere dȝ et plus cuȝ conſolari magiſqȝ placere ꝙ̃ omnia beneficia ſibi data vel danda.

¶ De quattuor magnam importantibus pacem. ¶ Capitulum. xxv.

Fili nunc docebo te viaȝ pacis et vere libertatis. Fac domine qd dicis: qꝛ hoc mihi grat[illegible] eſt audire.

Stude fili alterius potius facere vo-
luntatem q̄ tuam. Elige ſemper mi-
nus q̄ plus habere. Quere ſemper
inferiorem locū ⁊ omnibus ſubeſſe.
Obta ſemper ⁊ ora. vt voluntas dei
integre in te fiat: Ecce talis homo in
greditur fines pacis ⁊ quietis. Dñe
ſermo tuus iſte breuis multū in ſe cō
tinet pfectionis: paruus eſt dictu. ſed
plenus ſenſu ⁊ vber in fructu. Nam
ſi poſſet a me fideliter cuſtodiri. non
deberet tā facilis ī me turbatio oriri:
nā quotiēs me ipacatū ſentio ⁊ gra-
uatū ab hac doctrina me receſſiſſe i
uenio. Sz tu q oīa potes ⁊ anime p
fectū ſemp diligis: adauge maiorem
gratiā vt poſſī tuū cōplere ſermoné
⁊ meam perficere ſalutē.

¶ Oratio cōtra cogitatōnes malas
¶ Capitulum vigeſimumſextum.

D Omīe deus meus ne elōgeris
a me. deus meus in auxiliū me
ū reſpice. quoniā īſurrexerūt in me
cogitationes vane: ⁊ timores magni
affligentes aīā meā. Quō pertran-
ſibo illeſus: quō perfringā eā? Ego
inquit ante te ibo ⁊ glorioſos terre hu
miliabo aperiā ianuā carceris: ⁊ ar-
chana ſecretorum reuelabo tibi. Fac
dñe vt loqueris ⁊ fugiant a facie tua
oēs inique cogitationes. Hec ſpes ⁊
vnica ɔſolatio mea ad te in oī tribula
tōe ɔfugere tibi ɔfidē ex ītimo inuoca
re ⁊ patiēt ɔſolationē tuā expectare.

¶ Oratio pro illuminatione men-
tis deuotiſſima. ¶ Capitulū. xxvij.

C Larifica me bone ieſu clarita
te eterni luminis ⁊ educ de ha
bitaculo cordis mei tenebras vniuer
ſas. Cohibe euagationes multas: ⁊
elide vim facientes tentationes. Pu-
gna fortiter per me ⁊ expugna malas
beſtias: ɔcupiſcentias dico illecebro
ſas: vt fiat pax in virtute tua ⁊ abun-
dantia laudis tue reſonet in aulā ſan
cta: hoc eſt in ɔſcientia pura. Impe-
ra ventis ⁊ tempeſtatibus: dic mari
quieſce: dic aquilōi ne flaueris: ⁊ erit
trāquilitas magna. Emitte lucē tuā
⁊ veritatē tuā: vt luceat ſuper trrā:
q̄ terra ſum inanis ⁊ vacua donec il-
lumines me. Effunde gratiā tuā de-
ſuper: perfunde cor meū gratia cele-
ſti: miniſtra deuotionis aquas ad ir-
rigandā faciē terre: ad producendū
fructū bonū ⁊ optimū. Eleua men
tem preſſā mole peccatorū: ⁊ ad cele
ſtia totū deſideriū meū ſuſpēde: vt
guſtata ſuauitate ſuperne felicitatis
pigeat de terrenis cogitare. Rape me
⁊ eripe ab omni creaturarum indu-
rabili conſolatione: q̄ nulla res crea-
ta appetitū meū plenarie valet quie-
tare ⁊ ɔſolari. Junge me tibi inſepa-
rabili dilectionis vinculo: quoniā tu
ſolus amanti ſufficis: ⁊ abſq̄ te friuo
la ſunt vniuerſa.

¶ De euitatōne curioſe inq̄ſitionis
ſuper alterius vita. ¶ Capi. xxviij.

F Ili noli eſſe curioſus: nec vacuas
gerere ſollicitudines. Quid hoc
vel iſtud ad te? tu me ſequere. Quid
enī ad te vtrum ille ſit talis vel talis
aut iſte ſic agit vel loquit̄? Tu non in
diges reſpondere pro alijs: ſed pro te
ipſo rationem reddes. Quid ergo te
implicas? Ecce ego oēs cognoſco ⁊
cuncta que ſub ſole fiunt video: ⁊ ſcio

qualiter cuz vnoquoq; sit: qd cogitet
quid velit ⁊ ad quez finē tendat eius
intentio. Mihi igit̄ cōmittenda sunt
oīa: tu vero serua te in bona pace et
dimitte agitantē agitare quantū vo
luerit. Veniet sup euz quicqd fecerit
vel dixerit: q2 me fallere nō pōt. Nō
sit tibi cure d̄ magni nois vmbra ⁊ nō
de multoꝝ familiaritate nec d̄ ꝓuata
hoīuz dilectōe. Ista.n. generāt distra
ctōes ⁊ magnas i corde obscuritates.
Libēter loquere sibi verbū meū ⁊ ab
scondita reuelarē: si aduentū meū di
ligenter obseruares ⁊ ostium cordis
mihi aperires. Esto ꝓuidus ⁊ vigila
in orationibus: ⁊ humilia te in oībus

¶ In quibus firma pax cordis ⁊ ve
rus profectus ɔsistit. ¶ Ca.xxix.

Fili ego locutus suz. Pacē relin
quo vobis. pacē meaz do vobis:
nō quomō mūdus dat ego do vobis
pacē oēs ɔsiderāt: sz que ad verā pa
cez ꝑtinēt nō oēs curāt. Pax mea cuz
humilibus ⁊ mansuetis corde. Pax
tua erit i mlta patiētia. Si me audie
ris ⁊ vocē meā secutus fueris: poteris
multa pace frui. Quid igit̄ faciā? In
omni re attēde tibi quid facias ⁊ quid
dicas ⁊ oēz intētionē tuā ad hoc diri
ge vt mihi soli placeas: ⁊ extra me ni
hil cupias vel queras: sz ⁊ de alioꝝ
dictis vel factis nil temere iudices:
nec cum rebus tibi nō cōmissis te im
plices ⁊ poterit fieri vt parū vel raro
turberis. Nunq̄ aūt sentire aliquaz
turbationē nec pati aliquā cordis ul'
corporis molestiā: nō est presentis tē
poris sed status eterne quietis. Non
ergo estimes te veraz pacez inuenis
se si nullā senseris grauitatez: nec tūc
totū esse bonuz: si nemīnē pateris ad
uersariuz: nec hoc esse perfectū si cū
cta fiunt ꝺm tuuz affectuz: neqz tunc
aliquid magni te repute(s) aut speciali
ter dilectuz existimes si in magna fue
ris deuotione atqz dulcedine: quia in
istis nō cognoscit̄ verus amator vir
tutis nec in istis consistit profectus ⁊
perfectio hoīs. In quo ḡ dñe? In of
ferēdo te ex toto corde tuo voluntati
diuine. nō querēdo que tua sunt nec
in paruo nec in magno nec in tpe nec
in eternitate ita vt in vna equali facie
in gratiaꝝ actione permaneas inter
prospera ⁊ cōtraria: oīa equa lāce pē
sando. Si fueris taz fortis ⁊ longani
mis in spe vt subtracta interiori ɔso
latōne etiā ad ampliora sustinēda cor
tuū ꝑparauer? nec te iustificaueris et
sanctū laudaueris tūc in vera et recta
via pacis ambulas: ⁊ spes indubita
ta erit q rursus in iubilo faciē meam
sis visurus. Quot si ad plenū tui ipsi
us cōtemptū ꝑueneris: scito q tunc
abundātia pacis ꝑfrueris ꝺm possibi
litatem tui incolatus.

¶ De eminētia libere mētis ⁊ q sup
plex oratio magis meretur q̄ lectio.
¶ Capitulum xxx.

Domine hoc opus est ꝑfecti vi
ri nūq̄ ab intentione celestiuz
animū relaxare ⁊ inter multas curas
quasi sine cura trāsire: nō more torpē
tis: sz prerogatiua quadā libere mētis
nulli creature inordinata affectione
adherēdo: Obsecro te pijssime deus
meus preserua me a curis huius vite
ne nimis implicer. a multis necessita

tatibus corporis ne voluptate capiar ab vniuerſis aic obſtaculis ne moleſtijs fractus deijciar: nõ dico ab his rebus quas toto affectu ambit vanitas mũdana: ſz ab his miſerijs que aīam ſerui tui cõi maledicto mortalitatis penaliter grauãt ⁊ retardãt ne in libertatē ſpūs quotiēs libuerit valeat introire. O d̄s meus dulcedo ineffabilis verte mihi in amaritudinē oēz ꝯſolationē carnalē: ab eternorꝝ amore me abſtrahentē ⁊ ad ſe intuitu cuiuſdam boni delectabilis pñtis male allicientē. Nõ me vincat d̄s meus nõ vincat caro ⁊ ſanguis: nõ me decipiat mundus ⁊ breuis glīa eius: nõ me ſupplãtet diabolus ⁊ aſtutia illius. Da mihi fortitudinē reſiſtēdi: patiētiã tolerãdi ꝯſtantiã perſeuerandi. Da pro oībus mũdi ꝯſolationibus ſuauiſſimã ſpiritus tui vnctionē: ⁊ pro carnali amore tui noīs īfunde amorē. Ecce cibus potus veſtis ac cetera vtēſilia ad corporis ſuſtētaculũ ptinētia feruēti ſpiritui ſunt oneroſa. Tribue talibus fomētis tēperate vti nõ deſiderio nimio implicari. Abijcere oīa nõ lz: qꝛ nã ſuſtētanda ē: requirere aũt ſuperflua ⁊ que magis delectãt: lex ſctã prohibet nã alias caro aduerſus ſpiritũ inſoleſceret. Inter hec q̄ſo manus tua me regat ⁊ doceat ne quid nimium fiat.

¶ Quod ꝑuatus amor a ſummo bono maxime retardat. ¶ Capi. xxxi.

FIli oz te dare totũ pro toto ⁊ nihil tuiipſius eſſe. Scito ꝙ amor tuiipſius magis nocet tibi ꝙ aliqua res mũdi. Secũdũ amorē ⁊ affectuz quē geris: q̄libz res plus vl' minus adheret. Si fuerit amor tuus purus ſimplex ⁊ bene ordinatus: eris ſine captiuitate rerꝝ. Noli cõcupiſcere qd̄ non lz h̄re. Noli h̄re qd̄ te põt impedire ⁊ libertate interiori priuare. Miruz ꝙ nõ ex toto fundo cordis teipſũ mihi cõmittis cũ oībus que deſiderare potes vel h̄re. Quare vano merore conſumeris? Cur ſuperfluis curis fatigaris? Sta ad bñplacitũ meũ: ⁊ nulluz patieris detrimētum. Si queris hoc vel illud ⁊ volueris eſſe ibi vel ibi propter tuuz cõmodũ ⁊ propriũ beneplacitũ magis habēdũ: nũꝙ eris in quietudine nec liber a ſollicitudine: qꝛ ī oī re reperiet' aliquis defectus: ⁊ in oī loco erit qui aduerſet'. Iuuat igit' non quelibet res adepta vel multiplicata exterius: ſz potius ꝯtempta ⁊ deciſa ex corde radicitus. Quod nõ tm̄ de cēſu eris ⁊ diuitiarꝝ intelligas: ſz de honoris etiaz ambitu ac vane laudationis deſiderio: que oīa trãſeunt cũ mũdo. Munit parũ locus: ſi deeſt ſpiritus feruoris. Nec diu ſtabit pax illa queſita forinſecus: ſi vacat a vero fundamēto ſtatus cordis: hoc ē: niſi ſteteris in me: ꝑmutare te potes: ſz non meliorare. Nã occaſione orta ⁊ accepta inuenies quod fugiſti ⁊ amplius.

¶ Oratio pro purgatione cordis et celeſti ſapientia. ¶ Capitulũ. xxxij.

COnfirma me deus ꝑ grãz ſancti ſpiritus: da virtutē corroborari in interiori hoīe: ⁊ cor meũ ab oī inutili ſolicitudine ⁊ angore euacuare nec varijs deſiderijs trahi cuiuſcũqz rei vilis aut ꝑcioſe: ſz oīa inſpicere ſicut trãſeũtia ⁊ me pariter cũ illis trã

ſitu𝑥: q𝑧 nihil pmanens ſub ſole: niſi oia vanitaſ ⁊ affiictio ſpūs. O q̄ ſapiens qui ita ꝯſiderat. Da mihi dn̄e celeſtē ſapiētiā vt diſcā te ſup oia q̄rere ⁊ iuenire: ſup oia ſapere ⁊ diligere: et cetera ſcʒ ordinē ſapiētie tue ꝓut ſunt intelligere. Da prudēter dclinare blādientē: ⁊ patient ferre aduerſantē: q𝑧 hec magna ſapiētia nō moueri oi vento v̄bo𝑥 nec aurē male blādiēti p̄bere ſyrene: ſic.n. icepta pgit̄ via ſecure

℄ Contra linguas obtractatorum.

℄ Capitulum. xxxiij.

Fili non egre feras ſi quidā de te male ſenſerint ⁊ dixerit qd̄ nō libēter audiaſ. Tu deteriora de teipō ſentire debes: ⁊ nemīnē īfirmiorē te credere Si ambulas ab itra: nō multū pōderabis volātia v̄ba. Eſt nō pua prudētia ſilere in tpe malo ⁊ itrorſus ad me ꝯuerti nec humano iudicio diſturbari nō ſit pax tua i corde hoiʒ: ſiue.n. bn̄ ſiue male iterp̄tati fuerit nō es igitur alter hō. Ubi ē vera pax: ⁊ vera gloria? Nōne in me? Et qui nō appetit hoibus placere nec diſplicere timet: multa pfruet̄ pace. Ex inordinato amore ⁊ vano timore oritur oīs inquietudo cordis ⁊ diſtractio ſenſuū.

℄ Qualiter inſtāte tribulatione deus inuocandus eſt ⁊ benedicendus.

Capitulum. xxxiiij.

Sit nomē tuū dn̄e bn̄dictuʒ in ſecula: qui voluiſti hāc tētationē ⁊ tribulationē venire ſup me. Nō poſſuʒ eaʒ effugere: ſʒ neceſſe habeo ad te cōfugere vt me adiuueſ ⁊ in bonū mihi couertas. Dn̄e mō ſuʒ in tribulatiōe ⁊ nō ē cordi meo bn̄: ſʒ multuʒ vexor a preſenti paſſione. Et nūc pater dilecte quid dicā? Dep̄hēſus ſuʒ inter anguſtias: ſaluifica me ex hora hac. Sʒ propterea veni in hāc horā vt tu clarificeris cuʒ fuero valde humiliatus ⁊ p te liberatus. Cōplaceant tibi dn̄e vt eruas me: naʒ ego paup quid agere poſſū: ⁊ quo ibo ſine te? Da patiētiaʒ dn̄e etiaʒ hac vice. Adiuua me ds̄ meuſ: ⁊ nō timebo quātūcūqʒ grauatus fuero. Et nunc inter hec quid dicā? Dn̄e fiat voluntas tua: ego bene merui tribulari ⁊ grauari: oʒ vtiqʒ ut ſuſtineā ⁊ vtinā patiēter donec trāſeat tēpeſtas ⁊ melius fiat. Potēs eſt aut oipotēs manus tua ēt hāc tētationeʒ a me auferre ⁊ eius impetū mitigare: ne penitus ſuccūbā q̄ēadmodū ⁊ prius ſepe egiſti mecū deus meus miſericordia mea. Et quāto mihi difficilius: tāto tibi facilior ē hec mutatio dextere excelſi.

℄ De diuino petēdo auxilio ⁊ confidentia recuperande gratie.

℄ Capituluʒ. xxxv.

Fili ego dominus confortans in die tribulatiōis. Uenias ad me cū tibi nō fuerit bene. Hoc eſt qd̄ maxime impedit cōſolationeʒ celeſtē quia tardius conuertis te ad orationeʒ. Nam anteq̄ me intente roges: multa interim ſolatia queris: ⁊ recreas te in externis. Jdeoqʒ fit vt paruʒ omnia proſint donec aduertas: quia ego ſuʒ qui eruo ſperantes in me: nec ē extra me valens conſilium neqʒ vtile: ſʒ neqʒ durabile remedium. Sʒ iā reſumpto ſpiritu poſt tēpeſtatē reconualeſce in luce miſerationū mea𝑥: q𝑧 ꝓpe ſuʒ dicit dn̄s: vt reſtaurē vniuer

ſa non ſoluʒ integre: ſʒ ⁊ abundanter ⁊ cumulate. Nuquid mihi quicq̄ eſt difficile: aut ero ſimilis dicenti ⁊ nō facienti? Ubi eſt fides tua? Sta firmiter ⁊ perſeuerāter. Eſto lōganimis ⁊ vir fortis. veniet tibi conſolatio i tempore ſuo. Expecta me expecta: veniā ⁊ curabo te. Tentatio eſt que te vexat ⁊ formido vana q̄ te exterret. Quid importat ſollicitudo de futuris cōtingētibus: niſi vt triſtitiā ſuper triſtitiā hēas? Sufficit diei malitia ſua. Uanū eſt ⁊ inutile de futuris conturbari vel gratulari q̄ forte nunq̄ euenient. Sʒ humanuʒ eſt huiuſmodi imaginationibus illudi: ⁊ parui adhuc animi ſignuʒ tam leuiter trahi a ſuggeſtione inimici. Ipſe.n. nō curat an veris an falſis illudat ⁊ decipiat: ⁊ vtrum preſentiū amore an futurorū formidine proſternat. Nō ergo turbetur cor tuum neqʒ formidet. Crede in me ⁊ in miſericordia mea habeto fiduciam. Quādo tu te elongatū eſtimas a me: ſepe ſum ꝓpinquior. Quādo tu eſtimas totum perditū: tunc ſepe magis merēdi inſtat lucrum. Non eſt totū perditū: quādo res accidit i cōtrariū. Nō debes iudicare ſm̄ preſens ſentire: nec ſic grauitati alicui vndecūqʒ venienti inherere ⁊ accipere: tanq̄ ois ſpes ſit ablata emergendi. Noli putare te derelictum ex toto. q̄uis ad tempus miſerim tibi aliquā tribulationē ſic eniʒ tranſitur ad regnum celorū. ⁊ hoc ſine dubio magis expedit tibi ⁊ ceteris ſuis meis vt exercitemini aduerſis. q̄ ſi cuncta ad libituʒ haberetis. Ego noui cogitationes abſcōditas qꝛ multum expedit pro ſalute tua vt interduʒ ſine ſapore relinquaris ne forte eleueris i bono ſucceſſu ⁊ tibiipſi placere velis i eo qd̄ nō es. Qd̄ dedi auferre poſſū ⁊ reſtituere cū mihi placuerit. Cū dedero meū eſt cū ſubtraxero tuū nō tuli qꝛ meuʒ eſt omne datuʒ bonū ⁊ omne donū perfectum Si tibi admiſero grauitatē aut quālibet ꝯtrarietatem nō indigneris neqʒ concidat cor tuū ⁊ ego cito ſubleuare poſſuʒ ⁊ omne onus in gaudiū tranſmutare. Uerūtñ iuſtus ſuʒ ⁊ recomēdabilis multū cū ſic facio tecū. Si recte ſapis ⁊ in veritate aſpicis nūq̄ debes propter aduerſa taʒ deiecte cōtriſtari ſʒ magis gaudere ⁊ gratias agere: immo hoc vnicum reputare gaudiuʒ qꝙ affligens te doloribus nō parco tibi. Sicut dilexit me pater ego diligo vos dixi dilectis diſcipulis meis quos vtiqʒ nō miſi ad gaudia temporalia ſʒ ad magna certamina non ad honores ſʒ ad deſpectiōes nō ad ociū ſʒ ad labores nō ad requiem ſʒ ad afferenduʒ fructum multū in patiētia. Horum memento fili mi verborum.

¶ De neglectu oīs creature vt creator poſſit inueniri. ¶ Capi. xxxvj.

DOmine mi adhuc bene idigeo maiori gratia ſi debeaʒ peruenire vbi me nemo poterit nec vlla creatura impedire. Nā q̄diu res aliqua me retinet nō poſſum libere ad te volare. Cupiebat libere volare qui dicebat. Quis dabit mihi pēnas ſicut colūbe ⁊ volabo ⁊ requieſcā. Quid ſimplici oculo quietius ⁊ quid liberius nil deſiderāte in terris? Oportet igitur

oẽƺ ptrãſire creaturã: ꝛ ſeipſuƺ ꝑfecte
deſerere ac i exceſſu mẽtis ſtare ꝛ vi-
dere te oiuƺ ꝯditorẽ cũ creaturis nil ſi
mile hr̃e. Et niſi qs ab oibus creatu-
ris fuerit expeditus nõ poterit libere
intẽdere diuinis. Jõ. n. pauci inueniũ-
tur cõteplatiui qꝛ pauci ſciũt ſe a peri-
turiſ creaturiſ ad plenũ ſeq̃ſtrari. Ad
hoc magna reqrit̃ grã q̃ aiam leuet ꝛ
ſupra ſeipſam rapiat. Et niſi hõ ſit in
ſpiritu eleuatus ꝛ ab oibus creaturis
liberatus ac deo totus vnitus qcqd
ſcit qcqd ẽt hƺ nõ eſt magni põderis.
Diu paruus erit ꝛ i terra iacebit q ali
quid magni eſtimat niſi solũ vnũ imẽ
ſuƺ eternũ bonũ. Et qcqd ds nõ ẽ ni-
hil ꝛ pro nihilo cõputari dƺ. Eſt quip
pe magna differẽtia ſapiẽtia illumina
ti ꝛ deuoti viri: ꝛ ſciẽtia lr̃ati ꝛ ſtudio
ſi clerici. Multo nobilior ẽ illa doctri
na q̃ de ſurſuƺ ex diuina influẽtia ma-
nat: q̃ꝫ que laborioſe humano acqrit̃
igenio. Plures reperiunt̃ cõteplatio-
nẽ deſiderare: ſƺ que ad eã requirunt̃
nõ ſtudẽt exercere. Eſt ꝛ magnũ ipe-
dimẽtũ qꝛ i ſignis ꝛ in rebus ſenſibili
bus ſtat̃ ꝛ paꝝ de ꝑfecta mortificatõe
hr̃. Neſcio qd ẽ ꝛ quo ſpũ ducimur ꝛ
qd ptẽdimus qui ſpũales dici vide
mur: q̃ꝫ totũ laborẽ ꝛ ampliorẽ ſolici-
tudinẽ ꝓ trãſitorijs ꝛ vilibuſ rbuſ agi
muſ ꝛ d itioribus nr̃is viſ raro plene
recollect ſẽſibus cogitamuſ. Proh do
lor ſtati poſt modicã recollectionẽ fo-
ras erũpimus nec opa nr̃a diſtricta
examinatione trutinamuſ. Ubi iacẽt
affectus nr̃i nõ attẽdimus ꝛ q̃ꝫ ipura
ſint oia nr̃a nõ deploramus. Ois qp-
pe caro corruperat viã ſuã ꝛ iõ ſeque-
bat̃ diluuiũ magnũ. Cũ ḡ interior af
fectus nr̃ corruptus ſit. neceſſe eſt ut
actio ſequẽs index carẽtie interioris
vigoris corrũpat̃. Ex puro corde ꝓ
cedit fructus bone vite. Quãtũ qs fe
cerit querit̃: ſƺ ex quanta virtute agit
nõ tã ſtudioſe pẽſat̃. Si fuerit fortis
diues pulcher habilis vel bonus ſcri
ptor bonus cãtor bonus laborator in
ueſtigat̃: q̃ꝫ paup ſit ſpũ quã patiẽs ꝛ
mitis q̃ꝫ deuotus ꝛ internus a multis
tacet̃. Nã exteriora hois reſpicit grã
ad iteriora ſe cõuertit. Jlla freq̃uẽter
fallit̃ iſta i deo ſperat vt nõ decipiat̃.

¶ De abnegatione ſui ꝛ abdicatiõe omnis cupiditatis. ¶ Capi. xxxvij.

Fili nõ potes ꝑfecte poſſidere li-
bertatẽ niſi totaliter abneges te-
metipſuƺ. Cõpediti ſunt oẽs ꝓprieta
rij ꝛ ſuiipſius amatoreſ cupidi curioſi
gyrouagi querẽtes ſemp mollia non
que ieſu xp̃i: ſƺ ſepe hoc fingẽtes ꝛ cõ
ponẽtes qd nõ ſtabit. Peribit. n. totũ
qd nõ ẽ ex deo ortũ. Tene breue ꝛ cõ-
ſumatũ vbuƺ. Dimitte oia ꝛ inuenies
oia. Dimitte cupiditatẽ ꝛ inuenies re
quiẽ. Hoc mẽte pertracta ꝛ cũ ipleue-
ris oia intelliges. Dñe hoc nõ ẽ opus
vnius diei nec ludus paruuloꝝ: imo
in hoc breui includit̃ ois ꝑfectio reli-
gioſoꝝ. Fili nõ debes auerti nec ſtati
deijci audita via perfectoꝝ: ſƺ magis
ad ſublimiora ꝓuocari ꝛ ad minuſ ad
hec ex deſiderio ſuſpirare. Utinaƺ ſic
tecũ eſſet ꝛ ad hoc ꝑueniſſes: vt tuiip
ſius amator nõ eſſes: ſƺ ad nutũ meuƺ
pure ſtares ꝛ eius quẽ tibi ꝓpoſui pa-
tris tũc mihi valde placeres ꝛ tota vi
ta tua cũ gaudio ꝛ pace trãſiret. Hẽs

adhuc multa ad relinquẽduz que niſi
mihi ex ĩtegro reſignaueriſ nõ acgreſ
qd poſtulaſ. Suadeo tibi a me emere
aurũ ignitũ vt locuplex fias id ẽ ſapiẽ
tiã celeſtẽ oĩa infima ꝯculcãtẽ. Poſt-
pone terrenã ſapiẽtiã oẽz humanã cõ
placẽtiã ⁊ ꝓpriaz. Dixi tibi viliora emẽ
da pro ꝓcioſis ⁊ altis ĩ rebus huma-
nis. Naz vilis ⁊ parua ac pene obliuiõi
tradita vr̃ vera celeſtis ſapientia non
ſapiens alta de ſe nec magnificari que
rẽs ĩ terra: quã mlt̃i oretenuſ ꝓdicãt:
ſz vita lõge diſſentiũt: ipſa tñ ẽ precio
ſa margarita a multis abſcondita.

¶ De iſtabilitate cordis ⁊ ď intẽtiõe finali ad deum habenda. Ca. xxxviij.

Fili noli credẽ affectui tuo q nũc
ẽ cito mutabit̃ ĩ aliũ. Quãdiu .n.
vixeris mutabilitati ſubiectus eris ẽt
nolẽs vt mõ letus mõ triſtis mõ paca
tus mõ turbatus nũc deuotus nũc in
deuotuſ nũc ſtudioſus nũc accidioſuſ
nũc grauis nũc leuis ĩuenjaris. Sed
ſtat ſup hec mutabilia ſapiẽs ⁊ bñ do
ctus ĩ ſpũ nõ attẽdẽs qd ĩ ſe ſentiat ul'
qua pte flet vẽtus iſtabilitatis: ſz vt to
ta intẽtio mẽtis eius ad ďbitũ ⁊ ad op
timũ ꝓficiat finẽ. Nã ſic poterit vnus
⁊ idẽ incõcuſſus ꝑmanere ſimplici in
tẽtiõis oculo ꝑ tot varios euentus ad
me ĩpretermiſſe directo. Quanto aũt
purior fuerit intẽtionis oculus tanto
ꝯſtãtiuſ int̃ diuerſaſ itur ꝓcellas. Sz
in multis caligat oculus pure ĩtentio
nis reſpicit .n. cito ĩ aliqď delectabile
qď occurrit ⁊ raro totus liber qs ĩue-
nit̃ a neuo ꝓprie exqſitiõis. Sic iudei
oliz venerãt ĩ bethaniã ad Marthã ⁊
Mariã nõ ꝓp ieſuz tm̃: ſz ut lazaꝝ vi
derẽt. Mũdãdus ẽ ğ intẽtionis ocu-
lus ut ſit ſimplex ⁊ rectus: atqz vltra
omnia varia media ad me dirigẽdus.

¶ Quot amãti ſapit deus ſuper omnia ⁊ in omnibus. ¶ Capi. xxxix.

Ecce ds meus ⁊ oĩa. Quid vo-
lo amplius ⁊ qd felicius deſide
rarĩ poſſuz? O ſapidũ ⁊ dulce ṽbũ: ſz
amãti ṽbũ nõ mũdũ nec ea que ĩ mũ-
do ſunt. Deus meuſ ⁊ oĩa: Intelligẽti
ſatis dictũ ẽ: ⁊ ſepe repetere iocũduz
eſt amãti. Te ſiqdẽ pñte iocũda ſunt
oĩa te aũt abſẽte faſtidiũt cũcta. Tu fa
cis cor trãqllũ ⁊ pacẽ magnã leticiãqz
feſtiuã. Tu facis bñ ſentire ď oĩbus ⁊
in oĩbus te laudare: nec põt aliqd ſine
te diu placere: ſz ſi dz gratũ eẽ ⁊ bñ ſa
pe: oz graz tuã adeẽ ⁊ ꝯdimẽto tue ſapi
ẽtie cõdiri. Cui tu ſapiſ qd ei recte nõ
ſapiet? ⁊ cui tu nõ ſapiſ qd ei ad iocũ-
ditatẽ eẽ poterit? Sz ďficiũt ĩ tua ſapi
ẽtia mũdi ſapiẽtes ⁊ q carnẽ ſapiũt: qꝛ
ibi pl'ima vanitas ⁊ hic mors ĩuenit̃.
Qui aũt te ꝑ ꝯtẽptũ mũdanoꝝ ⁊ car-
nis mortificationẽ ſequunt̃ vere ſapiẽ
tes eẽ cognoſcũt̃: qꝛ ď vanitate ad ve-
ritatẽ ď carne ad ſpũz trãſſerũt̃. Iſtis
ſapit ďs ⁊ qcqd inuenit̃ in creaturis
totũ referũt ad laudẽ ſui ꝯditoriſ. Diſ
ſimiliſ tñ ⁊ multũ diſſimilis ſapor cre
atoris ⁊ creature eternitatis ⁊ tꝑoris
lucis ĩcreate ⁊ luciſ illuminate. O lux
ꝑpetua cũcta creata trãſcẽdẽſ lumina
fulgura coruſcationẽ de ſublimi pene
trãtẽ oĩa ĩtima cordis mei purifica le-
tifica clarifica ⁊ viuifica ſpũz meũ cuz
ſuis potẽtijs ad inherẽdũ tibi iubilo
ſis exceſſibus. O qñ veniet hec beata
⁊ deſiderabilis hora ut tua me ſaties

p̄ntia vt ſis mihi oia in oībus. Quā-
diu hoc datū nō fuerit nec plenū gau
diū erit. Adhuc ꝓhdolor viuit in me
vetus hō nō ē totus crucifixus nō eſt
ꝑfecte mortuus. Adhuc ꝯcupiſcit for
titer aduerſus ſpūȝ bella mouet inte-
ſtina nec regnū aīe patit̄ eſſe quietū.
Sȝ tu qui dn̄aris ptāti maris ⁊ mo-
tuȝ fluctuū eius tu mitigas exurge ad
iuua me. Diſſipa gentes que bella vo
lunt cōtere eas in v̄tute tua oſtēde que
ſo magnalia tua: ⁊ glorificetur dexte-
ra tua: qꝛ nō eſt ſpes alia nec refugiū
mihi niſi in te dominus deus meus.

¶ Quod non eſt ſecuritas a tenta-
tione in hac vita. ¶ Capitulum .xl.

Fili nūq̄ ſecurus es ī hac vita ſȝ
quoadiuxeris ſp arma ſpiritua-
lia tibi ſunt neceſſaria. Inter hoſtes
v̄ſaris a dextris ⁊ a ſiniſtris īpugna-
ris. Si ḡ nō vteris vndiqȝ ſcuto pati
entie: nō eris diu ſine vulnere. Inſu-
ꝑ nō ponis cor tuū fixe ī me: cū mera
voluntate cūcta patiēdi ꝑꝑ me: nō po
teris ardorē iſtū ſuſtinere nec ad pal
mā ꝑtingē beatoꝝ. Oȝ te ḡ viriliť oīa
ꝑtrāſire: ⁊ potēti manu vti aduerſus
obiecta. Nā vincenti dať mānā ⁊ tor
pēti relinquiť multa miſeria. Si que-
ris in hac vita requiē: quō tūc ꝑueni-
es ad eternā? Nō ponas te ad multā
requiē: ſȝ ad magnā patiētiā. Quere
verā pacē nō in terris: ſȝ ī celis: nō in
hoībus nec in ceterꝭ creaturꝭ: ſȝ ī deo
ſolo. Pro amore dei debes oīa libenť
ſubire labores. ſ. ⁊ dolores tētatioēs
vexatioēs anxietates neceſſitates in-
firmitates iniurias oblocutiones re-
p̄hēſiones humiliationes cōfuſioēs
correctiones ⁊ deſpectiones. Hec iu-
uant ad virtutes hec probāt xp̄i tyro
nē hec fabricāt celeſtē coronā. Ego re
daȝ ei eternā mercedē pro breui labo-
re ⁊ infinitā gloriā pro trāſitoria cōfu
ſione. Putas q̄ ſemꝑ hēbis ꝓ tua vo
lūtate cōſolationes ſpirituales? San
cti mei nō habuerūt tales: ſȝ multas
grauitates ⁊ tentationes varias ma-
gnaſqȝ deſolatiōes: ſȝ patiēs ſuſtinue
rūt ſe in oībuſ ⁊ magis ſunt cōfiſi deo
q̄ ſibi ſcienteſ: qꝛ nō ſunt cōdigne paſ
ſiones huius tēporis ad futurā gloriā
ꝓmerēdaȝ. Vis tu ſtatiȝ hr̄e: qđ mul
ti poſt lachrymas ⁊ magnos labores
vix obtinuerūt? Expecta dn̄m virili-
ter age ⁊ cōfortare noli diffidere noli
diſcedere: ſȝ corpus ⁊ aīaȝ expone cō
ſtāter pro gloria dī. Ego reddā pleniſ
ſime. Ego tecū ero in oī tribulatione.

¶ Cōtra vana hoīuȝ iudicia. C. xli.

Fili iacta cor tuū firmiter in dn̄o
⁊ humanū ne metuaſ iudiciū vbi
te cōſcia piū r̄ddit ⁊ iſontē. Bonū ē ⁊
beatū taliť pati nec hoc erit graue hu
mili cordi: ⁊ deo magis q̄ ſibiipſi cōfi
dēti. Multi multa loquunť: ⁊ iō par-
ua fides ē adhibēda. Sȝ ⁊ oībus ſatiſ
cē nō eſt poſſibile. Et ſi paulus oībuſ
ſtuduit in dn̄o placere ⁊ oībus oīa fa-
ctuſ ē tn̄ etiā pro minimo duxit quod
ab humano die iudicatuſ fuerit. Egit
ſatis pro aliorum edificatione ⁊ ſalu-
te quantum in ſe erat ⁊ poterat: ſed
ne ab alijs aliquando iudicaretur vel
non deſpiceretur: cohibere non po-
tuit: ideo totum deo commiſit: qui
totum nouerat ⁊ patientia ⁊ hu-
militate contra ora loquentium ini-

qua ac etiam vana ac mendoſa cogi-
tātiū atqȝ pro libitu ſuo queqȝ iactā-
tiū ſe defendit. Reſpōdit tñ interdū
ne infirmis ex ſua taciturnitate gene
raretur ſcādalū: Quis tu vt timeas a
mortali hoīe Hodie ē ⁊ cras ñ cōparet
Deū time ⁊ hoīuȝ terrores nō expaue-
ſces. Quid pōt aliqs ī te verbiſ aut in
iurijs? Sibi potius nocet q̄ tibi nec
poterit iudiciū dei effugere quicūqȝ
eſt ille. Tu habe deū pre oculis ⁊ noli
cōtēdere verbiſ querulosis. Nō ſi ad
p̄ſens videris ſuccūbi ⁊ cōfuſionē pa
ti quā non meruiſti ne indigneris ex
hoc neqȝ ꝑ impatiētiā minuas coro
nā tuā ſȝ a me potius reſpice in celū
qui potēs ſuȝ eripere ab omni confu-
ſione ⁊ iniuria ⁊ vnicuiqȝ reddere ſȝ
opera ſua.

¶ De pura ⁊ ītegra reſignatione ſui ad obtinendam cordis libertatem. ¶ Capitulum. xlij.

Fili relique te ⁊ inuenies me. Sta
ſine electiōe ⁊ omni ꝓprietate ⁊
ſemꝑ lucraberis. Nā ⁊ adijcietur ti
bi amplior gratia ſtatim vt te reſigna
ueris nec reſumpſeris. Dñe quotiēs
me reſignabo ⁊ in qbus me relinquā?
ſemper ⁊ ī omni hora ſicut in paruo
ſic ⁊ in magno nihil excipio ſȝ in omī
bus te nudatū inueniri volo. Alioqn
quō poteris eē meus ⁊ ego tuus niſi
fueris ab omni ꝓpria voluntate itus
⁊ foris ſpoliatus. Quanto celerius
hoc agis tāto melius habebis ⁊ quā
to plenius ⁊ ſincerius tāto plus mihi
placebis ⁊ amplius lucraberis. Qui
dā ſe reſignāt ſȝ cū aliqua exceptione
Nō.n. plene deo cōfidūt ideo ꝓuide
re ſibi ſatagūt. Quidā etiā p̄mo totū
offerunt ſed poſtea tētatione pulſan-
te ad ꝓpria redeūt ideo minime ī vir-
tute ꝓficiūt. Hi ad verā puri cordis
libertatē ⁊ iocūde familiaritatis mee
gratiā nō pertingent niſi integra reſi-
gnatiōe ⁊ quotidiana ſui imolatione
prius facta: ſine qua nō ſtat nec ſtabit
vnio fruitiua. Dixi tibi ſepiſſime ⁊
nūc iteruȝ dico. Relinque te: reſigna
te ⁊ frueris magna interna pace. Da
totū ꝓ toto nil exquire nil repete ſta
pure ⁊ inheſitāter in me ⁊ hēbis me.
Eris liber in corde ⁊ tenebre nō con-
culcabūt te. Ad hoc conare hoc ora
hoc ſtude deſiderare: vt ab oī propric
tate poſſis expoliari ⁊ nudus nuduȝ
ieſuȝ ſequi tibi mori ⁊ mihi eternalit
viuere. Tūc deficiēt oēs vane fanta-
ſie: cōturbatiōes inique ⁊ cure ſuper-
flue. Tūc etiā recedet imoderatus ti
mor: ⁊ inordinatus amor morietur.

¶ De bono regimine in externis ⁊ recurſu ad deū ī ꝑiculis. ¶ Ca. xliij.

Fili ad iſtud diligēter tēdere de-
bes vt in oī loco actiōe ſeu occu
patione externa ſis itimus liber ⁊ tui
ipſius potens ⁊ ſint oīa ſub te ⁊ tu nō
ſub eis: vt ſis dñs actionū tuarū: ⁊ re-
ctor: nō ſeruus nec empticius: ſȝ magis
exēptus: veruſqȝ hebreus in ſorteȝ ac
libertateȝ tranſiēs filiorū dei: qui ſtāt
ſuꝑ p̄ſentia ⁊ ſpeculant̄ eterna: q trā-
ſitoria ītuētur ſiniſtro oculo: ⁊ dextro
celeſtia: quos tēporalia nō trahūt ad
inherendū: ſȝ trahunt ipſi ea magis
ad bene ſeruiendū ꝓut ordinata ſunt
a deo: ⁊ iſtituta a ſummo opifice qui
nil inordinatū reliquit in ſua creatu-
ra. Si etiā in oī euentu ſtas nō in ap-

parẽtia externa: nec oculo carnali luſtras viſa vel audita: ſꝫ mox in q̄libet cauſa intras cū moyſe in tabernaculū ad cōſulendū dñm: audies nōnūq̄ꝫ diuinū reſponſuꝫ: ⁊ redies inſtructus de multis p̄ſentibus ⁊ futuris. Sēp.n. moyſes recurſū habuit ad tabernaculū ꝓ dubijs ⁊ q̄ſtiōibus ſoluēdis fugitqꝫ ad oratōis adiutoriū ꝓ piculis ⁊ iprobitatibus hoīꝫ ſubleuandis. Sic ⁊ tu cōfugere debes in cordis tui ſecretarū diuinū intētius implorando ſuffragiū. Propterea nāqꝫ ioſue ⁊ filij iſrael a gabaonitis legūt decepti: qꝛ os dñi nō priuſ interrogauerūt: ſed nimium creduli dulcibus ſermonibus falſa pietate deluſi ſunt.

¶ Q̄ꝺ homo non ſit importunus i negocijs. ¶ Capitulꝫ.xliiij.

FIli cōmitte mihi ſemp̄ cām tuā ⁊ ego bene diſponā i tēpore ſuo. Expecta ordinationeꝫ meā: ⁊ ſenties inde profectuꝫ. Dñe ſatis libēter oēs res tibi cōmitto qꝛ parū poteſt cogitatio mea ꝓficere. Utinā nō multū adhererē futuris euentibus: ſꝫ ad bene placituꝫ tuū me incunctāter offerreꝫ Fili mi ſepe homo rem aliquā agitat q̄ꝫ deſiderat: ſꝫ cuꝫ ad eam peruenerit aliter incipit ſentire qꝛ affectōeſ circa ideꝫ nō ſunt durabiles: ſed magis de vno in aliud noſ impellunt. Nō ergo minimū etiā i minimis ſe relinquere. Uerus profectus hominis ē abnegatio ſuipſius ⁊ homo abnegatus valde liber eſt ⁊ ſecurus. Sed antiquus hoſtis oībus bonis aduerſans a tētatione nō ceſſat: ⁊ die noctuqꝫ graues molitur inſidias ſi forte in laqueū deceptionis poſſit precipitare incautum. Uigilate ergo ⁊ orate dicit dñs vt non intretis in tentationem.

¶ Q̄ꝺ homo nihil boni ex ſe habeat ⁊ de nullo gliari pōt. ¶ Capi.xlv.

DOmine qd ē homo q̄ꝫ memor ſis eius aut filius hoīs qꝛ viſitas eū? Quid ꝓmeruit hō vt dares illi gratiaꝫ tuā? Dñe quid poſſum conqueri ſi deſeris me aut qd iuſte obtenderē poſſuꝫ ſi qꝺ peto nō feceris? Certe hoc in veritate cogitare poſſum ⁊ dicerē. Dñe nihil ſuꝫ nihil boni ex me habeo: ſed in oībus deficio ⁊ ad nihil ſemp̄ tēdo. Et niſi a te fuero adiutus ⁊ interius informatus totus efficior tepidus diſſolutus. Tu aūt dñe ſemper ideꝫ ipſe es ⁊ ꝑmanes in eternuꝫ ſemp̄ bonus iuſtus ⁊ ſanctus bene iuſte ac ſancte agens oīa ⁊ diſponēs in ſapiētia. Sed ego qui ad defectuꝫ magis ꝓnus ſuꝫ q̄ꝫ ad ꝑfectuꝫ non ſum ſemp̄ in vno ſtatu ꝑdurās: qꝛ ſeptē tēpora mutātur ſuper me. Uerūtū cito melius fit cū tibi placuerit ⁊ manuꝫ porrexerꝭ adiutricem qꝛ tu ſolus ſine humano ſuffragio poteris auxiliari ⁊ in tātū confirmare vt vultus meus ampliuſ in diuerſa nō mutetur ſed in te vno cor meū cōuertatur ⁊ quieſcat Un̄ ſi bene ſcirē oēꝫ humanā conſolationē abijcerē ſiue ꝓpter deuotionē adipiſcendam ſiue ꝓpter neceſſitatem qua cōpellor te q̄rere: qꝛ nō ē hō q me ꝯſoletur: tūc merito poſſeꝫ de grā ſperare tua ⁊ de dono noue ꝯſolatiōis exultare. Grās tibi vn̄ totū venit quotiēſcūqꝫ mihi bene ſuccedit. Ego aūt vanitas ⁊ nihilū an̄ te: icōſtās homo ⁊ in-

firmus. Unde ego poſſum gloriari
aut cur appeto reputari? Nūqd ō ni
hilo ⁊ hoc vaniſſimū ē? Uere inanis
gloria mala peſtis vanitas maxia qꝛ
a vera trahit glīa ⁊ celeſti ſpoliat grā.
Dū .n. homo cōplacet ſibi diſplicz ti
bi duz inhiat laudibus hūanis ꝑuat
veris virtutibus. Eſt aūt vera glīa ⁊
exultatio ſancta glīari in te ⁊ nō in ſe
gaudere i noīe tuo nō i virtute ꝓpria
nec i aliqua creatura delectari niſi ꝑ
pter te. Laudeť nomē tuū nō meum
magnificeť opus tuū nō meuz bñdi-
cať nomē ſanctū tuū: nihil aūt attri-
buať mihi ō laudibus hoīuz. Tu glīa
mea mea tu exultatio cordis mei. In
te gloriabor ⁊ exultabo tota die ꝓ me
autez nihil niſi i infirmitatibus meis
Querāt iudei glīaz que ab inuicē eſt
ego hāc regrā que a ſolo deo ē. Ois
qdē gloria humana oīs honor tpalis
oīs altitudo mūdana eterne glīe tue
cōparata vanitas ē ⁊ ſtultitia. O veri
tas mea ⁊ miſicordia mea dūs meus
trinitas beata tibi ſoli laus virtus ho
nor ⁊ glīa ꝑ infinita ſcloꝝ ſclā. Amē

De contemptu omnis tempora- lis honoris. Capitulum. xlvj.

Fili noli tibi attrahere ſi videas
alios honorari ⁊ eleuari te autē
diſpici ⁊ hūiliari. Erige cor tuuz ad
me in celū ⁊ nō cōtriſtabit te contem
ptus hoīs i terris. Dñe in cecitate ſu
mus ⁊ vanitate cito ſeducimur. Si re
cte me inſpicio: nūq̄ mihi facta ē iniu
ria ab aliqua creatura vñ nec iuſte ha
beo cōqueri aduerſuz te. Qui aūt fre
quēter ⁊ grauiter peccaui tibi merito
armatur ꝯtra me oīs creatura. Mi-
hi igiť iuſte ōbeť cōfuſio ⁊ cōtēptus
tibi āt laus honor ⁊ glīa. Et niſi me
ad hoc p̄parauero q̄ veliz libēť ab oī
creatura deſpici ⁊ relīq atq; penitus
nihil videri: nō poſſuz iterius pacifi-
cari ⁊ ſtabiliri: nec ſpūaliť illuminari
neq; plene tibi vniri.

Quod pax nō ē ponēda in hoībus. Capi. xlvij.

Fili ſi ponis pacē tuā cū aliqua ꝑ
ſona ꝓpter tuū ſentire ⁊ cōueni
re iſtabilis eris ⁊ ipacatus. Sed ſi re
curſuz habes ad ſemꝑ viuentez ⁊ ma
nentez veritatē nō cōtriſtabit te ami-
cus recedēs aut moriēs. In me debz
amici dilectio ſtare ⁊ ꝓpter me diligē
dus eſt qſquis tibi bonus viſus eſt ⁊
multū carus i hac vita. Sine me nō
valet nec durabit amicitia nec ē vera
⁊ mūda dilectio quā ego nō copulo.
Ita mortuus debes eſſe talibus affe-
ctiōibus dilectoꝝ hoīuz vt q̄tū ad te
ꝑtinet ſine oī hūano optares eē con-
ſortio. Tāto hō deo magis appropin
quat q̄to ab oī ſolatio terreno lōgius
recedit. Tāto etiā altius aſcendit ad
deū quāto ꝓfundius i ſe deſcendit ⁊
plus ſibiipſi vileſcit. Qui autez aliqd
boni ſibi attribuit: gratiaz dei i ſe ve-
nire impedit qꝛ gratia ſpiritus ſancti
cor hūile querit ſemꝑ. Si ſcires te ꝑ-
fecte ānihilare atq; ab oī creato amo
re euacuare tūc ōberez i te cū magna
grā emanare. Sed qñ tu reſpicis ad
creaturas ſbtrahiť tibi aſpectus crea
toris. Diſce te i oībus ꝓpter creatorē
vincere tūc ad diuinā valebis cogni
tionē ꝑtingere. Quātūcūq; modicū
ſi inordinate diligitur ⁊ reſpicitur re-
tardat a ſummo ⁊ vitiat.

❡ Contra vanaz ⁊ ſecularem ſcientiam. ❡ Capituluz.xlviij.

Fili nõ moueãt te pulchra ⁊ ſub-
tilia dicta hoiuz. Nõ.n.ẽ regnuz dei
in ſmone ſʒ i virtute. Attende verba
mea que corda accẽdũt ⁊ mentes illu
minãt inducũt cõpunctionẽ ⁊ variaz
ingerũt cõſolationẽ. Nũq̃ ad hoc le
gas vbũ vt doctior aut ſapiẽtior poſſis
videri: ſʒ ſtude mortificationẽ vitioꝝ
qꝛ hoc amplius tibi ꝓderit q̃ noticia
multaꝝ difficiliuz q̃ſtionũ. Cũ mul-
ta legeris ⁊ cognoueris ad vnũ tamẽ
oʒ venire principiũ. Ego ſuz q doceo
hoiez ſcientiã ⁊ clariorẽ intelligentiaz
puulis tribuo: q̃ ab homie poſſit do
ceri. Cui ego loquor cito ſapiẽs erit
⁊ multũ in ſpiritu ꝓficiet. Ve illis q
multa curioſa ab hoibus iquirũt ⁊ d
via mihi ſuiẽdi paruz curãt. Veniet
tempus qñ apparebit magiſter magi
ſtroꝝ xp̃s dñs angeloꝝ cunctoꝝ au
diturus lectiões hoc eſt ſinguloꝝ exa
minaturus ꝯſcientias: ⁊ tunc ſcruta-
bit hieruſalẽ in lucernis: ⁊ manifeſta
erunt abſcondita tenebraꝝ tacebunt
qʒ argumẽta linguarũ. Ego ſum qui
humilẽ in pũcto eleuo mẽtẽ vt plures
eterne veritatis capiat rationes: q̃ ſi
quis decẽ annis ſtuduiſſet in ſcholis
Ego doceo ſine ſtrepitu verboꝝ ſine
cõfuſiõe opinionũ ſine faſtu honoris
ſine pugnatiõe argumẽtoꝝ. Ego ſuz
qui doceo terrena deſpicere preſentia
faſtidire: eterna querere: eterna ſape
re: honores fugere: ſcãdala ſufferre:
omne ſpem in me ponere: extra me
nil cupere: ⁊ ſup oĩa ardẽt me amare.
Nã qdã amãdo me itime didicit di-
uina ⁊ loquebat̃ mirabilia. Plus pro
fecit ⁊ relinquẽdo oĩa q̃ in ſtudendo
ſubtilia. Sʒ aliis loquor cõia aliis ſpe
cialia: aliqbus in ſignis ⁊ figuris dul
citer appareo: qbuſdã vero i multo lu
mine reuelo myſteria. Vna vox li-
broꝝ: ſʒ nõ oẽs eque iformat: qꝛ itus
ſuz doctor veritatis: cordis ſcrutator
cogitationũ intellector: actionuz pro-
motor: diſtribuẽs ſingulis ſic dignuz
iudicauero.

❡ De non attrahendo ſibi res exteriores. ❡ Capi. xlix.

Fili in multis oʒ te eẽ inſciuz: ⁊
eſtimare te tanq̃ mortuũ ſuper
terrã ⁊ cui totus mundus crucifixus
ſit. Multa ẽt oʒ ſurda aure pertranſi
re ⁊ que tue pacis ſunt magis recogi
tare. Utilius ẽ oculos a rebus diſpli-
centibus auertere ⁊ vnicuiqʒ ſuũ ſen
tire relinquere: q̃ cõtẽtioſis ſermoni
bus deſeruire. Si bene ſteteris cum
deo ⁊ eius iudiciũ aſpexeris: facilius
te victuz portabis. O dñe quouſqʒ ve
nimus? Ecce dãnum defletur tẽpora
le: ꝓ modico queſtu laboratur ⁊ cur-
ritur: ⁊ ſpirituale detrimẽtũ i obliuio
neʒ tranſit: ⁊ vix ſero reditur. Quod
parũ vel nihil prodeſt attẽditur: ⁊ qḋ
ſumme neceſſariuz eſt negligẽter pre
teritur: qꝛ totus homo ad externa de
fluit: ⁊ niſi cito reſipiſcat: libens in ex
terioribus iacet.

❡ Quod oibus nõ ẽ credẽdũ: ⁊ de facili lapſu vboꝝ. C.l.

Da mihi auxiliũ dñe de tribula
tione: qꝛ vana ſalus hoĩs. Q̃ ſe
pe ibi non inueni fidem: vbi me habe
re putaui. Quotiens etiã ibi repperi:
vbi minus p̃ſumpſi. Vana ergo ſpes
in hoibus: ſalus aũt iuſtoꝝ i te deus.

Bñdictus ſis dñe ds i oībus que no-
bis accidūt: infirmi ſumuſ ⁊ iſtabileſ:
cito fallimuſ ⁊ pmutamur. Quiſ ē hō
q ita caute ⁊ circūſpecte in oībus ſe cu
ſtodire valet ut aliqñ i aliquā deceptio
nē vel pplexitatē nō veniat? Sʒ q in te
dñe ↄfidit ac ſimplici ex corde q̃rit nō
tā facile labit̃. Et ſi iciderit aliq̃ tribu
lationē quōcūqʒ ēt fuerit iplicatus: ci
tius p te eruet̃ aut a te ↄſolabit̃: qꝛ tu
nō deſeriſ i te ſperātē vſqʒ in finē. Ra
rus fidus amicus in cūctis amici pſe
uerās pſſuris. Tu dñe tu ſolus es fi-
deliſſimus in oībuſ: ⁊ p̄ter te nō alter
taliſ. O q̄ bñ ſapuit illa aīa ſcā que di
xit: mēs mea ſolidata ē ⁊ i xp̄o funda
ta. Si ita mecū foret: nō tam facile ti-
mor humanus me ſollicitaret nec ver
boꝝ iacula mouerēt. Quis oīa p̄uide
re: qs precauere futura mala ſufficit?
Si p̄uiſa ēt ledūt ſepe: qd iprouiſa ni
ſi grauiter ēt feriūt? Sed quare mihi
miſero nō melius prouidi? Cur etiaʒ
tam facile alijs credidi? Sʒ hoīes ſu-
mus nec aliđ q̄ fragiles hoīes ſumuſ
etiā ſi angeli a multis eſtimamur ⁊ di
cimur. Cui credā dñe: cui credā niſi
tibi? Veritas es que nō fallis nec fal
li potes. Et rurſū: Oīs homo mēdax
infirmus: inſtabilis ⁊ labiliſ: maxime
in verbiſ: ita ut ſtatiʒ vix credi debeat
q̄ rectū i facie ſonare videt̃: quā pru
denter p̄monuiſti cauēdū ab hoībus
⁊ qꝛ inimici hoīs domeſtici eius nec
credēdū ſi qs dixerit ecce hic aut ecce
illic. Doctus ſuʒ damno: ⁊ vtinaʒ ad
cautelā maiorē: nō ad inſipiētiaʒ mihi
Cautus eſto qdā ait: cautus eſto: ſer
ua apud te quod dico. Et dū ego ſileo
⁊ abſcōditū credo: nec ille ſilet̃ poteſt
quod ſilēdū petijt: ſʒ ſtatiʒ prodit me
⁊ ſe ⁊ abijt. Ab huiuſmodi fabulis ⁊ i
cautis hoībus protege me dñe ne in
manuſ eoꝝ icidā nec vnq̄ talia ↄmit
tā. Verbū veꝝ ⁊ ſtabile da i oſ meū ⁊
linguā callidā lōge fac a me. Qd pati
nolo: oīmode cauere debeo. O q̄ bo-
nū ⁊ pacificū de alijs ſilere: nec aliud
indifferēter oīa credere: neqʒ d facili
vlterius effari: pauciſ ſe ip̄uʒ reuelare
te ſemp inſpectorē cordiſ querere: nec
oī vēto verboꝝ circūferri: ſʒ oīa itima
⁊ externa ſʒ tue bñplacitū volūtatis
optare pfici. Quā tutū pro ↄſeruatōe
celeſtiſ gratie humanā fugere apparē
tiā: nec appetere que foris admiratio
neʒ vident̃ p̄bere: ſʒ ea tota ſedulitate
ſectari que vite emēdationē dāt ⁊ fer-
uorē: quaʒ multis nocuit virtus ſcita
ac prepropere laudata: q̄ ſana ↄſuit
gratia ſilētio ſeruata i hac fragili vita
que tota tentatio fertur ⁊ malitia.

¶ De ↄfidentia in deo hñda qñ in-
ſurgunt verboꝝ iacula. ¶ Capi. li.

Fili ſta firmit̃ ⁊ ſpera i me. Quid
n. ſunt v̄ba niſi verba? Per aereʒ
volant: ſed lapidē non ledunt. Si re-
us es cogita q̄ te libenter velis emen
dare. Si nihil tibi cōſcius es: penſa
q̄ velis libenter pro deo hoc ſuſtine-
re. Parum ſatis eſt ut vel verba inter
dum ſuſtineas qui needum fortia ver
bera tolerare vales. Et quare tam
parua tibi ad coꝛ tranſeunt: niſi quia
adhuc carnalis es: ⁊ homineſ magis
q̄ oportet attendis? Nam quia de-
ſpici metuis reprehendi pro exceſſi-
bus non vis: ⁊ excuſationum queris

vmbracula. Sed inſpice te melius & agoſces q2 viuit adhuc in te mundus & vanus amor placendi hominibus. Cũ eniz baſſari refugis & cõfundi p defectibus: conſtat vtiqz q nec vere humilis ſis nec vere mũdo mortuus nec tibi mundus crucifixus. Sed audi verba mea: & nõ curabis decez milia hominũ verba. Ecce ſi cuncta contra te dicerẽtur que fingi malicioſiſſime poſſent: quid tibi noceret ſi omnino trãſire permitteres nec pluſq̃ feſtucam ppenderes? Nunqd vel vnũ capillũ tibi extrahere poſſent? Sed qui cor intus nõ hz nec deũ pre oculis: faciliter verbo mouetur vituperatiõis. Qui autez in me cõfidit nec proprio iudicio ſtare appetit: abſqz humano terrore erit. Ego.n.ſuz iudex & cognitor oĩuz ſecretorum: ego ſcio qualiter res acta eſt: ego iniuriãtẽ noui & ſuſtinentẽ. A me erit verbuz iſtud: me permittente hoc accidit: vt reuelentur ex multis cordibus cogitatiões. Ego reum & inocentez iudicabo: ſed occulto iudicio vtrũqz ante pbare volui. Teſtimoniũ hoĩuz ſepe fallit: meum iudiciũ veruz eſt: ſtabit & non ſubuertetur: latet plerũqz & paucis ad ſingula patet: nũq̃ tñ errat nec errare põt: etiã ſi oculis inſipientiũ nõ rectuz videatur. Ad me ergo recurrẽdũ eſt in omni iudicio: nec pprio innitendũ arbitrio. Juſtus eniz nõ conturbabitur quicqd a deo ei acciderit. Etiã ſi iniuſte aliquid cõtra euz platuz fuerit: nõ multum curabit. Sed nec vane exultabit ſi per alios rationabiliter excuſetur. Penſat nãqz q2 ego ſum ſcrutans corda & renes qui non iudico ẽm faciem & humanaz apparentiã. Naz ſepe in oculis meis reperit̃ culpabile: qd hoĩuz iudicio creditur laudabile. Dñe deus iudex iuſte fortis & patiens qui hominũ noſtri fragilitatẽ & prauitatẽ eſto robur meum & tota fiducia mea. Nõ eniz mihi ſufficit cõſcientia mea: tu noſti quod ego nõ noui: & ideo i oĩ reprehenſione me humiliare debui & mãſuete ſuſtinere. Ignoſce ergo mihi ppitius quotiẽs ſic nõ egi: & dona iterũ grãz amplioris ſufferẽtie. Melior eſt.n.mihi tua copioſa miſericordia ad cõſecutionẽ indulgẽtie: q̃ mea opinata iuſtitia pro defenſiõe latentis cõſcientie: Et ſi nihil mihi ↄſcius ſuz tñ in hoc me iuſtificare nõ poſſuz: q2 remota miſericordia tua non iuſtificabitur in cõſpectu tuo omnis viuẽs.

¶ Quot oĩa grauia pro eterna vita ſunt tolerãda. ¶ Capitulum.lij.

Fili nõ frangant te labores quos aſumpſiſti pter me nec tribulationes te deijciant vſqzquaqz: ſz mea pmiſſio i oĩ euentu te roboret & cõſoletur: ego ſufficiẽs ſuz ad reddẽdum ſupra omnẽ modũ & mẽſurã. Nõ hic diu laborabis: nec ſemp grauaberis doloribus. Expecta pauliſper & videbis celerem finẽ malorũ. Veniet vna hora qñ ceſſabit oĩs labor & tumultus Modicũ eſt & breue omne quod trãſit cũ tempore. Age ergo vt agis fideliter: labora i vinea mea: ego ero merces tua. Scribe lege: canta: geme: tace: ora: ſuſtine viriliter contraria: digna ẽ his oĩbus & maioribus prelijs vita eterna. Veniet pax i die vna que

nota eſt dño. Non enim erit dies vel nox huius .ſ. temporis: ſ3 lux ꝑpetua: claritas infinita pax firma ⁊ reqes ſecura. Nō dices tunc: qs me liberabit de corpore mortis huius nec clamabis: heu mihi q2 icolatus meus ꝓlongatus eſt: qm̄ ꝑcipitabit' mors ⁊ ſalus erit idefectiua: anxietas nulla iocunditas: beata ſocietas dulcis ⁊ decora. O ſi vidiſſes ſcōꝝ i celo coronas ꝑpetuas: quāta quoq3 nūc exultant gloria qui huic mūdo olim cōtemptibiles ⁊ quaſi vita ipſi indigni putabant' profecto te ſtati3 humiliares vſq3 ad terrā: ⁊ affectares potius oībus ſubeſſe ꝙ vni ꝑeſſe: nec huius vite letos dies cōcupiſceres: ſ3 magis ꝓ deo tribulari gauderes: ⁊ ꝓ nihilo inter hoīes ꝯputari maximū lucrum duceres. O ſi tibi hec ſaperēt ⁊ ꝓfunde ad cor trāſirent quō auderes vel ſemel cōqueri? Nōne ꝓ vita eterna cūcta laborioſa ſunt tolerāda? Nō ē paruu3 quid lucrari aut ꝑdere regnu3 dei. Leua igitur faciem tua3 in celo. Ecce ego ⁊ oēs ſancti mei mecū qui i hoc ſeculo magnu3 habuere certamē modo gaudent: mō cōſolātur: ⁊ modo ſecuri ſunt: ⁊ mōdo requieſcūt ⁊ ſine fine in regno patris mei permanebunt mecum.

¶ De die eternitatis ⁊ huius vite anguſtijs. ¶ Capitulum. liij.

O Superne ciuitatis māſio beatiſſima. O dies eternitatis clariſſima quā nox nō obſcurat: ſ3 ſumma veritas ſemper irradiat: dies ſemper leta. ſemꝑ ſecura: ⁊ nunꝙ ſtatum mutans in ꝯtraria. O vtinā dies illa illuxiſſet ⁊ cūcta hec temporalia finē accepiſſet. Lucet quidē ſanctis ꝑpetua claritate ſplēdida: ſ3 nō niſi a longe per ſpeculu3 peregrinātibus in terra. Norunt celi ciues ꝙ gaudioſa ſit illa: gemūt exules filij eue ꝙ amara ⁊ tedioſa ſit iſta: dies huius tēporis parui ⁊ mali: pleni doloribus ⁊ anguſtijs vbi homo multis peccatis inquinatur: multis paſſionibus irretitur: multis timoribus ſtringitur: multis curis diſtēdit': ⁊ multis curioſitatibus diſtrahit': multis vanitatibus iplicat' mult' erroribus circūfunditur: multis laboribus atterit': tētatiōibus grauat': delicijs eneruat': egeſtate cruciat'. O qñ finis hoꝝ multoꝝ laboꝝ3: qñ liberabor a miſera ſeruitute vicioꝝ. Quando memorabor dñe tui ſolius: quādo ad plenū letabor in te. Qñ ero ſine oi impedimento ⁊ in vera libertate ſine omni grauamine mentis ⁊ corporis. Quando erit pax ſolida: pax iperturbabilis ⁊ ſecura: pax itus ⁊ foris: pax ab omni parte firma. Ieſu bone qñ ſtabo ad vidēdu3 te: qñ cōtemplabor gloria3 regni tui: quādo eris mihi oīa in oībus. O quādo ero tecū in regno tuo quod ꝑparaſti dilectis tuis ab eterno. Relictus ſu3 paup ⁊ exul i terra hoſtili. vbi bella quotidiana ⁊ infortunia maxima. Conſolare exiliu3 meū: mitiga dolorē meum: q2 ad te ſuſpirat omne deſiderium meū. Nam onus mihi totū eſt quicquid mūdus hic offert ad ſolatium. Deſidero te intime frui: ſed nequeo apprehendere. Opto inherere celeſtibus: ſed deprimūt res tēporales ⁊ imortificate paſſiones. Mēte oībus rebus ſupereſſe

volo: carni autē inuite ſubeſſe cogor
Sic ego īfelix hō mecū pugno: ⁊ fa-
ctus ſum mihimetipſi grauis: dū ſpi-
ritus ſurſū ⁊ caro q̄rit eē deorſū. O
q̄d ītus patior dū mēte celeſtia tracto
⁊ mox carnaliū turba occurrit oranti
Deus meus ne elongeris a me neqȝ
d̄clines ī ira a ſeruo tuo. Fulgura co
ruſcationē tuā ⁊ diſſipa eas: emitte ſa
gittas tuas ⁊ cōturbent oēs fantaſie
inimici. Recollige ſenſus meos ad te
Fac me obliuiſci oīum mūdanoꝝ: da
cito abijcē ⁊ ɔtēnē fantaſmata vicioꝝ
Succurre mihi eterna veritas vt nul
la me moueat vanitas. Adueni cele-
ſtis ſuauitas ⁊ fugiat a facie tua oīs
īpuritas. Ignoſce quoqȝ mihi ⁊ miſe
ricordit̄ īdulge quotiēs p̄ter te aliud
ī oratiōe reuoluo. Cōfiteor eteniȝ ve-
re qȝ valde diſtracte me hēre ɔſueui.
Nā ibi multotiēs nō ſuȝ vbi corpora
lit̄ ſto aut ſedeo: ſȝ ibi mag̃ ſum quo
cogitatiōibus feror. Ibi ſuȝ vbi cogi-
tatio mea ē. Ubi ē frequēter cogitatio
mea: ibi ē id q̄d amo: hoc mihi cito oc
currit q̄d naturalit̄ d̄lectat aut ex vſu
placet. Unū tu veritas apte dixiſti: Ubi
n. ē teſaurus tuus. ibi ē ⁊ cor tuū. Si
celū diligo: libēter de celeſtibus pēſo:
ſi mūdū amo felicitatibus mūdi con-
gaudeo: ⁊ de aduerſitatibus eius tri-
ſtor. Si carnē diligo: q̄ carnis ſūt ſepiſ
ſime imagior. Si ſpiritū amo: d̄ ſpiri-
tualibus cogitare d̄lector. Quecūqȝ
n. diligo: d̄ his libēt̄ loquor ⁊ audio:
atqȝ taliū imagines ad domū mecū
reporto. Sȝ beatus ille hō q̄ ꝓpter te
dn̄e oībus creaturis abeūdi licētiam
tribuit: q̄ nature vim facit ⁊ cōcupi-
ſcētias carnis feruor ſpūs crucifigit:
vt ſerenata ɔſciētia purā tibi oratiōnē
offerat: dignuſqȝ ſit āgelicis intereſſe
chorꝭ: oībus terrenis foris ⁊ intus exclu
ſis. ¶ De d̄ſiderio et̄ne vite ⁊ q̄nta
ſint certātibus bōa ꝓmiſſa. Ca. xlix.

Fili mi cū tibi d̄ſideriū et̄ne btītu
dinꝭ d̄ſup īfundi ſentꝭ ⁊ d̄ tabna-
culo corporꝭ exir̄ ɔcupiſcis vt clarita
tē meā ſine viciſſitudinis vmbra ɔtem
plari poſſis: dilata cor tuū ⁊ oī d̄ſide-
rio hāc ſcāȝ īſpirationē ſuſcipe. Redd̄
āpliſſimas ſupne bōitati grās q̄ tecū
ſic dignāt̄ agit: clemēt̄ viſitat: ardent̄
excitat: potēt̄ ſubleuat ne ꝓprio pōde
re ad trena labaris. Neqȝ. n. hoc co-
gitatu tuo cōatu accipis: ſȝ ſola digna
tiōe ſupne grē ⁊ diuini r̄ſpectus: q̄te-
nus ī v̄tutibus ⁊ maiori hūilitate ꝓfi
cias ⁊ ad futura certamina te p̄pares
mihiqȝ toto cordis affectu adherere
ac feruēti volūtate ſtudeas d̄ſeruire.
Fili ſepe ignis ardet: ſȝ ſine fumo flā-
ma n̄ aſcēdit: Sic ⁊ aliquoꝝ d̄ſideria
ad celeſtia flagrāt ⁊ tn̄ a tētatōe carna
lis affectus libi nō ſūt. Idcirco nec oīo
pur̄ ꝓ honor̄ d̄i agūt q̄ tā deſiderant̄
ab eo petūt. Tale ē ⁊ ſepe tuū deſide-
riū q̄d īſinuaſti fore tā īportunū. Nō
n. hoc ē purū ⁊ pfectū q̄d ꝓpa comodi
tate ē īfectū. Pete nō q̄d tibi ē delecta
bile ⁊ comodū: ſȝ q̄d mihi acceptabi-
le ē atqȝ honorificū: q̄ ſi recte iudicaſ
meā ordinatōeȝ tuo d̄ſiderio ⁊ oī deſi
derato p̄ferre debes ac ſeq̄. Noui de
ſideriū tuū ⁊ frequētes gemitus audi
ui. Iā velles eē ī libtate glīe filioꝝ d̄i:
iā te d̄lectat domꝰ et̄na ⁊ celeſtꝭ p̄ria
gaudio plēa: ſȝ nōdū vēit hora iſta: ſȝ
ē adhuc aliud tp̄ꝰ belli: vȝ tp̄ꝰ laborꝭ ⁊ p
batōiſ. optaſ ſūmo r̄pleri bono ſȝ n̄ po

tes hoc aſſequi modo. Ego ſuz expe-
cta me dicit dñs donec veniat regnū
dei. Probandus es adhuc in terris ꝛ
in multis exercitandus. Conſolatio
tibi interdū dabit̄: ſʒ copioſa ſatietas
non ꝯceditur. Confortare igit̄ ꝛ eſto
robuſtuſ tā in agēdo ꝙ̄ in patiēdo na
ture ꝯtraria. Oʒ te nouū induere ho
minē ꝛ in alteꝝ viꝝ mutari. Oʒ te ſe-
pe agere qḋ nō vis: ꝛ qḋ vis oʒ te reli
quere. Qḋ alijs placet ꝓceſſuz hēbit
qḋ tibi placet vltra nō proficiet. Qḋ
alij dicūt audiet̄: qḋ tu dicis pro nihi
lo ꝯputabit̄. Petēt alij ꝛ accipient tu
petes nec impetrabis. Erunt alij ma
gni in ore hoium: de te aūt tacebitur.
Alijs hoc vel iſtud cōmittet̄ tu autez
ad nihil vtile iudicaberiſ. Nā pp̄ hoc
nā aliqn̄ ꝯtriſtabit̄: ꝛ magnū ſi ſilens
portaueris. In his ꝛ ſimilibus mult(
ꝓbari ſolet fidelis dñi ſeruus qualit̄
ſe abnegare ꝛ in oibus frāgere quiue
rit. Vix ē aliquid tale in quo tantūdē
mori indiges: ſicut nō videri: ꝛ pati q̄
volūtati tue aduerſa ſunt: maxime āt
cū diſconueniētia ꝛ que minus vtilia
tibi apparēt fieri iubent̄. Et qꝛ nō au
des reſiſter̄ altiori ptāti ſub dñio con
ſtitutus: iō duꝝ tibi videt̄ ad nutū al
terius ambulare ꝛ oē propriū ſentire
omittere. Sʒ pēſa fili hoꝝ fructū la-
boꝝ: celerem finē atq; premiū nimis
magnū: ꝛ nō habebis inde grauamē
ſʒ fortiſſimū patiētie tue ſolamē. Nā
ꝛ pro modica hac volūtate quā nunc
ſpōte deſeris habebis ſemꝑ volūtatē
tuā in celis. Ibi quippe inuenies oē
qḋ volueris: oē qḋ deſiderare potes.
Ibi aderit tibi totius facultas boni ſi

ne timore amittēdi. Ibi voluntaſ tua
vna ſemꝑ mecū nil cupiet extraneum
vel priuatū. Ibi nullus reſiſtet tibi ne
mo de te ꝯqueret̄: nemo īpediet: nil
obuiabit: ſed cuncta deſiderata ſimul
erūt pñtia: totūqʒ affectū tuū reficiēt
ꝛ adimplebunt vſqʒ ad ſummū. Ibi
reddā gloriā pro ꝯtumelia perpeſſa
palliū laudis pro merore: pro loco no
uiſſimo ſedez regni in ſecula. Ibi ap-
parebit fructus obediētie gaudebit la
bor penitētie: ꝛ humilis ſubiectio co-
ronabit̄ glorioſe. Nunc ḡ te inclina
humiliter ſub oium manibus: nec ſit
cure quis hoc dixerit vel iuſſerit: ſed
hoc magnopere curato vt ſiue prela-
tus ſiue minor aut equalis aliquid a
te expoſcerit vel iuuerit: pro bono to-
tum accipias ꝛ ſincera voluntate ſtu-
deas adimplere. Querat alius hoc.
alius illud: glorief̄ ille in illo: ꝛ iſte in
iſto: laudeturqʒ milies mille tu autez
nec in iſto: nec in illo ſʒ tuiipſius gau-
de ꝯtēptu: ꝛ in mei ſolius beneplaci-
to ac honore. Hoc optādum ē tibi: vt
ſiue per vitam ſiue per mortem: deus
ſemper in te glorificetur.

¶ Qualiter hō deſolatus debeat in
manus dei ſe offerre. ¶ Capi. lv.

O Domine dˢ ſancte pr̄ ſis nūc ꝛ
in eternū bñdictus: qꝛ ſicut viſ
factū ē: ꝛ qḋ facis bonū ē. Letet̄ in te
ſeruus tuus: nō i ſe nec in aliquo alio
qꝛ tu ſolus leticia vera tu ſpes mea et
corona mea tu gaudiuz meū ꝛ honor
meus dñe. Quid hʒ ſeruus tuus niſi
qḋ a te accepit etiam ſine merito ſuo.
Tua ſunt oīa que dediſti ꝛ que feciſti
Pauꝑ ſuz ꝛ in laboribus meis a iuuē

tute mea: ⁊ contriſtatur aīa m[illegible]a non
nūꝙ vſq; ad lachrymas: qūq; ēt con-
turbat̄ ad ſe ꝑꝑ imminētes paſſiones
Deſidero pacis gaudiū pacē filioꝝ tu
oꝝ flagito qui in lumine ꝯſolationis
a te paſcunt̄. Si das pacē: ſi gaudiuȝ
ſanctuȝ infundis: erit aīa ſerui tui ple
na modulatōe ⁊ deuota in laude tua.
Sȝ ſi te ſubtraxeris ſicut ſepiſſime ſo
les: nō poterit currere viā mādatoꝝ
tuoꝝ: ſȝ magis ad tundēdū pectus ge
nua incuruant̄: qꝛ nō eſt illi ſicut heri
⁊ nudiuſtertius qū ſplēdebat lucerna
tua ſuper caput eius: ⁊ ſub vmbra ala
rum tuaꝝ protegebat̄ a tentationibuſ
irruentibus. Pater iuſte ⁊ ſemper lau
dande venit hora ut probet̄ ſeruus tu
us. Pater amāde dignum eſt ut hora
hac patiatur ꝓ te aliquid ſuus tuus
Pater perpetue venerāde venit hora
quā ab eterno preſciebas affuturā ut
ad modicū tempus ſuccūbat foris ſer
uus tuus viuat v̄o ſemper apud te in-
tus: paululū vilipēdatur: humilietur
⁊ deficiat coraȝ hoībus: paſſionibus
cōteratur ⁊ languoribus: vt iteꝝ tecū
in aurora noue lucis reſurgat ⁊ in ce-
leſtibus clarificetur. Pat̄ ſancte tu ſic
ordinaſti ⁊ ſic voluiſti: ⁊ hoc factū eſt
qd̄ ipſe precepiſti. Hec eſt .n. gratia ad
amicū tuū pati: ⁊ tribulari in mundo
pro amore tuo: quotienſcūq; a quo-
cūq; ⁊ quōcunq; id per miſeris fieri.
Sine conſilio ⁊ prouidētia tua: ⁊ ſine
cauſa nihil fit in terra. Bonum mihi
dn̄e ꝙ humiliaſti me: ut diſcam iuſti-
ficationes tuas: ⁊ oēs elationes cor-
dis atq; preſumptionis abijciā. Uti-
le mihi ꝙ cōfuſio cooperuit faciē me-
am ut te potius ꝙ homines ad conſo
landum requirā. Didici etiaȝ ex hoc
inſcrutabile iudiciū tuum expauſce-
re qui affligis iuſtum cū impio: ſȝ non
ſine equitate ⁊ iuſtitia. Gratias tibi
qꝛ non peperciſti malis meis: ſȝ attri
uiſti me verberibus amoris infligenſ
dolores: ⁊ immittēs anguſtias foris
⁊ intus. Nō eſt qui me conſoletur ex
omnibus que ſꝫ celo ſunt: niſi tu dn̄e
deus meus: celeſtis medicus aīaruȝ:
qui percutis ⁊ ſanas: deducis ad infe
ros ⁊ reducis. Diſciplina tua ſuꝑ me:
⁊ virga tua ipſa me docebit. Ecce pa-
ter dilecte in manibus tuis ego ſum:
ſub virga correctionis tue me inclino:
percute dorſum meum ⁊ collum meū
ut incuruē ad voluntatē tuaȝ tortuoſi-
tatē meā. Fac me piuȝ ⁊ humilē diſci
puluȝ ſicut bene facere conſueuiſti: ut
ambulē ad oēm nutum tuuȝ. Tibi me
et omnia mea ad corrigendū commē
do: melius eſt hic corripi ꝙ in futuro
Tu ſcis omnia et ſingula: et nil te la-
tet in humana conſcientia. Anteꝙ fi
ant noſti ventura: ⁊ non opus eſt tibi
ut quiſ te doceat aut admoneat de hiſ
que gerunt̄ in terra. Tu ſcis quid ex
pedit ad profectum meū: ⁊ quantum
deſeruit tribulatio ad rubiginem vi-
tiorum purgandā. Fac mecū deſide-
ratum beneplacitum tuum ⁊ ne deſpi
cias peccaminoſaȝ vitam meam: nul
li melius nec clarius ꝙ tibi ſoli notā.
Da mihi dn̄e ſcire quod ſciendum eſt:
hoc amare quod amandum eſt: hoc
laudare quod tibi ſumme placet: hoc
reputare quod tibi precioſum appa-
ret: hoc vituperare quod oculis tuis

ſordeſcit. Non me ſinas ſm viſionez
oculoꝝ exteriorū iudicare: neqꝫ ſm
auditum aurium hoīum imperitorum
ſententiare: ſꝫ in iudicio vero de viſi-
bilibus ⁊ ſpiritualibus diſcernere: at-
qꝫ ſuper oīa voluntatē beneplaciti tui
ſemꝑ inquirere. Fallunt̄ ſepe hoīum
ſenſus in iudicando: fallunt̄ ⁊ amato
res ſeculi viſibilia tantūmō amando.
Quid eſt hō inde melior: q꜡ reputat̄
ab hoīe maior? Fallax fallacē: vanus
vanū: cecus cecū: infirmus infirmuz
decipit dū exaltat: ⁊ veraciter magis
ꝯfundit: dum inaniter laudat. Nam
quantū vnuſquiſqꝫ eſt in oculis tuis:
tantuz eſt ⁊ non amplius ait humilis
ſanctus frāciſcus.

¶ Quod humilibus inſiſtendū ē operibus cū deficitur a ſummis. ¶ Capitulū. lvi.

FIli nō vales ſemꝑ in feruentiori
deſiderio virtutū ſtare: nec in al
tiori gradu cōtemplationis: ſꝫ neceſſe
habes interdū ob originalē corrupte-
lam ad inferiora deſcēdere ⁊ onus cor
ruptibilis vite etiā inuite ⁊ cum tedio
portare. Quādiu mortale corpus ge-
ris: tediuz ſenties ⁊ grauamē cordis.
Oꝫ ergo ſepe in carne de carnis one-
re gemere: eo qꝫ non vales ſpirituali-
bus ſtudijs ⁊ diuine contemplationi
indeſinenter inherere. Tunc expedit
tibi ad humilia ⁊ exteriora opera ꝯfu
gere ⁊ in bonis te actibus recreare. ad
uentum meū ⁊ ſupernā viſitationē fir
ma confidentia expectare exilium tu
um ⁊ ariditatē mentis patiēter ſuffer
re: donec iterū a me viſiteris: ⁊ ab om
nibus anxietatibus libereris. Naz fa
ciam te laborū obliuiſci ⁊ interna quie
te perfrui. Expandam coraz te prata
ſcripturaꝝ: ut dilatato corde currere
incipias viam mandatoꝝ meoꝝ: ⁊ di
ces. Non ſunt cōdigne paſſiones hu
ius tp̄is ad futurā gloriā que reuela-
bitur in nobis.

¶ Quod hō nō reputet ſe conſolatione dignū: ſed magis verberibus reum. ¶ Capi. lvij.

DOmine nō ſum dignus ꝯſola-
tione tua: nec aliqua ſpirituali
viſitatione: et iō iuſte mecum agis qñ
me inopē ⁊ deſolatū relinquis. Si. n.
ad inſtar maris lachrymas fundere
poſſem: adhuc ꝯſolatione tua dignus
nō eēz. Unde nihil dignus ſuz: qꝫ fla
gellari ⁊ puniri: q꜡ grauiter ⁊ ſepe te
offendi: ⁊ in multis valde deliqui. Er
go vera penſata ratione: nec minima
ſum dignus ꝯſolatione: ſꝫ tu clemens
⁊ miſericors qui nō vis perire opera
tua: ad oſtendēdū diuitias bonitatis
tue in vaſa miſericordie tue: ēt p̄ter
oē propriū meritū dignaris ꝯſolari
ſeruū tuū ſupra humanū modū. Tue
n. ꝯſolationes nō ſunt ſicut humane
confabulatiōes. Quid egi dn̄e vt mi
hi ꝯferres aliquā celeſtē ꝯſolationez?
Ego nihil boni me egiſſe r̄colo: ſꝫ ſē
ꝑ ad vitia ꝓnū ⁊ ad emendationē pi
grū fuiſſe. Uerū eſt ⁊ negare nō poſ
ſum. Si aliter dicerē: tu ſtares contra
me ⁊ non eſſet qui defenderet. Quid
merui pro peccatis meis: niſi infernū
⁊ ignē eternum? In veritate cōfiteor
quoniā dignus ſum oī ludibrio ⁊ con
tēptu: nec decet me iter deuotos tuos
cōmorari. Et lꝫ hoc egre audiā tñ ad
uerſū me ꝓ vitate peccata mea arguā
ut facilius miſericordiā tuam merear

impetrare. Quid dicaꝫ reus c[illegible] di con
fuſiōne plenus? Non habeo os loquē
di: niſi hoc tm̄ verbū: peccaui dn̄e pec
caui miſerere mei: ignoſce mihi. Si
ne me paululū ut plangā dolorē meū
anteꝙ̄ vadā ad terrā tenebroſaꝫ ⁊ op
tam mortis caligine. Et quid tā maxi
me a reo ⁊ miſero peccatore requiris
niſi ut cōteratur ⁊ humiliet ſe pro deli
ctis ſuis? In vera cōtritione ⁊ cordis
humiliatione naſcit̄ ſpes venie. recon
ciliatur ꝑturbata ꝯſcientia reparatur
gratia perdita tuetur hō a futura ira:
⁊ occurrūt ſibi mutuo ī oſculo ſancto
deus ⁊ penitens aīa. Humilis pecca
toꝝ: cōtrictio acceptabile tibi eſt dn̄e
ſacrificiuꝫ: longe ſuauius odorans in
cōſpectu tuo ꝙ̄ thuris incenſuꝫ. Hoc
eſt gratū etiaꝫ vnguentū quod ſacris
pedibus tuis infundi voluiſti: qꝛ cor
cōtritū ⁊ humiliatū nunꝙ̄ deſpexiſti.
Ibi eſt locus refugij a facie ire inimi
ci: ibi emendatur ⁊ abluitur quicquid
aliunde contractuꝫ eſt: ⁊ inquinatum

¶ De gratia que non miſcetur terre
na ſapientibus: ¶ Capitulum. lviij.

Fili precioſa eſt gratia mea nō pa
tit̄ ſe miſceri extrāeis rebus: nec
conſolationibus terrenis. Abijcere ḡ
oꝫ oīa ipedimenta gratie ſi optas eius
infuſionē ſuſcipere. Pete ſecretū tibi
ama ſolus hītare tecū nullius requi
re cōfabulationē: ſꝫ magis ad deū de
votā effunde precē ut cōpunctaꝫ tene
as mentē ⁊ purā conſcientiā. Totum
mundū nihil eſtima dei vacationē oī
bus exterioribus antepone. Non. n.
poteris mihi vacare: ⁊ in tranſitorijs
pariter delectari. A notis ⁊ a charis
amicis oꝫ elongari: ⁊ ab omni tp̄ali ſo
latio menteꝫ tenere priuatā. Sic obſe
crat beatus ap̄ls petrus: ut tanꝙ̄ ad
uenas ⁊ peregrinos in hoc mundo ſe
ꝯtineāt xpi fideles. O quanta fiducia
erit morituro quē nullius rei affectus
detinet in mundo. Sꝫ ſic ſegregatum
cor hr̄e ab oībus eger: necdū capit ani
mus: nec animalis hō nouit interni
hoīs libertateꝫ. Attamen ſi vere velit
eſſe ſpiritualis oꝫ eū renunciare taꝫ re
motis ꝙ̄ propinquis: ⁊ a nemine ma
gis cauere ꝙ̄ a ſeipſo. Si temetipſuꝫ
perfecte viceris cetera facilius ſubiu
gabis. Perfecta nāqꝫ victoria ē de ſe
metipſo triumphare. Qui. n. ſemetip
ſum ſubiectū tenet ut ſenſualitas ratio
ni ⁊ ratio in cunctis obediat mihi hic
vere victor ē ſui ⁊ dn̄s mundi. Si ad
hūc apicē ſcandere gliſcis: oꝫ viriliter
incipere ⁊ ſecurim ad radicē ponere
ut euellas ⁊ deſtruas occultā ⁊ inordi
natam inclinationē ad teipſuꝫ ⁊ ad oē
ꝑuatū et mālē bonū. Ex hoc vitio ꝙ
hō ſemetipſum nimis inordinate dili
git pene totū pendet quicqd radicali
ter vincendū eſt. Quo deuicto ⁊ ſub
acto malo: pax magna ⁊ tranquilitas
erit cōtinuo. Sꝫ qꝛ pauci ſibiipſis per
fecte mori laborant nec plene extra ſe
tendunt: propterea in ſe implicati re
manent: nec ſupra ſe in ſpiritu eleuari
poſſunt. Qui autē libere mecū ambu
lare deſiderat: neceſſe ē vt oēs prauas
et inordinatas affectiones ſuas mor
tificet: atqꝫ nulli creature ꝑuato amo
re concupiſcenter inherrat.

¶ De diuerſis motibus nature et
gratie. ¶ Capitulum. lix.

FIli diligenter aduerte motuſ na-
ture ⁊ gratie q: valde contrarie
⁊ ſubtiliter mouentur: ⁊ vix niſi a ſpi
rituali ⁊ intimo illuminato homie di-
ſcernūt. Omnes quidem bonū appe
tunt ⁊ aliquid boni in ſuis dictis vel
factis pretēdunt: ideo ſub ſpecie boni
multi falluntur. Natura callida eſt ⁊
multos trahit illaqueat ⁊ decipit: ⁊ ſe
ſemꝑ pro fine hʒ. Sed gratia ſimpli-
citer ambulat: ⁊ ab omni ſpecie mala
declinat fallacias nō pretēdit ⁊ oīa pu
re ꝓpter deuʒ agit: in quo ⁊ finaliter
requieſcit. Natura inuite vult mori:
nec premi nec ſupari nec ſubeſſe nec
ſpōte ſbiugari. Gr̄a vero ſtudet mor-
tificatiōi proprie reſiſtit ſenſualitati.
q̄rit ſubijci appetit vinci: nec propria
vult lībtate fungi ſub diſciplina amat
teneri: nec alicui cupit dn̄ari: ſed ſub
deo ſemꝑ viuere ſtare ⁊ eſſe: atqʒ pro
pter deū omni humane creature hu-
militer pata ē inclinari. Natura pro
ſuo comodo laborat ⁊ q̄d lucri ex alio
ſibi ꝓueniat attēdit. Gratia aūt nō q̄d
ſibi vtile ⁊ comodoſuʒ ſit ſʒ qd̄ multiſ
proficiat magis conſiderat. Natura
libenter honorē ⁊ reuerētiam accipit.
Gratia vero omnē honorē ⁊ gloriam
deo fideliter attribuit. Natura confu
ſionē timet ⁊ contēptū. Gr̄a aūt gau-
det ꝓ noīe ieſu cōtumeliā pati. Natu
ra ociū amat ⁊ q̄etē corporalē. Gr̄a
aūt vacua eſſe nō p̄ōt. ſʒ libenter am-
plectit̄ laborē. Natura querit curio-
ſa habere ⁊ pulchra. ⁊ abhorret vilia ⁊
groſſa. Gr̄a vero ſimplicibus dele-
ctatur ⁊ humilibus: aſpera nō aſper-
natur: nec vetuſtis refugit indui pan-
nis. Natura reſpicit temporalia gau-
det ad lucra terrena: triſtat̄ de dāno
irritat̄ leui iniurie v̄bo. Sʒ gr̄a atten
dit eterna: non inheret tp̄alibus: nec
in ꝑditiōe rerū turbatur neqʒ verbis
durioribus acerbat̄: q: theſauruʒ ſuū
⁊ gaudiuʒ in celo vbi nil ꝑit cōſtitu
it. Natura cupida eſt ⁊ libētius: acci-
pit q̄ꝫ donat: amat propria ⁊ priuata:
Gr̄a aūt pia ē ⁊ cōmunis vitat ſingu-
laria: cōtentatur paucis beatius iudi
cat dare q̄ꝫ accipere. Natura inclinat
ad creaturas: ad carnē ꝓpriā: ad va-
nitatē ⁊ diſcurſus. Sʒ gr̄a trahit ad
deū ⁊ ad virtutes renūciat creaturis
fugit mūduʒ odit carnis deſideria. re
ſtringit euagatiōes erubeſcit in publi
co apparere. Natura libēter aliq̄d ſo
latiuʒ hʒ externuʒ in quo delectet̄ ad
ſenſuʒ. Sʒ gr̄a in ſolo deo q̄rit conſo
lari: ⁊ in ſummo bono ſuper oīa viſibi
lia dlectari. Natura totuʒ agit ꝓpter
lucruʒ ⁊ comodū ꝓprium: nihil gra-
tis facere poteſt. ſʒ aut equale aut me
lius aut laudē vel fauorē pro bn̄factis
cōſequi ſperat: ⁊ multū pōderari ſua
geſta ⁊ dona cōcupiſcit. Gr̄a vero nil
tp̄ale querit nec aliud p̄miū q̄ꝫ deum
ſolū ꝓ mercede poſtulat nec ampliuſ
de tp̄alibus neceſſarijs deſiderat niſi
quātū hec ſibi ad aſſecutionē eterno-
rū valeāt dſeruire. Natura gaudet d
amicis multis ⁊ propinq̄s gl̄iatur de
nobili loco ⁊ ortu generis arridet po
tētibus blāditur diuitibus applaudit
ſibi ſimilibus Gr̄a aūt ⁊ inimicos di-
ligit: nec d amicoꝝ turba extollit̄: nec
locū nec ortū nataliū reputat niſi vir-
tus maior ibi fuerit fauet magis pau-

peri q̄ diuiti compatitur plus innocē
ti q̄ potenti ꝯgaudet veraci nō fallaci
exhortat̄ ſemper bonos meliora cariſ
mata emulari ⁊ filio dei ꝑ virtutes aſ
ſimilari. Nā de defectu ⁊ moleſtia ci-
to conqueritur. Gratia cōſtanter fert
inopiā. Nā oīa ad ſe reflectit ꝓ ſe cer
tat ⁊ arguit: Grā aūt ad deū cūcta re-
ducit vn̄ originalit̄ emanat: nihil boni
ſibi aſcribit nec arrogāter preſumit nō
ꝯtendit: nec ſuā ſentētiā alijs prefert:
ſꝫ in oī ſenſu ⁊ intellectu eterne ſapiē-
tie: ac diuio examini ſe ſubmittit. Nā
appetit ſcir̄: ⁊ noua ſecreta audir̄: vult
exterius apparere ⁊ multa per ſenſus
experiri: deſiderat agnoſci ⁊ agere vn̄
laus ⁊ admiratio procedit. Sꝫ gratia
non curat noua nec curioſa ꝑcipere:
qꝛ totū hoc de vetuſtate corruptionis
eſt ortū cū nihil nouū ⁊ durabile ſit ſu
per terrā. Docet itaqꝫ ſenſus reſtrige
re vanā cōplacētiā ⁊ oſtētationē deui-
tare: laudāda ⁊ digne mirāda humili
ter abſcōdere ⁊ de omni re ⁊ de oī ſciē
tia vtilitatꝭ fructū: atqꝫ dei laudē ⁊ ho
noreꝫ querere. Nō vult ſe nec ſua pre
dicari: ſꝫ deū in donis ſuis optat bene
dici qui cuncta ex mera charitate lar-
gitur. Hec gratia ſupernāle lumen et
quoddā dei ſpeciale donū eſt: ⁊ ꝓprie
electoꝝ ſignaculū ⁊ pignus ſalutꝭ eter
ne que hoīeꝫ de tr̄enis ad celeſtia amā
da ſuſtolit: ⁊ de carnali ſpiritualē effi-
cit. Quanto igitur nā amplius premi
tur ⁊ vincitur tāto maior gratia infun
ditur ⁊ quotidie nouis viſitationibus
interior hō ſm̄ imaginē dei reformat̄.

¶ De corruptione nature ⁊ efficatia gratie diuine. ¶ Capitulum. lx.

Domine deus meus qui me cre
aſti ad imaginē ⁊ ſimilitudinē
tuā cōcede mihi hanc gratiā quā oſtē
diſti mihi taꝫ magnā ⁊ neceſſariaꝫ ad
ſalutē ut vincā peſſimā naturā meam
trahentē ad peccata ⁊ in perditioneꝫ.
Sentio. n. in carne mea legeꝫ peccati
cōtradicentē legi mentis mee ⁊ capti-
uū me ducenteꝫ ad obediendum ſen-
ſualitati in multis: nec poſſum reſi-
ſtere paſſionibuſ eius: niſi aſſiſtat tua
ſanctiſſima gratia cordi meo ardēter
infuſa. Opus eſt gratia tua: ⁊ magna
gratia ut vīcatur natura ad malū ſem
per prona ab adoleſcētia ſua. Nam ꝑ
primū hoīeꝫ adam lapſa ⁊ vitiata per
peccatū in oēs hoīes pena huius ma-
cule deſcendit: ut ipſa natura que bo-
na ⁊ recta a te ꝯdita fuit: pro vitio iaꝫ
⁊ infirmitate corrupte nature ponat̄:
eo q̄ motus eius ſibi relictus ad ma-
lū ⁊ inferiora trahat. Nā modica vis
que remanſit eſt tanq̄ ſcintilla quedā
latens in cinere. Hec eſt ipſa ratio na
turalis circūfuſa magna caligine ad-
huc iudiciū habens boni ⁊ mali: veri
falſiqꝫ diſtātiā licꝫ īpotēs ſit adiplere
oē qd approbat: nec plēo iā lumine vī
tatꝭ: nec ſanitate affectionū ſuaꝝ poti
at̄. Hic ē deus meus: q̄ cōdelector le-
gi tue ſm̄ iteriorē hoīeꝫ ſciens mādatū
tuum fore bonū: iuſtū ⁊ ſanctū: argu-
ens etiā omne malū ⁊ peccatū fugien
dum carne aūt ſeruio legi peccati duꝫ
magis ſenſualitati obedio q̄ rationi.
Hinc eſt q̄ velle bonū mihi adiacet ꝑ
ficere autem non inuenio. Hinc ſepe
multa bona propono: ſed quia gratia
deeſt ad adiuuandū infirmitateꝫ meā

ex leui reſiſtētia reſilio ⁊ deficio. Hinc accidit q̄ viā perfectionis agnoſco ⁊ qualiter agere debeā clare ſatis video ſȝ ꝓprie corruptionis ponder̄ preſſus ad pfectiora nō aſſurgo. O q̄ maxie ē mihi neceſſaria dñe gr̄a tua: ad ichoandū bonū: ad pficiēdū: ⁊ ad pficiendū. Nā ſine ea nihil poſſuȝ facere: oīa aūt poſſum in te: cōfortāte me gratia. O uere celeſtꝭ gr̄a ſine qua nulla ſunt ꝓpria merita: nulla quoqȝ dona nature ponderāda. Nihil artes: nihil diuitie: nihil pulchritudo: nihil igeniū uł eloquētia valēt apud te dñe ſine gratia Nā dona nature bonis ⁊ malis ſunt cōia electoꝝ aūt propriū donū eſt gratia ſiue dilectio qua inſigniti digni habent̄ vita eterna. Tantuȝ eminet hec gratia vt nec donū ꝓphetie nec signoruȝ operatio nec quantalibet alta ſpeculatio aliquid eſtimet̄ ſine ea. Sȝ neqȝ fides: neqȝ ſpes: neqȝ alie virtutes tibi accepte ſunt ſine charitate ⁊ gr̄a. O beatiſſima gratia q̄ pauperē ſpiritu virtutibus diuitē facis ⁊ diuitē multis bonis humilem corde redis: veni dſcende ad me reple me mane conſolatione tua ne deficiat pre laſſitudine ⁊ ariditate mentis aīa mea. Obſecro dñe ut inueniā gratiā in oculis tuis: ſufficit. n. mihi gratia tua ceteris non obtentis que deſiderat natura. Si fuero tentatus ⁊ vexatus tribulatiōibus multis nō timebo mala dū mecuȝ fuerit gratia tua. Ipſa fortitudo mea ipa ꝯſiliū confert ⁊ auxiliū. Cūctis hoſtibus potētior eſt: ⁊ ſapiētior vniuerſis ſapiētibus. Magiſtra ē veritatis: doctrix diſcipline: lumē cordis: ſolamen preſſure: fugatrix triſtitie: ablatrix timoris: nutrix deuotionis: ꝓductrix lachrymarū. Quid ſuȝ ſine ea niſi aridum lignū ⁊ ſtips inutilis ad eijciendū. Tua ergo me dñe gratia ſemper preueniat ⁊ ſequat̄: ac bonis operibus iugiter preſtet eſſe intentuȝ: per ieſuȝ chriſtum filium tuum. Amen.

¶ Quot noſipſos abnegare ⁊ xp̄m imitari debemus p crucē. ¶ Ca. lxj.

FIli quātū a te vales exire: tantuȝ in me poteris tranſire. Sicut nihil foris concupiſcere internā pacem facit: ſic ſe interius relinquere deo cōiungit. Volo te addiſcere perfectā abnegationē tui in volūtate mea ſine cōtradictione ⁊ querela. Sequere me: ego ſum via: veritas ⁊ vita. Sine via nō itur: ſine veritate nō cognoſcit̄: ſine vita nō viuit̄. Ego ſum via quā ſequi debes: veritas cui credere debes: vita quā ſperare debes. Ego ſuȝ via īuiolabilis: veritas infallibilis: vita in interminabilis. Ego ſum via rectiſſima: veritas ſuprema: vita vera: vita beata: vita increata. Si māſeris i via mea cognoſces veritatem: ⁊ veritas liberabit te ⁊ apprehendes vitaȝ eternā. Si vis ad vitā ingredi ſerua mandata. Si vis veritatē cognoſcere crede mihi. Si vis pfectus eſſe: vende omnia. Si vis eſſe diſcipulus meus: abnega temetipſum. Si vis beatā vitam poſſidere preſentem vitaȝ contēne. Si vis exaltari in celo: humilia te in mundo. Si vis regnare mecū: porta crucē mecum. Soli. n. ſerui crucis inueniunt viaȝ beatitudinis ⁊ vere lucis. Dñe ieſu xp̄e qȝ arta eſt via tua ⁊ mūdo dſpecta: dona mihi tecū mūdi dſpectuȝ imitari. Nō. n. maior eſt ſer

uus dño ſuo nec diſcipulu ſup magi-
ſtrū. Exerceat̄ ſeruus tuus i vita tua
q: ibi eſt ſalus mea: ⁊ ſanctitas vera.
Quicqd extra eā lego vl' audio nō me
recreat: nec delectat plene. Fili q: hec
ſcis ⁊ legiſti oīa beatus eris ſi feceris
ea. Qui hꝫ mandata mea ⁊ ſeruat ea:
ipſe eſt q diligit me: ⁊ ego diligā eū: ⁊
manifeſtabo ei meipſuꝫ: ⁊ faciaꝫ eum
cōſedere mecū i regno pr̄is mei. Dñe
igit̄ ſicut dixiſti ⁊ promiſiſti: ſic vtiqꝫ
mihi promereri ꝯtingat. Suſcepi dei
manu tua crucē portabo eam vſqꝫ ad
mortē ſicut īpoſuiſti mihi. Uere vita
boni monachi crux ē: ſꝫ dux paradiſi
inceptū eſt retro abire nō licꝫ. nec reli
quere oꝫ. Eya fratres pgamus ſimul:
ieſus erit nobiſcū. propter ieſuꝫ ſuſce-
pimus hāc crucē: pp ieſuꝫ perſeuere-
mus in cruce. Erit adiutor noſter qui
eſt dux noſter ⁊ p̄ceſſor. En rex nr̄ in
greditur añ nos: qui pugnabit pro no
bis. Sequamur virilit̄: nemo metuat
terrores: ſimus parati mori fortiter in
bello: nec inferamus crimē glorie no-
ſtre ut fugiamus a cruce.

¶ Quot homo nō ſit nimiſ deiectuſ
qñ in aliquos labit̄ defectus. C. lxij.

Fili magis placēt mihi patientia
⁊ humilitaſ in aduerſis q̄ multa
cōſolatio ⁊ deuotio in ꝓſperis. Ut qd
te contriſtat paruū factū contra te di-
ctū? Si amplius fuiſſet cōmoueri nō
debuiſſes: ſꝫ nūc dimitte trāſire: nō ē
primū nec nouū: nec vltimū erit ſi diu
vixeris. Satis virilis es q̄diu nil ob
uiat aduerſi: bene etiaꝫ conſulis: ⁊ ali-
os noſti roborare verbis: ſꝫ cuꝫ ad ia
nuā tuā venit repētina tribulatio deſi
cis conſilio ⁊ robore. Attende magnā
fragilitateꝫ tuam quaꝫ ſepius experi-
ris in modicis obiectis. Tamen pro
ſalute tua iſta fiunt: Cuꝫ hec ⁊ ſimilia
contingunt. Pone ut melius noſti ex
corde: ⁊ ſi te tetigit nō tamen deijciat
nec diu implicet. Ad minus ſuſtine
patienter ſi non poteſ gaudenter. Eti
am ſi minuſ libenter audis ⁊ indigna
tionem ſentis. Reprime te: nec patia-
ris aliquid inordinatuꝫ ex ore tuo exi
re vnde paruuli ſcandaliçentur. Ci-
to conquieſcet commotio excitata et
dolor internus reuerente gratia dul-
corabitur. Adhuc viuo ego dicit do-
minus iuuare te paratus ⁊ ſolito am
plius conſolari ſi confiſus fueris mi-
hi ⁊ deuote inuocaueris. Animequi-
or eſto ⁊ ad maiorem ſuſtinentiam ac
cingere. Non eſt totum fruſtratum ſi
te ſepius percipis tribulatum vel gra
uiter tentatum. Homo es ⁊ nō deus:
caro es ⁊ nō angelus. Quomodo tu
poſſes ſemper in eodem ſtatu virtu-
tis permanere: quādo hoc defuit an-
gelo in celo ⁊ primo homini in para-
diſo: qui non diu ſteterunt? Ego ſum
qui merentes erigo ſoſpitare: ⁊ ſuam
cognoſcētes infirmitatem ad meaꝫ ꝓ
ueo diuinitatem. Domine benedictū
ſit verbum tuum: dulce ſuper mel ⁊ fa-
uum ori meo. Quid facereꝫ in tantis
tribulationibus ⁊ anguſtijs meis niſi
me confortares tuis ſanctis ſermoni-
bus? Dummodo tandem ad portum
ſalutis perueniam: quid cure eſt que
⁊ quanta paſſus fuero? Da finem bo
num: da felicem ex hoc mundo tran-
ſitum. Memento mei deus meus: ⁊

dirige me recto itinere in regnum tu
um. Amen. ¶ De altioribus rebus
⁊ occultis iudicijs dei non ſcrutan-
dis. ¶ Capitulum. lxiij.

FIli caueas diſputarꝫ d altꝫ materijſ
⁊ d occultꝫ dei iudicijs. Cur iſte
ſic relinqtur ⁊ ille ad tātā grāꝫ aſſumi
tur: cur ēt iſte tātū affligitꝫ ⁊ ille tā exi
mie exaltatꝫ. Jſta oēꝫ hūanā facultatē
excedūt: nec ad iueſtigādū iudiciū di
uinū vlla ratio preualet vl̄ diſputatio
Qn̄ ḡ hec tibi ſuggerit inimicus: vel
ēt qdaꝫ curioſi iquirūt hoīes reſpōde
illud ꝓphete. Juſtus es dn̄e ⁊ rectuꝫ
iudiciū tuū. Et illud: Judicia dn̄i ve
ra iuſtificata in ſemetipſa. Judicia
mea metuenda ſunt nō diſcutiēda: qꝛ
humano itellectui ſunt icōpꝛehenſibi
lia. Noli ēt igrere vel diſputarꝫ de me
ritis ſanctoꝝ qs alio ſanctioꝛ aut qs
maioꝛ fuerit i regno celoꝝ. Talia ge-
rāt ſepe lites ⁊ cōtētiones inutiles: nu
triūt quoqꝫ ſupbiaꝫ ⁊ vanā gl'iaꝫ: vn̄
oꝛiūtur inuidie ⁊ diſſenſiōes. dū iſte il-
luꝫ ſanctū ⁊ alius aliū conatꝫ ſuperbe
pꝛeferre. Talia aūt velle ſcire ⁊ inue-
ſtigare: nullū fructuꝫ afferunt: ſꝫ ma-
gis ſanctis diſplicēt: qꝛ nō ſum deus
diſſenſionis ſꝫ pacis: que pax magis
in humilitate vera q̄ꝫ in ꝓpria exalta
tiōe ꝯſiſtit: Quidā celo dilectiōis tra
huntꝫ ad hos vel ad illos amplioꝛi af
fectu: ſed humano potius q̄ꝫ diuino.
Ego ſuꝫ q cūctos cōdidi ſanctos ego
donaui grāꝫ ego p̄ſtiti gl'iaꝫ ego noui
ſinguloꝝ merita: ego p̄ueni eoſ in bn̄
dictiōibus dulcedinis mee: ego p̄ ci-
ui dilectoſ ante ſecula: ego eos eligi d
mūdo nō ipſi me p̄elegerūt: ego vo-
caui ꝑ grām, attraxi ꝑ miſericoꝛdiam
ego ꝑduxi eos ꝑ tētatiōes variaſ: ego
infudi conſolatiōes magnificas: ego
dedi pſeuerātiaꝫ: ego coꝛonaui coꝛuꝫ
patiētiā: ego p̄mū ⁊ nouiſſimū agno
ſco: ego oēs ineſtimabili dilectiōe am
plectoꝛ: ego laudādus ſum in oībus
ſanctis meis: ego ſuꝑ oīa bn̄dicēdus
ſuꝫ ⁊ honoꝛādus in ſingulis quos ſic
glorioſe magnificaui ⁊ p̄deſtinaui ſi-
ne vllis p̄cedentibus ꝓpꝛijs meritis
Qui ḡ vnū d minimis meis contēpſe
rit: nec magnū honoꝛat: qꝛ puſilluꝫ ⁊
magnū ego feci. Et q derogat alicui
ſanctoꝝ derogat mihi ⁊ ceteriſ oībuſ
in regno celoꝝ. Omnes vnuꝫ ſunt ꝑ
charitatis vinculū: idē ſentiūt: idem
volūt ⁊ oēs in vnū ſe diligūt. Adhuc
aūt qd multo altius eſt: plus me q̄ꝫ ſe
⁊ ſua merita diligūt: Naꝫ ſupꝛa ſe ra
pti ⁊ extra ꝓpꝛiaꝫ dilectionē tracti to-
ti in amoꝛē mei ꝑgunt: in quo ⁊ frui
ti ue qeſcūt. Nihil eſt qd eos auertere
poſſit aut dpꝛimerꝫ: qppe q eterna ve
ritate pleni igne ardeſcūt iextinguibi
lis charitatis. Taceāt igitꝫ carnales
⁊ aīales hoīes de ſanctoꝝ ſtatu diſſe
rere: q nō noꝛūt niſi p̄uata gaudia di
ligere. Demūt ⁊ addūt ꝓ ſua inclina
tione: non ꝓut placet eterne veritati.
Jn multis ⁊ ignoꝛātia: eoꝝ maxime
q parū illuminati raro aliquē ꝑfecta
dilectiōe ſpūali diligere noꝛūt. Mul
ti adhuc nālī affectu ⁊ humana ami-
citia ad hos vel ad illos trahūtur ⁊ ſi
cut in iſerioꝛibus ſe hn̄t ita ⁊ de cele-
ſtibus imaginantꝫ. Sed eſt diſtantia
incōparabilis que imꝑfecti cogitant
⁊ que illuminati viri ꝑ reuelationē ſu

pernā ſpeculantur. Caue ergo fili de
iſtis curioſe tractare que tuā ſcientiā
excedūt ſʒ hoc magis ſatage ⁊ itende
vt vel minus i regno dī queas iueniri
Et ſi qſpiā ſciret qs alio ſanctior eſſʒ
vel maior hēret̄ i regno celoꝝ quid
ei hec noticia prodeſſet: niſi ſe ex hac
cognitiōe corā me hūiliaret: ⁊ i maio
rē noīs mei laudē exurgeret: Multo
acceptius deo facit q de peccatorum
ſuoꝝ magnitudie ⁊ virtutū ſuaꝝ par
uitate cogitat: ⁊ ꝙ lōge a ſanctoꝝ pre
fectione diſtat: ꝙ is q de eorū maiori
tate vel prauitate diſputat. Melius ē
ſanctos deuotis ꝑcibus ⁊ lachrymis
exorare ⁊ eoꝝ glorioſa ſuffragia hu
mili mēte iplorare: ꝙ eoꝝ ſecreta va
na iquiſitiōe ꝑſcrutari. Illi bene ⁊ op
time cōtentant̄ ſi hoīes ſcirēt contēta
ri ⁊ vaniloqa ſua cōpeſcere. Nō glo
riant̄ de ꝓprijs meritis qppe qui ſibi
nil bonitatis aſcribūt: ſʒ totum mihi
quoniaʒ ipſis cūcta ex īfinita charita
te mea donaui. Tāto amore diuinitat̄
⁊ gaudio ſupeffluēti replētur vt nihil
eis deſit glorie nihilqʒ poſſit deeſſe fe
licitatis. Oēs ſancti quāto altiores in
g̃lia tāto hūliores i ſeipſis ⁊ mihi vi
ciniores ⁊ dilectōres exiſtūt. Ideoqʒ hēs
ſcriptuʒ qꝛ mittebāt coronas ſuas añ
deū ⁊ ceciderunt i facies ſuas coram
agno ⁊ adorauerunt viuentē i ſecula
ſeculoꝝ. Multi qdē q̃runt qs maior
ſit in regno dei: q ignorāt an cū mini
mis erūt digni cōputari. Magnū eſt
vel minimū eſſe i celo: vbi oēs magni
ſunt qꝛ oēs filij dei vocabūtur ⁊ erūt
Minimus erit in mille: ⁊ peccator cē
tum annoꝝ morietur. Cum .n. quere
rēt diſcipuli quis maior eſſet i regno
celoꝝ: tale audierūt reſpōſum. Niſi
cōuerſi fueritꝭ ⁊ efficiamini ſicut par
uuli nō itrabitis i regnū celoꝝ. Qui
cūqʒ ḡ hūiliauerit ſe ſicut ꝑuulus iſte
hic maior ē i regno celorum. Ve eis
qui cū ꝑuulis humiliare ſe ſpōte dedi
gnātur: qm̄ humilis ianua regni cele
ſtis eos nō admittet itrare. Ve ēt di
uitibus q hn̄t hic cōſolatiōes ſuas: qꝛ
paupibus itrātibus i regnum dei ipſi
ſtabūt foras eiulantes. Gaudete hu
miles ⁊ exultate paupes: qꝛ veſtrū eſt
regnum dei ſi tn̄ i veritate ambulatis.

¶ Quot oīs ſpes ⁊ fiducia in ſolo
deo eſt figenda. ¶ Capitulū. lxiiij.

Domine q̄ eſt fiducia mea quā
in hac vita hēo: aut qd maius
ſolatiū meū ex oībus appentibus ſub
celo: Nōne tu dn̄e deus meus cuius
miſericordie nō ē numerus: Ubi mi
hi bn̄ fuit ſine te: aut qn̄ male eſſe po
tuit ꝑſente te: Malo paup eē ꝓpter
te ꝙ diues ſine te. Eligo potius tecū
in terra pegrinari ꝙ ſine te celuʒ poſſi
dere. Ubi tu ibi celū: atqʒ ibi mors ⁊
īfernus vbi tu nō es. Tu mihi in deſi
derio es: ⁊ idō poſt te gemere ⁊ clama
re ⁊ exorare neceſſe ē. In nullo deni
qʒ poſſuʒ plene cōfidere q i neceſſita
tibus auxilieẗ opportunis niſi i te ſo
lo deo meo. Tu es ſpes mea ⁊ fidu
cia mea: tu cōſolator meus ⁊ fideliſſi
mus in oībus. Oēs que ſua ſunt q̃rūt
tu ſalutē meā ⁊ ꝓfectū meū ſolūmo
do pretendis: ⁊ omnia in bonū mihi
conuertis: etiam ſi varijs tentationi
bus ⁊ aduerſitatibus exponas. Hoc
totum ad vtilitatem meam ordinas:

qui mille modis dilectos tuos proba re cōſueuiſti. In qua ꝓbatiōe nō minus diligi debes ⁊ laudari: q̄ ſi celeſtibus ꝯſolatiōibus me repleres. In te ḡ dn̄e deus pono totā ſpē meaꝫ ⁊ refugiū: in te oēꝫ tribulationē ⁊ anguſtiam meā cōſtituo: qꝛ totū īfirmū ⁊ inſtabile iuenio quicqd extra te conſpicio. Nō.n. ꝓderūt multi amici: neqꝫ fortes auxiliarij adiuuare poterūt: neqꝫ prudētes cōſiliarij reſponſuꝫ vtile dare: neqꝫ liber doctorum cōſolari: nec aliqua p̄cioſa ſubſtātia liberare: nec locus aliquis ſecretus cōtutari ſi tuipſe nō aſſiſtas: iuues: cōfortes conſoleris: inſtruas: ⁊ cuſtodias. Oīa nāqꝫ que ad pacē videntᷣ eſſe ⁊ felicitatē habēdaꝫ: te abſente nihil ſunt nihilqꝫ felicitatis i veritate cōferūt. Finis ergo oīuꝫ bonorū ⁊ altitudo vite ⁊ ꝓfunditas elogorū tu es: ⁊ i te ſup oīa ſperare fortiſſimū ſolatiū ſeruoꝝ tuoꝝ. Ad te ſunt oculi mei: i te confido deus meus mīaruꝫ pater. bn̄dic ⁊ ſanctifica aīaꝫ meā bn̄dictione celeſti: vt fiat habitatō ſancta tua ⁊ ſedes etne glie tue nihilqꝫ i tēplo tue dignitatis inueniatur qd̄ oculos tue maieſtatis offendat. Scd̄m magnitudinē bonitatꝭ tue ⁊ mltitudinē mīſationū tuaꝝ reſpice i me ⁊ exaudi orationeꝫ paupis ſerui tui lōge exultātis i regione vmbre mortis. Protege ⁊ cōſerua aīaꝫ ſuuli tui īter tot diſcrimina vite corruptibilis: ac comitāte gratia tua dirige ꝑ viā pacis ad patriā perpetue claritatis. ¶ Explicit liber tertius

¶ Incipit quartus. ¶ Deuota exhortatio ad ſacrā corporis xp̄i cōmunionē. ¶ Vox xp̄i

Venite ad me oēs qui laboratꝭ ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos dic̄ dn̄s Panis queꝫ ego dabo: caro mea eſt ꝑ mūdi vita. Accipite ⁊ comedite hoc ē corpus meū: qꝺ pro vobis tradetᷣ. Hoc facite in meā cōmemorationē. Qui mādu cat carnē meā ⁊ bibit meū ſanguineꝫ in me manet ⁊ ego in illo. Verba que ego locutus ſuꝫ vob̄ ſpūs ⁊ vita ſunt.

¶ Cum quanta reuerentia xp̄s ſit ſuſcipiendus. ¶ Capitulum. j.

Hec ſunt verba tua xp̄e veritas eterna: q̄uis nō vno tēpore prolata nec vno i loco cōſcripta. Quia ḡ tua ſunt verba gratāter mihi ⁊ fidelitᷣ cuncta ſunt accipiēda. Tua ſunt ⁊ tu ea ꝓtuliſti ⁊ mea quoqꝫ ſunt qꝛ ꝑ ſalute mea edidiſti. Libēter ſuſcipio ea ex ore tuo: vt artius inſerantur cordi meo. Excitāt me verba tante pietatiſ plena dulcedinis ⁊ dilectionis: ſꝫ terrēt me delicta ꝓpria: ⁊ ad capiēda tāta myſteria me reuerberat i pura conſcientia. Prouocat me dulcedo verborū tuoꝝ ſꝫ onerat me multitudo viciorum meoꝝ. Iubes vt fiducialitᷣ ad te accedaꝫ ſi tecū veliꝫ habere partem vt immortalitatis accipiaꝫ alimoniā ſi eternaꝫ cupiā optinere vitaꝫ ⁊ gloriaꝫ Venite inquis ad me omnes qui laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiā vos. O dulce ⁊ amicabile verbum in aure peccatoris: qꝺ tu dn̄e deuſ meus egenū ⁊ paupem īuitas ad cōmunionē tui ſciſſimi corporꝭ. Sꝫ qs ego ſuꝫ dn̄e vt ad te preſumam accedere?

Ecce celi celorum te non capiunt ⁊ tu
dicis: venite ad me omnes. Quid ſibi
vult iſta piiſſima dignatio ⁊ tā amica
bilis inuitatio? Quō auſus ero venir̄
qui nihil boni mihi cōſcius ſuz? Vn̄
poſſiz preſumere? Quō te itroducaz
in domū meā: q ſepius offendi beni
gniſſimā faciē tuā. Reuerent̄ angeli
⁊ archangeli: metuunt ſancti ⁊ iuſti:
⁊ tu dicis: venite ad me omnes. Niſi
tu dn̄e hoc diceres: qs veruz eſſe cre
deret: ⁊ niſi tu iuberes: qs acceder̄ at
tētaret? Ecce noe vir iuſtus in arche
fabrica cētū ānis laborauit vt cū pau
cis ſaluaret̄: ⁊ ego quō me poto vna
hora p̄parare vt mūdi fabricatorē cū
reuerētia ſumam? Moyſes famulus
tuus magnus ⁊ ſpēal̄ amicus tuus ar
chā ex lignis iputribilibus fecit quaz
⁊ mūdiſſimo veſtiuit auro vt tabulas
legis in eis reponeret: ⁊ ego putrida
creatura audebo te cōditorē legis ac
vite datorē tā facile ſuſcipe. Salomō
ſapiētiſſimus regū iſrael magnificū
tēplū ſeptē annis i laudē nōis tui edi
ficauit: ⁊ octo diebus feſtū dedicatiōis
eius celebrauit mille hoſtias pacificas
obtulit: ⁊ archā federis clāgore buc
cine ⁊ iubilo i locū ſibi p̄paratū ſolēni
ter collocauit: ⁊ ego infelix pauperri
mus hoīz quō te i domū meā intro
ducā: q vix mediā expendere deuote
noui horam: ⁊ vtinā vel ſemel digne
fere mediā? O mi deus quātū illi ad
placēdū tibi agere ſtuduerūt. Heu q̄
puſillū ē q̄d ago: q̄ breue expleo tēpus
cū me ad cōicāduz diſpono: raro to
tus collectus: rariſſime ab oī diſtra
ctiōe purgatus. Et certe i tua ſalutari
deitatis p̄ntia nulla deberet occurrer̄ i
decēs cogitatio: nulla ēt occupar̄ cre
atura: q2 nō angelū ſ3 angeloz dn̄z ſu
ſcepturus ſuz hoſpitō. Eſt tn̄ valde ma
gna diſtātia iter archā federis cū ſuis
reliq̄s: ⁊ mūdiſſimū corpus tuū cuz
ſuis ieffabilibus v̄tutibus: iter legalia
illa ſacrificia futuroz p̄figuratiua: ⁊
verā tui corpis hoſtiā oīuz antiquoz
ſacrificioz cōpletiuā. Quar̄ igit̄ non
magis ad tuā venerabilē iardeſco p̄ſen
tiā: cur nō maiori me p̄paro ſollicitu
dine ad tua ſctā ſumēda: q̄n illi ātiq̄ ſā
cti patriarche ⁊ p̄phete reges quoq3
⁊ p̄ncipes cū vniuerſo pplō tātū deuo
tiōis demōſtrarūt affectū erga cultuz
diuinū? Saltauit deuotiſſimus rex da
uid corā archa dī totis v̄ibus: recolēs
bn̄ficia olī idulta p̄ribus: fecit diuerſi
generis organa pſalmos edidit ⁊ cāta
ri iſtituit: cuz leticia cecinit: ⁊ ip̄e fre
q̄nt̄ i cithara ſp̄ūſ ſcti afflatus gr̄a do
cuit pop̄luz iſrael toto corde deū lau
dar̄ ⁊ ore cōſono diebus ſingl̄is bn̄di
cere ⁊ p̄dicar̄. Si tāta agebat̄ tūc deuo
tio ac diuīe laudis extitit r̄cordatio co
raz archa teſtam̄ti q̄ta nūc mihi ⁊ oī
pop̄lo xp̄iāo h̄nda ē reuerētia ⁊ deuo
tio i p̄ſentia ſacri: i ſūptiōe excellētiſſi
mi corporis xp̄i? Currūt multi ad di
uerſa loca p̄ viſitādis reliq̄s ſancto
rū ⁊ mirant̄ auditis geſtis eoz: āpla
edificia templorum inſpiciunt: ⁊ oſcu
lantur ſericis ⁊ auro inuoluta ſacra
oſſa ipſorū: Et ecce tu preſens es hic
apud me in altari deus meus ſanctus
ſanctorum creator omniū ⁊ dominus
angelorum. Sepe i talibus vidēdis ē
curioſitas hoīz ⁊ nouitas inuiſoz

ꝛ modicus reportat̃ emendatõis fru
ctus: maxime vbi ẽ taz leuis ſine vera
ꝯtritione diſcurſus. Hic autem in ſa-
cramento altaris totuſ preſens es d̃s
meus bõ xp̃s ieſus: vbi ꝛ copioſus p
cipit̃ eterne ſalutis fructus quotienſ-
cũqꝫ fueris digne ac d̃uote ſuſceptus
Ad iſtud vero non trahit leuitas aliq̃
nec curioſitas aut ſenſualitas: ſed fir-
ma fides deuota ſpes ꝛ ſincera chari
tas. O inuiſibilis conditor mundi d̃s
q̃ mirabiliter agis nobiſcũ q̃ ſuauit
ꝛ gratioſe cũ electis tuis diſponis: q-
bus temetipſuz in ſacramẽto ſumẽdũ
ꝓponis. Hoc nãqꝫ oẽm intellectũ ſu
perat: hoc ſpetialiter deuotoꝝ corda
trahit et accendit affectuz. Ipſi. n. ve-
ri fideles tui q̃ totã vitaz ſuaz ad emẽ
dationẽ diſponũt: ex hoc digniſſimo
ſacr̃o magnã deuotionis gratiaz ꝛ vir
tutis amorẽ frequent̃ recipiũt. O am
mirabilis ꝛ abſcõdita gratia ſacramẽ
ti q̃ norũt tm̃ xp̃i fideles: ĩfideles ãt
ꝛ peccatis ſuiẽtes expiri nõ poſſunt:
In hoc ſacramento confert̃ ſpiritua-
lis gratia ꝛ reparat̃ in aĩa virtus amiſ
ſa ꝛ per peccatuz deformata redit pul
chritudo. Tãta ẽ aliqñ hec gratia: vt
ex plenitudine collate deuotionis nõ
tm̃ mens ſꝫ ꝛ debile corpus vires ſi-
bi preſtitas ſentiat ampliores. Dolen
dũ tñ valde ꝛ miſerãdum ſuꝑ tepedi-
tate ꝛ negligentia noſtra: q̃ nõ maio
ri affectu traimur ad xp̃m ſumẽdũ: ĩ
quo tota ſpes ſaluandoꝝ ꝯſiſtit ꝛ me-
ritũ. Ipſe. n. eſt ſanctificatio noſtra ꝛ
redẽptio ipſe conſolatio viatoꝝ ꝛ ſan-
ctoꝝ eterna fruitio. Dolẽdũ itaqꝫ val
de q̃ multi tã paꝝ hoc ſalutare myſte
riũ aduertũt: q̃ celũ letificat ꝛ mũdũ
dũ ꝯſeruat vniuerſuz. Heu cecitas ꝛ
duritia cordis humani: tam ineffabi-
le donũ nõ magis attendere ꝛ ex quo
tidiano vſu etiaz ad inaduertentiã de
fluere. Si. n. hoc ſanctiſſimum sacr̃z
ĩ vno tm̃ celebraret̃ loco ꝛ ab vno tm̃
conſecraret̃ ſacerdote in mũdo: quã-
to putas deſiderio ad illũ locũ ꝛ talez
dei ſacerdotẽ hoĩes afficerẽt̃: ut diui-
na myſteria celebrare audirẽt. Nunc
autez multi facti ſunt ſacerdotes: ꝛ in
multis locis offert̃ xp̃s: ut tanto ma-
ior appareat gr̃a ꝛ dilectõ d̃i ad hoĩez
quãto latius eſt ſacra cõio diffuſa per
orbem. Gratias tibi bone ieſu paſtor
eterne qui nos pauperes ꝛ exules di-
gnatus es p̃cioſo corpore ꝛ ſanguine
tuo reficere: ꝛ ad hec miſteria percipi
enda ẽt ꝓprij oris tui allogo inuitare
dicẽdo. Venite ad me oẽs qui labora
tis ꝛ onerati eſtis: ꝛ ego reficiaz vos.

¶ Quot magna bonitas ꝛ charitas
dei in ſacramento exhibetur homini.

¶ Capitulum ſecunduz.

Super bõitate tua ꝛ magna mi
ſericordia tua d̃ñe cõfiſus acce
do eger ad ſaluatorẽ: eſuriẽs ꝛ ſitiens
ad fontez vite: egenus ad regem celi:
ſeruus ad d̃ñz: creatura ad creatorẽ:
deſolatus ad meũ piũ ꝯſolatorez. Sꝫ
vñ mihi hoc vt venias ad me? Quis
ego ſuz vt preſtes mihi teipſuz? Quõ
audet peccator corã te apparere? Et
quõ tu digiaris ad peccatorem veni-
re? Tu noſti ſeruũ tuũ ꝛ ſcis q nil bo
ni in ſe hꝫ: vnde hoc illi preſtes? Cõ-
fiteor igitur vilitatẽ meaz: agnoſco bo
nitatẽ tuã: laudo pietatẽ: ꝛ gr̃as ago ꝑ

pter nimiaz charitatẽ. Propter teme
tipſuz. n. hoc facis: nõ ꝓpter mea me
rita: vt bonitas tua mihi magis inote
ſcat. charitas amplior igeratur: ⁊ hu-
militas ꝑfectius cõmẽdetur. Quia ergo
tibi hoc placet ⁊ ſic fieri iuſſiſti: placz
⁊ mihi dignatio tua: ⁊ vtinaz iniqtas
mea nõ obſiſtat. O dulciſſime ⁊ beni-
gniſſime ieſu: quãta tibi reuerentia ⁊
gratiaꝝ actio cũ ꝑpetua laude pro ſu-
ſceptiõe ſacri corporis tui debetur. cu
ius dignitatez nullus hoĩuz explicare
potẽs iuenitur. Sz qd cogitabo ĩ hac
cõione: ĩ acceſſu ad dñm meũ quẽ de
bite venerari nequeo ⁊ tñ deuote ſu-
ſcipere deſidero? Quid cogitabo me-
lius ⁊ ſalubrius niſi meipſuz totaliter
humiliãdo corã te ⁊ tuã infinitaz bo-
nitatez exaltãdo ſupra me. Laudo te
deus meus ⁊ exalto in eternũ. Deſpi
cio me: ⁊ ſubijcio tibi in ꝓfunduz vi-
litatis mee. Ecce tu ſanctus ſanctoꝝ
⁊ ego ſordes peccatoꝝ: ⁊ tu iclinas te
ad me: qui nõ ſuz dignus ad te reſpi
cere: Ecce tu venis ad me: tu vis eſſe
mecũ: tu inuitas ad cõuiuiũ tuum: tu
mihi dare vis celeſtẽ cibum: ⁊ panez
angeloꝝ ad mãducanduz: nõ alium
ſane q̃ teipſuz panẽ viuũ: qui de celo
deſcendiſti ⁊ das vitaz mundo. Ecce
vnde dilectio ꝓcedit: qualis dignatio
illuceſcit: q̃ magne gratiaꝝ actiones
⁊ laudes tibi pro his debentur. O q̃
ſalutare ⁊ vtile cõſiliuz tuũ cum iſtud
inſtituiſti q̃ ſuaue ⁊ iocundũ conui-
uium cum teipſum in cibum donaſti.
O q̃ admirabilis operatio tua dñe:
q̃ potens virtus tua: q̃ infallibilis
veritas tua. Dixiſti. n. ⁊ facta ſunt oĩa
⁊ hoc factum eſt q̃ ipſe iuſſiſti. Mi
ra res ⁊ fide digna ac humanũz vin-
cẽs intellectum q̃ tu dñe deus meus
verus deus et homo ſub modica ſpe
cie paniſ et vini integer cõtineris et ſi
ne cõſumptione a ſumẽte mãducaris
Tu dñe vniuerſoꝝ q̃ nullius habes
indigentiã voluiſti ꝑ ſacramẽtuz tuũ
habitare ĩ nobis: cõſerua cor meuz et
corpus meuz imaculatũ vt leta et pu-
ra cõſcientia ſepius valeã tua celebra
re myſteria ⁊ ad meaz ꝑpetuam acci
pere ſalutez: que ad tuũ precipue ho-
norẽ ⁊ memoriale perhẽne ſanxiſti et
inſtituiſti. Letare anima mea ⁊ gra-
tias age deo pro taz nobili munere et
ſolatio ſingulari ĩ hac lachrymaꝝ val
le tibi relicto. Nã quotiẽs hoc myſte
riũ recolis et xp̃i corpus accipis: toti
ens tue redẽptiõis opus agis: et ꝑti-
ceps omniuz meritoꝝ xp̃i efficeris.
Charitas eteniz xp̃i nũq̃ minuit̃: et
magnitudo ꝓpitiatiõis eius nũq̃ ex
haurit̃. Ideo noua ſemꝑ mẽtis reno
uatiõe ad hoc diſponere te debes: et
magnũ ſalutis myſteriũ attẽta cõſide
ratiõe pẽſare. Ita magnũ nouuz ⁊ io
cũdũ tibi videri dz cum celebras: aut
miſſaz audis: ac ſi eodẽ die xp̃s ꝑmũ
in vteꝝ virginis deſcẽdẽs hõ factus
eſſet: aut ĩ crucẽ pro ſalutẽ hoĩuz pate
retur ⁊ moreretur.

¶ Quot vtile ſit ſepe communicare. ¶ Capi. iij.

Ecce ego venio ad te dñe vt bñ
mihi ſit ex munere tuo ⁊ letifi-
cer ĩ cõuiuio ſancto tuo: qd paraſti in
dulcedĩe tua pauperi deus. Ecce ĩ te
eſt totũ qd deſiderare poſſuz ⁊ debeo
tu ſalus mea ⁊ redẽptio: ſpes ⁊ forti-

tudo: decus ⁊ glia. Letifica ergo ho-
die animā ſui tui: qm̄ ad te dn̄e ieſu
animā meā leuaui. Deſidero te nunc
d̄uote ac reuerēter ſuſcipere cupio te
in domū meā introducere q̄tenus cū
zacheo merear a te bn̄dici ac inter fi-
lios abrahe computari. Aīa mea cor
pus tuū cōcupiſcit: cor meū tecū vni-
ri deſiderat. Trade te mihi ⁊ ſufficit.
Nā p̄ter te nulla cōſolatio valet: ſine
te eſſe nequeo: ⁊ ſine viſitatiōe tua vi
uere nō valeo. Ideoq3 oz me freq̄uē-
ter ad te accedere ⁊ i remediū ſalutis
mee recipere: ne forte deficiaz in via
ſi fuero celeſti fraudatus alimonia.
Sic eniz tu miſericordiſſime ieſu pre
dicās populis ⁊ varios curās lāguo-
res aliquādo dixiſti. Nolo eos ieiu-
nos dimittere in domū ſuā ne defici
ant in via. Age igitur hoc modo me-
cū q te pro fideliuz cōſolatōe in ſacro
religſti. Tu es eni ſuauis refectio aīe
⁊ qui te digne mādu cauerit p̄ticeps
⁊ heres erit eterne glie. Neceſſariuz
q̄dem mihi eſt qui tam ſepe laboro ⁊
pecco tā cito torpeſco ⁊ deficio: vt p
frequētes oratiōes ⁊ cōfeſſiones ⁊ ſa
crā tui corporis p̄ceptionez me reno-
uē mundez: ⁊ accēdā: ne forte diutiuſ
abſtinēdo a ſancto p̄poſito defluam.
Proni.n. ſunt ſenſus hoīs ad maluz
ab adoleſcētia ſua: ⁊ niſi ſuccurat di-
uina medicina: labit̄ homo mox ad
peiora. Retrahit ḡ ſancta cōmunio a
malo ⁊ cōfortat in bono. Si.n. modo
tā ſepe negligēs ſuz ⁊ tepidus qn̄ cōi-
co aut celebro: q̄d fieret ſi medelā nō
ſumerē ⁊ tā grāde iuuamē nō q̄rerē:
Et licet oī die nō ſim aptus nec ad ce
lebrādū bn̄ diſpoſitus: dabo tn̄ operā
cōgruis tēporibus diuina p̄cipere
myſteria ac tāte gratie p̄ticipem me
exhibere. Naz hec ē vna p̄ncipalis fi
delis aīe cōſolatio q̄ diu peregrinat̄
a te in mortali corpore: vt ſit ſepius me
mor dei ſui: dilectū ſuū deuota ſuſci-
piat mēte. O mira circa nos tue pie-
tatis dignatio q̄ tu dn̄e deus creator
⁊ viuificator oīuz ſpirituū ad pauper
culā dignaris venire aīaz ⁊ cum tota
deitate tua ac humanitate eius īpin-
guare eſuriē. O felix mēs ⁊ beata aīa
que te dn̄z deum ſuū meretur deuote
ſuſcipere ⁊ in tua ſuſceptiōe ſpirituali
gaudio repleri. O q̄ magnū ſuſcipit
dn̄z: q̄ dilectū inducit hoſpitē: q̄ io-
cūdū recipit ſociū: q̄ fidelē acceptat
amicuz: q̄ ſpecioſuz ⁊ nobilez ample
ctitur ſpōſuz: pre oībus dilectis ⁊ ſup
oīa deſiderabilia amāduz. Sileant a
facie tua dulciſſime dilecte meuſ celū
⁊ terra ⁊ oīs ornatus eoꝝ: qm̄ q̄cq̄d
laudis hn̄t ac decoris ex dignatione
tue eſt largitatis: nec ad decorez tui p
ueniēt nominis: cuius ſapientie nō ē
numerus. ¶ Qd̄ multa bona p̄ſtāt
deuote cōmunicātibus. ¶ Capi.iiij.

Domine deus meus p̄ueni ſer
uum tuū i bn̄dictiōibus dulce
dinis tue vt ad tuū magnificū ſacrm̄
digne ac d̄uote merear accedere. Ex
cita cor meuz in te: ⁊ a graui tp̄e exue
me. Viſita me in ſalutari tuo ad gu-
ſtandū in ſpiritu tuā ſuauitatez: q̄ in
hoc ſacramēto tāq̄ in fonte plenarie
latet. Illumina quoq3 oculos meos
ad intuēdū tātū myſteriū: ⁊ ad credē
dū illō idubitata fide me robora. Eſt
n. operatio tua nō hūana potētia tua
ſacra inſtitutio nō hoīs ad inuentio

Nō eniʒ ad hec capiēd. ⁊ intelligenda aliquis idoneus p̄ ſe reperit̄: que angelicā etiaʒ ſubtilitatē trāſcēdunt. Quid ergo ego peccator īdignus terra ⁊ cinis d̄ tā alto ſacro ſecreto potero inueſtigar̄ ⁊ cape: Dn̄e in ſimplicitate cordis: in bona firma fide ⁊ in tua iuſſiōe ad te cū ſpe ⁊ reuerētia accedo ⁊ vere credo q: tu p̄ſēs es hic i ſacro deus ⁊ hō. Vis ḡ vt te ſuſcipiā ⁊ meipſuʒ tibi i charitate vniā. Vn̄ tuā p̄cor clemētiaʒ ⁊ ſpetialē ad hoc iploro mihi donari grāʒ vt totus ē i te liq̄ſiā ⁊ amore p̄fluā atq; de nulla aliena cōſolatōe amplius me itromittā. Eſt. n. hoc altiſſimū ⁊ digniſſimū ſacr̄ʒ ſalu aie ⁊ copis: medicina ois ſpūalis languor̄: i quo vitia mea curāt̄: paſſiōes frenant̄: tētatōes vincūt̄: ac minuūt̄: gr̄a maior ifundit̄: v̄tus icepta auget̄ firmat̄ fides: ſpes roborat̄: ⁊ charitas igneſcit ac dilatat̄. Multa nanq; bona largitus es ⁊ adhuc ſepius largir̄ i ſacro dilect̄ tuis deuote coicātibus d̄s meus ſuſceptor aie mee: repator ifirmitat̄ humane ⁊ totius dator ꝯſolatōis iterne: Nā multā ipſis ꝯſolatōnē aduerſus varias tribulatōes ifundis ⁊ d̄ imo dieccōis ꝑpe ad ſpē tue ꝓtectōis erigis: atq; noua q̄dā gr̄a coſitus recreas ⁊ illuſtras: vt q anxij primū ⁊ ſine affectiōe ſe an̄ cōiōnē ſenſerāt: poſtea r̄fecti cibo potuq; celeſti i melius ſe mutatos iueniāt. Qd idcirco cū elect̄ tuis ita diſpēſant agis ut ḃacit agnoſcāt ⁊ patēt expiāt̄ q̄ nihil ex ſemetipſis hēant: ⁊ qd bonitat̄ ac gr̄e ex te ꝯſequāt̄: q: ex ſemetipſis frigidi duri ac idenoti: ex te āt feruētes alacres ⁊ d̄uoti eē merēt̄. Quis. n. ad fōtē ſuauitat̄ hūilit accedēs n̄ mōicū ſuauitat̄ iñ r̄porat? Aut qs iux̄ igneʒ copioſuʒ ſtās n̄ paꝝ calor̄ iñ ꝑcipit? Et tu fons es ſp plenus ⁊ ſupabūdās ignis iugit ardēs ⁊ nūq̄ d̄ficiēs. Vn̄ ſi mihi n̄ lʒ haurir̄ d̄ plēitudie fōt̄ nec vſq; ad ſatietatē potar̄: apponā tn̄ os meū ad foramē celeſtis fiſtule vt ſaltē ide guttulā modicā capiā ad r̄focillādā ſitiʒ meā vt nō penitus exareſcaʒ. Et ſi needū totus celeſtis ⁊ tā ignitus vt ſeraphin ⁊ cherubin eē poſſuʒ: conabor tn̄ deuotiōi inſiſtere ⁊ cor meū p̄parar̄ vt vl̄ modicā diuini icēdij flāmā ex hūili ſumptōe viuifici ſacri cōgrā. Quicqd āt mihi deeſt bone ieſu ſaluator ſciſſime: tu ꝓ me ſupple benigne ac gratioſe: q oēs ad te dignatus es vocar̄: dicēs. Venite ad me oēs q laborat̄ ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiaʒ vos. Ego qdē laboro i ſudore vultus mei: dolor̄ cordis torq̄or pcis oneror tētatiōibus iqetor: mlt̄ malis paſſiōibus iplicor ⁊ p̄mor ⁊ nō ē q adiuet nō eſt q libet ⁊ ſaluū faciat niſi tu dn̄e d̄s ſaluator meus cui cōmitto me ⁊ oia mea ut me cuſtodias ⁊ pducas i vitaʒ etnā. Suſcipe me i laudē ⁊ gl̄iā nois tui q̄ corpus tuū ⁊ ſāguinē i cibū et potū mihi paraſti. Preſta dn̄e d̄s ſalutar̄ meus vt cū freq̄ntatōe myſterij tui. creſcat mee d̄uotōis affectus.

¶ De dignitate ſacr̄i et ſtatu ſacēdotali. c. v.

Si haberes angelicā puritatē et ſancti ioānis baptiſte ſanctitatē nō eſſes dignus hoc ſacramētū accipere nec tractare. Nō. n. hoc meritis debet̄ hoīum q̄ homo cōſecret et tractet xp̄i ſacramentū et ſumat in cibū panē angelorꝝ. Grāde myſteriū et

magna dignitas ſacerdotum: quibus datū eſt qḋ angelis nō eſt conceſſum. Soli nāq; ſacerdotes in eccleſia rite ordinari poteſtatē habent celebrandi ⁊ corpus xp̄i conſecrandi. Sacerdos q̄dē miſter ē dei ṽtēs ṽbo dei ꝑ iuſſionē ⁊ inſtōnē dei. Deus āt ibi ꝑncipalis eſt auctor ⁊ īuiſibilis oꝑator cui ſubeſt oē qḋ voluerit ⁊ paret oē qḋ iuſſerit. Plus ḡ credere debes deo oīpotenti ī hoc excellētiſſimo ſacr̄o q̄ ꝓprio ſenſui aut alicui ſigno viſibili. Ideoq; cū timore ⁊ reuerentia ad hoc opus ē accedendū. Attende igitur ⁊ vide cuius miniſteriū tibi traditū eſt per īpoſitionē manus epiſcopi. Ecce ſacerdos factus es ⁊ ad celebranduꝫ cōſecratus: vide nūc ut fideliter ⁊ deuote ī ſuo tp̄e deo ſacrificiū offeras ⁊ te ipſum irreprehenſibilem exhibeas. Nō alleuiaſti onus tuū: ſꝫ artiori iaꝫ alligatus es vinculo diſcipline: ⁊ ad maiorem teneris perfectionē ſanctitatis. Sacerdos oībus virtutibus dꝫ eē ornatus: ⁊ aliis bone vite exēplū prebere. Eius ꝯuerſatio nō cū popularibus ⁊ cōibus hominū vijs: ſꝫ cū angelis in celo aut cū perfectis viris in terra. Sacerdos ſacris veſtibus indutus xp̄i vices gerit ut deū pro ſe ⁊ pro oī populo ſuppliciter ⁊ humiliter roget. Hꝫ nāq; ante ſe ⁊ retro dn̄ice crucis ſignū ad memorandū iugiter xp̄i paſſionē. Ante ſe crucem in cauſula portat vt xp̄i veſtigia diligenter inſpiciat ⁊ ſequi ferventer ſtudeat. Poſt ſe cruce ſignatus eſt ut aduerſa quelibet illata ab alijs clementer pro deo toleret. Ante ſe crucē gerit ut propria peccata lugeat. poſt ſe ut alioꝝ etiam commiſſa ꝑ compaſſionem defleat: ⁊ ſe mediū inter deum ⁊ peccatorē ꝯſtitutū eē ſciat: nec ab oratione: nec ab oblatione ſancta torpeſcat: donec gratiā ⁊ miſericordiā īpetrare mereat̄. Qn̄ ſacerdos celebrat: deū honorat angelos letificat: eccleſiā edificat: viuos adiuuat: defunctis requiem preſtat: ⁊ ſeſe omnium bonorum participem efficit.

¶ Interrogatio de exercitio ante cōmunionem. ¶ Capitulum ſextum.

Cum tuā dignitatē dn̄e ⁊ meaꝫ vilitatē penſo: valde cōtremiſco ⁊ in meipſo cōfundor. Si.n. nō accedo: vitā fugito: ⁊ ſi indigne me īgeſſero offenſam incurro. Quid ḡ faciā deus meus auxiliator meus: ⁊ ꝯſiliator in neceſſitatibus? Tu doce me viā rectā ꝓpone breue aliquod exercitiuꝫ ſacre cōioni cōgruū. Utile eſt.n. ſcire q̄liter.ſ. deuote ac reuerent̄ tibi preparare debeā cor meū ad recipiēdū ſalubriter tuū ſacramentū ſeu etiā celebrādum tam magnū ⁊ diuinū ſacrificiū.

¶ De diſcuſſione ꝓp̄e conſcientie ⁊ emendationis propoſito. Cap̄. vij.

Super oīa cū ſumma humilitate cordis ⁊ ſupplici reuerētia cū plena fide ⁊ pia intētione honoris dei ad hoc ſacramētuꝫ: celebrādū: tractādū: ⁊ ſumēduꝫ: oꝫ dei accedere ſacerdotē. Diligenter examina cōſciaꝫ tuā ⁊ ꝑ poſſe tuo vera cōtritione ⁊ humili cōfeſſione eā nuda ⁊ clarifica: ita ut nil graue habeas aut ſcias quod te remordeat ⁊ liberꝝ acceſſuꝫ īpediat. Habeas diſplicētiā oīum peccatoꝝ tuoꝝ in generali: ⁊ pro quotidianis exceſſi

bus magiſ in ſpeciali doleas ꝛ gemas ꝛ ſi tempus patitur deo in ſecreto coꝛdis cunctaſ ꝯfitere paſſionū tuaꝝ miſerias. Jngemiſce ꝛ dole ꝙ adhuc ita carnalis ſis ꝛ mūdanus tā īmoꝛtificatus a paſſionibus tā plenus ꝯcupiſcētiarū motibus: tā icuſtoditus in ſenſibus exterioꝛibus: tā ſepe multis vaniſ fantaſijs iplicatus: tā multū iclinatus ad exterioꝛa: taꝫ negligēs ad iterioꝛa: tā levis ad riſuꝫ ꝛ diſſolutionē: tā durus ad fletū ꝛ ꝯpūctionē: tā ꝓmptus ad laxioꝛa ꝛ carnis comoda: tā ſegniſ ad rigoꝛē ꝛ feruoꝛē: tā curioſus ad nouā audiēda ꝛ pulchꝛa ituēda: tā remiſſus ad humilia ꝛ abiecta amplectēda tā cupidus ad multa hñda: ꝛ taꝫ parcus ad dādū: tā tenax ad retinēdū: tā incōſideratus in loquēdo: tā icōtinēs ad tacēdū: tā icōpoſitus i moꝛibus: tā ipoꝛtunus in actibus: taꝫ effuſus ſup cibū: tā ſurdus ad dei verbū: tā velox ad quietē tā tardus ad laboꝛē: taꝫ vigilans ad fabulas: tā ſomnolētus ad vigilias ſacras: tā feſtinus ad finē: taꝫ vagus ad attēdendū: tā negligēs i horis ꝑſoluendis: tā tepidus in celebrādo: tā aridus in cōicando: taꝫ cito diſtractus: taꝫ raro tibi bene collectus: taꝫ ſubito ꝯmotuſ ad irā: tā facilis ad alterius diſplicentiā: tā pronus ad iudicādū: tā rigidus ad arguendū: taꝫ letus ad proſpera: tam debilis in aduerſis: taꝫ ſepe multa bona proponēs ꝛ modicū ad effectū ꝑducēſ. Hiſ ꝛ aliis defectibus tuis cū doloꝛe ꝛ magna diſplicētia ꝓpꝛie infirmitatis cōfeſſis ac deploꝛatis firmū ſtatue propoſituꝫ ſempꝛ emēdandi vitā tuaꝫ ꝛ in melius proficiendi. Deinde cū plena reſignatione ꝛ integra volūtate offer teipſuꝫ i honoꝛē nois mei i ara coꝛdis tui holocauſtū ꝑpetuū. coꝛpus tuū ſcilicꝫ ꝛ aīaꝫ mihi fideliter cōmittēdo qtenus ſic digne merearis ad offerēdū deo ſacrificiū accedere ꝛ ſacramētū coꝛporis mei ſalubꝛiter ſuſcipere. Nō eſt. n. oblatio dignioꝛ ꝛ ſatiſfactio maioꝛ ꝑ peccatiſ diluēdis ꝙ ſeipſū pure ꝛ integre cū oblatiōe coꝛpoꝛis xp̄i in miſſa ꝛ in cōione deo offerre. Si hō fecerit qd in ſe ē ꝛ vere penituerit: quotiēſcūqꝫ pro venia ꝛ gratia ad me acceſſerit viuo ego dicit dñs: qꝛ nolo moꝛtē peccatoꝛis: ſꝫ magis ut cōuertaṫ ꝛ viuat: qm̄ peccatoꝝ ſuoꝝ nō recoꝛdaboꝛ amplius: ſed cuncta ſibi indulta erunt.

¶ De oblatione xp̄i in cruce ꝛ propꝛia reſignatione. ¶ Capitulū. viij.

Sicut ego meipſuꝫ expāſiſ i cruce manibuſ ꝛ nudo coꝛpoꝛe pro peccatiſ tuis deo patri ſpōte obtuli ita ut nihil in me remaneret quin totū in ſacrificiū diuine placationis trāſierit ita debes ꝛ tu temetipſum mihi volūtarie in oblationē purā ꝛ ſanctā quotidie in miſſa cū oībus viribus ꝛ affectibus tuis quanto intimius vales offerre. Quid magis a te requiro ꝙ ut te ſtudeaſ mihi ex integro reſignare. Quicqd pt̄er teipſum das nihil curo: qꝛ nō q̄ro datū tuū ſꝫ te. Sicut nō ſufficeret tibi oībus habitis pt̄er me: ita nec mihi placere poterit qcqd dederiſ te nō oblato. Offer te mihi ꝛ da te totū ꝑ deo ꝛ erit accepta oblatio. Ecce ego me totū obtuli patri ꝑ te, dedi ēt totū coꝛpuſ meū ꝛ ſanguinē in cibū ut totus tuus

eſſe ꝛ tu meus ꝑmaneres. Si aūt i teipſo ſteteris nec ſpōte te ad volūtatē meā obtuleris. nō ē plena oblatio nec integra erit īter nos vnio. Jdō oīa opa tua ꝓcedere dʒ ſpōtanea tuiipſius in manus dei oblatio ſi libertatē conſeq vis ꝛ grāʒ. Jdeo taʒ pauci illūinati ꝛ libi intus efficiūt. qꝛ ſeipſos ex toto abnegare neſciūt. ē firma ſentētia mea. niſi qs renūtiauerit oībus nō pōt meus eē diſcipulus Tu ḡ ſi optas meus eē diſcipulus: offer teipꝫ mihi cū oībus affectibus tuis. ❡ Quot nos ꝛ oīa nr̄a dō dēbemus offerre ꝛ ꝓ oībus orare. ❡ Capitulum nonum.

Domine oīa tua ſūt q̄ i celo ſūt ꝛ in terra. Deſidero meipꝫ tibi i ſpōtaneā oblationē offerr̄ ꝛ tuus ꝑpetue ꝑmaner̄. Dn̄e i ſimplitate cordis mei offero meipꝫ tibi hodie i ſuū ſempiternū: i obſequiū ꝛ ſacrificiū laudis ꝑpetue. Suſcipe me cū hac ſcā oblatione tui p̄cioſi corpiſ quā tibi hodie i p̄ntia angeloꝝ: iuiſibilit̄ aſſiſtētiū offero: ut ſit ꝓ me ꝛ ꝓ cūcto populo tuo i ſalutē. Dn̄e offero tibi oīa pcā ꝛ delicta mea q̄ cōmiſi corā te ꝛ ſcis āgelis tuis a die quo p̄mū pcāre potui vſqʒ ad diē hāc ſup placabili altari tuo: ut tu oīa parit̄ icēdas ꝛ cōburas igne charitatis tue: ꝛ dleas vniuerſas maculas pcōꝝ meorū: ꝛ ꝯſciāʒ meā ab oī delicto emūdes ꝛ reſtituas mihi grāʒ tuā q̄ͣ peccādo amiſi oīa mihi plene idulgēdo ꝛ i oſculūʒ pacis me mihi corditer aſſumēdo. Quid poſſū ager̄ ꝓ pcīs meiſ: niſi humilit̄ ea cōfitēdo ꝛ lamētādo ꝛ tuā ꝓpitiationē iceſſant̄ deꝑcādo? Depcor te exaudi me ꝓpitius vbi aſto coraʒ te deus meus. Oīa pcā mea mihi maxime diſplicēt. Nolo ea vnq̄ͣ ampli9 ꝑpetrare ſʒ ꝓ eis doleo ꝛ dolebo q̄ͣdiu vixero: ꝑatus penitētiā agere ꝛ ꝓ poſſe ſatiſfacere. Dimitte mihi d̄ſ. Dimitte mihi pcā mea: ꝑp nomē ſcm̄ tuū ſalua aiāʒ meā q̄ͣ p̄cioſo ſanguine tuo redemiſti. Ecce cōmitto me miīe tue: reſigno me i manibus tuis: age mecū ſm̄ bonitatē tuā nō ſʒ meā maliciā ꝛ iniqtateʒ. Offero ēt tibi oīa bona mea: q̄ͣuis valde pauca ꝛ ipfecta ut tu ea emēdes ꝛ ſcificeſ: ut ea grata hēas ꝛ accepta tibi faciaſ ꝛ ſp ad meliōa trahaſ nec nō ad beatū ꝛ laudabilē finē me pigrū ꝛ iutilē homūtioneʒ pducas. Offero quoqʒ tibi oīa d̄ſideria deuotoꝝ neceſſitates parētū amicoꝝ fratꝝ: ſoroꝝ oīumqʒ charoꝝ meoꝝ ꝛ coꝝ q mihi rel alijs ꝑp amorē tuū bn̄fecerūt ꝛ q orōnes ꝛ miſſas pro ſe ſuiſqʒ oībus dici a me d̄ſiderauer̄t ꝛ petier̄t ſiue i cāne adhuc viuāt ſiue iā ſeculo d̄ſuncti ſint ut oēs ſibi auxiliū grē tue opē ꝯſolatiōis ꝓtectionē a ꝑiculiſ liberationē a peniſ aduenire ſentiāt: ꝛ ut ab oībus malis erepti grāſ tibi magnificaſ leti pſoluāt. Offero ēt tibi p̄ces ꝛ hoſtiaſ placatōiſ ꝓ illis ſpālit̄ q me i aliquo leſer̄t: cōtriſtauer̄t aut vituperauerūt ul' aliqd dānū uel grauamē itulerūt: ꝓ his quoqʒ oībus quoſ aliqn̄ cōtriſtaui conturbaui grauaui ꝛ ſcādaliçaui. v̄bis factis ſciēter ꝛ ignoranr̄ ut nobis oībus parit̄ idulgeas pcā nr̄a ꝛ mutuas offēſiōes. Aufer dn̄e a cordibus nr̄is oēʒ ſuſpitionē idignationē: irā ꝛ diſceptationē ꝛ qcqd pōt charitatē leder̄ ꝛ fraternā dilectioneʒ minuere. Miſerere miſerere dn̄e miāʒ tuā poſcētibus da grāʒ indigentibus ꝛ fac nos tales exiſtere ut ſi-

mus digni gratia tua perfrui: ⁊ ad vitam proficiamus eternam. Amen.

¶ Quot sacra communio de facili non eſt relinquenda. Capitulum .x.

FRequenter recurrēdū ē ad fontē gratie ⁊ diuine mīe ad fontē bonitatis ⁊ totius puritatis q̄tenus a paſſionibus tuis ⁊ vitijs curari valeas ⁊ ꝯ vniuerſas tētationes ⁊ fallacias diaboli fortior atq̄ꝫ vigilātior effici merearis. Inimicus sciēs fructū ⁊ remedium maximū in sacra cōione poſitū oimō ⁊ occaſione nitit̄ fideles ⁊ ꝺuotos q̄ꝫtū ꝑualet retrahere ⁊ īpedire. Cū.n. q̄dā sacre cōioni ſe aptare diſponūt peiores ſathane imiſſiōes patiūt̄. Ipſe.n. nec q̄ꝫ ſpūs ut ī Job ſcribit̄ venit inter filios dei ut ſolita eius neq̄tia ꝑturbet aut timidos nimiū reddat ⁊ ꝑplexos q̄tenus affectū coꝝ minuat vel fidē īpugnādo auferat ſi forte aut oīno cōionē relinquāt aut cū tꝑe accedāt Sꝫ nō ē q̄cq̄ꝫ curādū de ꝯſutijs ⁊ fantaſijs illius q̄ꝫtūlibet turpibus ⁊ horridis ſꝫ cūcta fantaſmata ī caput eius ſunt retorq̄ueda. Cōtēnēdus ē mis̄ ⁊ deridēdus: nec ꝑꝑ īſultus eius ⁊ cōmotiōes q̄s ſuſcitat sacra ē omittēda cōio. Sepe ēt īpedit nimia ſollicitudo ꝓ deuotōe hn̄da ⁊ anxietates q̄dā ꝺ ꝯfeſſiōe faciēda. Age bꝫ ꝯſiliū ſapiētiū ⁊ ꝺpōe anxietatē ⁊ ſcrupulū: q2 grāꝫ ꝺi īpedit ⁊ deuotionē mētis ꝺſtruit. Propt̄ aliq̄uā ꝑuā tribulationē ul' grauitatē ſacrā ne dimittas cōionē: ſꝫ vade citius cōfiteri ⁊ oēs offenſiones alijs libēter īdulge. Si vo tu aliquē offendiſti veniaꝫ humilit̄ ꝑcare ⁊ ꝺs libēt̄ īdulgebit tibi. Quid ꝓdeſt diu tardare cōfeſſionē aut ſacraꝫ differre cōionē: Expurga te cū ꝑmis expue velocit̄ venenuꝫ feſtina accipe remediū ⁊ ſenties melius q̄ꝫ ſi diu diſtuleris. Si hodie ꝑꝑ iſtō dimitt̄ cras forſitā illud magis eueniet ⁊ ſic diu poſſes a cōione impediri ⁊ magis īeptus fieri. Quāto ḡ citius vales: a p̄nti grauitate ⁊ īertia te excutias: q2 nihil īportat diu anxiari diu cū turbatiōe trāſire ⁊ ob quotidiana obſtacula ſe a diuinis ſeq̄ſtrare īmo plīm nocet diu cōionē ꝓtelare nā ⁊ grauēꝫ torporē ꝯſueuit inducer̄. Prohdolor q̄dā tepidi ⁊ diſſoluti moras cōfitēdi libent̄ accipiūt ⁊ cōionē ſacrā idcirco differre cupiūt ne ad maiorē ſui cuſtodiā ſe dare teneant̄. Heu q̄ꝫ modicaꝫ charitatē ⁊ debilē deuotionē habēt q̄ ſacrā cōionē tā faciliter poſtponūt: q̄ꝫ felix ille ⁊ deo acceptus hꝫ q̄ ſic viuit ⁊ tali puritate cōſciaꝫ ſuā cuſtodit ut ēt oī die cōicari paratus ⁊ bn̄ affectatus eēt ſi ei liceret ⁊ ſine nota agē poſſet. Si q̄s īterdū abſtinet humilitatis grā aut legitiā īpediēte cā laudādus ē ꝺ reuerētia. Si āt torpor obrepſerit ſe īpꝫ excitar̄ dꝫ ⁊ facere q̄d in ſe ē ⁊ dn̄s aderit ꝺſiderio ſuo ꝓ bona volūtate q̄ꝫ ſpālit̄ reſpicit. Cū vo legitime ꝑpeditus ē hēbit ſemꝑ bonā volūtatē ⁊ piā intētionē cōicādi ⁊ ſic n̄ carebit fructu sacri. Pōt.n. q̄libꝫ deuotus oī die ⁊ oī hora ad ſpūalē xp̄i cōionē ſalubrit̄ ⁊ ſine ꝓhibitōe accedere ⁊ tn̄ cert̄ diebus ⁊ ſtatuto tꝑe corpus ſui redēptoris cū affectuoſa reuerētia ſacramentalit̄ dꝫ ſuſcipere ⁊ magis laudē dei ⁊ honoreꝫ pretēdere q̄ꝫ ſuā cōſolationeꝫ querere Naꝫ totiens myſtice communicat ⁊

inuiſibiliṫ reficiṫ quotiēs incarnatōis xp̄i myſteriū paſſionēq3 deuote recolit ⁊ ī amore eius accēdiṫ. Qui aliṫ ſe nō prepat niſi iſtāte feſto vl' ɔſuetudine ɔpellēte ſepius īparatus erit. Beatus q̄ ſe dn̄o ī holcauſtū offert quotiens celebrat aut cōicat. Nō ſis in celebrādo nimis ꝓlixus aut feſtinus ſed ſua bonū cōmune modū cū q̄bus viuis. Nō d̄bes alijs gn̄are moleſtiā ⁊ tediū ſ3 cōem ſua viā ſ3 maioꝝ īſtitutionē ⁊ potius alioꝝ ſuire vtilitati q̄ꝓprie deuotioni vel affectui.

¶ Quot corpus xp̄i ⁊ ſacra ſcriptura maxīe ſint aīe fideli neceſſaria.

¶ Capitulum. xj.

O Dulciſſime domīe ieſu q̄ꝫ ta eſt dulcedo d̄uote aīe tecū epulantis ī cōuiuio tuo vbi ei nō alius cibus mādūcandus ꝓponiṫ niſi tu vnicus dilectus eius ſup oīa d̄ſideria cordis eius d̄ſiderabilis. Et mihi q̄dē dulce foret ī p̄ſentia tua ex ītimo affectu lachrymas fūdere: ⁊ cū pia magdalena pedes tuos lachrymis irrigaṙ. Sed vbiē hec d̄uotio: vbi lachrymaꝝ ſcāꝝ copioſa effuſio. Certe in ɔſpectu tuo ⁊ ſanctorum angeloꝝ tuoꝝ totu3 cor meū ardere deberet ⁊ ex gaudio flere. Hēo.n. te in ſacr̄o vere p̄ſentē: q̄ꝫuis aliena ſpecie occultatū. Nā in ꝓpria ⁊ diuina claritate te conſpicere oculi mei ferre nō poſſēt: ſ3 neq3 totus mūdus ī fulgore glorie maieſtatꝭ tue ſubſiſteret. Jnhoc ḡ ībecillitati mee ɔſulis q̄ꝫ te ſub ſacr̄o abſcōdis. Hēo vere ⁊ adoro quē āgeli adorāt ī celo: ſ3 ego adhuc iteri3 ī fideli aūt ī ſpecie ⁊ ſine velamine. Me o3 cōtēptū eē in lumine vere fidei ⁊ in ea ambulare donec aſpiret dies eterne claritatis ⁊ vmbre figuraꝝ iclinētur. Cū aūt venerit qd̄ pfectū ē ceſſabit vſus ſacramētorū q2 bti in gloria celeſti non egent medicamine ſacramētali: gaudēt.n. ſine fine ī p̄ſentia dei facie ad faciē gloriā eius ſpeculātes ⁊ d̄ claritate ī claritatē abyſſalis d̄itatis trāſformati guſtāt v̄bu3 dei carnē factu3: ſicut fuit ab initio ⁊ manet ī etnū. Memor hoꝝ mirabilium graue mihi ſit tediū ēt quodlibet ſpūale ſolatiū q2 q̄ꝫdiu dn̄3 meū apte ī ſua gloria nō video pro nihilo duco oē qd̄ ī mūdo ɔſpicio ⁊ audio. Teſtis es tu mihi d̄us q̄ꝫ nulla pōt me res cōſolari nulla creatura quietare niſi tu d̄us meus quē d̄ſidero eternaliṫ cōtēplari. S3 ñ ē hoc poſſibile durāte me ī hac mortalitate. Jd̄ o3 vt me pona3 ad magnā patiētiā ⁊ meipſu3 ī oī d̄ſiderio tibi ſbmittā. Nā ⁊ ſci tui dn̄e q̄ tecū iā ī rgno celoꝝ exultāt: ī fid̄ ⁊ patiētia magna dū viuerēt aduētu3 glīe tue expectabāt. Qd̄ illi crediderunt ego credo qd̄ illi ſperauerūt ego ſpero quo illi ꝑuenerūt ꝑ grā3 tuā me vētuꝝ cōfido. Ambulabo iteri3 ī fid̄ exemplis cōfortatus ſcōꝝ. Hēo ēt libros ſcōs ꝓ ſolatio ⁊ vite ſpeculo: atq3 ſup hec oīa ſciſſimū corpus tuū ꝓ ſinglari rmedio ⁊ refugio. Duo nāq3 mihi neceſſaria pmaxīe ſentio ī hac vita: ſine q̄bus mihi importabilis foret iſta miſabil' vita. Jn carcerṙ corpuſ huiuſ detētus duobus me egre fateor cibo ſ. ⁊ lumīe. Dediſti itaq3 mihi infirmo ſacrū corpus tuū ad refectionē mētis ⁊ corporiſ ⁊ poſuiſti lucernā pedibus

meis vbũ tuũ. Sine his duobus bñ viuere nõ poſſez: nã verbũ dei lux aie mee: ⁊ ſacr̃m tuũ panis vite. Hec poſſunt ẽt dici menſe due hic ⁊ inde i gazophylatõ ſcẽ eccleſie poſite: Una mẽſa ẽ ſacri altaris hñs panez ſcm̃.i. corpus xp̄i p̄cioſuz. Altera ẽ diuine legiſ cõtinẽs doctrinã ſcãz: erudiẽs fidẽ rectam ⁊ firmit᷑ vſqz ad ĩteriora velaminis vbi ſunt ſcã ſcõꝝ pducens. Gr̃as tibi dñe ieſu lux lucis eterne, p doctrine ſacre mẽſa q̄ nobis p ſeruos tuos pphetas ⁊ aplõs alioſqz doctoreſ miniſtraſti. Gr̃aſ tibi creator ⁊ redẽptor hoĩuz q ad declarãdã toti mũdo charitatẽ tuã cenã paraſti magnã in qua nõ agnuz typicũ: ſed tuũ ſciſſimũ corpus ⁊ ſanguinẽ ppoſuiſti mãducãdũ letificãſ oẽſ fideleſ cõuiuio ſacro ⁊ calice iebriãſ ſalutari: i quo ſt oẽs delitie paradiſi: ⁊ epulant᷑ nobiſcũ angeli ſãcti. ſz ſuauitate feliciori. O q̄ magnũ ⁊ honorabile ẽ officiũ ſacerdotuz quibus datũ ẽ dñz maieſtatiſ vbis ſacris ꝯſecrare labijs bñdicere manibus tenere. ore pprio ſumere: ⁊ ceteriſ miniſtrare. O q̄ mũde debẽt eſſe manus ille q̄ puꝝ os: q̄ ſcm̃ corpus q̄ imaculatũ erit cor ſacerdotis: ad quẽ totiens ingredit᷑ auctor puritatiſ. Ex ore ſacerdotis nihil niſi ſanctuz nihil niſi honeſtũ ⁊ vtile procedere dz verbũ q tã ſepe xp̄i accipit ſacr̃z. Ocli eiuſ ſimplices ⁊ pudici q xp̄i corpuſ ſolẽt ituer. Manuſ pure ⁊ in celũ eleuate que creatorẽ celi ⁊ terre ſolent cõtrectare. Sacerdotibus ſpãliter i lege dr̃. Sãcti eſtote qm̃ ego ſcũs ſuz dñs ds veſter. Adiuuet nos grã tua oꝑs deus ut q officiũ ſacerdotale ſuſcepimuſ digne ac deuote tibi i oi puritate ⁊ ꝯſcia bona famulari valeamuſ. Et ſi nõ poſſumus i tanta inocẽtia vite cõuerſari ut debemuſ: ꝯcede nobis tñ digne flere mala q̄ geſſimus: ut in ſpũ humilitatis ac bone volũtatis propoſito tibi ſeruẽtius d̃ cetero deſuire valeamus.

¶ Quod magna diligẽtia ſe debeat cõicaturus xp̄o preparare. Ca. xij.

Ego ſuz puritatiſ amator ⁊ dator oĩs ſanctitatis. Ego cor puꝝ q̄ro ⁊ ibi ẽ locus regetionis mee. Para mihi cenaculũ grãde ſtratũ: ⁊ faciaz apd̃ te paſca cũ diſcipl'is meis. Si viſ veniã ad te ⁊ apud te maneã expurga vetus fermẽtũ ⁊ mũda cordis tui habitaculũ. Exclude totũ ſeculũ ⁊ oẽz vitioꝝ tumultũ ſede tã q̄ paſſer ſolitarius in tecto: ⁊ cogita exceſſus tuos in amaritudine aĩe tue. Oĩs nãqz amãſ ſuo dilecto amatori optimũ ⁊ pulcherrimũ p̄parat locũ qr in hoc cognoſcit᷑ affectus ſuſcipiẽtis dilectũ. Scito tñ te nõ poſſe ſatiſfacere huic p̄paratiõi ex merito tue actionis ẽt ſi p integrũ annũ pparares ⁊ nihil aliud in mente hres. Sz ex ſola pietate ⁊ gratia mea pmitteris ad mẽſaz meã accedere ac ſi mẽdicus ad prandiũ vocaret᷑ diuitis: ⁊ ille nihil aliud hẽat ad retribuẽdũ bñficijs eius niſi ſe humiliãdo ⁊ regratiãdo. Fac qd̃ in te ẽ ⁊ diligẽter facito nõ ẽ cõſuetudine: nõ ex neceſſitate: ſz cũ timore ⁊ reuerentia ⁊ affectu accipe corpuſ dilecti dñi dei tui dignãtis ad te venire. Ego ſuz ꝙuocaui ego iuſſi fieri ego ſupplebo qd̃ tibi deeſt veni ⁊ ſuſcipe me. Cũ grãz deuotionis

tribuo gratias age deo tuo: non qꝛ di-
gnus es: ſʒ qꝛ tui miſertus ſuʒ. Si nō hēſ
ſed magis aridū te ſentis īſiſte oꝛoni
ingemiſce ⁊ pulſa: nec deſiſtas donec
merearis micā aut guttā gratie ſaluta
ris accipe. Tu mei īdiges nō ego tui
īdigeo. Nec tu me ſanctificare venis
ſʒ ego te ſanctificare ⁊ melioꝛarī venio
Tu venis ut ex me ſcīficeris ⁊ mihi
vniaris ut nouā gratiā recipias ⁊ de
nouo ad emēdationē accēdaris. No
li negligere hāc gratiā ſemꝑ pꝛepara
cū oī diligētia coꝛ tuū ⁊ introduc ad te
dilectū tuū. Oʒ āt ut nō ſolū: te ꝑpa-
res ad deuotionē ante cōionē ſʒ ut ēt
te ſollicite cōſerues in ea poſt ſacri per
ceptionē: nec minoꝛ cuſtodia poſt exi
gitꝛ ꝙ deuota pꝛeparatio pꝛius. Nā bo-
na poſtmodū cuſtodia optima iterū
ē pꝛeparatio ad maioꝛē gratiā ꝯſequē
dā. Ex eo quippe valde indiſpoſitus
qs redditꝛ ſi ſtati fuerit nimis effuſus
ad exterioꝛa ſolatia. Caue a mltiloquio
mane in ſecreto ⁊ fruē deo tuo. Ipm
n. habes quē totus mūdus tibi aufer
re nō poteſt. Ego ſuʒ cui te totū dare
debes ita vt iaʒ vltra nō in te: ſʒ in me
abſqʒ oī ſollicitudine viuas. ❡ Qđ
toto coꝛde aīa deuota xp̄i vnionē ī ſa-
cramēto affectare dʒ. ❡ Capi. xiij.

QUis mihi det dn̄e vt inueniā te
ſolū ⁊ aperiā tibi totū coꝛ meuʒ
⁊ fruar te ſicut deſiderat aīa mea ⁊ iaʒ
me nēo ꝺſpiciat nec vlla creatura me
moueat vel reſpiciat: ſʒ tu ſolus mihi
loquaris ⁊ ego tibi: ſicut ſol ſolet dile-
ctus ad dilectum loqui ⁊ amicus cuʒ
amico cōuiuari: Hoc oꝛo hoc deſide-
ro vt tibi totus vniar: ⁊ coꝛ meū ab oī-
bus creatis rebus abſtrahaʒ magiſqʒ
per ſacrā cōiōnē ac frequētꝛ celebꝛatio
nē celeſtia ⁊ eterna ſapere diſcaʒ. Ah
dn̄e deus qn̄ ero tecuʒ totus vnitus ⁊
abſoꝛptus meiqʒ totalitꝛ oblitus: Tu
in me ⁊ ego in te ⁊ ſic nos paritꝛ ī vnū
manere cōcede. Uere tu es dilectus
meus electus ex milibus in quo ꝯpla
cuit aīe mee habitarī oībus diebus vi-
te ſue. Uere tu pacificus meus ī quo
pax ſumma ⁊ requies vera extra quē
laboꝛ ⁊ doloꝛ ⁊ infinita miſeria. Uere
tu es deus abſcōditus: ⁊ cōſiliū tuum
nō ē cū īpijs ſʒ cū humilibus ⁊ ſimpli
cibus ſmo tuus. O ꝙ ſuauis eſt dn̄e
ſpiritus tuus: qui ut dulcedinē tuā in
filios demonſtrares pane ſuauiſſimo
ꝺ celo ꝺſcendēte illos reficē dignaris
Uere nō eſt alia natio tā grandis que
hēat deos appꝛopinquantes ſibi ſicut
tu deus nr̄ ades vniuerſis fidelibus
tuis. quibus ob quotidianū ſolatiū ⁊
coꝛ erigendū in celū te tribus ad edē-
dū ⁊ fruēdū. Que ē. n. alia gens taʒ in
clyta ſicut plebs xp̄iana: aut que crea
tura ſub celo taʒ dilecta ut aīa deuota
ad quā ingreditꝛ deus ut paſcat eā car
ne ſua glorioſa: O ineffabilis gratia
o ammirabilis dignatio o amoꝛ immen
ſus hoī ſingulariter impenſus. Sʒ qđ
retribuā dn̄o pꝛo gratia iſta: pꝛo cha-
ritate tā eximia: Non eſt aliud quod
gratius donare queā: ꝙ ut coꝛ meum
deo meo totaliter tribuā ⁊ intime con
iungā. Tunc exultabunt oīa interio-
ra mea cum perfecte fuerit vnita deo
anima mea: Tunc dicet mihi ſi tu vis
eſſe mecuʒ ego volo eſſe tecū: Et ego
reſpondebo illi. Dignare dn̄e manere

mecum ego volo libenter eſſe tecum.
Hoc eſt totum deſiderium meum ut
cor meum tibi ſit vnitum.

¶ De quorūdā deuotoꝝ ardenti de
ſiderio ad corpus xp̄i. ¶ Capi. xiiij.

O Quā magna multitudo dulce
dinis tue dn̄e q̄ abſcōdiſti timē
tibus te. Quando recordor deuotoꝝ
aliquoꝝ ad ſacr̄m tuū dn̄e cum maxi-
ma deuotione ꝛ affectu accedentium
tunc ſepius i meipſo confundor ꝛ eru
beſco ꝙ ad altare tuū ꝛ ſacre cōionis
menſā tā tepide ꝛ frigide accedo: ꝙ
ita aridus ꝛ ſine affectione cordis ma
neo ꝛ ꝙ non ſū totalit̄ accenſus corā
te deo meo nec ita vehemēt̄ attractus
ꝛ affectus ſicut multi deuoti fuerunt
qui pre nimio deſiderio cōionis ꝛ ſen
ſibili cordis amore a fletu ſe nō potue
runt cōtinere ſ; ore cordis ꝛ corporis
pariter ad te deū fontē viuū medulli-
tus inhiabāt ſuam eſuriē nō valentes
aliter tēperare nec ſatiare niſi corpus
tuū cum oī iocunditate a ſpirituali aui
ditate accepiſſent. O vera ardēs fides
eoꝝ probabile exiſtens argumentum
ſacre preſentie tue. Iſti enim veraci-
ter cognoſcunt dn̄m ſuū in fractione
panis: quoꝝ cor tā valide ardet in eiſ
de ieſu ambulante cum eis. Longe ē
a me ſepe talis affectus ꝛ deuotio tā
vehemens amor ꝛ ardor. Eſto mihi
propitius ieſu bone dulcis ꝛ benigne
ꝛ concede pauperi mendico tuo uel
interdū modicum de cordiali affectu
amoris tui in ſacra cōione ſentire ut fi
des mea magis cōualeſcat: ſpes in bo
nitate tua proficiat: ꝛ charitas ſemel
perfecte accenſa ꝛ celeſte māna exper
ta nunq̄ deficiat. Potens eſt aūt miſe
ricordia tua etiā gratiam deſideratā
mihi p̄ſtar̄ ꝛ i ſpiritu ardoris cū dies
bn̄placiti tui aduenerit. me clemētiſſi-
me viſitare. Etenim licet tāto deſiderio
tā ſpecialiū deuotoꝝ tuoꝝ nō ardeo
tamen de gratia tua illius magni in-
flammati deſiderij deſiderium habeo
orans ꝛ deſiderans omniū talium fer
uidorum amatorū tuorū participem
me fieri ac eorum ſancto conſortio an
numerari.

¶ Quod gratia deuotionis humi-
litate ꝛ ſuiipſius abnegatione acqui-
ritur. ¶ Capitulum. xv.

O Portet deuotiōis grā inſtāter
qrere indeſinēter peter̄ patiē-
ter ꝛ fiducialiter expectare gratāter
recipere humiliter conſeruare: ſtudio
ſe cū ea operari: ac deo tempus ꝛ mo
dum ſuperne viſitationis donec veni
at committere. Humiliare precipue
te debes cum parum aut nihil deuo-
tionis interius ſentis ſed non nimi-
um deiici: nec inordinate contriſtari.
dat ſepe deus in vno breui momento
quod longo negauit tempore. Dat eti
am quandoq; in fine quod in princi-
pio orationis largire diſtulit. Si ſem-
per cito gratia daretur ꝛ p voto adeſ-
ſet nō eſſet infirmo homini bene por-
tabile. Propterea in bona ſpe ꝛ humi
li patientia expectanda eſt deuotioniſ
gratia. Tibi tamen ꝛ peccatis tuis
imputa cum non datur uel etiam oc-
culte tollitur. Modicum quandoq; ē
quod gratiam impedit ꝛ abſcondit ſi
tn̄ modicum ꝛ non potius grande di-
ci debeat quod tantū bonū prohibet

Et ſi hoc ipſuꝫ modicum vel grande
amoueris ⁊ ꝑfecte viceris erit qḋ pe
tiſti. Statiꝫ nāqꝫ vt te deo ex toto cor
de tradideris nec hoc vel illud ꝓ tuo
libitu ſeu velle q̄ſieris ſꝫ itegre te i ip-
ſo poſueris vnitū te iuenies: ⁊ pacatū
q꞉ nil ita bn̄ ſapiet ⁊ placebit ſicut bn̄-
placitū diuine volūtatꝯ. Quiſqꝫ ḡ in
tētionē ſuā ſimplici corde ſurſū ad de
uꝫ leuauerit ſeqꝫ ab oī iordinato amo
re ſeu diſplicentia cuiuſlibet rei create
euacuauerit aptiſſimus gr̄e ꝑcipiēde
ac dignus duotiōis munere erit. Dat
eniꝫ dn̄s ibi bn̄dictioneꝫ ſuā vbi vaſa
vacua iuenerit. Et quāto ꝑfectius qs
īfimis renūciauerit ⁊ magis ſibiipſi ꝑ
cōtēptuꝫ ſui morit̄: tanto gr̄a celerius
venit copioſius itrat ⁊ altius libeꝝ cō
eleuat. Tunc videbit ⁊ affluet ⁊ mira
bit̄ ⁊ dilatabit̄ cor eius in ipſo q꞉ ma-
nus dn̄i cū eo: ⁊ ipſe ſe poſuit totalit̄
i manu eius vſqꝫ i ſeculū. Ecce ſic bn̄
dicet̄ hō ꝗ q̄rit deū in toto corde ſuo
nec i vanū accipit aīaꝫ ſuā. Hic in acci
piēdo ſacrā eucbariſtiā magnaꝫ ꝓme
retur diuine vnionis gr̄aꝫ. q꞉ nō reſpi
cit ad propriā deuotioneꝫ ⁊ conſolatō
nem: ſed ad dei gloriam ⁊ honorem.

¶ Quot neceſſitates nr̄as xp̄o apir̄ ⁊ eiuſ gr̄aꝫ poſtular̄ ḋbemuſ. Ca. xvj.

O Dulciſſime atqꝫ amantiſſime
dn̄e quē nūc duote deſidero ſu-
ſcipere tu ſcis īfirmitatē meā ⁊ neceſ-
ſitatē quā patior: i quātis malis ⁊ vici
is iaceo ꝙ ſepe ſuꝫ grauatus: tētatus:
turbatus ⁊ iqnatus. Pro remedio ad
te venio ꝓ cōſolatiōe ⁊ ſbleuamine te
ḋprecor. Ad oīa ſciētē loquor cui ma-
nifeſta ſunt oīa interiora mea: ⁊ ꝗ ſo-
lus potes me ꝑfecte cōſolari ⁊ adiuua
re. Tu ſcis ꝗbus bonis idigeo pre oī-
bus: ⁊ ꝙ pauꝑ ſuꝫ i virtutibus. Ecce
ſto an̄ te pauꝑ ⁊ nudus gr̄aꝫ poſtulās
⁊ miſericordiā iplorās. Refice eſuriē-
tē mēdicū tuū: accēde frigiditatē meā
igne amoris tui illumina cecitatē meā
claritate ꝑ̄ſentie tue. Uerte mihi oīa
terrena ⁊ amaritudineꝫ: oīa grauia ⁊
cōtraria i patiētiā: oīa īfima ⁊ creata i
cōtēptū ⁊ obliuionē. Erige cor meum
ad te in celū: ⁊ ne dimittas me vagari
ſuꝑ traꝫ. Tu ſolus mihi ex hoc iā dul
ceſcas vſqꝫ i ſeculū: q꞉ tu ſolus cibus
⁊ potus meus amor meus ⁊ gaudiuꝫ
meū dulcedo mea ⁊ totū bonū meum
Utinā me totaliter ex tua ꝑ̄ſentia ac-
cēdas: comburas: ⁊ i te trāſmutes: vt
vnus tecū efficiar ſpiritus ꝑ gr̄aꝫ iter
ne vniōis ⁊ liquefactionē ardētꝯ amo-
ris. Ne patiaris me ieiuniū ⁊ aridū a
te recedē ſꝫ opare mecuꝫ miſericordit̄
ſicut ſepius opatus es cū ſcis tuis mi
rabilit̄. Quid mirū ſi totus ex te igne
ſcerē ⁊ i meipſo deficerē cū tu ſis ignis
ſemꝑ ardēs ⁊ nūꝙ ḋficiēs: amor cor-
da purificās ⁊ intellectuꝫ illuminās.

¶ De ardēti amore ⁊ vehemēti affe-
ctu ſuſcipiēdi xp̄ꝫ. Uox diſcipli. c. xvij

C Um ſumma deuotiōe ⁊ ardē-
ti amore cū toto cordis affectu
⁊ feruore deſidero te dn̄e ſuſcipꝫ quē-
admodū multi ſancti ⁊ duote ꝑſone i
cōmunicādo te ḋſiderauerūt: qui tibi
maxie i ſcitate vite placuerūt: ⁊ i ardē
tiſſima deuotiōe fuerūt. O deus me-
us amor eternus totuꝫ bonū meū feli
citas iterminabilis cupio te ſuſcipere
cū vehemētiſſimo ḋſiderio ⁊ digniſſi

mareuerētia ꝙ aliqſ ſcōꝝ vnqꝫ hūit ⁊ ſentire potuit. Et licꝫ idignus ſuꝫ oīa illa ſentimēta deuotiōis hēre tn̄ offero tibi totū cordiſ mei affectū ac ſi oīa illa gratiſſime iflāmata ꝺſideria ſoluſ hērēꝫ. Sꝫ ⁊ quecūqꝫ pōt pia mēs cōcipere ⁊ ꝺſiderare: hec oīa tibi cū ſūma reuerētia veneratiōe ac itimo fauore ꝑbeo ⁊ offero. Nihil opto mihi reſeruare ſꝫ me ⁊ oīa mea tibi ſpōte ⁊ libentiſſime imolarē. Dn̄e deus meus creator meus ⁊ redēptor meus cū tali affectu: reuerētia: laude ⁊ honore: cū tali gratitudie dignitate ⁊ amore: cūꝫ tali fide: ſpe ⁊ puritate te affecto hodie ſuſcipere ſicut te ſuſcepit ⁊ deſiderauit ſciſſima mater tua glorioſa virgo maria: quādo āgelo euāgelizāti ſibi icarnatiōis myſteriū hūiliter ⁊ deuote reſpōdit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi ſꝫm vbū tuū. Et ſicut beatus ꝑcurſor tuus excelētiſſimus ſcōꝝ. Johānes baptiſta i ꝑſentia tua letabūdus exultauit i gaudio ſpiritus ſci dū adhuc maternis clauderet viſceribuſ: ⁊ poſtmodū cernēs iter hoīes ieſuꝫ ambulātēꝫ valde ſe hūiliās ꝺuoto cū affectu dicebat: Amicuſ āt ſponſi qui ſtat ⁊ audit cum gaudio gaudet propter vocem ſpōſi: ſic ⁊ ego magnis ⁊ ſacris deſiderijs opto iflāmari ⁊ tibi ex toto corde meipſuꝫ ꝑſentare. Vn̄ ⁊ oīuꝫ deuotorū cordiū iubilationes ardentes affectus: mētales exceſſus ac ſupnales illuminatiōes ⁊ celicas viſiones tibi offero ⁊ exibeo cū oībus vtutibus ⁊ laudibus ab oī creatura i celo: ⁊ i terra celebratis ⁊ celebrādis ꝓ me ⁊ oībus mihi i oratiōe cōmēdatis qtenus ab oībus digne lauderis ⁊ i ꝑpetuū glorificeris. Accipe vota mea dn̄e deus meus ⁊ ꝺſideria ifinite laudatiōis ⁊ imēſe bn̄dictiōis q̄ tibi ſꝫ multitudinē ineffabilis magnitudinis tue iure debētur. Hec tibi reddo ⁊ reddere ꝺſidero ꝑ ſingulos dies ⁊ momēta tēpoꝝ atqꝫ ad reddēdū mecū tibi grās ⁊ laudes oēs celeſteſ ſpūs ⁊ cūctos fideleſ tuos ꝑcibus ⁊ affectibus iuito ⁊ exoro. Laudēt te vniuerſi ppl'i: tribuſ ⁊ lingue ⁊ ſanctū ac mellifluū nomē tuuꝫ cū ſūma iubilatiōe et ardēti ꝺuotione magnificēt. Et qcūqꝫ reuerēter ac deuote altiſſimū ſacrū tuū celebrāt ⁊ plena fide recipiūt: grāꝫ ⁊ miſericordiāꝫ apud te inuenire mereāt ⁊ ꝓ me pcōre ſupplicit' exorēt. Cūqꝫ optata deuotiōe ac fruibili vnione potiti fuerit ⁊ bene cōſolati ac mirifice refecti ⁊ ꝺ ſacra mēſa celeſti abſceſſerit: mei pauperis recordari dignentur.

¶ Quot hō nō ſit curioſus ſcrutator ſacri: ſꝫ humilis imitator xp̄i: ſubdēdo ſenſū ſuū ſacre fidei. Ca. xviij.

Cauēdū ē tibi a curioſa ⁊ inutili ꝑſcrutatiōe huius ꝓfūdiſſimi ſacri ſi nō vis i dubitatiōis ꝓfūdū demergi. Qui ſcrutator ē maieſtatiſ: opprimetur a glia. Plus valet deuſ opari ꝙ hō itelligere pōt. Tolerabilis pia ⁊ hūilis iquiſitio veritatis: parata ſemꝑ doceri ⁊ ꝑ ſanas patrū ſētētias ſtudēs ābulare. Beata ſimplicitas que difficiles q̄ſtionū reliqt vias ⁊ plana ac firma ꝑgit ſemita mādatorum dei. Multi deuotionē ꝑdiderūt dū altiora ſcrutari voluerit. Fides a te exigit ⁊ ſincera vita: nō altitudo intellectus

neqʒ ꝓfunditas myſterioꝛuʒ dei. Si nõ itelligis nec capis que iſra te ſunt. quõ cõpꝛehẽdes ea que ſupꝛa te ſunt? Subde te deo ⁊ hũilia ſenſuʒ tunʒ fidei: ⁊ dabit̃ tibi ſciẽtie lumẽ pꝛout tibi fuerit vtile ac neceſſariũ. Quidã grauiter tẽtãtur de fide ac ſacrõ: ſʒ nõ eſt hoc ipſis iputãduʒ: ſʒ potius inimico Noli curare: noli diſputare cũ cogitatiõibus tuis nec ad imiſſas a diabolo dubitatiões reſpõde: ſʒ crede verbis dei crede ſcis eius ⁊ ꝓphetis ⁊ fugiet a te nequã inicus. Sepe mltũ ꝓdeſt ꝙ talia ſuſtinet dei ſuus. Naʒ infideles ⁊ pcõres nõ tẽtat quos ſecure iã poſſidet: fideles aũt deuotos variis modiſ tẽtat ⁊ vexat. Perge ergo cũ ſimplici ⁊ idubitata fide: ⁊ cũ ſimplici reuerẽtia ad ſacr̃ʒ accede. Quicqd intelligere nõ vales deo oĩpotẽti ſecure cõmitte. Nõ fallit te deus: fallit̃ q ſibi nimiũ credit. Gradit̃ deus cũ ſimplicibus reuelat ſe hũilibus dat itellectũ ꝑuulis apit ſenſũ puris mẽtibus ⁊ abſcõdit gr̃aʒ curioſis ⁊ ſuperbis. Ratõ hũmana dbilis ẽ ⁊ falli põt: fides aũt vera falli nõ põt. Ois rõ ⁊ naturalis iueſtigatio fidẽ ſeq dʒ: nõ ꝓceder̃ nec iſringere: Nã fides ⁊ amoꝛ ibi maxime ꝓcellũt ⁊ occultis modis i hoc ſciſſimo ⁊ ſupexcellẽtiſſimo ſacrõ opantur. Deus eternus ⁊ imẽſus iſiniteqʒ potẽtie facit magna ⁊ iſcrutabilia i celo ⁊ i terra: nec ẽ iueſtigatõ mirabiliũ opum eius. Si talia eſſent opa dei vt facile ab hũana rõne caperẽtur: non eſſent mirabilia nec ieffabilia dicẽda.

¶ Explicit liber quartuſ ⁊ vtilimuſ de ſacramento altaris.

¶ Johannis Gerſon cãcellarij pariſienſis: de contemptu mũdi deuotũ ⁊ vtile opuſculũ finit. 1486. ¶ Venetijs ſub inclyto duce Marco Barbarico.

¶ Laus omnipotenti deo.

¶ Sequit̃ tractatus de meditatiõe cordis a. M. iohanne de Gerſono.

¶ Capitulum pꝛimum.

MEditatio cordis mei in cõſpectu tuo ſemper. Felix certe qui cuʒ propheta poteſt ex ſententia dicere verbum iſtud deo. Sed videamus in pꝛimis. quid ſit meditatio cordiſ non pro carnali ſolo ſed ſpirituali coꝛde ¶ Eſt autem meditatio vehemens coꝛdis applicatio ad aliquid inueſtiganduʒ ⁊ inueniendũ. Et hec applicatio foꝛtis habet difficultatem: que quandoqʒ maioꝛ ẽ quandoqʒ minoꝛ. Quod vt intelligatur: pꝛeſupponatur ex creditis ⁊ ab experientia: coꝛ noſtrum conditum eſſe: ⁊ tres habere ſpecies oculoꝛum mentales oculos rationales oculos ſenſualeſ. Et ex illis ẽ vtrobiqʒ vnus oculus in cognitione: aliuſ i affectione. Fundatur hec diſtinctio in altera qua dicimus hominem habere poꝛtioꝛem ſeu faciem ratiõis duplicem quarum ſuperioꝛ vertitur ad leges eternas: altera ad tempoꝛales. Neutra tamen in actu ſuo dependet

ab oꝛgano coꝛpoꝛeo. Sub iſtis eſt ra
tio demerſa: coꝛpoꝛi: que ſenſualitas
appellatur. Primus oculoꝛum voca-
tur ab alijs oculus mentis: alter ocu-
lus rationis: tertius oculus carnis.

¶ Capitulum ſecundum.

Quierat ab initio bene cõdite ra
tiõalis nature talis oꝛdo oꝛdi-
niſqꝫ tranquillitas: ꝙ ad nutuꝫ ⁊ me
rum imperium: ſenſualitas ratiõi in-
feriori: ⁊ inferioꝛ ratio ſuperioꝛi ſer-
uiebat: ⁊ erat ab ĩferioꝛibus ad ſuper
na pꝛonus ⁊ facilis aſcenſus: facieꝫ te
hoc leuitate oꝛiginalis iuſtitie: ſuble-
uantis ſurſum coꝛda: quemadmodũ
naturaliter ignis ſua leuitate ſurſum
fertur. At vero poſt quam aduerſus
dominum ſupꝛemum ingrata pꝛodi-
tio demeruit auferri iuſtitiam hanc
oꝛiginalẽ ſubintroijt pondus grauiſſi
mum concomitans peccatum: quod
miſeram ⁊ captiuatam animam tra-
here non ceſſat ad infima: tãꝙ circũ
ligata ſit: funibus: cathenis ⁊ compe
dibus: vincta in mendicitate ⁊ ferro
Sicqꝫ mirabili ĩmo miſerabili confu
ſione facta eſt oꝛdinis pꝛioꝛis peruer
ſio: ꝙ in homine ſic merſo tenebꝛis ⁊
carcere ceco: conturbatus eſt in ira
triplex vtrinqꝫ oculus: per imperfe-
ctionem: in ſenſualitate: per obnubi-
lationem in inferioꝛi rationis ꝑfectio
ne ⁊ per quandam excecationem in
ſuperioꝛi rationis poꝛtione.

¶ Cpitulum tertium.

Habemus ecce cauſam pꝛimam
difficultatis: quã in meditatio-
ne ſentimus quam in habendis ſem-
ꝑ ad dñm oculus experimur. Facit
hoc penalis illa gaudio: deoꝛſum iu-
giter impellens: quemadmodum vi-
dere ẽ ſenſibiliter in aque ductu: que
tota facilitate defluit in yma. Conti-
netur autem vel ſurſum leuatur: non
niſi cum violentia. Non aliter coꝛ ad
infima pꝛonum leuiter efluit hac il-
lacqꝫ veluti ſine retinaculo vł laboꝛe:
quoniaꝫ facilis deſcenſus auerni: ait
poeta: ſed reuocare gradum ſuperaſ-
qꝫ euadere ad auras: hoc opus hoc
laboꝛ eſt.

¶ Capitulum quartum.

Erſcrutemur conſequenter ex
pꝛedictis naturam ſeu pꝛopꝛie-
tatem meditationis: quoniam ex hoc
ipſo ꝙ neceſſaria nobis ad deuꝫ ten-
dẽtibus exiſtat videbimus. Diximuſ
autem: ⁊ repetmus: ꝙ meditatio eſt
vehemens applicatio vel attẽtio ani-
mi: ad aliquid inueſtigandum vel in-
ueniendum fructuoſe. Addimus fru
ctuoſe: ne meditatio virgat aut inſuꝑ
ſtitionem: aut in curioſitatem: aut in
melancolicam ſtoliditateꝫ. Dicamus
ergo complentes: ꝙ meditatio eſt ve
hemens ⁊ salubꝛis animi applicatio
ad aliquid inueſtigandum vel experi
mentaliter cognoſcenduꝫ. Ponimus
hoc vltimum: pꝛopter naturam ipſi-
us afflictiõis: que diuerſa ſoꝛtitur no
mina pꝛopoꝛtionaliter ad conditi onẽ
cognitõis. Nõ põt alit̃ affectio cogno
ſci ꝙ ex ꝑimẽtalit̃: ab eo q ꝑ eã afficit̃
Quã exꝑimẽtalẽ affectiõis cognitio-

nez non põt eã hñs in alteꝝ verbis q buſlibet infundere: niſi ſimiliter affectus ſit alter ille. Quẽ ſolus nouit: ꝑ ut i apocalypſi ſcribit̃: q accipit. Propterea vocat̃ mãna abſconditũ. Exẽplũ eſt perſpicuũ in illo qui nouit dulcedinez mellis ſolũ per doctrinã ſicut medicus ſanus infirmitatis dolorez. Hec autẽ dulcedo a guſtante: hic dolor ab egrotante aliter ⁊ longe cognoſcuntur. ¶ Capitulum. Quintum.

PErpendamus ex his q̃ ꝓfunde ſenſerit ꝓpheta nãz meditationis dũ ait. In meditatõe mea exardeſcet ignis. Utrũqz .n. ꝯplexus ẽ: lumẽ intellectu: ⁊ ardorẽ i affectu. Quã vero ſit difficile q ignis deuotiõis ſpiritualis exardeſcat flatu meditationis flet notũ ꝯſiderantibus ignẽ materialẽ: dũ queritur a lignis aquoſis: viridibus luto reſperſis elici. Suffla quãtũ potes: iteꝝ atqz iteꝝ multo conatu reſuffla: emerget plurimus ab initio fumus cõturbãs oculos. Uix emicabit ſcintilla. q̃ mox euaneſcet Diſperges forſitan iratus congeſta prius ligna. ſi nõ in longanimitate ꝑſtiteris. Quam longanimitatem appellamus hic meditationẽ. aut meditationi coniungendam. ¶ Capitulum. Sextuz

Eminimus aliquas ſcripſiſſe doctrinas vel idustrias: ne dũ latino: ſz gallico ſermone ſuper habẽda meditatione tali: lz fortaſſis vteremur alijs terminis i tractaculo de miſtica theologia: parte ſecũda que praxim eius docet: ⁊ in altero de morte contẽplationis edito in altero rurſuz de mendicitate ſpirituali cõpilato. Deniqz tãta reperitur difficultas: tanta pro diuerſitate hominum varietas in practicando doctrinam vere ſancteqz meditationis: q an ſilere vel aliquid ſcribere cõſultius ſit: video egomet mihiipſi quandoqz ſub dubio fluctuans. ¶ Capitulum Septimum.

CUm eni recogito q abſqz meditationis exercitio nullus: ſecluſo dei miraculo ſpeciali: ad perfectionez cõtemplationis dirigitur aut peruenit: nullus ad rectiſſimam chriſtiane religionis normam vix ſe componit audeo çelans: ardeoqz ſtudiuz ſancte meditationis ſuadere. At vero dum totiens expertus pericula ſedulus recogito difficultatem ⁊ arduam raritatem perueniendi quo trahere meditatio nititur: ego quaſi torpens ⁊ ſtupidus efficior. Queſierit aliquis quo pacto ſic venit: qr nimium frequẽter expertum eſt ſtudium meditationis conuerti dilabiqz in morbum melancolice paſſionis propter immoderationem: vel propter ſuperbiam dari in reprobum ſenſum dyabolice illuſionis. ¶ Capitulum. Octauum.

MAnuducamus exẽplis id qđ dicimus. Scimus vinũ in iocũditate ⁊ hominis ſalute cõdituz eſſe. Sic eniz ſcriptura. ſic ratio loquitur. Uidemus tñ ex abuſu potantiũ: preſertim dum febrium diſcraſia laborãt q potus vini alioquin ſalubris cauſat vel egritudinis augmentũ: vel maniam ⁊ furorem: aut quandoqz mortem. Nos autem filios omnes adam quis egrotos: quis febricitantes eſſe peſſimis anime febribus negauerit:

quibus vertunt̃ in nauſeam ⁊ amari-
tudinē optima diuinoꝝ eloquioꝝ ver
ba: quibus i fel cōuertit̃ ſuauiſſimus
diuini verbi panis? Heu miſeros nos
heu quā ex itima ꝯſideratiōe talia mi
ſerie ꝯclamauit apoſtolus infelix ego
hō quis me liberabit de corpore mor-
tis huius? Subiungit gratia dei per
ieſum chriſtum. ¶ Capi.xi.

Quid agimus ḡ? Quid abimus
ꝑcipites ꝑ ab rupta vicioꝝ? Ibimus
ne poſt deſideria cordis noſtri: ⁊ i ad
inuentionibus noſtris peſſimis: deſ-
perati ſine lege: ſine freno: ſine ordie?
Nūquid ſufficiēt nobis cogitatiōes i
ſtabiles: ſordide: fluxe: ſomnioqȝ ſi-
millime: que nō ꝯſolationez vel edifi-
cationē allature ſunt: ſȝ deſolationez:
meſticiā ⁊ ruinā: oblectātibus ſe in eiſ
deȝ? Reſpōdebimus nequaꝙ id fieri
debere: ſȝ adſit diſcertio moderatrix
in oībus quā nō ſecurius habere poſt
diuinā gratiā poterimus: ꝙ per ſedu
luȝ ⁊ ſecurū alterius expti noſqȝ dili-
gentis ⁊ agnoſcētis cōſiliū. ¶ Ca.x.

Clamat Ariſtoteles vocem ex
periētie loquēs: ꝙ ars ⁊ virtus
ſunt circa difficilia vt ars pingēdi ars
ſcribēdi ars cytharizādi: virtus caſti
tatis: v̄tus fortitudinis: v̄tus ſobrie-
tatis. Hoc v̄o ſic intelligēdū ē ꝙ ab ini
tio v̄tus ⁊ ars multas in adquiſitiōe
ſua patiunt̃ difficultates: dū vero fue
rint ꝯquiſite facilia ſunt eis oīa. Pin-
git faciliter pictor exercitatus in arte:
ſic de ſcriptore: ſic de cytharizāte vide
mus: ita vt dixerit idē Ariſtoteles ꝙ
ars ꝑfecta nō deliberat tā ſibi facilia ē
actus ſuus. ¶ Capitulum.xj.

Vtamur iſta ꝯpatiōe dū de me
ditatiōe loqmur. Attēdamus
ꝙ in trahēdo paſſiȝ lineas picture vel
ſcripture difficultas nulla ē: ſicut nec i
diſcurſiōe digitorū ꝑ cythare cordas.
Inuenimus ſimilit̃ i cogitatiōe. Nō
n. difficulter autē laborioſe: nūc hoc:
nūc illud ꝓut occurrerit cogitat̃: ſȝ ꝙ
nullus inde reſultet effectus: vides i
ſic pingēte: ſic ſcribēte: ⁊ ſic cytharizā
te: ita neqȝ prorſus i ſic cogitāte: imo
cū ſe talibus cogitatiōibus vagis ob-
lectauerit: vt dicit Seneca: triſtis re-
manebit. Porro laborioſe ſtudioſe ⁊
attētiſſime cū mira tarditate pingen-
do ſcribēdo ⁊ cytharizando: fit qn̄qȝ
vt bene ⁊ celerit̃ iſta fiāt. ¶ Ca.xij.

Quorſuȝ iſta? Nimirū vt oſten
damus quēadmodū de cogita-
tōe nulla vnꝙ ꝓficiet: aut emerget in
meditatōeȝ: ꝙto minus i ꝯtēplatōeȝ?
Ex meditatiōe v̄o q̄ ſummā hȝ diffi-
cultatē: ſi bona fide ſimplici ⁊ diſcre-
ta diligēter exerceat̃: ꝑueniemus ad
hāc ꝑfectionē: ꝙ abſqȝ vlla difficulta
te fiet apud nos fructuoſe: qd̄ ſumo
meditatiōis ſtudio cōgrere voluimus
Ita deniqȝ trāſibit meditatio i cōtem
plationē. Non enim differt contem
platio a meditatione niſi penes facile
⁊ difficile: qm̄ vtrobiqȝ ē fructus alt̃
ꝙ in cogitatione. ¶ Capitulū.xiij.

Deſcribit̃ autē contēplatio ꝙ ē
liber ⁊ expeditus mentis intui
tus in res ꝑſpiciendas vſqȝquaqȝ dif
fuſus. Et hoc quo ad ꝯtēplationē que
reſpicit intellectū. Porro quo ad cōtē
plationē que cōſiſtit in affectu ⁊ in pra
xi diſcribit eā hugo. ꝙ eſt ꝑ ſubleuate

mentis iubilū: mors quedā carnaliū
desideriorꝝ. Hoc ē guſtare ꝙ ſuauis ē
dñs: quē guſtū ſequit̄ alia lōge cogni
tio: ꝙ fuerit ītellectualis ſolū viſio: vl'
q̄dā auditꝰ p̄ fidē āt ſcripturā. c. xiiij.

Meditabit̄ ecce aliqs gemēs ⁊
ſuſpirās vt colūba: dicēs cū ꝓ
pheta: meditatus ſuz nocte cū corde
meo exercitabar: ⁊ ſcopebā ſpūz meū
fac̄ hoᵃ ā xie: difficilit̄ laborioſe: recogi
tādo nūc oēs ānos ſuos ī amaritudīe
aīe ſue: nūc iudicia dei q̄ ſūt abyſſus
multa ī celo ſurſū ⁊ ī abyſſis dorſuz: ⁊
ita de reliquis circa q̄ v'ſat̄ meditant(
attētio vehemēs: vt ea q̄ meditat̄ vel
cogitat limpidius vel firmius ī affec
tuz ſuū trahat. Efficiet tādem vt hec
oīa tanta facilitate recogitet ⁊ ſapiat:
ꝙ facilis eſt ipſa cogitatio. Docent
nos exempla predicta ſi dubitamus.
Non enim plus laboris hñt ſcriptor
pictor: cytariſta hñ agēdo: qđ optie di
dicerit: quā vagus ⁊ vanus aliqs ab
initio diſcurrens ſine arte ⁊ ordine p̄
lineas picture vel ſcriptur̄: aut per cy
thare cordas ¶ Capitulum. xv.

Bendū ē ad p̄miſſa nihilomi
nus quot vix ē aliqs ita pfectuſ
ī arte ſua qn aſſidue poſſit ad aliq̄ vel
cognoſcēda vl' agēda pficere q̄lia ne
ceſſe eſt vt hēat cū labore nō. Multo
magis hoc verꝝ ē ī ipſa d qua loqmur
meditatiōe: q̄ nouos veritat(aut de
uotiōis fetus iugiter pere ſtudet: ſz ñ
deeſt pturitiōis dolor ꝓpter illud ma
ledictū ſpūaliter ītellectuz. In dolore
paries filios tuos. Nō meminit tñ p̄ſ
ſure ꝓpter gaudiū: qr natus ē ſibi no
uus cognitiōis āt affectiōis ſcē fetus
in animi ſui mundum. ¶ Cap. xvj.

Euenit aūt ab initio freq̄nti
us vt dū aliqs mūdū purgatus
a vitijs ſatagit meditari vt colūba
meditat̄ q̄ſi vetus ſymia dolos: odia.
Meditat̄ ſicut canis rabioſa ſilentia
rodēs iuxta v̄bū ſatirici. Meditatur
q̄ſi ſordida ſus: dū fediſſimas ī aīo
v'ſat reuerſatqz cogitationes. Quid
porro d blaſfemie ſpiritu: quā abomi
nabilis: quā orridus. Nōnūq̄ reſur
git t'ritās meditātē loquēs aduerſus
deuz ſcōs ſcāſqz īgētia que nec fari lz.
Iaciūt̄ īfidelitatis iacula baratrū de
ſperatiōis apitur: expimētum quoqz
manifeſtat: quā recte iuſſerit ſapiēs.
fili accedēſ ad ſuitutē dei: p̄para aīaz
tuā ad tētationē. Seqtur p̄ſidiū cer
tiſſimū: ſta in timore. Beatus. n. vir
q ſemp eſt pauidus. ¶ Capi. xvij.

Pauidus vero ſemp quō beatuſ
queret aliqs dū timor addit̄ ti
mori: ſcrupulus ſcrupulis: puſillani
mitas puſillanimitati: p̄ſertiz cū non
adeſt aſſidue cōſiliator: dux ⁊ p̄mon
ſtrator itineris arti ⁊ rectis? Si vero
talis q rarus ē īuētus forte fuerit cuz
ocio nouū meditātē īſtruēdi quātū li
buerit: felix qdē erit ipſe nouuſ tiro ſi
tñ ꝓtinus abſqz vlla trepidatōe para
tus ē credere ꝯſilio. Sz o quotiēs bo
ne ieſu quotiēs heſitabit: ⁊ idē ſpetet
iterū iterū q̄ q̄ſi falli reformidās q̄ret
idē. Deniqz nō vter̄ erga datē ſibi ꝯſi
liuz doctrina iacobi q̄ ē vt poſtulet in
fide nihil heſitās. Scripſi quedā ſup
huiuſmōi ſcrupulis ī tractatulo d p̄
paratōe ad miſſā. aliq̄ ſimiliter d cau
telis ꝯ ſpiritū blaſphemie diriſſimuz
aduerſuſ quē remediū optimū ē cōtē
nere: nec curar̄ qn potius irrider̄ naz

ſup̱ his ſolicite ꝯfiteri niſi forſan i p̃n
cipio ꝑ cautela ad hn̄dū ꝯſiliū.
¶ De ſcrupulis vͦ teneat̃ hec reg̃la
qd aduerſus eos agēdū eſt: ſi ita pru-
dēs aliqs ⁊ expťus cōſiliator dictaue-
rit mādauerit/ aut iuſſerit: nec aget i
hoc ꝯ cōſciētiā ſuā ꝺ meritorie: dū illā
ad cōſiliū ſapiētioꝝ prōnis libtatē ab
aīmo ſuo mutat ⁊ diſponit: ꝗuis aſſi
due ſenſualitat/ remurmuratio forte
ſentiat. Aliogn nūꝗ fiet in pace deo
locus cordis. Rurſus aduertendum
quot ſicut dicēte ariſtotele oīs nr̄a co
gnitio venit a ſenſu: iteꝝ neceſſe ē oēz
ītelligētē fātaſmata ſpeculari: ſic ori-
ginat̃ meditatio nr̄i cordis a ſenſibili
bus q̄ figurata ſt̄ q̄ colorata ⁊ ceteris
accidētibus tp̄is ⁊ loci circunuoluta.
Hic ſt̄ meditatōes cōſcripte: hic ima
gines picte vl' ſculpte: hic gn̄aliter fit
illud pſalmiſte. Meditatus ſuz in oi
bus opibus tuis: i fact/ manuū tuaꝝ
meditabar. Que vtiqz facta ⁊ opa ſt̄
corporalia. Nihilominus dz aſſurgeꝛ
meditans vltra ꝓgredi: veluti ꝑ ſcalā
aliꝗ ex viſibilibus ad iuiſibilia: ſicut
dicit apoſtolus quoniā iuiſibilia dei:
ex his q̄ fcā ſūt itellecta cōſpiciūtur:
ſempit̃na quoqz virtus eius ⁊ diuini
tas. Proptea docēs nos a corporali-
bus ad ſpūalia migrare dicebat. Et ſi
xp̄z ſꝫ carnē cognouimus nūc tn̄ ſꝫm
carnē nō cognoſcimus ¶ Ca. xviij.
Aduertēdū vero quot meditatu
ris duplices iter ceteras tēdūt
iſidie: vna dū petūt cōſiliū ſup occur-
rētibus ſcrupulis i meditatiōe ſua p̄-
ſertiz mulier a viro. Altera: dū ſunt in
actu meditatiōis. Fit i p̄mo caſu cre-
brius ⁊ leuius qnā a mlt̄is credi pōt:
agglutinatio q̄dā aīoꝝ vellata pallio
ſcē deuoteqz dilectiōis: q̄ p̄mo confa
bulatiōibus ſb typo q̄rēdi ꝯſilij q̄rit̃:
de hic aīa veluti cōfricata caleſcit ⁊ ſē
ſim igne ceco carnalis amoris carpi-
tur ⁊ vritur: nec ītelligit̃ p̄mo donec
tādē ad riſus leues: ad facetos blan-
doſqz geſtus ꝓuētū eſt. Auertat ds̄ a
huis ſuis id qd̄ reliquū ſilemus. Ti-
meo ingt apoſtolus: nedū ſpiritu ce
peritis: carne conſumamini. Scripſi
iā plures talia cōſequēt̃ ad auguſti-
nū: noiatiz in tractaculo de ꝓbatione
ſpirituū. Incurrūt aliō piculū medi-
tātes. dū in ſolis fantaſijs: dum ſolis
imaginibus corpeis ſe tradūt: ⁊ toto cō
de vehemēt icūbūt. Fit ꝓinde ꝙ me
ditās dū trāſire ſatagit i ꝯtēplationē
collabat̃ ad melācolicā ſeu fātaſticā le
ſionē: ita tādē vt imagies iteꝝ v̄ſatas
i imaginatiua v̄tute ꝑ rebus ipis exte
rioribus accipiat. Et ſicut euenit i ſō-
niātibus duz dormiūt: nō aliter iſtis
in vigilia cōtingit: quoꝝ verba ⁊ opa
nullā inter ſe cōnexionē: nulluz ordi-
nez huāt: vbi neqz eſt p̄ncipiū neqz fi
nis: vbi ſicut vulgo dr̄: neqz ē caput:
neqz cauda: ſꝫ ꝺ gallo fit ſaltus ad ci-
gnū: ita vt vigilātes ſomniare videā
tur. De q̄libet dicūt vulgares. Ilz re
ſuēt on font en reſuerie. Porro timēt
nō timēda: ſperāt nō ſperāda. Nunc
gaudio diſſoluūt̃: nūc ſubito merore
tabeſcūt. Quales egēt amplius ſomē
to ſacratis: quam monitiōe ſapiētis.
¶ Explicit de meditatione cordis.
¶ Laus omnipotenti deo.
Venetijs per Bernardinū benaliū.